

Trávení volného času dětí a dospělých v hasičských sborech na Mikulovsku (okr. Břeclav)

Bc. Martina Esterková

Diplomová práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií
Ústav pedagogických věd
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Martina ESTERKOVÁ**
Osobní číslo: **H10410**
Studijní program: **N 7501 Pedagogika**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**

Téma práce: **Trávení volného času dětí a dospělých v hasičských sborech na Mikulovsku (okr. Břeclav)**

Zásady pro vypracování:

Vyhledání a zpracování odborné tematicky orientované literatury.
Stanovení cílů práce.
Na základně literatury vymezit teoretická východiska a odborné pojmy.
Příprava metodiky výzkumné části práce.
Realizace pedagogického výzkumu.
Zpracování a vyhodnocení dat, získaných na základě výzkumu, včetně jejich interpretace.
Shrnutí výsledků výzkumu a formulace závěrů práce.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

HÁJEK, B., B. HOFBAUER a J. PÁVKOVÁ. Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-473-1.

HOFBAUER, Břetislav. Děti, mládež a volný čas. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-927-5.

JANIŠ, Kamil. Úvod do problematiky volného času. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik, Ústav pedagogických a psychologických věd, 2009. ISBN 978-80-7248-530-7.

PÁVKOVÁ, Jiřina. Pedagogika volného času: teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-711-6.

VÁŽANSKÝ, Mojmír a Vladimír SMÉKAL. Základy pedagogiky volného času. Brno: Paido, 1995. ISBN 80-901737-9-9.

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Mgr. Svatava Kašpárková, Ph.D.

Ústav pedagogických věd

Datum zadání diplomové práce:

30. listopadu 2011

Termín odevzdání diplomové práce:

27. dubna 2012

Ve Zlíně dne 12. ledna 2012

doc. Ing. Anežka Lengalová, Ph.D.
děkanka

Mgr. Jakub Hladík, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze diplomové práce jsou totožné;
- na diplomové práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 10.4.2017

.....

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací;

(1) Vysoká škola nevydělčně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Abstrakt česky

Diplomová práce se zaměřuje na činnosti dobrovolných hasičských sborů, jako jednoho ze způsobů trávení volného času. Teoretická část pojednává o volném čase, jeho vývoji, funkcích a aspektech, které na něj mají vliv. Zabývá se také dobrovolnictvím, jeho oblastmi, motivací tuto činnost vykonávat a srovnáním s jinými zeměmi. Dále popisuje dobrovolné hasičství, jeho vývoj, legislativním ukotvení a jednotlivé hasičské sbory na Mikulovsku. V praktické části, zjišťuji pomocí rozhovorů motivaci pro členství v hasičských sborech, důvody, které jedince vedou k dlouholeté činnosti a vliv na jejich osobní život. Dále se zaměřuji na veřejnost s cílem zjistit, jaký zaujímá postoj k této aktivitě.

Klíčová slova:

volný čas, volnočasové aktivity, vrstevnická skupina, motivace, dobrovolnictví, dobrovolné hasičské sbory, zásahové jednotky

ABSTRACT

This thesis focuses on the activities of the volunteer fire brigades as a one possible way, how to spend leisure. The theoretic part deals with the free time, its evolution, functions and aspects, which affects it. It also deals with volunteering and its parts. Deals with motivation for this activity and compares it with the volunteering in the other countries. It also describes firefighting voluntary, its evolution, legislative basis and individual fire departments in the Mikulov region. In the practical part I am trying to find out the motivation for the volunteering in the fire brigades using interviews with people. I am trying to find out reasons, which makes them to work for longer time in the volunteer fire brigade and its influence to their personal life. I am also concerned to the public with the intention to find out, which stance they occupies to this activity.

Keywords:

leisure, leisure activities, peer group, motivation, volunteering, volunteer fire brigades, emergency services

Na tomto místě bych ráda poděkovala Ing. Mgr. Svatavě Kašpárkové PhDr. za odborné vedení a poskytnuté cenné rady.

Také bych chtěla poděkovat svým blízkým, že mi po celou dobu mého studia byli velkou oporou.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	12
1 VOLNÝ ČAS.....	13
1.1 TERMINOLOGICKÉ VYMEZENÍ VOLNÉHO ČASU	13
1.2 HISTORICKÝ VÝVOJ VOLNÉHO ČASU.....	14
1.3 VÝCHOVA MIMO VYUČOVÁNÍ.....	17
1.3.1 Funkce výchovy mimo vyučování	18
1.4 PERIODIZACE VÝVOJE JEDINCE	19
1.5 FUNKCE VOLNÉHO ČASU	21
1.6 PEDAGOGIKA VOLNÉHO ČASU	23
1.7 ASPEKTY, OVLIVŇUJÍCÍ VOLNÝ ČAS.....	24
2 DOBROVOLNICTVÍ JAKO ZPŮSOB TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU	29
2.1 TERMINOLOGIE K DOBROVOLNICTVÍ	29
2.2 OBLASTI DOBROVOLNICTVÍ.....	32
2.3 DOBROVOLNICTVÍ VE SVĚTĚ A V ČESKÉ REPUBLICE.....	33
2.3.1 Dobrovolnictví v USA	34
2.3.2 Dobrovolnictví v Evropě.....	34
2.3.3 Dobrovolnictví v České republice.....	35
2.4 MOTIVACE K DOBROVOLNICTVÍ	37
2.4.1 Potřeby dobrovolníků.....	38
2.5 PRŮZKUM VEŘEJNOSTI	39
3 SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ NA MIKULOVSKU	41
3.1 SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ	41
3.1.1 Jednotky požární ochrany	41
3.1.2 Legislativní ukotvení.....	44
3.2 VZNIK HASIČSKÝCH SBORŮ	45
3.2.1 Hasičské desatero	47
3.2.2 Patroni hasičů	48
3.3 HASIČSKÉ SBORY NA MIKULOVSKU	49
3.3.1 Mikulov	49
3.3.2 Drnholec	50
3.3.3 Novosedly	52
3.3.4 Březí	53
3.4 POŽÁRNÍ SPORT	53
II PRAKTICKÁ ČÁST	56
4 VÝZKUMNÁ ČÁST	57

4.1	KVALITATIVNÍ VÝZKUM	57
4.2	CÍL VÝZKUMU	57
4.3	METODIKA VÝZKUMU	58
4.4	VÝZKUMNÝ SOUBOR	58
4.5	REALIZACE VÝZKUMU	58
4.6	ZPŮSOB ZPRACOVÁNÍ VÝZKUMNÝCH DAT	59
4.7	SEZNÁMENÍ S RESPONDENTY	59
4.8	INTERPRETACE DAT	60
4.8.1	Jak to všechno začalo	61
4.8.2	Být členem	62
4.8.3	Pomoc druhým a pomoc druhých	66
4.8.4	Život s tímto koníčkem	68
4.8.5	Okolí	71
4.8.6	Mladí hasiči	74
5	KVANTITATIVNÍ VÝZKUM	77
5.1	CÍL VÝZKUMU A VÝZKUMNÝ PROBLÉM	77
5.2	VÝZKUMNÝ VZOREK A SBĚR DAT	77
5.3	METODA VÝZKUMU A ZPRACOVÁNÍ DAT	77
5.4	INTERPRETACE DAT	78
6	SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMU	99
	ZÁVĚR	102
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	103
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	107
	SEZNAM OBRÁZKŮ	108
	SEZNAM TABULEK	109
	SEZNAM PŘÍLOH	110
	PŘÍLOHA PI: OTÁZKY K ROZHOVORU	111
	PŘÍLOHA PII: DOTAZNÍK	112
	PŘÍLOHA PIII: ROZHOVOR PATRIK	115
	PŘÍLOHA PIV: ROZHOVOR TOMÁŠ	123
	PŘÍLOHA PV: ROZHOVOR JAN	131
	PŘÍLOHA PVI: ROZHOVOR PETR	138
	PŘÍLOHA PVII: ROZHOVOR ADAM	145
	PŘÍLOHA PVIII: ROZHOVOR FILIP	154
	PŘÍLOHA PIX: ROZHOVOR JANA	157
	PŘÍLOHA PX: ROZHOVOR HONZA	160
	PŘÍLOHA PXI: ROZHOVOR MARTINA	163
	PŘÍLOHA PXII: ROZHOVOR KRISTÝNA	166

ÚVOD

Volný čas je doba, ve které vykonáváme aktivity, které nás baví, máme je rádi, přinášejí nám uspokojení a radost ze života. Způsobů, jak prožít tento čas je spousta. Záleží na každém z nás, jak jej chce využít nebo v jaké činnosti se bude realizovat. Když na veřejnosti nebo v médiích hovoříme o těchto aktivitách, často se nabízí možnost sportovního vyžití. Je zřejmé, že sport je pro nás velmi důležitý, avšak tuto dobu lze trávit i jinak. Mnozí z nás investují volný čas do činností, které nejsou jen pouhou zábavou, ale přinášejí i celospolečenský efekt.

Ve své diplomové práci se budu zabývat činností dobrovolných hasičských sborů. Důvodem výběru tématu je obdiv k lidem, kteří svůj volný čas věnují těm druhým, bez nároku na finanční odměnu. Hasičské sbory na Mikulovsku, odkud pocházím, mají dlouholetou tradici a jako forma dobrovolnictví je zde tou nejrozšířenější. Jiné oblasti jsou zde zastoupeny velmi zřídka.

Dobrovolným hasičstvím bych se ráda zabývala hlouběji, neboť jejich činnost nespočívá pouze při samotném zásahu u požárů. Napomáhají občanům při živelných pohromách a jsou vždy mezi prvními, jako poskytovatelé pomoci u lidských tragédií. Při těchto akcích, často nasazují své životy, přesto, že se jedná o dobrovolníky. V malých obcích jsou také jedni z mála organizátorů kulturního a společenského života.

Možná bychom se měli zamýšlet nad tím, jak jsou tito lidé ve společnosti vnímáni, zdali si jejich činnosti dostatečně všímáme a uvědomujeme si jejich nezištnou pomoc. Pro některé z nás mohou být i inspirací pro lidskou solidaritu.

Téma hasičství je opět aktuální, neboť se chystají změny v rámci úsporných opatření. Profesionální hasiči budou muset snižovat své stavy, což v praxi znamená rušení některých zásahových jednotek. Tím dojde k větší potřebě činnosti dobrovolných hasičů, tak jako tomu bylo v minulosti. Tento model je zakotven např. v Rakousku nebo Anglii. A proto je nesmírně důležité vychovávat mladou generaci k pokračování této činnosti. Děti při této volnočasové aktivitě získávají nejen základní návyky pomoci druhým, ale jsou vedeny k dobré fyzické kondici, kterou využívají při požárních sportech. Činnost v těchto oddílech pozitivně formuje vývoj jejich osobnosti.

Cílem teoretické části bakalářské práce je vyhledávání odborné, tematicky orientované literatury a na základě jejího prostudování vytvořit literární rešerši.

Teoretickou část práce jsem rozdělila do tří kapitol. První kapitola je zaměřena na vymezení základních pojmů, týkajících se volného času. Dále se zabývám jeho funkcemi a vývojem v historickém kontextu, aspekty, které jej ovlivňují a také periodizací vývoje jedince.

Následující kapitola pojednává o dobrovolnictví, oblastech, které se k němu vztahují, motivaci k výkonu této činnosti a srovnáním s jinými zeměmi.

V poslední kapitole se zabývám dobrovolným hasičstvím, jeho vývojem, legislativním ukotvením a jednotlivými hasičskými sbory na Mikulovsku.

V praktické části, jsem provedla smíšený výzkum. Prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů zjišťuji motivaci pro členství a důvody, které vedou k dlouholeté činnosti ve sboru a jaký má vliv na jejich osobní život. Pomocí dotazníkového šetření zjišťuji, jaký postoj k této aktivitě zaujímá veřejnost.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VOLNÝ ČAS

Volný čas je významnou oblastí života, která je velmi důležitá pro děti i dospělé. Volný čas je doba, ve které si může daný jedinec na základě svého vlastního rozhodnutí dělat to, co jej baví, co má rád, co mu přináší uspokojení. Pod tímto pojmem si každý z nás může představit něco jiného. Někdo využívá tuto dobu aktivně, např. při sportovních činnostech a někdo raději relaxací u televize nebo odpočinkem. V této kapitole se zabývám terminologickým vymezením volného času, jeho vývojem a proměnami v historických obdobích, dále výchovou, funkcemi a ovlivňujícími činiteli.

1.1 Terminologické vymezení volného času

Terminologie této oblasti se podobně jako sám volný čas rychle proměňovala a zpřesňovala, zvláště ve druhé polovině 20. století. Odrážela tak realitu a stupeň jejího poznání a pochopení. Dynamický vývoj nastal od šedesátých let. Volný čas je čas, kdy člověk nevykonává činnosti pod tlakem závazků, jež vyplývají z jeho sociálních rolí, zvláště z dělby práce a nutnosti zachovat a rozvíjet svůj život. Někdy jej můžeme vymezit jako čas, který nám zůstane po splnění pracovních a nepracovních povinností. Přesnější je však činnost, do které člověk vstupuje s očekáváním a účastní se jí na základě svého svobodného rozhodnutí, a která mu přináší příjemné zážitky a uspokojení (Hofbauer, 2004).

Náplň volného času vychází primárně z faktoru dostatečného blahobytu, a proto se diferencovaněji rozvíjí převážně až v podmínkách bohaté společnosti. Na jeho podobu mají také vliv mnohé sociální, politické a ekonomické jevy, jako je např. hospodářská stagnace, krize v zemi či v regionu, nezaměstnanost, dále pak také demografické, kulturní a další specifické faktory, které mohou volný čas podporovat nebo omezovat (Šerák, 2009).

Pedagogický slovník vymezuje volný čas jako: „Čas, se kterým člověk může nakládat podle svého uvážení a na základě svých zájmů. Volný čas je doba, která zůstane z 24 hodin běžného dne po odečtení času věnovaného práci, péči o rodinu a domácnost, péči o vlastní fyzické potřeby (včetně spánku)“ (Průcha, Walterová a Mareš, 2003, s. 341).

Volný čas, je čas, který může člověk využít výhradně jen pro sebe, čas, v němž můžeme dělat- více než kdykoli jindy- to, co nás baví a co nám přináší potěšení, zábavu a odpočinek. (Filipcová, 1966).

„Volný čas je čas, v němž se svobodně volí a dělají takové činnosti, které mu přinášejí radost, potěšení, zábavu a odpočinek, rozvíjejí jeho tělesné, duševní případně i tvůrčí schopnosti“ (Němec et al., 2002, s. 17).

Do tohoto pojmu se běžně zahrnuje odpočinek, rekreace, zábava, zájmová činnost, zájmové vzdělávání, dobrovolná společensky prospěšná činnost i časové ztráty s těmito činnostmi spojené. Z hlediska dětí sem nepatří vyučování a činnosti s ním související, také sem neřadíme péči o zevnějšek a osobní věci, povinnosti spojené s provozem rodiny nebo domácnosti. Nepatří sem ani jídlo a spánek, hygiena ani zdravotní péče. Jedinci si však mohou vytvořit koníčka, např. k přípravě konzumace jídla. Specifickou zvláštností u dětí a mládeže je to, že z výchovných důvodů je žádoucí jeho pedagogické ovlivňování. Protože děti ještě nemají dostatek zkušeností, aby se orientovaly ve všech oblastech zájmové činnosti, a tak potřebují citlivé vedení. Důležité však je, aby toto vedení bylo nenásilné, tyto činnosti byly pestré a přitažlivé a hlavně, aby účast na nich byla dobrovolná. Míra ovlivňování však také závisí na věku dětí, jejich mentální a sociální vyspělosti i na charakteru rodinné výchovy (Pávková, Hofbauer a Hrdličková, 2002).

1.2 Historický vývoj volného času

Volný čas je s lidskou společností spojen prakticky od počátku její existence. V jednotlivých etapách se měnily nejen aktivity, které byly uskutečňované ve volném čase, ale zvětšovala se i skupina lidí, kteří svůj volný čas trávili aktivně. V dnešní době je pro nás nepředstavitelné, že bychom neměli čas pro sebe, že bychom nemohli dělat, to, co chceme, co nás baví, avšak vždy tomu tak nebylo a proto se v této části zaměřím na vývoj a proměny volného času.

Starověk

Z období *pravěku* je velmi málo informací, i přesto, že se dochovaly určité malby, sošky apod., nelze z toho soudit, zda byly tvořeny ve volném čase, jako svobodná iniciativa nebo vznikaly jako součást přípravy k lovu nebo k jiné činnosti. Jedná se tedy spíše o spekulace, avšak je dosti pravděpodobné, že tehdejší lidé nějaký volný čas měli- ovšem v jiném měřítku než je tomu dnes. *Ve starověkém Řecku* a to jak ve Spartě, tak i v Athénách tvořila velkou část obyvatelstva skupina otroků a volný čas byl tak využíván především svobodnými občany. Hrůzné bylo, že v chápání tehdejších Řeků nebyl otrok člověkem a tudíž nebyli zahrnováni mezi lid. Jako první se otázce volného času věnoval *Aristoteles*, tvrdil,

že „*blaženost předpokládá volný čas*“. Do volnočasových aktivit však nezahrnují hru a odpočinek, protože jsou přímo či nepřímo spjaty s prací. Volný čas by jedinec měl podle Aristotela, „...*věnovat přemýšlení a úvaze o správě státu*.“ Dalšími volnočasovými aktivitami byly sportovní hry. Nejznámější byly hry Olympijské. *Římská kultura* přejala hodně podnětů ze starověkého Řecka. *Seneca* sepsal pojednání „*O volném čase*“ a rozvíjel myšlenky Aristotela, avšak volnému času pro občana přisuzuje daleko větší váhu. Velmi známou aktivitou z tohoto období byly Gladiátorské hry nebo podobná představení, která se konala v amfiteátrech (Janiš, 2009).

Jak můžeme vidět, volný čas v dobách minulých nebyl volným časem, jak jej chápeme dnes. Je až neuvěřitelné, že byla doba, kdy osoby nebyly vůbec považovány za lidské bytosti, že byli bráni jako pracovní nástroje a svobodně se nemohli rozhodovat o tom, co mohou či nemohou dělat, natož aby mohli vůbec přemýšlet o „nějakém“ volném čase.

Středověk

Ve středověku běžný život, výchovu a volný čas ovlivňovalo především Křesťanství. Volný čas však byl v moci církve, která téměř opomínala sportovní aktivity, a volný čas byl vymezen do období církevních svátků apod. Heslo „*Ora et labora*“ (modli se a pracuj), vykreslovalo život tehdejšího benediktína. „*Volný čas bez komunikace s bohem byl v křesťanství nemyslitelný, člověk by se tím provinil jednak zahálkou, onou „matkou všech neřestí“, jednak však pýchou, což je hřích ještě povážlivější, neboť člověk je příliš křehký a slabý na to, aby mohl rozhodovat sám o sobě*“ Tomáš Akvinský (Janiš, 2009, s. 6).

V tomto období měla církev neuvěřitelnou moc, oficiálně byl tento názor zrušen až v roce 1965. Vše, co bylo v rozporu s církví, bylo špatně. Myslím, že v tomto období nikdo nepřemýšlel nad individualitou člověka, nad jeho vlastními zájmy, nad jeho touhami nebo přáními.

Od 17. Století si bohatší obyvatelé měst začali budovat „víkendové“ domy, ve městech vznikaly spolky, posléze i kavárny. Průmyslová revoluce nastartovala proces postupného oddělování místa bydliště od pracovišť. Osvícenci pak se svým důrazem na rozum a vzdělávání vnímali vzdělávání ve volném čase jako výraz svobody myšlení. Důležitým mezníkem pak představovala vědeckotechnická revoluce, která zásadně měnila způsob života. Nástup nových technologií měl velký vliv na proměnu životního stylu. Začala se zkracovat pracovní doba a tomu odpovídal i nárůst volného času (Šerák, 2009).

Novověk

Po *druhé světové válce* můžeme zaznamenat ve vývoji (socialistické) společnosti tři etapy. *První etapou* zahrnují 50-60 léta. Životní styl společnosti upřednostňuje práci a protipólem k ní byl volný čas. Základní funkcí volného času se stává odpočinek, rekreace. Taková situace je i v zařízeních mimo vyučování- náplní je odpočinek, pobyt venku, vycházky. Co se týkalo vzdělávání u dospělých ve volném čase, bylo to jen za účelem zvedání kvalifikace, kvůli lepší pozici v pracovním procesu (Němec et al., 2002).

Druhá etapa byla v 70-80 letech, kdy se již nesetkáváme s ostrou vyhraněností práce a volného času. Volný čas je pojímán jako řada činností, v níž jedinec může uspokojovat své hmotné a kulturní potřeby. Volný čas netvoří jen odpočinek a rekreaci, ale lidé chtějí zábavu a prožitky. Vzdělávání dospělých je již za účelem seberealizace. Avšak v socialistické společnosti se stává práce a volný čas objektem plánování a kontroly (Šerák, 2009).

Třetí etapa, časově ohraničená devadesátými lety. Lidé vstupují do volného času s požadavky „Já chci“, „Já potřebuji“, „Mě to baví“. Samozřejmě nejde o všeobecnou platnost. Společnost ještě nedospěla k řešení využití volného času. Bylo třeba se vyrovnat s danou celospolečenskou situací v této oblasti (Němec et al., 2002).

Rozsah, možnosti a význam volného času pro život a výchovu dále rostl. V průběhu devadesátých let se věkové, sociální, a zájmové spektrum účastníků rozšířilo. Funkce, obsah a metody se obohatily a rozlišily. Volný čas se stále patrněji stával dimenzí celého, výrazně se prodlužujícího lidského života. Vznikem pedagogiky volného času a podobnými příbuznými obory se možnosti volného času začaly postupně analyzovat a více využívat. (Hofbauer, 2004).

Současný pohled na volný čas

E. Bakalář uvádí, že množství, povaha a struktura volného času jsou podmíněny druhem a typem práce (povoláním), ale zároveň samy práci omezují. Velký význam sehrávají životní strategie a taktiky umožňující člověku vytvořit si svůj volný čas a stanovit si svůj konkrétní týdenní program, jehož součástí bude čas pracovní, čas pro zábavu a zájmovou činnost, čas pro tvořivou činnost, čas pro ozdravující činnost, čas pro reprodukční činnost a čas pro druhé. Volný čas patří k hodnotám, které lidé nejvíce oceňují, spolu s rodinou, partnerstvím, zdravím nebo přátelstvím a jako takovým se jím zabývají různé společenské vědy.

Sociologie se zaměřuje na volný čas jako na symbol věku, sociální pozice, profese, společenského úspěchu a vzdělání. *Psychologie* vnímá volný čas jako jeden ze způsobů prožívání reality, předmětem zájmu je vztah k této realitě, k lidem, duševní aktivita ve volném čase nebo motivace k určité činnosti. Z pohledu *pedagogiky a andragogiky* se zase rozlišuje výchova pro volný čas, kdy nejde o předepisování či organizování volného času, ale o pomoc při rozhodování, orientaci, usnadnění přístupu k nabídce a výchova či vzdělávání ve volném čase (Šerák, 2009).

Volný čas podle Krystoně můžeme interpretovat ve třech rovinách a to jako hodnotu:

- *individuální* (seberealizace jedince, individuální zájmy),
- *sociální* (prevence sociopatologických jevů),
- *edukační* (prostor pro vzdělávání a celkový rozvoj).

Jak už jsem zmínila na začátku, volný čas můžeme trávit aktivním nebo pasivním způsobem.

Aktivní volný čas by měl splňovat funkce, jako je: Aktivní přístup dětí a mládeže k provádění této činnosti, kompenzace jednotvárné zátěže (při vyučování, dlouhém sezení, nerovnoměrném zatěžování jednotlivých oblastí mozku a nervové soustavy), posilování zdravého způsobu života a zdraví. Aktivní odpočinek je základním znakem zdravého životního stylu a zároveň i prevencí sociálně patologických jevů u dětí a mládeže. Osvojení si stereotypu a potřeby aktivního trávení volného času je dáno tím, jak je k aktivní formě odpočinku přístupováno v rodině, ve škole, i v dalších volnočasových subjektech. *Do pasivního volného času* můžeme řadit chronické sledovatele televize, filmů, počítačových her, nudící se mládež bloudící po ulicích nebo různých restauračních zařízeních, mládež vyhledávající dramatické a dobrodružné aktivity, pomocí násilí, kriminality, drog, alkoholu apod. (MŠMT, 2002).

1.3 Výchova mimo vyučování

Důležitou součástí pro správný vývoj a celkovou výchovu jedince je také výchova mimo vyučování. Dítě potřebuje organizované vedení, někoho, kdo jej bude pozitivně ovlivňovat, a bude mít dobrý vliv na jeho optimální rozvoj. V této kapitole se zabývá výchovou mimo vyučování a jejími funkcemi.

Výchova mimo vyučování se uskutečňuje mimo povinné vyučování, je institucionálně zajištěná a uskutečňuje se převážně ve volném čase. Pedagogické ovlivňování volného času dětí a mládeže je významnou oblastí výchovného působení. Vede jedince k racionálnímu využívání volného času, rozvíjí jeho nejrůznější schopnosti, upevňuje žádoucí morální vlastnosti, vytváří hodnotné zájmy a pomáhá uspokojovat důležité lidské potřeby. Oblast výchovy mimo vyučování klade důraz na využití odbornosti, specializace a zájmů pedagogů, respektování dítěte, propojování zájmových činností s vyučováním, princip dobrovolnosti, individualizaci výchovného působení nebo také vytváření nových heterogenních skupin (Pávková, 2002).

Výchova mimo vyučování obsahuje činnost odpočinkovou, rekreační, zájmovou, veřejně prospěšné činnosti nebo také přípravu na vyučování. Doporučuje se, aby každý jedinec měl nějaké zájmové činnosti. Tyto aktivity by měly být vybírány dle vlastního uvážení a dle toho, co nás baví a máme rádi (Janiš, 2009).

U dětí je velmi důležité stanovit si cíl výchovy, který s nimi chceme dosáhnout. Musíme však přihlížet k společenským, sociálně psychologickým a sociologickým hlediskům, dále pak musíme brát v úvahu individuální zájmy jedince, jeho věk a také jeho pohlaví. K splnění těchto cílů je podstatné, aby je děti dokázaly pochopit, a proto v nich musíme vyvolat zájem, aby tento cíl přijali za svůj. Musíme dodržovat určité zásady, jako je např. zásada názornosti, přiměřenosti, individuality, posloupnosti atd. a volit vhodné metody výchovy. Sem řadíme povzbuzení, diskuzi, samostatnou práci, demonstraci nebo metodu experimentu či problémové situace (Orgoníková et al., 2008).

1.3.1 Funkce výchovy mimo vyučování

Výchova mimo vyučování plní funkci podle Pávkové (2002) výchovně-vzdělávací, preventivní, zdravotní a sociální.

Výchovně vzdělávací funkce zahrnuje rozvíjení schopností dětí, jejich usměrňování, kultivaci a uspokojování jejich zájmů a potřeb, získávání nových vědomostí, dovedností a návyků.

Zdravotní funkce pomáhá přispívat k vytváření zdravého životního stylu pohybovými a sportovními činnostmi nebo střídáním činností různého charakteru (např. práce a odpočinek).

Sociální funkce sem řadíme komunikační dovednosti, rozvoj sociálních kompetencí a seznamování se s pravidly společenského chování.

Preventivní funkce se zaměřuje na prevenci sociálně patologických jevů, jako je kouření, alkohol, záškoláctví, užívání omamných látek nebo alkoholu.

1.4 Periodizace vývoje jedince

V praktické části své diplomové práce se zaměřuji na děti i dospělé, a proto je důležité zmínit věkové zvláštnosti u těchto jedinců. Vymezuji pouze ty období, do kterých patří moji respondenti.

Mladší školní věk (6-9 let)

Tento věk ohraničuje vstup do školy. Po stránce tělesného vývoje se zvyšuje nárůst svalové tkáně a s ním i potřeba pohybu, obratnosti a rychlosti. Rozvíjí se nervová soustava, kde může docházet ke kolísání pozornosti nebo také k snadné unavitelnosti. Zpřesňuje se pevná motorika. Vnímání se začíná přibližovat vnímání dospělého člověka. Dítě je schopno orientovat se v čase, prostoru a zdokonaluje si ostrost všech smyslů. Myšlení je vztaženo ke konkrétním jevům, logickým operacím, začíná chápat čas a prostor, rozšiřuje si slovní zásobu a stává se samostatnějším. Jeho pozornost je bezděčná, asi tři hodiny. Záměrná je asi 15- 30 minut. Postupně se začíná zvyšovat délka pozornosti a také její rozsah. Jeho vůle je velice slabá. Děti maximálně inklinují ke hře, je nutné ji sladit se školními povinnostmi. V tomto věku ještě mají velký význam dospělí, ale je zde vliv i skupiny vrstevnické. Důležitá je i role učitele. Kamarády si hledá většinou v místě bydliště nebo podle toho, kam si ve třídě sedne, tedy podle lavice. Dítě v tomto věku se často druží, je hovorné (Vágnerová, 2000).

Střední školní věk (10-12 let)

V tomto věku se začínají objevovat první známky pohlavního dospívání. Jeho růst je rovnoměrný, avšak zpomalený oproti vývoji předešlému či tomu následnému. Začíná se zvyšovat výkonnost všech orgánů a svalové koordinace. Dívky začínají předrůstat chlapce. Začíná přechod k abstraktnímu myšlení, logická paměť je více než mechanická, jedinec je realistický a má smysl pro humor. Kamarádství začíná být stabilní, vzniká struktura kolektivu, uvědomování si mužské a ženské role. Potřeba identifikace se svou skupinou (Orgoníková et al., 2008).

Starší školní věk (13-15 let)

Tohle období bývá ze všech nejdramatičtější, dochází zde k velkému zrychlení a komplexní proměně všech složek. Je to taková druhá tvarová proměna, která se týká výšky, hmotnosti, končetin apod. U dívek dochází k menstruaci, změně poprsí, pánve, tukové tkáně, ochlupení apod. U chlapců dochází k poluci, změny hlasu, akné, ochlupení apod. Po stránce psychické dochází k labilitě emocí, časté změny nálad, nestálosti a nepředvídatelnosti reakcí. Jedinci jsou často vztahovační, také zranitelní a začíná se u nich projevovat sexuální zvědavost. Myšlení je formální abstraktní, dochází k logickým operacím bez pomoci konkrétních představ, chápe abstraktní pojmy a uvažuje o nich. K vnějšímu světu bývá hodně kritický. Vytváří si svoji vlastní identitu. Velký význam v tomto období má vrstevnická skupina. Mění se citová vazba k rodině, snaha se odlišit, začít vzdorovat (Orgoníková et al., 2008)

Adolescence (15-20 let)

Zde dochází k stabilitě tělesného vývoje, výkonnost a fyzická odolnost se zvyšuje. Stabilizuje se také psychický vývoj a intelektuální potenciál dosahuje svého vrcholu. Mladý člověk získává nové role, spojené s vyšší sociální prestiží. Vztahy s rodiči se stabilizují a zklidňují. Vrstevníci jsou ještě významnější, než byli dříve. Jedinec dokáže své emoce ovládat, jeho sebepojetí a sebehodnocení se stále proměňuje, chtějí jednat s dospělými na stejné úrovni a velmi důležitý je pro ně pocit bezpečí a jistoty. V tomto věku už dokážou přijmout vlastní odpovědnost. Po stránce sociálního vývoje často jedinec experimentuje v různých oblastech života, jako jsou jeho zájmy, sporty nebo např. partnerské vztahy. Dospívající touží po originalitě a velmi silných emočních prožitcích. Partnerské vztahy se dostávají do popředí na úkor těch rodinných (Vágnerová, 2000).

Období mladé dospělosti (20-35 let)

V tomto věku člověk již není závislý na své původní rodině. Jeho osamostatnění má vliv i na změnu ve vztahu k rodičům. Bývají klidnější a symetričtější. Nejvýznamnější jsou však vztahy s vrstevníky. Mnohé z nich přetrvávají ještě z dob adolescence, ale jedinec je velmi otevřený i k navázání nových kontaktů a je také schopen zvládnout soužití s druhým partnerem. Dospělost je dobou sexuální zralosti, v této vývojové fázi je sexualita jedním z nejdůležitějších aspektů partnerského vztahu. Je také schopen splnit požadavky kladené na rodičovskou roli. Dospělost je také definována ekonomickou samostatností. Člověk potvrzuje svou soběstačnost v rámci nějaké profesní role, která ovlivňuje jeho identitu dvojitě

způsobem a to tak, že jej zbavuje závislosti na orientační rodinu a přispívá k uspokojení v oblasti potřeby seberealizace (Vágnerová, 2000).

Období střední dospělosti (35-45 let)

Ve středním věku hraje důležitou roli stereotyp. Je pohodlný, snadný a předvídatelný. Nepřináší nic nového, žádnou zátěž, nic nejistého. Na druhou stranu nemusí být taková jistota spojena s emočním uspokojením. Jedinec může cítit potřebu nových zážitků a zkušeností, může mít pocit, že jeho potřeba seberealizace není uspokojována dostatečným způsobem. Emoční hodnocení vlastního života bývá dost často ambivalentní a tato skutečnost se projevuje i v bilancování, typickém pro střední věk. Podle Říčana je krize středního věku protestem proti rutině. Motivace změnit životní stereotyp může být různě silná. Krize středního věku mění postoj k mnoha hodnotám. Člověk hledá skutečný smysl svého dalšího života. Snaží se zorientovat sám v sobě, více o sobě uvažuje, více se zabývá svými emočními prožitky. Po tělesné stránce dochází k úbytku tělesné atraktivity. Více typický pro ženy než muže (Vágnerová, 2000).

Období starší dospělosti (45-60 let)

Stárnutí je proces, který se spojuje s postupným úpadkem tělesných funkcí. V důsledku toho dochází i ke změně hodnotového systému, dále se mění i postoj k sexu. Tempo stárnutí je individuálně různé. V tomto období dochází k dalšímu rozvoji postformálního myšlení. Zkušenost ovlivňuje způsob uvažování, postoj k problémům i preferenci určitých strategií jejich řešení. Úbytek výkonu ovlivňují zejména změny v oblasti pozornosti a krátkodobé paměti. Rodina se dostává do fáze prázdného hnízda. V důsledku toho se mění i vztahy mezi oběma partnery. Starší člověk si partnera neidealizuje, posuzuje jej realisticky, ale většinou jej akceptuje. Prarodičovská role signalizuje vlastní stárnutí, ale zároveň potvrzuje normalitu rodiny. Narození vnoučete uspokojuje mnohé psychické potřeby prarodiče (Vágnerová, 2000).

1.5 Funkce volného času

Zaměření a funkce volného času je ve společenských vědách jednou z nejstarších a nejdiskutovanějších. Všeobecně přijímané jsou však tři základní funkce, které by měl volný čas plnit, jsou to podle Hradečné:

- Zábava- sem patří osvobození od nudy a uspokojování osobních potřeb,
- Odpočinek- duševní i fyzická relaxace, kompenzace únavy,

- Vlastní rozvoj osobnosti člověka- osvobození od automatismu.

Francouz Roger Sue uvádí funkce volného času jako:

- Psychosociologická- uvolnění, zábava, rozvoj
- Sociální- jedná se o příslušnost k určité sociální skupině nebo také socializace
- Terapeutická- zde zařadil hledisko zdravotní, prevence chorob, smyslový rozvoj nebo také zdravý životní styl
- Ekonomická- pozitivní vliv na uplatnění člověka v profesní činnosti, výdaje účastníků vynakládané na aktivity volného času.

Horst W. Opaschowski doplňuje a podrobněji popisuje tyto základní funkce, založené na volnočasových potřebách a to zejména:

- Rekrece - sem řadíme potřebu zotavení a uvolnění, osvěžení, dobrý pocit,
- Kompenzace - vyrovnání, rozptýlení a potěšení, odstranění zklamání a frustrací,
- Edukace - potřeba poznání dalšího vzdělávání, sociální učení, učení o svobodě,
- Kontemplace - hledání smyslu života a jeho duchovno, potřeba hledání klidu, rozjímání a sebevědomí,
- Komunikace - potřeba sdělení, kontaktu a družnosti, navazování kontaktu a přátelství nebo partnerství,
- Participace- potřeba angažovanosti a potřeba sociálního sebepojetí, účast na vývoji společnosti,
- Integrace - potřeba společnosti, kolektivního vztahu a tvoření skupin, stabilizace života rodiny a snaha začlenit se do společnosti,
- Enkulturační - potřeba kreativního rozvoje a produktivního uplatnění, kulturní a kreativní rozvoj osobnosti.

1.6 Pedagogika volného času

Zejména od poloviny šedesátých let minulého století vzrůstalo poznání, jak významnou oblastí života a výchovy dětí, mládeže a dospělých se stává volný čas. V té době v evropských zemích včetně naší vznikaly podmínky pro jeho rozšiřování. Nastalo zkracování pracovní doby dospělých, byl postupně zaváděn pětidenní pracovní i školní týden, začal vzrůstat počet žáků na středních a vysokých školách a také účast na aktivitách ve volném čase. Začaly se znovu uskutečňovat výzkumy o společnosti a pedagogice volného času jako nové disciplíně sociologie nebo pedagogiky, ale Pedagogický slovník pojem „volný čas“ ještě neznal. Ovšem zásadní možnosti, dosah a význam volného času pro život a výchovu rostly až od devadesátých let 20. století (Hofbauer, 2004).

Pedagogika volného času: „Disciplína pedagogiky, zaměřená na výchovné a vzdělávací prostředky, napomáhají autonomnímu a smysluplnému využívání volného času dětí, dospívajících i dospělých“ (Průcha, Walterová a Mareš, 2009, s. 198).

Pedagogika volného času, má za úkol pedagogizovat prostředí. Pedagogické ovlivňování volného času je významnou oblastí výchovného působení u dětí a mládeže. Poskytuje tak příležitost vést jedince k vhodnému využívání volného času, formovat jeho zájmy, uspokojovat jeho potřeby, rozvíjet specifické schopnosti a žádoucí vlastnosti osobnosti. Způsob odpočinku, zábavy a rekreace má velký vliv na psychohygienu člověka, kterou můžeme pozorovat např. i na jeho školních nebo pracovních výkonech. (Němec et al., 2002).

Pedagogika volného času se zabývá pojetím, cíli, obsahem a způsoby výchovného zhodnocování volného času, dále pak organizacemi a institucemi, které tyto aktivity uskutečňují. Pedagogika volného času poskytuje východiska pro poznání a rozvoj jeho jednotlivých oblastí a to jsou:

- Prostor, prostředí, prostor a zařízení, kde se mohou tyto aktivity uplatňovat a vytvářet tak příznivé předpoklady pro jejich vznik a rozvoj,
- Účastníci jako zájemci o volnočasové aktivity, kteří působí v různých funkcích, na různé úrovni připravenosti, odpovědnosti a účinnosti,
- Rysy a tendence výchovného zhodnocování volného času, rozvíjení obsahu, metod činností, cílů, hodnot uplatňující se ve výchovné a společenské praxi,
- Současný stav a oč bychom měli nadále usilovat? (Hájek, Hofbauer a Pávková, 2008).

Posláním pedagogiky volného času je analyzovat dosavadní vývoj těchto oblastí, vnášet do nich nové podněty a iniciativy a harmonizovat jejich řešení. Děti a mládež vést k tomu, aby se za pomoci dospělých (rodičů nebo vychovatelů) a potom i samy učili vhodně volit aktivity a realizační způsoby správně volit tak, aby byly prospěšné pro ně, jejich okolí, společnost i přírodu (Hofbauer, 2004).

Pro pedagoga, který pracuje s dětmi a mládeží mimo vyučování je zásadní, aby dokázal vytvořit bezpečné prostředí, příjemnou a tvořivou atmosféru. Měl by dbát na individualitu jedince a uspokojení jeho zájmu. Profese vychovatele zahrnuje pedagogické působení v několika typech zařízení pro výchovu mimo vyučování. Mohou to být např. školní družiny, školní kluby, domovy mládeže, základní umělecké školy, jazykové školy, různá náboženská společenství apod. (Němec et al., 2002).

V okamžiku společného zájmu o zvolenou činnost nebo aktivitu se výrazně projevují často skrývané vlastnosti jedince. Ve hře, ve chvílích uvolnění, při nových nebo neobvyklých zážitcích, se začínou jedinci objevovat bez „masek“, jsou více spontánní, otevření a proto je velmi důležitý přístup pedagoga. Udávat však hranice, jak by měl vypadat správný vedoucí (pedagog), není správné, neboť každý má svůj individuální přístup, jež se přizpůsobuje dané situaci podle vlastních zkušeností. Uměním je přiznat si své omyly a nechat si poradit od ostatních, což svědčí i o přednostech a kvalitách daného pedagoga (Vážanský, 1994).

1.7 Aspekty, ovlivňující volný čas

Na trávení volného času může mít vliv spousta aspektů, které na nás ať už chceme či nechceme, působí. Tyto ovlivňující činitele na nás mohou mít pozitivní, ale i negativní vliv, proto je důležité se o nich alespoň v krátkosti zmínit.

Genetika

Prvním činitelem ovlivňující volný čas, který je potřeba zmínit, je genetika. Někdy můžeme snít o tom, jak budeme úspěšní v tom, co nás baví, avšak pokud pro tuto činnost nebudeme mít vlohy, těžko v ní budeme dobří, což nás pak může začít frustrovat a přestane to uspokojovat naše potřeby. Bohužel, někdy ani dostatečná píle, nám nepomůže k tomu, abychom byli lepší, než ti ostatní.

Jedinec po příchodu na svět si přináší určité předpoklady nebo jiné dispozice. Jak je tomu i u ostatních činitelů, mohou mít vliv jak pozitivní, tak i negativní. Pod pozitivem si můžeme představit vlohy, či dispozice k určitým činnostem. Mezi negativa můžeme řadit různé

vady, defekty nebo vrozené choroby apod. Je ovšem diskutovatelné, do jaké míry jsme geneticky ovlivněni. John Locke například tvrdil, že člověk se rodí jako nepopsaná deska jako tzv. „*Tabula rasa*“, že vše se utváří na základě prostředí, učení apod. (Janiš, 2009).

Prostředí

Hned od narození člověk vnímá vše, co má kolem sebe, co se kolem něj děje. Bývá to velmi často silnější než jiné vlivy, které přichází pak později (např. ve škole). Tak se může stát, že se člověk v dospělosti řídí zásadami a žije způsobem, který je v rozporu s tím, co si osvojil až později. Pak přenáší to, co si osvojil v rodině původní do života svojí založené rodiny. Prostředí na nás může mít vliv pozitivní, ve smyslu společensky žádoucích norem, (vzorců jednání) nebo vliv negativní, který je v rozporu. Jedná se např. o prostředí alkoholika v rodině, recidivistu, kdy se pak takto působící rodinné prostředí dostává do rozporu s výchovnými snahami školy. Vlivy prostředí mohou jednání člověka věcně podpořit, nebo být překážkou, jednání přímo formulovat nebo mít signální funkci (anticipačně vyvolávat určité jednání). Člověk se tedy s prostředím, podmínkami, které jej obklopují, vyrovnává různými způsoby, což závisí na individualitě jedince. K adaptaci člověka dochází dvojitým způsobem. Člověk se sám může pasivně přizpůsobit podmínkám, ve kterých žije, anebo mění tyto podmínky podle svých představ tím, že do nich aktivně zasahuje. Pokud se jedinec nedokáže přizpůsobit podmínkám, hovoříme o maladaptaci (Kraus a Poláčková, 2001).

Bydliště

I přesto, že se neustále stírají rozdíly mezi městem a venkovem, je stále mezi nimi velký rozdíl v nabídce volnočasových aktivit i ve stylu trávení volného času.

Lidé z měst prožívají svůj volný čas velmi různorodě a jejich aktivity se často liší např. podle vzdělání, profese nebo věku. Naproti tomu většina venkovského obyvatelstva bez ohledu na vzdělání, postavení a dalších odlišujících znaků, se věnuje podobným činnostem, např. práci na zahradě, kutilství nebo údržbě domu. Na venkově je kultura často závislá na dobrovolné činnosti, občanů a velmi často zde chybí kulturně společenská zařízení, jako jsou kina, knihovny, sportovní hřiště, klubovny apod. Na druhou stranu se často ve venkovském prostředí projevuje smysl pro kolektivní život, který můžeme pozorovat ve formě různých společenských akcí či činností různých místních spolků a organizací. Ve městech je nabídka podstatně širší a pro lidi z měst má volný čas mnohdy vyšší hodnotu a prestiž (Šerák, 2009).

Rodina

Rodina je první sociální skupinou, která učí dítě se nějakým způsobem přizpůsobovat, osvojovat si základní návyky a způsoby chování, které jsou běžné v dané společnosti. Rodina má socializačně výchovnou funkci. Rodina působí na své členy v souhrnu několika jevů a procesů, např. ekonomických, sociálních, kulturních, mravních, estetických nebo zdravotních. Pro každého jedince je rodina významným opěrným bodem, v němž hledá bezpečí a porozumění. Významnou funkci má rodina v oblasti sociálně-psychologické podpory svých členů. Příznivé zázemí je pak základem pro další sociální kontakty jedince ve společnosti. V opačném případě může být dítě velmi ohroženo. Citová funkce rodiny je funkcí, kterou není schopna žádná jiná instituce v uspokojivé míře naplnit (Kraus a Poláčková, 2001).

Velmi významné je působení rodiny, které své členy orientuje k určitým způsobům trávení volného času, většinou určuje, jaké aktivity jsou žádoucí a hodnotné. Různé rodiny povzbuzují své členy k účasti na odlišných činnostech. Některá rodina podporuje své členy ke sportovním aktivitám, jiná zase může vést své členy k umělecké činnosti (Šerák, 2009).

Postavení rodičů je při výchově dětí nenahraditelné, ostatní jsou pouze doplňovateli ve výchově rodičů. Rodiče by měli vytvářet takové podmínky pro svoje děti, kterými budou pozitivně a nepřímo působit na své děti. Důležitou roli zde hraje životní styl rodičů, zejména jejich postoj k práci, vzdělání, k životu obecně a také ke zdraví. Děti jsou samozřejmě těmito postoji, názory a hodnotami ovlivněny a velkou část také od nich přebírají. V oblasti volného času je dítě ovlivněno aktivitami, které dominují u rodičů. Rodiče by však měli poskytnout více možností, jak trávit volný čas. Je zřejmé, že každý rodič svému dítěti nemůže poskytnout vše, co by chtěl, protože to také závisí i na finančních možnostech rodiny (Janiš, 2009).

Vrstevnícké skupiny

Patřit do určité skupiny je v životě každého jedince velmi důležité. Jedinec se může dostat do skupiny vnímané společensky pozitivně či negativně. U mladistvých je dokonce v některých vývojových obdobích silnější vliv těchto skupin před vlivem rodiny.

Mladiství se učí ve skupině vrstevníků přihlížet k potřebám druhých, jednat s lidmi různých povah, řešit konflikty, bránit se, plnit sociální role nebo se také vypořádávat s nespravedlností. Mladiství jsou na vrstevníckou skupinu velmi vázáni, mají pocit, mají zde větší

porozumění než u dospělých. Představa, že by z této skupiny mohli být vyloučeni, by mohlo být velikou frustrací (Čáp, 1993).

Vrstevnická skupinataké může uspokojit některé psychické potřeby. Např. potřebu *stimulace* (sem můžeme řadit setkávání se s přáteli nebo společné zážitky), potřebu *smysluplného učení* (zde může daný jedinec získat nové zkušenosti), potřebu *bezpečí a jistoty* nebo také potřebu být někým přijímán, být *akceptován* (Vágnerová, 2005).

V mládí se přátelské skupiny navazují snadno, po uzavření manželství některé tyto skupiny zanikají a začínají se utvářet nové, na základě rodinných přátel. Tyto přátelské skupiny mají pro člověka velký význam, posilují jeho sociální jistotu. Se stoupajícím věkem se snižuje schopnost člověka přátelství uzavírat (Trpišovská, 2007).

Média

Životní styl současného člověka je významně ovlivněn hromadnými sdělovacími prostředky. Využívání masmédií je neoddelitelnou součástí života člověka v práci, ve škole i ve volném čase. Média se dělí podle řady kritérií. Řadíme sem elektronická média, jako je televize, rozhlas a internet nebo tištěná média, kam řadíme noviny a časopisy. Kultura se stává masovou především od té doby, co se staly masovými určité životní podmínky a sociální poměry. Poznání mladé generace není možné bez reflexe vlivu médií na utváření mládeže a na její životní styl. Obecně platí, že čím nižší je vzdělání rodiny, tím silněji je rodina spojena s televizí a tento způsob života si osvojuje i dítě (Sak a Saková, 2004).

Velmi negativní má vliv filmů, televize a počítačových her na psychiku dítěte. Hrdinové akčních filmů se chovají agresivně a většinou ani nebývají potrestáni. Bohužel ale nejsou zobrazované důsledky násilného života. Potom, zejména mladší děti mohou mít pocit, že násilí je součástí života a že je to jedna z forem jak dosáhnout svého. Může u nich vzrůstat agresivita i v běžném životě, slovní agrese nebo se mohou stát necitlivými vůči utrpení. Pokud jsou děti z rodin, kde se jim rodiče věnují, a mají i jiné aktivity než je sledování televize a hraní her u počítače, tak tím nejsou ve zvýšené míře ohroženy. Pokud ovšem dítě vyrůstá v podmínkách horších nebo špatných, tento „násilný hrdina“ pro něj může sehrát roli důležitého vzoru (Pávková, 2002).

Věk

Lidé jsou nejaktivnější kolem svých 17 let, kdy vrcholí frekvence řady jejich aktivit. V tomto věku se také utváří specifické kulturně- společenské zaměření člověka a jeho ži-

votní styl. V pozdějším věku začnou přibývat pracovní a rodinné povinnosti a četnost volnočasových aktivit začne řádně ubývat. V provozování různých volnočasových aktivit můžeme sledovat mezigenerační rozdíly. Starší lidé často preferují kutilství a práci na zahradě, zatímco lidé do 30 let nejčastěji sledují televizi, setkávají se s přáteli a navštěvují kulturní či jiná společenská zařízení (Šerák, 2009).

Pohlaví

Ženy se na rozdíl od mužů více soustředí na rodinu a domov, častěji však chodí na různé kulturní a společenské akce, jako jsou divadla, galerie, více čtou nebo se zaměřují na emoční aktivity. Individuální zájmové koníčky, jako je např. sběratelství více pozorujeme u mužů než u žen, stejně tak jako sportovní aktivity. Muži se také více věnují sebevzdělávání ve volném čase (Šerák, 2009)

Přes všechny možné vlivy výše zmíněných činitelů je důležitá i samotná **aktivita jedince**. Některé činitele ovlivnit nemůžeme, ale i přesto všechno můžeme dosáhnout svých vytyčených cílů. I přesto, že jedinci vyrůstali ve špatných rodinných podmínkách, dosáhli životních úspěchů a jejich pozdější vývoj probíhal takřka normálně.

Životní styl

Volný čas je také jedním z důležitých ukazatelů životního stylu. Je důležitou hodnotou, lidé mu však přisuzují různý význam. Optimálním stavem je uvést do rovnováhy povinnosti a volný čas. Na utváření životního stylu, tedy i na hospodaření s volným časem se významně podílí rodina. Rodiny se od sebe vzájemně liší, jednak životním stylem, jednak způsobem využívání volného času. Základní postoje a návyky si přinášíme z původní rodiny. Koníčky a své zájmy by si měli i partneři navzájem tolerovat. Zakazovat partnerovi jeho zájmové činnosti je chybné, netaktické a nesprávné. Osobní záliby jsou člověku oporou. Osobní zájmy také hrají roli při zvládnání náročných životních situacích, různých neštěstích, ztrátách. Bylo by krásné, kdyby se rodičům, pedagogům, vychovatelům podařilo dosáhnout stanoveného cíle a naučit jedince rozumně s volným časem hospodařit (Pávková, 2002).

2 DOBROVOLNICTVÍ JAKO ZPŮSOB TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU

V této kapitole se věnuji dobrovolnictví. Vysvětluji základní pojmy, zabývám se motivy, postoji a oblastmi vtahující se k dobrovolnické činnosti. Velmi si vážím lidí, kteří se rozhodnou využít svůj volný čas ve prospěch druhých lidí, kteří nečekají, že je za to někdo odmění, dělají to jen ze své dobré vůle, z pocitu sounáležitosti s druhými. Myslím, že je velmi důležité se věnovat tomuto tématu a informovat více lidí o možnostech dobrovolnictví, protože se stoupající informovaností může přibývat i dobrovolníků. Tito lidé mohou získat nové zkušenosti, mají možnost poznat samy sebe v nových situacích, v kontaktu s druhými lidmi, učí se zodpovědnosti, toleranci, poznávají nové hodnoty. Nejen, že člověk může někomu pomoci, ale určitě to obohatí i jeho samotného a může ho to i psychicky posílit.

2.1 Terminologie k dobrovolnictví

Pro hlubší vhled do problematiky je důležité si objasnit základní pojmosloví, týkající se dobrovolnictví.

„Dobrovolnictví není oběť, ale přirozený projev občanské zralosti. Přináší konkrétní pomoc tomu, kdo ji potřebuje, ale zároveň poskytuje dobrovolníkovi pocit smysluplnosti, je zdrojem nových zkušeností, dovedností a obohacením v mezilidských vztazích“ (Tošner a Sozanská, 2006, s. 18)

Dobrovolník

„*Dobrovolník* je člověk, který bez nároku na finanční odměnu poskytuje svůj volný čas, svoji energii, vědomosti a dovednosti ve prospěch ostatních lidí či společnosti“ (Tošner a Sozanská, 2006 s. 35.).

Dobrovolníky nejčastěji najdeme v nestátních neziskových organizacích, které po roce 1989 obnovily své činnosti, rehabilitují i dobrovolnictví jako občanskou ctnost, která je v mnoha zemích považována za samozřejmou součást života. Dobrovolnictví má v české republice bohatou tradici. Historie spadá až do období národního obrození, následně do doby prvního československého státu po roce 1918, kdy dobrovolné spolky výrazně ovlivnily kulturní úroveň státu. V dnešní době, oblasti s největším zapojením dobrovolníků jsou v ekologické oblasti, humanitárních a lidský práv, sociální a zdravotní, kulturní, sportovní, vzdělávací a práce s dětmi a mládeží (Tošner, 2010).

Dobrovolník by měl být zralým člověkem, který je především zodpovědný a chce a může věnovat svůj volný čas a kompetence dobrovolné činnosti. Kromě malých dětí, může být dobrovolníkem kdokoli, kdo svoji práci vykonává svědomitě a je na tom po fyzické a psychické stránce dobře. Nejčastěji se u dobrovolníků vyskytují podobné vlastnosti a to: otevřená mysl, schopnost spolupráce, empatie, profesionální postoj, ochota pracovat bez finanční odměny, tolerance a silná motivace (Ochman a Jordan, 1997).

Na dobrovolníka můžeme mít podobné nároky jako na zaměstnance, je to člověk, na kterého se můžeme spolehnout, ovšem důležité je zmínit, že i profesionálně vedené dobrovolnictví si může zachovat neformálnost a spontánnost, což je v této ovisti charakteristické a nepostradatelné (Tošner a Sozanská, 2006).

Dobrovolnictví

„Dobrovolnictví je základním stavebním prvkem občanské společnosti. Uskutečňuje nejvznešenější aspirace lidstva - touhu po míru, svobodě, příležitostech, bezpečí a spravedlnosti pro všechny“ (Tošner, 2010).

Prvním pojmem, který se běžně užívá a souvisí s dobrovolnictvím, je *dobročinnost*. Někdy užíváme termín *filantropie*, což podle psychologického slovníku (Hartl a Hartlová, 2000) znamená *lidumilnost, dobročinnost nebo pomoc sociálně slabým*.

Dobročinnost považujeme za jednu z občanských ctností, která má v naší kultuře své křesťanské kořeny a svoji historii v židovské morálce. Dobročinnost můžeme rozdělit na dárcovství a dobrovolnictví. *Dárcovství* je pojem týkající se peněžitých či nepeněžitých darů, které jsou přímo určeny potřebným občanům nebo na veřejně prospěšné účely prostřednictvím sbírek, nadací nebo nadačních fondů. Pro dobrovolnou činnost, která se zaměřuje na vlastní rodinu, příbuzenství nebo i sousedství se používá termín *občanská výpomoc* nebo také *sousedská výpomoc*. Termín dobrovolnictví vzájemně prospěšné užíváme, jedná-li se o činnosti v rámci komunity, vytvořené v obci, okolo sportovního klubu apod. Oba typy pomoci se vyznačují svojí spontánností a neočekáváním finančního ohodnocení. Dobrovolnictví, na kterém staví neziskové organizace a které organizují dobrovolnická centra, se označují jako *dobrovolnictví veřejně prospěšné*. Role dobrovolníka je vymezena tak, aby se na ni příjemce dobrovolné služby mohl spolehnout. Proto je partnerem dobrovolníka organizace, která mu nabídne příležitost k dobrovolné činnosti. Většinou sem řadíme nestátní neziskové organizace, které se snaží zagitovat dobrovolníky z řad veřejnosti, ať už se jedná o jednorázové nebo dlouhodobé akce. Dobrovolnictví je často profesionálně organi-

zováno, aniž by ztratilo svoji spontánnost. Je pravidelným a spolehlivým zdrojem pomoci pro organizaci, která s dobrovolníky spolupracuje. Důležité je však ještě zmínit, že zde člověk získává nové zkušenosti, nové zážitky i příležitosti pro jeho osobní růst (Tošner a Sozanská, 2006).

Altruismus

Altruismus je pojem, který má k dobrovolnictví velmi blízko a úzce s ním souvisí. Altruismus je výrazem A. Comta, má nesobecký charakter mezilidských vztahů, projevuje se myšlením, cítěním a jednáním, které bere ohled na ostatní lidi. Biologicky tento výraz můžeme chápat jako sebezničující nebo sebeoslabující chování, které je prováděno ve prospěch druhých osob, může být zcela racionální, automatické, neuvědomělé, uvědomované a vedené vrozenými emocionálními reakcemi (Hartl a Hartlová, 2000).

Podle sociobiologů jde o podporu příbuzenských genů, která může vést až k sebeobětování, ovšem altruismus se projevuje i vůči cizím lidem, dokonce anonymním, ne pouze ke své rodině. Altruismus může být *příbuzenský*, v tomto pojetí je pro altruismus, jak jsem již výše zmínila důležitost genetické příbuznosti. Čím je míra genetické příbuznosti vyšší, tím větší oběti bude pomáhající strana přinášet. Altruismus *reciproční*, jedná se o výměnu altruistických činů jednotlivci v rozdílných časech. Jedinec pomůže druhému v očekávání, že mu bude pomoc v případě potřeby vrácena (Nakonečný, 1999).

Dobrovolnická služba

Dobrovolnická služba je definována zákonem č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě. Smyslem tohoto zákona je vytvářet co nejpříznivější prostředí pro dobrovolnické aktivity v České republice. Tímto zákonem se řídí organizace, akreditované Ministerstvem vnitra v oblasti dobrovolnické služby (MVCR, 2010).

Tento zákon upravuje podmínky pro výkon a podporu dobrovolnické služby, dále pak vymezuje oblasti, ve kterých je možné tuto službu vykonávat. Zákon se však nevztahuje na činnosti vykonávané dobrovolníky, upravené zvláštními právními předpisy, jako je například činnost členů jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně nebo činnost dobrovolných pracovníků pečovatelské služby (vyhláška č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení (MVCR, 2010).

2.2 Oblasti dobrovolnictví

Je spousta oblastí, kde se můžeme setkat s činností dobrovolníků, každý kdo má zájem o tuto činnost, se může realizovat téměř kdekoli. Zde uvádím pouze některé z mnoha oblastí.

Ochránci životního prostředí

Ochránci životního prostředí patří k nejlépe organizovaným organizacím s celostátní působností a propojením na mezinárodní sítě. Zapojují se také do řešení problémů, také jako politický subjekt, např. v problematice jaderných elektráren, vedení dálnic, řešení čistoty měst. Problémy, které řeší, přesahují i rámec České republiky. Jedná se například o hnutí DUHA, děti země, Greenpeace, Ekocentra (Tošner a Sozanská, 2006).

Humanitární organizace a organizace na ochranu lidských práv

Tyto organizace začaly vznikat převážně po roce 1989 a nejvíce se zviditelnily s tragickými událostmi na Balkáně, v Čechách a dalších konfliktních oblastech světa. Čeští dobrovolníci se objevovali mezi prvními s humanitárními akcemi v krizových oblastech. Patří sem organizace ADRA, Člověk v tísni. Obě mají velmi vysokou mezinárodní prestiž. Dále se také podílejí na akcích, které jsou vnitrostátní, jako je pomoc při záplavách. Z řady humanitárních organizací, jejichž činnost je založena na práci dobrovolníků, z nichž jsou mnozí odborníci s vysokým profesionálním kreditem a specializací, jsou známé např. Česká katolická charita, Český červený kříž nebo Sbor dobrovolných hasičů (Tošner a Sozanská, 2006).

Působení dobrovolných hasičů je příkladem nejen vzájemně prospěšného dobrovolnictví, ale plní zejména významnou roli ve veřejně prospěšných dobrovolnických aktivitách. Dobrovolní hasiči se podílí nejen na odstraňování následků v případech povodní, ale i jiných živelních pohrom, ekologických havárií a na jiných mimořádných událostí. Spolupůsobí též při prevenci požárů a dalších podobných nežádoucích událostí (Koláček, 2010).

Sociální a zdravotní oblast

Tato oblast je jednou z nejpočetněji zastoupených. Řada nestátních neziskových organizací, se postupně stává partnerem vlády a zastupitelských sborů České republiky.

V této oblasti se od dobrovolníků vyžaduje profesionální přístup, protože zde dobrovolníci vstupují do institucí, které vykonávají svoji činnost jako uzavřené systémy. Důležité je řádně dobrovolníky vyškolit a připravit na svoji budoucí činnost. Řadíme sem Českou ka-

tolickou charitu, FOKUS, Naděje, Sdružení zdravotně postižených nebo nadace Olgy Havlové a mnoho dalších (Tošner a Sozanská, 2006).

Kulturní oblast

Je zřejmé, že lidé, kteří mají zájem o jakýkoli druh umění a kulturu, se scházejí v různých souborech, spolcích nebo sdruženích. Spolková činnost a „ochotničení“ patří v některých uměleckých oborech od konce 18. století mezi organizované občanské kulturní aktivity. Když mají v dnešní době tato společenství nějaký oficiální status, fungují většinou jako občanské sdružení nebo jako obecně prospěšná společnost. Patří sem např. Volné sdružení východočeských divadelníků, Sdružení dechových orchestrů České republiky, Svaz českých fotografů, Folklorní sdružení ČR či Plzeňská neprofesionální scéna a mnoho dalších (Doležalová a Kubový, 2010).

Dobrovolníci v oblasti památkové péče se zde zaměřují na ochranu a revitalizaci kulturních památek. Obvykle působí ve svém regionu, záleží však na místních podmínkách a potřebách. Často je spojujeme s hrady, zámky, divadly nebo galeriemi. Například Kampanila je občanské sdružení pro záchranu architektonických památek v severních Čechách, Spolek pro záchranu Krašova, o. s. Hatenberg, Sdružení pro záchranu a využití historických objektů Castellum, Občanské sdružení Vaňkovka. Unijazz pořádá mnoho uměleckých akcí, při kterých spojuje kulturu s humanitárními aktivitami, Festival Boskovice je čtyřdenní přehlídkou hudby, divadel, filmových projekcí, výstav a zaměřuje se na záchranu a obnovu židovské čtvrti v Boskovicích (Tošner a Sozanská, 2006).

Sportovní a vzdělávací činnost

V mnohých zemích EU a USA se dobrovolníci výrazně podílejí na vzdělávacím procesu, nejvíce u dětí na základní škole nebo těch dětí, kteří mají výchovně vzdělávací problémy. U nás se dobrovolnictví objevuje nejčastěji v mimoškolních volnočasových aktivitách. Činnost těchto dobrovolníků má charakter vzájemně prospěšné dobrovolné aktivity, mezi veřejně prospěšné dobrovolnictví řadíme např. organizace HESTIA (Tošner a Sozanská, 2006).

2.3 Dobrovolnictví ve světě a v České republice

Pomáhání vychází z altruistických potřeb člověka, jeho základem je nezištná láska k bližnímu bez nároku na odměnu. V antickém Římě byl jeden ze sedmi pahorků nazýván Asylum, z důvodu, že se k němu uchýlovali lidé trpící nebo prosící o pomoc, ti, kteří byli pro-

následovaní. Všem těmto lidem se dostávalo síly od šamanů, léčitelů, kněží, učitelů, kteří pro ně byli přirozenou autoritou. Toto jednání bylo pilířem křesťanské etiky 18. a 19. století a šířilo se v podobě filantropického hnutí (Kraus, 2008).

V této kapitole popíši, jak dobrovolnictví funguje ve světě, zaměřím se na dobrovolnictví ve Spojených státech, Evropě a u nás v České republice.

2.3.1 Dobrovolnictví v USA

V Americe se dobrovolníci angažovali především v církevních, ale i jiných spolcích a dobrovolnictví se zde velmi rozšířilo. Velká část Spojených států a Kanady cítí potřebu, se nějakým způsobem do dobrovolnictví zapojit, i přesto, že nejsou zapojeni do žádné organizace. Mnoho občanů se účastnilo a zapojovalo do utváření veřejného života, bojovali za zrušení otroctví, za rovnost volebního práva pro všechny nebo také prováděli charitativní a osvětovou činnost (Tošner a Sozanská, 2006).

V Americe je role státu v dobrovolnické činnosti méně silná. Když se na přelomu 19. a 20. století objevily problémy spojené s přistěhovalectvím, nezaměstnaností nebo kriminalitou, byli to právě jednotlivci, kteří nabídli svoji dobrovolnou pomoc (Kraus, 2008).

Základním posláním dobrovolnických center je propagace a podpora dobrovolnictví, realizace vlastních programů, organizace různých seminářů, workshopů a dalších. Podle průzkumů se v USA do dobrovolnické činnosti zapojuje kolem 20% obyvatel. V Kanadě je to ještě o pár procent vyšší. Důležité je však ještě zmínit, že v roce 1961 prezident J. F. Kennedy založil v USA Mírové sbory (Peace Corps) a svoji vizi formuloval slovy „*Neptejte se, co může vaše země udělat pro vás, ptejte se, co můžete udělat pro svoji zemi* vy.“ Chtěl také propagovat myšlenku světového přátelství. V současnosti je zapojeno do Mírových sborů více než 75 zemí světa. Pomáhají zajistit pitnou vodu, bojují proti šíření AIDS, šíří osvětu o životním prostředí nebo vyučují děti (Tošner a Sozanská, 2006).

2.3.2 Dobrovolnictví v Evropě

Evropská tradice dobrovolnictví se odvíjí od práce církevních charitativních organizací a rozvojem spolkových hnutí v době rozvoje průmyslové výroby. Mezi jednotlivými zeměmi existují velké rozdíly, jak v počtu, tak i ve fungování těchto dobrovolnických center. **V Německu** získalo dobrovolnictví zcela nový charakter a to jako nové sociální hnutí nebo formování občanské společnosti. Dobrovolníci zde působí při integraci přistěhovalců, při budování mezinárodních vazeb na evropské i světové úrovni, ve velké míře se také věnují

mládeži. Německo je nejaktivnější vysílající a přijímající zemí ve výměně dobrovolníků (Tošner a Sozanská, 2006).

Francie má v dobrovolnictví zcela jinou pozici než je tomu tak v ostatních zemích. Tato země má tradici silně centralizované vlády. Jejich zákon, z roku 1791 uvádí, že „*žádná organizace nemá dovoleno jednat jako prostředník mezi občany a státem*“. Dobrovolníci se tu vyskytují nejčastěji ve sportu, kultuře nebo rekreačních aktivitách. Velmi malý počet dobrovolníků je v dobročinné péči zaměřené na seniory nebo bezdomovce (Tošner a Sozanská, 2006).

Velká Británie je země s dlouhou tradicí dobrovolnictví. K tradičnímu anglickému stylu života patří charitativní činnost nebo vzájemná pomoc lidí v odlehlých oblastech venkova. V Británii je kladen důraz na soběstačnost občanů a komunit, ve státní péči ponechávají jen ty oblasti, kde je to nutné. Vláda však dobrovolnictví podporuje, snaží se např. o propagaci dobrovolnictví mezi mládeží (Tošner a Sozanská, 2006).

Nizozemsko je zemí, kde je velmi rozvinuta vzájemná pomoc občanů. V průběhu šedesátých let minulého století byl systém spolků nahrazen zásahem silného sociálního státu. Avšak o deset let později skupiny občanů začaly zakládat své vlastní svépomocné programy. Začaly vznikat nové druhy dobrovolnictví, např. pomoc lidem bez přístřeší prostřednictvím přátelského vztahu s dobrovolníkem nebo pomoc lidem, infikovaným virem HIV. Vláda začala podporovat a financovat vznik dobrovolnických center. Hlavní část odpovědnosti nesou místní úřady, což umožňuje lepší propojení potřeb komunit a zapojených místních lidí (Tošner a Sozanská, 2006).

2.3.3 Dobrovolnictví v České republice

Spolková činnost, se kterou souvisí dobročinnost, vznikala převážně v 19. Století, kdy se rozvíjela řada vlasteneckých spolků na podporu umění, kultury, vědy a poznání. Po vzniku samostatného Československa se dobročinnost ještě více rozvinula. Dobrovolnické organizace zahrnovaly celou řadu organizačních forem- soukromé, obecní, náboženské, národnostní až po tzv. spolky, které byl polooficiální, např. Masarykova liga proti TBC apod. (Tošner a Sozanská, 2006).

Velmi bohatou historii má dobrovolnická činnost hasičů a červeného kříže, jejichž vývoj přerušila německá okupace a později pak socialismus (Kraus, 2008).

Tradice dobrovolné práce byla za totalitního režimu přerušena a činnost všech forem nezávislých organizací bylo redukováno nebo zcela podřízeno politickému vedení a také bylo pod přísnou kontrolou. Všechny organizace byly sdruženy v tzv. Národní frontě a ty, které se nepodřídily, byly pronásledovány a likvidovány (Tošner a Sozanská, 2006).

V roce 1968 lidé získali pocit, že se znovu tyto organizace zaktivizují, ale k tomu došlo až v osmdesátých letech 20. Století, zejména od listopadu 1989. Posléze federální shromáždění přijalo zákon č. 83/ 1990 Sb., o sdružování občanů, posléze další zákon 308/91 Sb., o svobodě náboženské víry a postavení církví a náboženských společnostech, zákon č. 227/97 Sb., o nadacích a nadačních fondech a také vyšla novela občanského zákoníku, ve které se hovoří o zájmových sdruženích. Po roce 1989 se stala základní myšlenkou občanská společnost, která by byla založená na kooperaci, vzájemné solidaritě a porozumění svobodných občanů, jejímž hlavním propagátorem byl Václav Havel. Lidé začali hledat nové způsoby seberealizace, kde by mohly využít své schopnosti a dovednosti a podělit se o ně s těmi, kteří jsou slabí nebo se z různých důvodů nacházejí v obtížích. Došlo k velkému rozvoji neziskového sektorů, byly obnoveny spolky a sdružení. Vznikalo mnoho organizací, které byly závislé na pomoci dobrovolníků, kteří stavěli svoji činnost na lidském nadšení, kteří pro sebe a své přátele i ostatní lidi realizují mnoho aktivit. Můžeme sem zařadit organizace s charitativním a sociálním nebo zdravotním zaměřením, ať už se jedná o seniory, příslušníky národnostních menšin nebo tělesně či mentálně handicapované. Je tisíce lidí, kteří zdarma odpracují stovky a stovky hodin a přispívají tak ke kvalitě života občanů (Tošner a Sozanská, 2006).

V průběhu 20. Století se vyprofilovaly pomáhající obory, jako sociální práce, sociální pedagogika poradenství nebo psychoterapie. V celé historii můžeme zaznamenat potřebu pomáhat těm, kteří se ocitli v nouzi, jak už kvůli různým katastrofám nebo živelným pohromám či nezaměstnanosti. Tento problém je ještě poněkud horší, týkající se malých dětí, handicapovaných nebo starých lidí. V tomto pomáhá Sociální pedagogika, která zdůrazňuje v této souvislosti pomoc lidem a snaží se vést lidi tak, aby byli schopni řešit své problémy, učit je řešit komplikace, které nastanou, vyrovnávat se s jejich společenskými deficity (Kraus, 2008).

2.4 Motivace k dobrovolnictví

Motivace je velmi důležitou součástí procesu začlenění jedince do dobrovolnictví. Důležité pro každého dobrovolníka je uvědomění si svojí motivace, svých cílů, kterých chce v této oblasti dosáhnout, co od ní očekává a co si chce splnit. Většinou je motivace pomáhat druhým velmi silná, avšak, někdy se může stát, že tato motivace vymizí a nahradí ji demotivující pocity.

Motivací rozumíme procesuální, dynamickou, průběhovou charakteristiku aktuálního chování a jeho změn. Pojem *motiv* označujeme jako strukturální složku procesu, která je vlastní příčinou chování. Tato příčina chování je aktivována vnitřními podněty a souvisí se změnami v organismu nebo v mysli- impulsy a také incentivami, vnějšími podněty, které mají vrozený nebo naučený vztah k impulsům. Motivy mají určitou intenzitu, směr a trvání, jejich vlastnosti se vzájemně ovlivňují (Musil, 2005).

Hlavní funkcí *motivace*, jak uvádí Nakonečný (1999), je uspokojování potřeb jedinců, vyjadřující určité nedostatky v jejich fyzickém a sociálním bytí. Dalo by se říci, že motivace udržuje psychické a duševní zdraví člověka.

Podle Vážanského (2001) se *volnočasové motivace* odvíjí od způsobu života, který vedeme, projevují se na sociální skupině, na společenském postavení nebo na vzdělání a dalších faktorech. Za nejdůležitější determinanty se považuje pozice člověka v životní etapě a jeho příslušnost k sociální skupině. Životní situace označují procesy, které spouští jednotlivé vzorce chování a směřují je k určitému cíli a vztahují se na konkrétní způsoby jednání, např. na sportovní aktivity, praktické a produktivní činnosti, sociální komunikaci nebo zábavu.

Často je *motivací* pro dobrovolnou práci potřeba kontaktů s jinými lidmi a překonání pocitu osamělosti. Tito lidé mohou považovat za důležité i to, že našli ve skupině své místo. Mít možnost ovlivnit alespoň malou částku práce v organizaci, slouží jako zvláštní druh motivace, protože člověk se cítí být její součástí a může pomoci měnit její cestu (Ochman a Jordan 1997).

Dalšími *motivačními faktory* dobrovolnictví mohou být: pocit z dobře vykonané práce, pocitu užitečnosti, růstu, seberealizace, možnost získávat nové zkušenosti, zvědavost i pocit dluhu, např. když mi někdo pomohl a já mám pocit, že to musím nějakým způsobem

oplatit. Dalším důvodem je to, že jedinec trpí komplexem méněcennosti, u nezaměstnaných může vzniknout potřeba řádu a pravidelnosti nebo náboženské důvody (Kraus, 2008).

2.4.1 Potřeby dobrovolníků

Základem pro to, aby vznikla určitá motivace chování člověka, je potřeba. Je to impulz k vyhledávání nebo dosahování určitých vytyčených cílů. Maslow rozlišuje potřeby *primární*, ty které jsou vrozené a *sekundární*, jež jsou získané (Čížková, 1999).

Pojem *potřeba* se v psychologii užívá jako synonymum pudu či motivu. Obecně ho však vyjadřujeme jako stav nějakého nedostatku nebo nadbytku organismu. Potřeby jsou základní motivačními stavy, které aktivují pudu, jež zase aktivují chování. Naprostou většinu svých potřeb fyziologických jedinec uspokojuje v interakci s jinými osobami a kulturním způsobem, který se odlišuje v jednotlivých kulturách. Potřeby tedy souvisí nejen s biologii organismu, ale i se společenskou existencí člověka (Nakonečný, 1999).

Abraham Maslow představil užitečný způsob, jak nahlížet na lidské potřeby použitím pětistupňové pyramidy. Jsou to potřeby fyziologické, pocit bezpečí, sociální potřeby, kladné mínění o sobě a na výši stojí potřeba seberealizace. Podle tohoto schématu můžeme vyšší potřeby uspokojit po tom, co uspokojíme všechny potřeby nižší úrovně. Dobrovolnictví uspokojuje přirozenou potřebu člověka být ve skupině lidí, s jejichž hodnotami a cíli se ztotožňují. Podle Maslowovy teorie potřeb to znamená, že dobrovolnictví může uspokojovat vyšší úroveň potřeb lidí (Ochman a Jordan 1997).

Klasifikace potřeb- Hilgardovo uspořádání:

1. Potřeby spojené s *neživými objekty*- získávání, udržování, organizování, uspořádávání, podržení.
2. Potřeby vyjadřující *ambice, dokonalost, moc*- výkon, respekt, exhibice, nedotknutelnost, obrana.
3. Potřeby projevu *síly a poskytování*- úcta, napodobování, autonomie, odpor.
4. Potřeba *uškodit jiným nebo sobě*- agrese, pokoření.
5. Potřeby, které se vztahují k *lidské náklonnosti*- přátelství, ošetřování, závislosti.
6. Potřeby *sociální*- hry a zábavy, průzkumu, vysvětlování a demonstrace (Nakonečný, 1999).

Ochman a Jordan (1997) rozdělil lidské potřeby na dvě kategorie:

1. *Potřeby podpůrné* spojené s pocitem bezpečí, pracovník podmínek nebo vztahů s ostatními a penězi. Objevil, že tyto faktory samy o sobě lidi nemotivují, ale v případě jejich nedostatku, by konečné fázi mohly způsobit ztrátu motivace.
2. *Potřeby motivační* spojené hledáním nebo získáváním určitého uspokojení. Řadíme se např. úspěch, uznání, nové výzvy, větší odpovědnost, růst a rozvoj.

2.5 Průzkum veřejnosti

Rok 2011 byl Radou ministrů Evropské unie vyhlášen *Evropským rokem dobrovolných činností na podporu aktivního občanství*. Jeho cílem bylo podpořit a iniciovat úsilí členských států na mezinárodní, národní i místní úrovni a vytvářet podmínky pro rozvoj dobrovolnictví. Průzkum, který se uskutečnil na podzim roku 2009, byl zpracován Národním dobrovolnickým centrem Hestia a Karlovou Univerzitou a zúčastnili se jej občané ČR starší patnácti let.

Výsledky průzkumu:

Formálnímu dobrovolnictví organizovanému v rámci organizací občanské společnosti (neziskových, dobrovolných, nestátních organizací či nestátních neziskových organizací, se věnuje **30% občanů ČR**. *Neformálnímu*, individuálnímu dobrovolnictví se věnuje **38% občanů ČR**, zde se jedná především o sousedskou výpomoc, které se věnovalo **72% neformálních dobrovolníků**. Organizovaní dobrovolníci v průměru odpracují 11 hodin za měsíc. *Dlouhodobě* (déle než tři roky pracuje pro jednu organizaci kolem 60% dobrovolníků) a *pravidelně* (alespoň jednou za měsíc se v posledních letech věnovalo dobrovolnictví téměř 75% dobrovolníků).

V ČR se dobrovolnictví věnují i mladí lidé. Mezi mládeží ve věku od 15 do 24 let se třetina věnuje organizovanému dobrovolnictví (32%). Stejně je tomu v dalších věkových kategoriích až do 55 let (podíl dobrovolníků je mezi 32 a 33 procenty). Teprve ve starším věku podíl dobrovolníků mírně klesá a mezi občany ve věku od 65 let je podíl dobrovolníků jen 22%. Mládež najdeme především v oblasti mládežnických aktivit, kde dobrovolníci ve věku 15-24 let představují 38% dobrovolníků, v oblasti ochrany přírody (26%), sportu (18%), aponěkud překvapivě i mezi *dobrovolnými hasiči* (17%). To svědčí o neobvyklém úspěchu hasičů v získávání mladých členů (ve srovnání např. s myslivci, rybáři, zahrádkáři nebo jinými zájmovými aktivitami).

Na rozdíl od běžné představy, že dobrovolnická činnost je obět', povinnost nebo nějaký šlechetný dar, data potvrzují, že nejvíce rozšířenou motivací českých dobrovolníků je *příjemné vyplnění volného času či seberealizace*. Většina respondentů zároveň „cítí“, že je důležité pomáhat druhým bez nároku na odměnu. Jak důležité byly následující důvody pro vaše rozhodnutí vykonávat dobrovolnou práci (Frič a Pospíšilová, 2010).

3 SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ NA MIKULOVSKU

V poslední kapitole se zabývám konkrétní volnočasovou dobrovolnickou aktivitou a tou je hasičství. Tato kapitola pojednává o sborech dobrovolných hasičů obecně. Věnuji se historii, činností, které hasiči vykonávají, požárním sportem, který je pro ně velmi důležitý a také legislativním ukotvením. Vzhledem k tomu, že moje výzkumná část je zaměřena na Mikulovskou oblast, je nezbytné si představit sbory, ze kterých pochází moji respondenti. Dobrovolné hasičství má v této oblasti bohatou minulost, avšak málo kde se vedli kroniky tak poctivě, aby byla zaznamenána celá jejich historie, proto u každého sboru představím pouze to, co bylo zaznamenáno v kronikách a archívech.

3.1 Sbor dobrovolných hasičů

Sbor dobrovolných hasičů je obecným označením dobrovolnických hasičských sborů. V České republice jsou dobrovolné sbory právně samostatné nebo v podobě organizační složky občanského sdružení a bývají sponzorovány obcemi nebo firmami, jako je např. Sdružení Čech, Moravy a Slezska. K mimořádným událostem vyjíždí jednotky sboru dobrovolných hasičů, které zřizují obce nebo podniky jako svou organizační složku. *Jednotky sboru dobrovolných hasičů* zřizují obce nebo podniky, nikoli občanská sdružení a právě tyto členové zasahují u mimořádných událostí (Fenyx, 2011).

Kromě hašení požárů zasahují hasiči, včetně dobrovolných, obvykle také v případech povodní, jiných živelních pohrom, ekologických haváriích, pomáhají při dopravních nehodách, technické pomoci a jiných mimořádných událostech. Spolupůsobí též při prevenci požárů a dalších podobných nežádoucích událostí. Nyní je evidováno 344 424 členů organizovaných v 7 856 sborech, 43 811 dětí a mládeže ve věku 6-18 let (Dobrovolní hasiči, 2012).

Hasičské sbory jsou často i spolkem významným z hlediska společenského života obce, podobně jako Sokol, myslivecké a lidové umělecké sbory, místní fotbalové kluby atd. Soutěže v hasičském umění jsou nyní označovány jako požární sport.

3.1.1 Jednotky požární ochrany

Jednotka požární ochrany (JPO) je označení pro řízený systém, který je tvořen odborně vyškolenými hasiči, požární technikou a věcnými prostředky, jako je výbava automobilů apod. JPO si kladou za cíl chránit životy a zdraví obyvatelstva a jejich majetek při požá-

rech a mimořádných událostech. Jednotky sborů dobrovolných hasičů (JSDH) zřizuje obec nebo město. Činnost v těchto jednotkách zastávají členové sboru na základě své dobrovolnosti. Na každý druh jednotky požární ochrany jsou stanoveny různé nároky a to z hlediska jejich operační hodnoty, která je dána dobou výjezdu, od nahlášení mimořádné události a maximální dobou dojezdu na místo zásahu. Jsou kladeny i odlišné nároky na jedince, vykonávající tuto činnost z hlediska odborné, fyzické, zdravotní a psychické způsobilosti. Své sbory dobrovolných hasičů mají i některé průmyslové, dopravní a jiné firmy jako svou organizační složku (Pecl, Jan, 2009).

Kategorie jednotek požární ochrany

JPO I (profesionální hasiči)

Jednotka Hasičského záchranného sboru ČR, zajišťuje výjezd jednoho až tří družstev o zmenšeném početním stavu (1+3), družstev (1+5) nebo jejich kombinaci, poskytuje pomoc obcím speciální a ostatní technikou v území své působnosti, v místě dislokace plní úkoly místní jednotky PO.

JPO II/1

Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO II, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad jeden tisíc.

JPO II/2

Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO II, která zabezpečuje výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad jeden tisíc.

JPO III/1

Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO III, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad jeden tisíc.

JPO III/2

Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO III, která zabezpečuje výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad jeden tisíc.

JPO IV

Jednotka hasičského záchranného sboru podniku zřizovaná právnickou nebo fyzickou podnikající osobou, která poskytuje speciální techniku zpravidla na základě písemné dohody.

JPO V

Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce kategorie JPO V, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu.

JPO VI

Jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku zřizovaná právnickou nebo fyzickou podnikající osobou, poskytuje speciální techniku zpravidla na základě písemné dohody (Pecl, Jan, 2009).

Pro lepší přehlednost jsou údaje zaznamenány v této tabulce, která nám ukazuje, za jak dlouhou dobu, má daná zásahová jednotka opustit hasičskou zbrojnici a do jaké vzdálenosti od své obce nebo města může vyjíždět.

Kategorie jednotky Požární Ochrany (PO)	JPO I	JPO II	JPO III	JPO IV	JPO V	JPO VI
Doba výjezdu (min)	2	5	10	2	10	10
Územní působnost (min)	20	10	10	není	není	není
Druh jednotky PO	HZS kraje	SDH obce	SDH obce	HZS podniku	SDH obce	SDH podniku

Tabulka 1 Jednotky požární ochrany

Rozdíl mezi SDH a JSDH

SDH je organizační článek občanského sdružení, které spolupracuje s obcemi v oblasti požární ochrany a také zabezpečuje činnost jednotek SDH obcí. Jako občanské sdružení se ve velkém rozsahu podílí na společenském, kulturním i sportovním dění obce. Na veškerou svoji činnost si musí vydělat samo. Např. pořádáním plesů, sběrem železného šrotu. Finančně částečně pomáhá i sama obec a sponzorské dary.

Jednotky SDH obcí – JSDH podle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů, dle § 29 a § 68, zřizuje obec. Veškerou činnost JSDH hradí. Tyto Jednotky SDH obcí jsou velmi významným článkem. K zásahům na místa požárů a jiných mimořádných událostí jsou často povolávány operačními a informačními středisky Hasičských záchranných sborů kraje. Většina členů těchto jednotek je zároveň zařazena i ve sdružení dobrovolných hasičů. Ve většině případů sídlí oba subjekty na stejné adrese, avšak členství v jednom subjektu není podmíněno členstvím v subjektu druhém. Jednotky SDH obcí mají nenahraditelné místo v systému požární ochrany. „*Být dobrovolným hasičem, není nutnost či povinnost, ale je to čest*“ (SDH Novosedly, 2009).

3.1.2 Legislativní ukotvení

Je spousta zákonů, předpisů a vyhlášek, kterými se musí hasičské dobrovolné sbory řídit, pro zajímavost uvádím ty nejdůležitější.

- Vyhláška MV č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek
- Vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)
- Zákon ze dne 17. ledna 2008, kterým se mění zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 352/2003 Sb. o posuzování zdravotní způsobilosti zaměstnanců jednotek hasičských záchranných sborů podniků a členů jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí nebo podniků
- Vyhláška č. 255/1999 Sb., o technických podmínkách věcných prostředků požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 34/1986 Sb., o jednorázovém mimořádném odškodňování osob za poškození na zdraví při plnění úkolů požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (Dobrovolní hasiči, 2010).

3.2 Vznik hasičských sborů

V této kapitole se budu zabývat historií požárních sborů, tím, jak se postupně vyvíjelo tohle hnutí, jejich technikou, kdo byli dobrovolní hasiči v minulosti a kdo jsou dobrovolní hasiči dnes.

Počátky hasičského hnutí

První doklady o tom, že člověk uměl využívat oheň, můžeme nalézt už v pravěku. První dochované ohniště na našem území najdeme v Brně na Stránské skále, jeho stáří odhadujeme na půl milionu let. Během dlouhých let se naši předkové naučili oheň zakládat a ovládat, ovšem již tehdy se jim občas vymkl z rukou a docházelo k požárům. Již v těch dobách lidé poznali, že „*oheň je dobrý sluha, ale zlý pán.*“ Ve starověkém Řecku byla zkonstruována první stříkačka ve 3. století př. n. l. matematikem Ktésibem. Na podobném principu se čerpadla užívala až do 18. Století (Janeček, 2005).

První protipožární opatření ve starém Římě pocházela z roku 21 př. n. l., kdy císař Augustus zřídil bezpečnostní oddíl v počtu sedmi tisíc mužů. Jejich výzbroj byla velmi jednoduchá-uniforma, přilba, žebříky, bourací náčiní, vědra na vodu, metly a stříkačky. V dalších stoletích vývoj požární ochrany zaostával, šlechta, bydlící na hradech a zámcích neměla zájem na ochraně vesnic a středověkých měst. Hasební zásahy byly v té době značně primitivní, jednotlivé cechy měly za povinnost dodat při požárech určité množství náradí a osob. Majitelé koní museli dávat spřežení na odvoz vody, požárních žebříků a ostatního náradí (Orgoníková et al., 2008)

Hasičské hnutí v 19. Stol.

19. století bylo ve znamení zdokonalování protipožární ochrany, jak po stránce právní, tak i organizační. V roce 1804 vstoupil v platnost říšský trestní zákoník, který řešil zločin žhářství. Roku 1819 byl upraven způsob pojištění majetku zřízené zemským ústavem pro požární pojištění. O dva roky později byly v Praze organizovány tzv. požární zálohy, ze začátku jen na noční dobu. Roku 1826 nařízení zemské vlády stanovilo, že kromě určených osob z cechů se musí k požáru dostavit i další osoby- městský lékař, ranhojič a porodní bába. Po několikaleté kritice bylo v roce 1836 vydáno nařízení gubernia, ve kterém se hovořilo o vydávání místních hasebních řádů a o provádění požárních prohlídek vždy po dvou letech. Devatenácté století bývá označováno také jako století páry, souvisí s tím také

rozvoj železniční dopravy, která sebou přináší problémy s množstvím požárů v blízkosti železnic (Janeček, 2005).

Za první dobrovolný hasičský spolek na území Rakousko-Uherska a tedy i Česka je označován Spolek dobrovolných hasičů Zákupy, vytvořený roku 1850 (Fenyx, 2009).

První *oficiálně* nejstarší dobrovolný hasičský sbor byl založen ve Velvarech. Zakladatelem tohoto hnutí byl *Karel Krohn*. Tento muž byl svědkem velkého požáru v Hamburku a nesmírně obdivoval pohotovost, umění a obratnost, s jakou si počínali členové ochranných sborů. Jeho myšlenka vycvičit podobný sbor v něm utkvěla, a když se vrátil do Velvar, doporučoval zřídit také takový sbor a to hlavně kvůli četnosti požáru v okolí. Posléze podal žádost o povolení spolku a 22. května roku 1864 byly stanovy schváleny a spolek se přejmenoval na sbor dobrovolných hasičů. Karel Krohn si v té době neuvědomoval, že klade základy mohutné organizace, které dal do vínku dobrovolnost. Dal tak hasičství vyšší poslání a opodstatnění (SDH Velvary, 2009).

Hasičské hnutí za 1. republiky

Sbory dobrovolných hasičů po první světové válce patřily mezi velmi významné spolky, protože se jim dařilo úspěšně plnit své poslání, zachraňovali životy a majetky při nejrůznějších katastrofách, převážně při požárech. Svaz dobrovolného hasičstva v novém státě byl ustanoven na 21. prosince 1919 a byl rozčleněn na 5 zemských jednot, pro Moravu to byla Moravská zemská hasičská jednota. O rok později měla 51 žup se sídlem v místě soudních okrsků a 1463 sborů v obcích. A od roku 1931 byla na Moravě ještě mnohem menší obdobná organizace Svaz dobrovolných požárních a ochranných sborů českých hasičů pro zemi Moravskoslezskou. Ve stejném roce měl SDH 281 žup, více než deset tisíc hasičských sborů a přes 300 000 členů. Německé hasičstvo se dělilo na tři zemské organizace a to pro Čechy, Moravu a Slezsko a pro Slovensko, kde bylo 151 žup a 3715 hasičských sborů s více než 200 tisíci členy. Sbory byly postupně vybavovány stále modernějšími motorovými stříkačkami a stavěly se nové požární zbrojnice. Ve městech vykonávali službu v divadlech, v kinech a na dalších akcích a na vesnicích působili a dnes ještě i působí jako organizátoři společenského života. V době první republiky byly profesionální hasiči pouze ve městech Praha, Brno a Plzeň. O užitečnosti práce dobrovolných hasičů svědčí i fakt, že v letech 1925-1929 vyjeli k hasiči více než 160 000 požárům (Janeček, 2005).

Sbory dobrovolných hasičů zastřešují:

- Moravská hasičská jednotka
- Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska
- Česká hasičská jednotka (Dobrovolní hasiči, 2012).

3.2.1 Hasičské desatero

Každý dobrovolný hasič by měl znát a hlavně se řídit tímto desaterem.

1. Nehledej v dobrovolném sboru hasičském ni zisku, ni slávy, nýbrž jen povinnosti bratrské pomoci v neštěstí.
2. Jsi-li hasičským dobrovolníkem, buď jím celou duší a celým tělem, nemáš-li dobré vůle, nejsi dobrovolníkem a jsi dobré věci na obtíž.
3. Buď obětavý a statečný, ale jednej vždy s rozvahou, zbytečně nevydávej se v nebezpečí a dbej v činnosti hasičské svého zdraví.
4. Jsi-li činovníkem, nevypínej se nad jiné, ale pamatuj, že ti, kteří Tě zvolili, očekávají od Tebe činnosti zvýšenou a všechny přednosti těla i duše.
5. Bratry své považuj za rodné, jsi-li vzdělanější, nepohrdej jimi, ale hled' se jich povznést.
6. Pamatuj, že na hasičském dobrovolníku se žádá povaha přímá, šlechetná a vlastenecká, v pospolitém jednání počestná a vlídná.
7. Užitečnost hasičského zřízení dokazuje se lépe skutky než slovy, ale zájmy hasičské dlužno vždy a všude slušným způsobem hájit.
8. Nevyvolávej ve spolku různic, sporů a pohoršení, ale přičiň se kvůli dobré věci, abys všeliké neshody přátelským způsobem zamezil nebo usmířil.
9. Máš-li na sobě čestný stejnokroj hasičského dobrovolníka, pamatuj, že nevhodným způsobem a chováním nezpůsobíš hanbu jen sobě, ale zařízení, jehož odznak nosíš.
10. Jsi-li členem hasičské dobrovolnosti, pak se tímto desaterem řid' a pak budeš dobrým hasičským dobrovolníkem (Janeček, 2005).

3.2.2 Patroni hasičů

Téměř v každé vesnici na jižní Moravě je uctíván jako patron hasičů svatý Florián. Barokní socha svatého Floriana se objevuje v mnoha vesnicích na Mikulovsku. Ovšem původním patronem hasičů byl svatý Vavřinec. Florian se jím stal až někdy okolo patnáctého století. Svatý Vavřinec je patronem v mnoha oborech, profesí nebo živností. Hlásí se k němu např. knihovníci, kuchaři, hostinští, cukráři, studenti a hasiči. Lidé se k němu modlili vždy, když hrozilo nebezpečí požáru, protože Vavřinec je „patronem ohně“, neboť byl velice krutým způsobem upálen. Je také patronem proti nebezpečí vody a živlů, ze kterých má člověk strach po celá tisíciletí (Janeček, 2006).

Svatý Florián (Sanctus Florianus) znamená „kvetoucí, rozkošný“ a patří mezi nejpopulárnější české světce. Svatý Florián se narodil v druhé polovině 3. století našeho letopočtu nedaleko Vídně. Nejdříve působil jako plukovník římského vojska, posléze jako správce římské provincie Noricum se sídlem v městě Lauriacum, které stálo poblíž dnešního města Enns. Jako horlivý křesťan tajně pomáhal pronásledovaným křesťanům. V roce 304 našeho letopočtu byla odhalena jeho křesťanská víra a byl sesazen z funkce správce římské provincie, byl svržen s mlýnským kamenem na krku z mostu do řeky. V roce 1183 požádal polský kníže Kazimír II. Spravedlivý, spolu s krakovským biskupem Gedeonem papeže Lucia III., aby jim vydal ostatky svatého Floriána jako záštitu proti Rusům. Papež jejich žádosti vyhověl, a tak byly Floriánovy ostatky uloženy v nově vystavěném chrámě v Krakově a svatý Florián byl přijat za patrona Polska (SDH Novosedly, 2009).

Svatý Florián bývá nejčastěji zobrazován jako římský voják s přilbou, mečem a korouhví vylévající z vědra vodu na hořící dům a někdy i na hořící chrám. Modlili se k němu hrnčíři, kováři, kominíci a další řemeslníci, kteří pracovali s ohněm. Stal se také ochráncem zedníků a bednářů, ale především se stal patronem hasičů, kteří se sami často označovali za Floriánovy mučedníky. Na jeho svátek 4. května se často pořádají různé soutěže, oslavy, ukázky techniky, záchranných akcí apod. Dokonce na jeho svátek bylo zakázáno rozdělávat oheň a nosit vodu, aby se v usedlosti nestalo neštěstí (Janeček, 2006).

Floriánovo „hasičství“ je však třeba chápat v původním slova smyslu jako hašení požáru lidské zloby a nenávisti. Svatý Florian má proto v ruce nádobu vody života, která má hasit vyprahlost a zlo. Všechny ostatní výklady jeho „hasičství“ jsou výsledkem pozdních legend (SDH Novosedly, 2009).

3.3 Hasičské sbory na Mikulovsku

V této kapitole se zaměřím na vznik a vývoj dobrovolných hasičských sborů v jednotlivých obcích a městech na Mikulovsku. Budu se zabývat pouze těmi sbory, odkud pochází moji respondenti z výzkumného šetření. Hasičské záchranné sbory, a stejně tak i dobrovolné hasičské sbory jsou velmi důležité pro obyvatelstvo. Velmi si vážím činnosti lidí, kteří se rozhodli svůj volný čas věnovat druhým a riskovat svůj život pro neznámé osoby. Obdivuhodné je i to, že tito lidé to vykonávají zcela zdarma, jen ze své dobré vůle, chuti pomáhat, z důvodu, že nechtějí jen nečinně přihlížet mnohým katastrofám, které se kolem nás dennodenně dějí. A za to jim patří obrovské poděkování.

3.3.1 Mikulov

Počet obyvatel města Mikulov je přibližně 7500.

Český svaz požární ochrany vznikl v roce 1945, kdy zakládajících členů bylo kolem stovky, činných hasičů bylo kolem třiceti. Jejich výzbroj byla velmi provizorní. Postupem času, zejména od šedesátých let došlo k velkému rozvoji v tomto svazu. „Montérky“ a německé helmy nahradily kvalitní uniformy, technické vybavení bylo doplněno po všech stránkách a tento svaz patřil k nejvýznamnějším Mikulovským společenským organizacím. Členové byli velmi dobře cvičeni, účastnili se mnoha soutěží, kde byli velmi úspěšní. Nutno ještě podotknout, že profesionální hasiči v té době ještě nebyli, profesionální hasičský sbor vznikl až v roce 1971 (Vrbka, 2009).

Nejčastějšími zásahy byli polní požáry, domy, četnost požárů byla dost vysoká, někdy byly i tři požáry v jeden den. Dobrovolní hasiči měli tři auta, první vyjížděla cisterna Erena, pak Tatra 805 a posléze mercedes, průměrně jezdilo k zásahům kolem 22 lidí.

V šedesátém devátém roce dobrovolní hasiči slavili velký úspěch, když se probjovali na Olympiádě Požárním sportu do rakouské Kremže.

V osmdesátém pátém roce vzniklo družstvo žen, které se specializovalo na soutěže, k zásahům nejezdilo. Sbor byl tak složen ze tří družstev a to z mládežnického, ženského a mužského. Tyto ženy byly většinou manželky členů.

V roce 1993 byla ukončena činnost dobrovolných hasičů. Nyní je opět činnost dobrovolných hasičů obnovena, ovšem v počtu pouze devíti oficiálních členů a kolem stovky přispívajících. Mikulov je zařazen do zásahové jednotky JPO V (Archív Mikulov).

3.3.2 Drnholec

Drnholec má přibližně 1700 obyvatel.

Spolek, který byl založen roku 1875, byl nazýván podle tamních německých obyvatel Die Feuerwehr. Zakladateli tohoto spolku byli Matthias Lange, majitel továrny na zemědělské stroje v Drnholci, Moritz Jung, dva krejčí Babitsch a Herbst, kolář Lang a Felix Schonpflug. Krátce po založení se přihlásilo 40 občanů jako činní hasiči a dalších 37 členů bylo přispívajících. O výstroj hasičů se dlouhá léta staral kominický mistr. K vybavení hasičů patřila motorová stříkačka o výkonu 18 koňských sil, dále 500 m hadic, všechno menší hasičské nářadí i 16m dlouhý žebřík. V roce 1925 při příležitosti padesátého výročí založení hasičského sboru v obci byly od místních obyvatel vybrány peníze, které umožnily modernizovat výzbroj a výstroj hasičů (Janeček, 2009).

Mnoho úspěchů dosáhli i mladí požárníci z Drnholce. Do sboru chodí před 50 dětí a mládeže, které jezdí po soutěžích a velmi je to baví. Děti sem chodí od věku 5 let do patnácti. Od patnácti let přechází do dorostu. Vedoucí, kteří tyto děti a mládež vedou, svoji činnost vykonávají zadarmo, ve svém volném čase, což je obdivuhodné. Smutné je však to, že rodiče neplatí za tuto činnost, jak tomu bývá v jiných kroužcích, ale spoléhají na to, že činnost hasičů je dobrovolná.

Rok	Počet členů	Pozoruhodné události
1945 - 1950	32	Sbor neměl téměř žádnou výzbroj, motorová stříkačka nefungovala, měli pouze stříkačku ruční.
1951 - 1954	32	Bylo zakoupeno 9 nových stejnokrojů, radiogramofon, teplákové soupravy a gumáky, změna názvu na Československý svaz požární ochrany.
1955	18	Sbor se věnuje protipovodňové službě při záplavách.

1956 - 1960	18	Členové opravují požární zbrojnici a odpracovali přes 2000 brigádnických hodin (zdarma).
1961 - 1965	46	Pořízení nového auta a nové stříkačky. Probíhá nábor nových členů, vzniká družstvo dorostu a mužů- účast na okresních soutěžích
1975 - 1985	85	Zahájena výstavba nové zbrojnice. Požárníci vyhrávají na okrskové soutěži ve všech kategoriích, kromě mužů, kteří se umísťují na 2.místě. Organizují se besedy pro žáky školy. Muži se stali mistry republiky v požárním sportu a postoupili do mezinárodní soutěže.Vítězství mužů na mezinárodní soutěži.
1986 - 1993	85	Na Starátku byla postavena cvičná věž a upravená plocha hřiště.
1994 - 2000	86	Jsou utvořena 2 soutěžní družstva mladých hasiči. Bylo pořádáno mnoho soutěží, kde členové sboru dosahovali pěkných výsledků. Zdokonalování cvičného hřiště. Sbor se podílí na mnoha akcích, které byly uspořádávány pro obec a pro děti. Členové SDH chodí na různá školení, zlepšuje se jejich technika.
2000 - 2011	123	V průběhu let se stále navyšoval počet zásahových výjezdů. Jednotka je rychlá a spolehlivá. Žáci, ženy, muži i dorost stále jezdí po soutěžích v požárním sportu. Hasičská zbrojnice je plně vybavena veškerou potřebnou technikou, která by mohla konkurovat i profesionálním hasičům.

Tabulka 2 Historie SDH Drnholec (Kronika SDH Drnholec).

Zásahová jednotka obce má dva sbory dobrovolných hasičů, které jsou zařazeny do JPO II a do JPO III

3.3.3 Novosedly

Počet obyvatel této vesnice je asi 1200.

Sbor dobrovolných hasičů v obci Novosedly byl založen pár měsíců po válce v roce 1945. Oficiálních členů bylo tenkrát 18, ale byli tam i mnozí další, kteří byli jako náhradníci nebo jen členové přispívající, bylo jich okolo sto padesáti. SDH podporovala v podstatě celá obec a je tomu tak i do dnes, projevuje se to zejména na účasti pořádaných hasičských akcí. Už od vzniku SDH pořádali hasiči tradičně plesy, okrsková cvičení, vinobraní a obec jim vycházela ve všem vstříc. Dále dobrovolní hasiči pro obec prováděli prohlídky komínů, povodňové a žňové hlídky a další akce. Členství se začínalo rozrůstat, vznikl i ženský sbor, který si opravdu vedl skvěle. Když se ženy zúčastnily nějakých závodů, většinou vyhrály (SDH Novosedly, 2009).

Když dobrovolní hasiči skládali přísahu v roce 1945, jejich uniforma se skládala z přilby, bílé blůzy, plátěného opasku, kalhot a sekerky. Hlavní řečník, člen okresního SDH Mikulov tehdy řekl, že: „*hasič, když se stane někde neštěstí, neptá se, zda je dotyčný komunista, lidovec, či někdo jiný, okamžitě, ať ve dne či v noci, jde zachraňovat*“ A tak je tomu u hasičů dodnes, říká Tomáš Řešil, zakládající člen SDH Novosedly (Fojtíková, 2006).

Rok	Počet oficiálních členů
1945- 1949	18
1950-1959	17
1960-1969	110
1970-1990	Není znám počet
1991-1999	77
2000-2011	92

Tabulka 3 Historie SDH Novosedly (Kronika SDH Novosedly)

3.3.4 Březí

Počet obyvatel této vesnice je přibližně 1600.

Sbor dobrovolných hasičů v Březí vznikl kolem roku 1880 a patří tak mezi nejstarší sbory na břeclavském okrese. Toto datum se odvozuje podle nalezené mince, která byla vyražena v roce 1905 k 25. výročí založení sboru v obci. Novodobá historie se traduje od roku 1945. V tomto roce měl sbor 21 zakládajících členů (Hasiči Březí, 2010).

Podle slov velitele zásahové jednotky (2012) bylo dříve hasičství založeno převážně na požárním sportu. Hasiči vedli i mladé hasiče. Zhruba před dvaceti lety se tato činnost na nějaký čas zastavila a nikdo nevěděl, jak to bude dál. Hasiči zde byli jenom papírově, k požárům se vůbec nejezdilo. A po devadesátém pátém roce se bývalí mladí členové rozhodli, že tuto činnost obnoví a založí zásahovou jednotku. Po obnovení sboru, se začalo jezdit na závody a ti, kteří už závodili za muže, začali jezdit k zásahům. V současné době má sbor kolem 30 členů, z toho 15 členů výjezdové jednotky. Sbor se rozhodl, zhruba před šesti lety, že už nebudou jezdit na závody a přestanou dělat požární sport, protože tato činnost je velmi nákladná a peníze raději investovali do zásahového vybavení, uniforem apod.

V červenci roku 2010 se konala oslava výročí založení sboru dobrovolných hasičů v Březí. Za účasti široké veřejnosti proběhlo předávání vyznamenání a ocenění jednotlivcům, svěcení hasičské techniky a nově opravené sochy sv. Floriána umístěné před hasičskou zbrojnicí. Celé akce se zúčastnily hasičské sbory z blízkého okolí (Hasiči Březí, 2010).

3.4 Požární sport

Hasič by měl být rychlý, vytrvalý, obratný a také odvážný a z tohoto důvodu vznikl sport, ve kterém jsou obsaženy všechny dovednosti, které by měl hasič u zásahů zvládat. Měl by umět překonávat nejrůznější překážky, nebát se pracovat ve výškách, soupeřit s ohněm a také umět pracovat v týmu. První soutěž, která se v tomto sportu uskutečnila, bylo v roce 1937 v bývalém Sovětském svazu. Po roce 1945 se postupně upravovala pravidla soutěží, v nichž se hasiči utkávali (Janeček, 2006).

Požární sport je také součástí zvláštní tělesné přípravy členů družstev profesionálních, ale i dobrovolných hasičských sborů. Provádění jednotlivých disciplín v požárním sportu musí mít jednotný systém, jednotné měření a hodnocení, z tohoto důvodu soutěž řídit, Pravidly

požárního sportu“, které vydává generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. Soutěží se na úrovni okrsků, okresů, kraje a mistrovství ČR. Podmínkou pro účast v týmu je zásada, že soutěžící nebude profesionální sportovec. Hasiči mohou soutěžit v kategoriích-muži, ženy, dorost a mladí žáci. Soutěží se v disciplínách běh na 100 m s překážkami, štafeta 4 x 100 m s překážkami, výstup do 4. podlaží cvičné věže a v požárním útoku (Hasičský záchranný sbor, 2010).

Hra plamen

Hra Plamen je určena mladým hasičům. Jedním z hlavních cílů každé organizace, je vychovat své budoucí nástupce, pokračovatele své činnosti, pokud tato organizace nechce zaniknout. S myšlenkou výchovy dětí a mládeže přišel ještě před vznikem hasičských sborů farář ze Sedlece u Kutné hory, kde učil mládež zacházet s hasičským nářadím. Tato práce s mládeží začala vznikat na začátku 20. století (Janeček, 2006).

Zúčastnit této hry se může kolektiv mladých hasičů a to v nejmenším počtu devíti členů. Posláním této hry je rozvíjet dětské znalosti, vědomosti, dovednosti nebo také získávat návyky v jednotlivých oblastech specifické činnosti, jakou požární ochrana je. Hlavní cílem hry je soutěžní formou podporovat celý rok činnost dětí, které mají zájem o požární ochranu. Vyhlášovatelem všech soutěží hry Plamen ČR, je Sbor hasičů Čech, Moravy a Slezska. Družstva soutěží bez rozlišení pohlaví v kategoriích: mladší do 11 let starší od 11 do 15 let. Tato soutěž bývá rozdělena na dvě části. V první části, která probíhá na podzim se soutěží v závodu požárnické všestrannosti a v části druhé, která probíhá na jaře, má v programu:

- požární útok
- štafeta 4x 60 metrů s překážkami
- požární útok s překážkami CTIF
- štafeta CTIF
- štafeta požárních dvojic (Orgoníková et al., 2008).

Závěrem bych chtěla zmínit, že je velmi důležité vychovávat mladé hasiče a to nejen z důvodu, že tato činnost na ně může mít pozitivní vliv, jak už z hlediska utváření pozitivních hodnot a postojů, získání nových zážitků a zkušeností, učení se zdravotní péče, pobyt v přírodě apod., ale i z důvodu, že se budou rušit mnohé základny profesionálního hasičského sboru a tato činnost bude odkázána na dobrovolné hasiče, jak je tomu i v jiných zemích. Děti, které budou mít odmala v sobě zakotvené, že by se mělo pomáhat druhým a nemyslet jen na sebe, se mohou stát velmi zásadní generací altruisticky smýšlející.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 VÝZKUMNÁ ČÁST

Výzkumná část práce je zaměřena na trávení volného času dětí a dospělých v hasičských sborech na Mikulovsku. Pro širší uchopení této oblasti, byl zvolen smíšený výzkum, tzn. kvalitativní i kvantitativní. Kvalitativní šetření se orientuje na mladé a dospělé dobrovolné hasiče, kteří tráví svůj volný čas v hasičských sborech, kvantitativní šetření bylo zaměřeno na zmapování názorů veřejnosti na tuto volnočasovou aktivitu.

4.1 Kvalitativní výzkum

Z důvodu osobního kontaktu s respondenty a hlubšího vhledu do této problematiky, byl zvolen kvalitativní výzkum. Nevýhodou tohoto typu výzkumu je, že vzniklé výsledky nemůžeme zevšeobecnit na většinovou populaci.

Kvalitativní část mého výzkumu se zabývá dobrovolným hasičstvím, jako volnočasovou aktivitou. Výzkum se zaměřuje na dětské i dospělé hasiče, navštěvující tyto sbory v Mikulovské oblasti. Respondentům byly pokládány otázky vztahující k počátkům členství, tedy motivaci stát se hasičem, k náplni výkonu této činnosti, vlivu na jejich život, vnímání okolí z vlastního pohledu a k důvodům, které je vedou k dlouhodobému členství.

4.2 Cíl výzkumu

Cílem výzkumu je zjistit, jakým způsobem ovlivňuje děti i dospělé dlouhodobé členství v hasičských sborech. Dílčími cíli je snaha zjistit motivy členů k zapojení a dlouhodobému setrvání ve sboru, jaké jsou podmínky členství a jaká je satisfakce za výkon této činnosti. Na základě těchto cílů, jsem si stanovila dílčí výzkumné otázky:

- Jaká byla motivace dětí a dospělých k zapojení se do hasičského sboru?
- Jaké jsou podmínky přijetí k hasičským sborům u dětí i dospělých?
- Jaká je náplň práce této činnosti u dětí a dospělých?
- Jak vnímají dospělí tuto činnost z emocionálního hlediska?
- Jaký má členství vliv na život dětí i dospělých?
- Jaká je dlouhodobá motivace dětí i dospělých k dlouhodobému setrvání ve sboru?
- Jaká je reakce okolí na tuto činnost pohledem dobrovolných hasičů?
- Jaký je názor dospělých dobrovolných hasičů na dětské sbory?

4.3 Metodika výzkumu

Jako metoda sběru dat kvalitativního šetření byl použit polostrukturovaný rozhovor. Tato metoda nám umožní přímé reagování na odpovědi respondenta. Její výhodou je, že v průběhu rozhovoru můžeme otázky podle potřeby přeformulovat nebo je dále rozvíjet. Rozhovory byly uzpůsobeny dle věku jednotlivých respondentů a probíhaly individuálně. Délka rozhovorů u dospělých trvala přibližně jednu hodinu, u dětí přibližně deset minut.

4.4 Výzkumný soubor

Respondenty pro kvalitativní výzkum jsem vybírala záměrným způsobem. Jako výzkumný vzorek jsem volila členy Sboru dobrovolných hasičů. U dospělých bylo podmínkou, aby každý respondent zastupoval odlišnou zásahovou jednotku. Na věku, ani době působení v těchto sborech nezáleželo. Oslovila jsem pět dospělých mužů z odlišných dobrovolných sborů.

Dalšími respondenty byli mladí hasiči. Vzhledem k tomu, že na Mikulovsku není mnoho sborů, které vedou oddíl mladých hasičů, byli respondenti vybráni ze dvou sborů. Skupinu respondentů tvořilo pět dětí- dva chlapci a tři dívky.

4.5 Realizace výzkumu

Všichni moji respondenti byli seznámeni s průběhem realizace výzkumu. Připravila jsem si seznam polostrukturovaných otázek z výše uvedených dílčích výzkumných cílů. Pořadí otázek nebylo pevně stanoveno a tak jsem mohla formulovat otázky volně podle situace.

Při rozhovorech jsem používala nahrávací zařízení, na které jsem vždy respondenty upozornila a požádala je o souhlas. Všichni se záznamem rozhovoru souhlasili. Nahrávání rozhovorů mi tak umožnilo zachytit výpovědi respondentů v přirozené podobě, ve své vlastní syrovosti. Pro následnou interpretaci a analýzu je to velmi důležité, i z hlediska popisu celkové atmosféry rozhovoru. Rozhovor jsem uskutečnila s každým dobrovolníkem zvlášť, v klidném prostředí, kde se respondenti cítili dobře. Se třemi dospělými, jsem se sešla v jejich hasičské zbrojnici a se dvěma u nich doma. S dětmi jsem dělala rozhovory v uzavřené místnosti v hasičské klubovně. Rozhovory byly uskutečněny v měsíci únoru a na začátku března.

4.6 Způsob zpracování výzkumných dat

Audiozáznam:

Se souhlasem všech dotazovaných jsem si rozhovory nahrávala na diktafon. Vzhledem k tomu, že rozhovory probíhaly v klidném a tichém prostředí, audiozáznam byl nahrán kvalitně bez jakýchkoli rušivých elementů, což umožnilo bezproblémový a rychlý přepis dat.

Transkripce:

Data z audiozáznamu jsem převedla do textové podoby. Otázky mnou položené byly psány tučným písmem a odpovědi respondentů kurzívou. Přepsané rozhovory budou uvedeny v příloze.

Interpretace dat:

Získaná data byly zpracovány pomocí otevřeného kódování. Následně jsem vytvořila šest kategorií:

- Jak to všechno začalo
- Být členem
- Pomoc druhým a pomoc druhých
- Život s tímto koníčkem
- Okolí
- Mladí hasiči

Výsledky budu interpretovat podle techniky vyložení karet.

4.7 Seznámení s respondenty

Myslím, že je důležité představit respondenty, kteří byli ochotni mi poskytnout rozhovor a dovolili mi tak, alespoň na chvíli nahlédnout do jejich soukromí.

Všechny respondenty jsem požádala o souhlas k nahrávání rozhovoru a ujistila je, že vše je zcela anonymní a tyto informace budou sloužit výhradně k mému výzkumu. Z důvodu anonymity bylo respondentům změněno jméno na fiktivní. Záměrně neuvádím, odkud respondenti pocházejí, pouze zveřejňuji, ke které jednotce požární ochrany respondenti patří, neboť má každá jinou předurčenost a výpovědi se tak mohou značně lišit.

Patrik, 24 let

- středoškolské vzdělání, 9 let členem sboru, svobodný, uvolněný, velmi komunikativní, ochotný k rozhovoru, velmi zapálený pro tuto činnost, pracuje jako obchodní zástupce

Adam, 33 let

- vyučen, 25 let členem sboru, svobodný, zpočátku rozhovoru odpovídal spíše stroze, avšak po nějaké chvíli se uvolnil a odpovědi byly obsáhlejší, pracuje jako traktorista

Petr, 55 let

- středoškolské vzdělání, 40 let členem sboru, ženatý, tento koníček je pro něj vším, komunikativní, mluvil pomalu, rozmýšlel nad odpověďmi, dříve byl u profesionálních hasičů, nyní pracuje pod obcí

Jan, 55 let

- středoškolské vzdělání, 45 let členem sboru, ženatý, odpovědi byly po celou dobu velmi strohé, bylo viditelné, že tento koníček již není pro něj tím, co býval dříve

Tomáš, 34 let

- vyučen, 25 let členem sboru, ženatý, je velitelem jednotky, velmi komunikativní, nedokáže si představit, že tuto činnost nevykonává

Filip, 10 let

- 4 roky u hasičů, velmi bezprostřední, v budoucnosti chce být hasičem

Kristýna, 14 let

- 4 roky u hasičů, otevřená, komunikativní, v budoucnu chce vést kroužek mladých hasičů

Jana, 15 let

- 5 let u hasičů, odpovědi spíše strohé, stydlivá, členkou sboru by chtěla být i v dospělosti

Martinka, 8 let

- 1 rok u hasičů, stydlivá, tato činnost ji baví, ale v budoucnu by se jí věnovat nechtěla

Honza 15 let

- 5 let u hasičů, odpovědi strohé, studuje gymnázium a v budoucnu by chtěl studovat vysokou školu zaměřenou na požární ochranu

4.8 Interpretace dat

Výsledky jsou vyjádřeny formou kategorií a slovních komentářů.

4.8.1 Jak to všechno začalo

Tato kategorie obsahuje tyto kódy:

- motivace, rodinná tradice, vzory, začátky

V této kategorii jsou shrnuta vyjádření všech respondentů, týkající se jejich začátků ve sborech, jejich motivace nebo osob, které je nějakým způsobem ovlivnili k tomu, stát se členy SDH.

Dospělí

Všichni respondenti měli k hasičství vztah už od malička. **Tomáš** je ve sboru díky rodinné tradici, kdy u dobrovolných hasičů byl jeho děda, otec, strýc a jemu pak přišlo automatické, že se také stane dobrovolným hasičem. V hasičské zbrojnici vyrůstal od raného dětství.

Patrik do svých patnácti let hrál fotbal a kvůli zranění musel tuto činnost ukončit. Spousta jeho kamarádů u hasičů již byla, tak se rozhodl, že tuto činnost také vyzkouší „...*potřeboval jsem se zabavit, potreboval jsem nějakou aktivitu a samozřejmě, tahle ta se mi líbila.*“

Adam se k hasičství dostal už jako dítě, a to hlavně kvůli rodičům. Rodiče ho k hasičství vedli, protože několik členů jejich rodiny zde také působilo.

Petr začal chodit do sboru protože: „*otec byl, nebo vlastně celá rodina byla u hasičů, tak to mě vedlo k tomu už od malička, někdo tíhl k fotbalu, já k hasičům.*“

Jan měl hasičku přes silnici „*bylo to blízko a pořád se tam něco dělo*“ a tak tam začal už jako dítě také docházet.

Vzory (kromě těch rodinných) u mých respondentů nehráli žádnou významnou roli.

„... *jako u hasičů moc těch vzorů není, když jde někdo dělat fotbal, tak má vzor Petra Čecha nebo Ronalda nebo někoho, u těch hasičů jsou prostě takový neznámý hrdinové...*“ říká **Patrik**.

Než se respondenti dostali k zásahové jednotce, ke které se může oficiálně jít až v plnoletosti, jezdili po soutěžích v požárním sportu, na tyto závody hodně trénovali, pomáhali uklízet zbrojnici a učili se vše potřebné k výkonu této činnosti. Respondenti se shodují na tom, že hlavní motivací pro výkon této činnosti nebyla touha pomáhat lidem, byla to pro ně oblíbená volnočasová aktivita, která byla především o požárním sportu. Touha a chuť dělat

něco pro druhé, pomáhat těm, kteří byli zasaženi nějakou tragickou událostí, se u všech vyvinula až později, ovšem členství v tomto sboru na ně mělo nemalý vliv.

Děti

Motivace mých mladých respondentů navštěvovat hasičský sbor, byla podobná jako u dospělých. Velkou roli zde hraje rodinné zázemí a přátelé.

Filípek říká: „já jsem chtěl být vždycky hasičem, když jsem byl malý“. Tato činnost se mu zalíbila již jako dítěti, protože jeho teta se strýcem jsou u hasičské jednotky v Brně.

V rodině **Jany**, již byla zakotvená rodinná tradice v hasičství a ona v ní chtěla i nadále pokračovat. Společně s kamarádkou se rozhodly, že se do hasičky půjdou jen podívat. Tým ve sboru zrovna potřeboval nějaké děvče na branný závod, Jana se nabídla, že by měla zájem se ho zúčastnit a vyšlo to. Od té chvíle se stala členkou.

Honza začal docházet do hasičského sboru z důvodu, že jeho otec je velitelem zásahové jednotky a on jej chtěl následovat. Tato činnost se mu velmi líbila a obdivoval ji.

Martinka začala do sboru docházet, protože se jí tento kroužek líbil a také její děda býval dobrovolný hasič. Zeptala se svého kamaráda, zdali by sem mohla chodit a on jí to domluvil a od té doby sem dochází.

Kristýnu do hasičky přivedli kamarádi, kteří jí vyprávěli o zážitcích ze sboru a přemlouvali ji, aby si to šla vyzkoušet. Kristýnu tato činnost ihned začala bavit, a protože mnozí členové její rodiny sbor také navštěvují, byli jí velkou oporou.

Z rozhovorů nám vyplývá, že motivace stát se členem sboru byla velmi podobná u dětí i dospělých. Na členství měla největší vliv u respondentů rodinná tradice a přátelé, kteří pak také hrají důležitou roli v setrvání u sboru.

4.8.2 Být členem

Tato kategorie obsahuje tyto kódy:

- podmínky členství, školení, schůzky, zranění, kolektiv

Členem sboru dobrovolných hasičů, se může stát kdokoli. Pokud však někdo bude chtít být i u zásahové jednotky, musí splňovat určitá kritéria, které jsou dány státem. Jednotky mají rozdílné podmínky přijetí a to z důvodu, že jejich pole působnosti je také rozličné.

V zásahové jednotce, kde je **Tomáš**, musí jedinec splňovat 18 let, mít zdravotní zkoušky, kontroly plicní, oční, ušní, EKG, měl by být také fyzicky zdatný, aby tu zátěž zvládl. Jejich jednotka již na závody v požárním sportu nejezdí, tak se každé tři měsíce obléknou, jakoby se chystali k zásahu a jedou do Mikulova. Vezmou si dýchací přístroje a běhají do schodiště a měří si čas nebo se jezdí slaňovat. I přesto, že by dobrovolný hasič měl splňovat určitá kritéria, tak **Tomáš**, jakožto velitel říká: „... *ještě se nestalo, že bychom někoho odmítli, proč bychom odmítali někoho, kdo chce pomáhat, to by byla hloupost, ne? Když na to nebude mít, tak odejde sám...*“ **Tomáš** si myslí, že je důležité dát šanci všem, podobně je to i v jednotce, kterou navštěvuje **Patrik**. „*Důležité je být ve fyzické kondici, ale nevyžaduje se, aby to byl cvičenej atlet*“, od rozdělení úkolů je tam velitel jednotky, který už ty kluky zná a ví, v čem jsou dobří, „...*jasně, že nepošle na běhání po schodech někoho, u koho ví, že má problém se ohnout a zavázat boty, ale dá ho tam, kde využije jeho hmotu a jeho sílu fyzickou...*“ Oproti tomu, v jednotce, kde je **Petr**, podmínky přijetí jsou daleko složitější, protože jejich jednotka je poloprofesionál. Musí se tedy řídit podle určitých tabulek, protože kdyby kritéria jedinec nesplňoval, tak podle **Petra** tam „*nemá co dělat*“, protože by si ho žádný velitel na svoji zodpovědnost nevzal. V každém sboru musí členové absolvovat různá školení a ty **Petr** nemá rád, protože každý zásah je jiný a toto školení je pro něj bezvýznamné.

Být členem neznamena jen jezdit k zásahovým akcím. Členové musí udržovat chod zbrojnice, pořádat hasičské akce, zábavy, aby si na svoji činnost vydělali, udržovat pořádek a zapojovat se do dění v obci. Vše je samozřejmě o dobrovolnosti, avšak když už se někdo chce stát členem, očekává se od něj, že se bude zapojovat do veškerého dění. Obnáší to také chodit na pravidelné schůzky, které má každá jednotka přibližně jednou za měsíc, pokud je však potřeba, schází se častěji. Tato činnost zahrnuje i další činnosti „*to záleží na tom, jakou máš funkci, povinnosti se odvíjí podle tvýho zařazení*“ říká **Adam**, který jako strojník si musel projít strojnickým školením a má povinnosti, týkající se výjezdového vozidla, jako je doplňování pohonných hmot, údržba vozidla apod.

Důležité také je, aby absolvovali základní školení, kterým si musí projít každý člen. Ostatní, doplňující školení záleží už na každém hasiči zvlášť, podle toho jakou funkci by chtěl vykonávat a čeho by chtěl u jednotky dosáhnout „...*školení je hrozně důležité, jako když to řeknu blbě, tak na každý klíč, který chci použít, musím být vyškolený, jinak je mi k ničemu, protože ho nesmím použít...*“ říká **Tomáš**. Mezi základní školení patří např. zdravotní, školení na dýchací přístroje, motorové pily a strojníci musí mít také řidičák C, „*jsou to*

hodiny a hodiny, které ty strávíš nad knížkami a učíš se“ tvrdí **Patrik**, který musel projít mnohými školeními a na jedno vzpomíná velmi negativně, a to na školení o dopravních nehodách. Jeden z profesionálních hasičů jim ukazoval fotogalerii z dopravních nehod. Mnoho z hasičů, kteří tam byli, se nedokázali dodívat ani do konce, Patrik by to doporučil do každé autoškoly, aby se z toho lidé poučili.

Při některých požárech i pomoci při dopravních nehodách dobrovolní hasiči riskují své zdraví, svůj život a proto mě také zajímalo, zdali měli nějaké zranění. Kromě **Tomáše**, který se zranil při požáru, kdy mu „*chyty obě ramena*“, se nikomu nic nestalo. Naštěstí to nebylo nic vážného a následky si žádné nenese. **Tomáše** to v pokračování činnosti nijak neovlivnilo a neodradilo.

Být členem také znamená být součástí kolektivu. Hasičství není o jednotlivci, ale je o skupině lidí, kteří k sobě musí mít vzájemnou důvěru a oporu. **Adam** vnímá svoji jednotku jako „*dobrou partu kluků*“, která si vzájemně důvěřuje. **Jan** to vnímá podobně, myslí si, že tam jsou „*dobří kamarádi*“, je však pravdou, že se také někdy pohádají a to ve chvílích, kdy se organizuje nějaká akce, ale vždy se nedorozuměn v krátké době vyřeší. **Tomáš** má v ostatních stoprocentní oporu „*nikdy bych nešel do požáru s chlapem, kterému nevěřím, prostě musím vědět, že mám za sebou chlapa, který mě tam nenechá a to samé on musí vidět ve mně, je to hlavně o důvěře.*“ **Tomáš** ostatní členy vnímá jako rodinu, na kterou se může vždy spolehnout. Podle **Patrika** by jednotka, která chce být úspěšná, měla mít kolektiv dobrý. Je to také jedné z hlavních důvodů, proč respondenti tak dlouho vydrželi ve sborech. **Patrik** zná ze své zkušenosti, že se umí občas chlapi mezi sebou pohádat, ale při zásahu „*vše vždy funguje na 100%*“ po zásahu se už začnou opět mezi sebou dohadovat, ale při zásahu se nic podobného nesmí stát a **Petr** ještě dodává, že „*pokud by se jednou při zásahu stalo, že kolektiv by nedržel pohromadě, popřípadě si udělali nějaký „naschvál“, okamžitě by z jednotky musel odejít.*“ Naštěstí to u všech jednotek funguje tak, jak by mělo, a všichni jsou rádi, že jsou ve sboru přátelé, kteří na sebe nedají dopustit.

Děti

Do dětského sboru se mohou přihlásit všechny děti, které o tuto činnost mají zájem. Všechny děti nejvíce na této zájmové aktivitě baví požární sport. Děti v určitém časovém období jezdí na závody každý týden a jsou z nich přímo nadšené. Jednou týdně musí docházet do sboru, kde na tyto závody trénují. Přes zimu se např. učí uzlit.

Ve sboru, kde je Kristýna přes zimu vymysleli divadlo s námětem hasičské problematiky, kde předváděli, jak se zachovat v případě vzniklé katastrofy, což si myslím, že je velmi dobrý nápad a mohli by jej realizovat i po školách.

Děti se zde učí týmovému sportu a proto je velmi důležité, aby tyto měly také dobrý kolektiv.

Podle **Honzy** mají ve sboru velmi výborný kolektiv, říká „*kdyby tady nebyl, tak si sbalím batoh a du.*“

Jana je stejného názoru „*my se tady i hodně zasmějem, popovídáme si, o všem se tady s nima dá pokecat*“, někdy se však také umí mezi sebou pohádat, ale když mají závody, jsou vždy silným týmem, který si navzájem poradí, a pomůže. Janu by však vůbec neodradilo, kdyby tady dobrý kolektiv nebyl, rozhodně by to nebyl důvod k přerušení činnosti, stejný názor má i **Filípek**, kterému vadí, že se občas mezi sebou kamarádi hádají.

Martinka zde ve sboru ještě nemá mnoho přátel, je ve sboru nejkratší dobu, ale moc ji to tady baví a doufá, že se všemi ještě více spřátelí.

Kristýna má s kolektivem negativní zkušenosti. Jejich zázemí ve sboru není příliš silné, všichni se mezi sebou hodně hádají a dává trošku vinu vedoucím, že je nedokážou usměrnit. Hádky v kolektivu začaly převážně při nevydařených závodech, kdy si začaly vyčítat, že kvůli jednomu nebo druhému, se jim závod nevydařil a jednou to začali vyčítat i Kristýně. Nadávali si mezi sebou sprostě, uráželi se a ponižovali, tak se Kristýna zařekla, že do sboru už nikdy nepůjde „*potřebovala jsem si od nich odpočinout.*“ Nejhorší pro ni bylo, když přišla doba, kdy měla jít do sboru a ona se trápila doma. Kamarádi ze sboru ji pak začali přemlouvat a omlouvat se jí, jen aby se vrátila. Kristýna se vrátila, podmínky se malinko zlepšily, ale stále to není úplně v pořádku tak, jak by mělo být.

Být součástí nějakého týmu, kolektivu je přáním každého z nás. Kolektiv by měl být u dobrovolných hasičů velmi dobrý, protože se musí spoléhat jeden na druhého. Téměř všichni respondenti si svůj kolektiv vychvalují, jsou rádi, že jsou členy právě tohoto sboru. Ne vždy se kolektiv vydaří tak, jak by měl, jak tomu je např. ve sboru, který navštěvuje Kristýna. Pro děti, které jsou z kolektivu vyčleňovány, to může mít horší následky než u dospělých. Hádky se objevují u obou skupin, a jak všichni víme, patří k životu. Důležité však je, aby se vzniklé problémy daly vždy vyřešit, protože pokud by tomu tak nebylo, jednotka se může rozpadnout.

4.8.3 Pomoc druhým a pomoc druhých

Tato kategorie obsahuje tyto kódy:

- výjezdy, pomoc, posláni, obětování, finance.

Všichni respondenti se shodují v tom, že když se rozezní siréna nebo jim dojde sms zpráva na telefon s informací, že je výjezd, bezmyšlenkovitě vyrazí a utíkají ke zbrojnici, v jakoukoli denní i noční hodinu „ *je tam určitě nastoupaný adrenalin a relativně toho kolem sebe moc nevnímáš...* “ popisuje svoje pocity **Adam**, když má odjet někam na výjezd. Dále všichni respondenti popsali, že při jakémkoli zásahu musí společně s nimi vyjíždět i profesionální jednotky, kdy velitel profesionální jednotky, zadává úkolu velitelům dobrovolných jednotek a ti už svoje hasiče zaúkolují ke konkrétním činnostem. Velmi důležitá je spolupráce a důvěra mezi dobrovolnými i profesionálními jednotkami. Všichni respondenti, kromě Jana jezdí k zásahům i mimo svoji obec, k požárům i dopravním nehodám. **Jan**, jelikož jsou až v JPOV, mají výjezdy pouze po obci a vyjíždějí přibližně pětkrát za rok. Při výjezdech je většinou klidný, protože už každý z nich ví, co má dělat a do ničeho těžkého, jak sám říká, „*se nepouští.*“

Všichni se také shodují v tom, že vyjíždí k zásahům vždy s rozlišnými pocity „*... ta psychika jasně, na trávu když jedem to je pohoda, ale když je to rodinný domek, nebo nehoda, nebo je někdo někde zaklíněný, nebo je ve vodě, tak to už se člověk jinak připravuje, ale už člověk ví, co má dělat...*“ říká **Petr**. Dispečer je po cestě k zásahu vždy připraví na danou situaci, podává jim dostatek informací k tomu, aby se na daný zásah mohli řádně připravit. Pro **Petra** je nejhorším zážitkem, když nedovedou zachránit dítě. Když někomu shoří barák, či střecha, je to pořád „*jen*“ materiální škoda, ale život, obzvláště dítěte je nejhorší a nikdy si na smrt nezvykne. S traumatickými zážitky se vyrovnával tak, že si „*šli po zásahu s chlapama zahrát pinec nebo fotbal, aby na to nemuseli myslet...*“

Ani **Tomáš** si nikdy nezvykne na smrtelné nehody a vzpomíná na svůj první silný zážitek při dopravní nehodě, kdy v autě zemřela žena „*...v té chvíli, když jsme ji vystřihávali z auta, jsem necítil nic, vím, že to musím udělat, v té chvíli si to člověk neuvědomí, ale pak, jak jsme ji naložili do sanitky, nestydím se za to, pozvracel jsem se a hodně dlouho se mi o tom zdálo...*“ I když si na smrt **Tomáš** nikdy zcela nezvykne, uvědomuje si, že to k hasičství patří a nikomu nezalívá, pokud danou situaci jedinec nezvládne a chce odejít, jeho to však nikdy neodradilo.

Oproti tomu **Patrik**, který zažil mnoho „*smrtáku*“ a i přesto, že to bylo dost děsivé, neměl nikdy žádné špatné sny, ani se tím dlouhodobě netrápil, uvědomuje si, že s tím už nešlo nic udělat a po takovém těžkém zásahu „*si zajdou s chlapama na pivo a jdou domů spát.*“ Neměl problémy ani ze začátku, je s tím naprosto vyrovnaný, „*člověk s tím musí počítat, s tím do toho jde.*“ Vzhledem k tomu, že dobrovolné jednotky vyjíždí nejčastěji k zásahům ve svém okolí, hrozí zde riziko, že nehoda může týkat Vašeho známého, či příbuzného, jak se už několikrát stalo i **Patrikovi**. Sám říká, že to bylo pro něj hrozné, když např. jejich rodinného známého přejel vlak. Štvalo ho to, avšak od pomoci neodradilo, „*to k tomu prostě patří, no.*“ **Tomáš** si myslí, že by svému známému nedokázal pomoc, že by tuto situaci nezvládl. Zatím se do podobné situace naštěstí nikdy nedostal.

Pokud se člen jednotky nedokáže sám vypořádat se silným traumatizujícím zážitkem, může využít odborné pomoci psychologa. Zatím ho nikdo z mých respondentů nepotřeboval.

Adama ani **Jana** nějak výrazně zásahy neovlivňují, odvedou si svoji práci, možná se z toho poučí, ale berou to tak, že lidem pomohou, ale žádné negativní emoce či trauma to v nich nezanechává. Jsou rádi, že pomohou a nic víc neřeší.

Důležité je ještě zdůraznit, že členové sborů dělají vše dobrovolně, ve svém volném čase, bez nároku na jakoukoli finanční odměnu a mnohdy riskují své životy a to vše jen kvůli touze pomáhat. **Petr** tuto činnost cítí jako poslání, dokonce se svými kolegy, se vzdali nároku na finanční odměnu, kterou by jako poloprofesionální jednotka měla dostávat, protože mají rozdělené služby a musí této činnosti věnovat spoustu času. Vzdali se financí z důvodu, že jejich kolega se při zásahu zranil a bude mít celoživotní následky a poprosili obec, aby jim raději platila vyšší pojištění, kdyby se stalo někomu něco obdobného.

Jak jsem již výše zmínila, zřizovatelem zásahových jednotek jsou obce, a proto také mají na starosti vybavení jednotek a mají na dobrovolné hasiče vyhrazený určitý finanční obnos. Mnohdy však tento rozpočet nepokrývá potřeby sboru, je tedy nutné, aby sbor získával finance i odjinud.

Ve sboru, kde je **Tomáš**, se snaží pořádat několikrát do roka místní zábavy, aby si vydělali např. na nová vrata, pilu a také pořádají dvakrát ročně akce pro děti, což financují z vlastního sboru. Na sponzory se však dnes už spoléhat nemohou „*dřív to bylo hodně o sponzorech, ale dneska to už takhle nefunguje, nikdo to nechce, je čím dále větší problém najít peníz.*“ **Tomáš** také vzpomíná, jak před několika lety došel známý a zeptal se, co chtějí

koupit a objednal jim třeba kukly v hodnotě 2500Kč po patnácti kusech, pak došel druhý a koupil jim elektrocentrálu za 40 000Kč, „*to bylo dřív, ale jak je ta krize, peníze nejsou.*“

V **Petrově** sboru finanční prostředky získávají z kraje a od hasičského záchranného sboru. Obec jim také přispívá, tak pomoc sponzorů nepotřebují.

Když **Patrik** nastoupil k jednotce, tak se v té době o ni začala velmi zajímat obec, „*měli jsme dobrého starostu, kterému se dařilo získat hodně, hodně peněz*“ a jejich jednotka začala víc a víc vzkvétat a postoupili o jednu jednotku výše, tak je také začal z části financovat kraj, ale podle jeho slov „*se sponzoři k hasičině moc nehrnou.*“

Ve sboru **Adama** i **Jana** hraje hlavní roli obec a také pořádání akcí, jako jsou převážně hasičské zábavy. Každý rok také pořádají hasiči, kde je i **Jan** akci pro děti, kterou financují ze svého.

Nejen, že dobrovolní hasiči vyjíždí k požárům, pomáhají při povodních, jezdí k dopravním nehodám, pomáhají lidem v obci, vyčerpávají jim vodu, čistí kanály, pořádají společenské akce, tak se i přesto, že samotný sbor potřebuje finance, snaží se vydělané peníze investovat na společenský život dětí. Ve sboru **Petra** finance investovali zraněnému kamarádovi a jeho rodině.

4.8.4 Život s tímto koníčkem

Tato kategorie obsahuje tyto kódy:

- ovlivnění, pozitiva, negativa, jiné zájmy, hodnoty, volný čas

V této kategorii jsou shrnuta všechna vyjádření, týkající se toho, jak ovlivňuje tento koníček respondentům život, jaké v tom vidí pozitiva, negativa, jestli je to pro ně náročné apod.

Ve volném čase si většinou vybíráme aktivity, u kterých se nějak rozptýlíme, kde se uvolníme, avšak v činnosti dobrovolných hasičů to vždy o zábavě není, někdy to bývá hodně náročně a také to má vliv na jejich život.

Petr si myslí, že pokud někdo chce dělat dobrovolného hasiče, tak tomu musí obětovat všechno „*to nejde dělat na půlku, jako když dneska bude houkat, tak já nepojedu, to nejde, to i ta rodina s tím musí být svázaná...*“ **Petr** byl povoláním profesionální hasič a ve svém volném čase, v době, kdy měl volno v práci, dělal hasiče dobrovolného. Pro tuto činnost byl maximálně zapálen, avšak díky tomuto koníčku si musel odpírat to nejcennější, co měl-rodinu „*když se reprezentovalo, tak já jsem viděl své děti až v osmi letech, to jsem byl furt*

pryč, to nebylo lehký... “ Kdyby měl **Petr** možnost vrátit čas a rozhodnout se znovu, zachoval by se stejně, i když ho to velmi mrzí a celý život ho to trápí. Je však pyšný, že dokázal přivést své svěřence až titulu mistra světa. Jako negativum spatřuje ve školení o tom, jak se mají zachovat v různých situacích, když pokaždé je zásah jiný a nikdy se neopakuje. Přijde mu to jako zbytečné plýtvání času a peněz a také si myslí, že tato činnost je veřejností málo doceněna.

Patrik ve své době, věnoval této činnosti *„veškerý svůj volný čas“*, bylo to však v období, když ještě neměl práci a přítelkyni a tak trávil ve zbrojnici sto až dvě stě hodin měsíčně. V tom také spatřuje jednu negativní věc a to, že tento koníček, pokud jej člověk chce dělat naplno, zabírá mnoho volného času, v čemž se s **Petrem** shodují. Dnes už kvůli práci se hasičství nemůže naplno věnovat, ale je to činnost, bez které by nedokázal žít. Život mu to ovlivnilo v tom, že si začal více vážit života a je mnohem opatrnější na silnici a začal v autě vozit *„hasičák“* Vadí, mu stejně jako **Tomášovi**, že se řidiči na silnicích chovají nezodpovědně, neuvědomují si, že svým chováním mohou ublížit i dalším lidem, nejen sami sobě, *„člověk si uvědomí, jak je život křehký, stačí jen chvilka neopatrnosti a člověk může být mrtvý a stačilo by trošku víc přemýšlet“* sděluje své pocity **Tomáš**, který si také nedokáže představit, že tuto činnost nedělá a tato činnost mu dává *„pocit někam patřit a vědět, že můžete někomu pomoci a neseďte doma jak švestka a nečučet na zprávy, kde se co děje a prostě jít a pomoci.“* Negativa žádné *„nejsou“*, alespoň **Tomáš** žádné nevidí. **Adam** spatřuje v této činnosti jednu negativní věc a to v tom, že když mu dojde smska v jednu hodinu ráno, se zprávou, že má jet k výjezdu, tak moc není pozitivně naladěný, ale jak sám říká *„už mám v sobě takovej automat, že se podívám na smsku a hned vyskočím z postele a mažu.“* **Adam** nemá pocit, že by mu členství v tomto sboru nějakým způsobem ovlivnilo život, je rád, že může někomu pomoci a myslí si, že by si to měl vyzkoušet každý.

Jan díky svým zkušenostem, co u sboru zažil, se také na život dívá jinak *„člověk v hlavě srovná, když vidí to smůlu kolem sebe.“*

Všichni respondenti se shodují v názoru, že členství jim také dalo tu zkušenost, že by se nebáli kdykoli a komukoli pomoci, vědí, jak se zachovat při blížící se, či již způsobené katastrofě a ani se nebojí poskytnout první pomoc.

Díky tomuhle náročnému koníčku nezbyvá moc času na jiné zájmy, **Tomáš** se věnuje výhradně jen hasičství, protože *„pro člověka, co má rodinu a práci je to dost náročné časově“*, **Jan** moc volného času také nemá, protože má zaměstnání v trojsměnném provozu a

když už nějaký má, věnuje se vinicím. **Patrik** rád čte a jezdí na motorce, **Adam** se věnuje plastikovému modelářství a zajímá se o druhou světovou válku a **Petr** v minulosti jezdil really a teď se věnuje vnučatům.

Děti

Ať už vykonáváme jakoukoli činnost, navštěvujeme zájmovou činnost, má to na naši osobnost určitý vliv. Tak jako má členství vliv na dospělé, může mít členství vliv i na děti.

Honzu členství ovlivnilo v tom, že pokud by uviděl na ulici někoho zraněného, nebál by mu poskytnout pomoc. Chce být hasičem z povolání. Chce jít kvůli hasičství studovat i vysokou školu s podobným zaměřením. Chce pomáhat lidem a taky si myslí, že u hasičů jsou všechno dobří lidi.

Filípek chce být také dobrovolným hasičem, líbí se mu, když vidí ve zprávách, jak hasiči pomáhají druhým, myslí si, že bez nich by všude hořelo, líbí se mu tato činnost a myslí si, že je i dobře placená a kdyby náhodou nebyla „*tak to nevdí, najdu si ještě jednu práci.*“

Kristýnu členství ovlivnilo natolik, že se chce stát vedoucí a vést dobrovolné hasiče sama. Udělala si základní instruktorský kurs a doufá, že se tomu již brzy začne věnovat. Snaží se také nalákat nové mladé hasiče, aby sem začaly chodit. Myslí, že by dokázala pomoci, kdyby viděla, že se někdo zranil, nebo by dokázala přivolat pomoc, myslí si, že už to má v sobě. Dokonce, když tady byly záplavy, snažila se společně s kamarádkou být jim také nápomocná. Když v létě není kroužek, snaží se sehnat co nejvíce lidí a jít na hasičské hřiště a něco tam opravit, vylepšit, natřít. Chtěla by, aby jí tento koníček vydržel celý život, nedokáže si představit, že jej nevykonává.

Martinka se v budoucnu hasičství věnovat nechce, má strach z ohně a bojí se o ty, kteří do ohně jdou, jako třeba její bratr. I když jí členství moc baví, bere to jako požární sport, ale později by se tomu už věnovat nechtěla.

Je zřejmé, že některé mladé hasiče členství ovlivnilo více, některé méně. Avšak motivace u dětí se může ještě kdykoli změnit a možná za pár let budou mít na hasičství úplně jiný názor. I přesto, že u mladých hasičů jde především o požární sport, je zřejmé, že se u nich již buduje úcta k lidem a chuť pomáhat, jako je tomu i u dobrovolných dospělých hasičů.

4.8.5 Okolí

Tato kategorie obsahuje tyto kódy:

- spoluobčané, zaměstnavatelé, zaměstnání, satisfakce

Na názor o dobrovolném hasičství se setkáváme se dvěma přístupy, a to s pozitivním přijetím společností a s negativním přístupem, tedy těmi, kteří si myslí, že dobrovolní hasiči nejsou potřební. Tato kategorie pojednává o vnímání okolí na činnost očima respondentů.

Všichni moji respondenti se setkali s reakcemi pozitivními, ale i negativními, „... *jsou lidi, kteří nám fandijou, ale pak jsou lidi, kteří ne*“ říká **Tomáš**, který se setkal s reakcí na jejich vybavení, které je „*příliš*“ drahé a není potřebné, protože Mikulov má profesionální jednotku.

Přístup některých lidí vadí všem dotazovaným, obzvláště týkající se nepochopení činnosti. Málo kdo si uvědomuje, že profesionální jednotka vyjíždí ve třech lidech, z toho je jeden velitel a ve dvou lidech by profesionální hasiči toho zřejmě moc nesvedli, obzvláště když může nastat situace, kdy v jeden čas se na dvou odlišných místech přihodí nějaká nešťastná událost, „*jako jediný, kdo Vám pomůže, jsou ti dobráci*“, tím pan **Petr** myslí dobrovolné hasiče, „*je to zkušenost, která se vleče*“ dodává **Petr**, který byl přes dvacet let u profesionálních hasičů a tak může srovnávat. Mrzí ho, že v minulosti bylo vše jinak, že dřív lidé byli k sobě vstřícnější a dnes jsou podle jeho slov všichni k sobě lhostejní, myslí si, že si to neštěstí dokonce i přejí. Jeho zkušenosti z dopravních nehod jsou mnohdy až smutné, říká „*je to hyenismus*“, když vzpomíná na nehody a místo pomoci druhých se setkal s tím, že „...*div nás ještě málem nepřejeli, nebo si dokonce ty nehody fotili, točili.*“ Myslí si, že tuto činnost dokážou ocenit pouze ti, kterým se neštěstí stane, jinak společnost před problémy zavírá oči „*dneska problémy nikoho nezajímají, pokud se to nezačne týkat jich samotných*“ si myslí **Jan**.

Tomášovi vadí, že jeho spoluobčané si neuvědomují, že vše, co dělají, dělají pro ně, aby jim pomohli „*my se třeba s klukama seberem a jdem v sobotu čistit kanály*“, málokdo to však vidí, ale Tomáš po tom ani nepátrá, jen mu vadí, když někdo říká, že se hrají na „*opravdové hasiče*“ nebo mají zbytečně drahé vybavení.

Patrik si na negativní reakce zvykl, vnímá to tak, že „*někdo nadává na fotbal, někdo na hokejisty, někdo na hasiče...*“ Pozitivní reakce také přichází většinou od těch, kteří byli nějakou katastrofou postiženi, jednou se dočkali i poděkování v novinách. „*jednou jsme*

dostali ocenění, ale to je celkem dost výjimečné, někdo tě chválí, někdo tě pomlouvá, ale většinou se člověk cítí sám, že je rád, že pomohl“ říká **Adam**, který osobně reakce z okolí neřeší a nezáleží mu na tom, co si kdo myslí, stejně jako **Janovi**, který neočekává žádné pozitivní ohlasy za své skutky.

S okolním vnímáním dobrovolných hasičů souvisí také vnímání zaměstnavatelů členů a vliv jejich zaměstnání na tuto volnočasovou aktivitu. Tato volnočasová aktivita může někdy zasahovat i do doby pracovní nebo soukromé. Záleží pak na každém zaměstnavateli, jaký má názor na dobrovolné hasiče, zdali tuto činnost podpoří a zaměstnance pustí, či nikoliv. **Tomáš i Pavel** pracují v místě bydliště a jsou domluveni se svými zaměstnavateli, že pokud se v jejich pracovní době stane, že musí odjet k zásahu, jejich nadřízený je bez problému pustí *...jsem domluvený s mojim šéfem, že když zahouká siréna, tak si normálně píšu hodiny, jak kdybych byl v práci, a nemusím si to nadělavat...*“ Podobně to má i **Petr**. Ve sboru, kde je **Tomáš**, takové štěstí na zaměstnavatele nemají všichni. Někteří musí chodit do práce i v sobotu, aby jim nechyběly hodiny. Tady opět můžeme vidět, že všichni dobrovolné hasičství nepodporují. Existuje však tzv. refundace mzdy, kdy obec vypíše papír tomu zaměstnavateli, že byl u zásahu a ten by mu to měl proplatit, jako kdyby byl v práci a zpětně to potom požadovat od státu, avšak je to velmi zdlouhavý proces a nikdo z respondentů to nevyužívá a raději si vezme neplacené volno.

Od doby, co má **Jan** novou práci, se mu stalo pouze jednou, že musel odejít k výjezdu, avšak pokud by to bylo v pracovní době mnohem častější záležitost, k výjezdům by asi nechodil, „ *...já si můžu dovolit odběhnout jednou nebo dvakrát a pak by mně řekli, tak už se běž žít něčím jiným...*“, Jan se bojí o svoji práci a bohužel nepochopení k této činnosti má i více členů v tomto sboru. V jeho minulém zaměstnání mu to však umožňováno bylo a to především z důvodu, že jeho zaměstnavateli *„shořela celá stodola a my mu tam celou noc pomáhali“*, **Jan** si myslí, že to jeho zaměstnavatele ovlivnilo a získal na dobrovolné hasiče jiný pohled a jejich práce si vážil.

Adamův zaměstnavatel je vůči jeho zájmu tolerantní. Pokud je v blízkosti své jednotky, ihned vyrazí ke zbrojnici, někdy se však stane, že je někdy své jednotce vzdálen a říká *„to už nemá smysl, to než bych dojel, tak to už je po válce.“*

Patrik je nešťastný z toho, že se hasičství nemůže věnovat tak, jako dříve. Z práce se vrací v sedm hodin večer a má čas už pouze o víkendech.

Nikdo z respondentů nedělá tuto činnost kvůli pochvale druhých osob, neočekávají žádnou odměnu, ani pochvalu, dělají to jen kvůli potřebě někomu pomáhat „*je to asi jenom o tom pocitu*“ říká **Adam**, který je rád, když někomu pomůže, má z toho dobrý pocit a to mu stačí, nic víc neočekává, je rád, když může pomoci druhým lidem, je rád, když se jim něco povede udělat, je rád, když si může domů „*odnést*“ dobrý pocit.

Pro **Petra** je satisfakcí také „*pocit uspokojení*“ po dobře odvedené práci. Má rád každé řešení nové situace, pocit, když zachrání někomu život. **Petr** přímo nesnáší, když se mu někdo snaží za jeho pomoci děkovat, je mu to nepříjemné. Po každém zásahu, ať už měl šťastný nebo tragický konec, z něj sepíše zprávu a snaží se zapomenout dotyčné osoby, jejich obličej i jméno. Nechce, aby mu za jeho pomoc byl někdo vděčný, je rád, že může pomoci, protože je to jeho poslání, jak sám říká.

„*Já to dělám, abych se někdo cítil dobře, protože já se taky cítím dobře a to mi stačí, nepotřebuju, aby mě někdo plácal po rameni, baví mě to a nedokážu si představit, že bych to nedělal*“ popisuje své pocity **Tomáš**.

„*Když můžu, pomůžu*“ říká **Jan**, který je rád, když může někomu pomoci, stačí mu, že s osobními členy odvedly dobrou práci, pochválí se mezi sebou, jdou si pak společně někde sednout, povykládají si o tom a to mu postačuje. Stejně tak to cítí i **Patrik** „*...my se tak pochválíme mezi sebou, že jsme dneska měli dobrý zásah, že se nám to povedlo, že jsme to dobře zvládli...*“ **Patrika** potěší, když ho někdo pochválí, ale stává se to velmi málo a členové to kvůli tomu nedělají.

Jak můžeme vidět, názory na tuto činnost nejsou vždy jednostranné. Odpovědi mých respondentů se většinou shodují v tom, že jim na názoru okolí tolik nezáleží, i když to některé mrzí, nezbývá jim nic než jen se s tím smířit. Lidé jsou odlišní, někteří tuto činnost podpoří a někteří ne, stejně tak zaměstnavatelé členů sboru. Já osobně bych očekávala, že zaměstnavatelé budou pyšní, že mají ve svém kolektivu osoby, které pomáhají druhým a budou jim vycházet vstříc, nicméně vždy tomu tak není.

Ať už jsou reakce z okolí jakékoli, na respondenty to nemá téměř žádný vliv. Všichni se shodli v tom, že tato činnost je pouze o pocitu udělat něco pro druhého, někomu pomoci. Je obdivuhodné, že „*jen*“ ten dobrý pocit motivuje členy sboru k tomu být dlouhodobým členem.

4.8.6 Mladí hasiči

Tato kategorie obsahuje tyto kódy:

- výchova, ovlivnění, potřeba

Obsahem této kategorie je zmapovat názor dobrovolných hasičů na mladé začínající hasiče, v čem si myslí, že je dobré začínat už jako dítě, zjistit, zdali spatřují v této činnosti děti nějaká negativa, zdali na ně může mít členství nějaký vliv apod.

„Jakákoli aktivita děcka, která není u počítače nebo někde v paloučku s cigárem nebo flaškou je dobrá“ říká **Patrik**, s jehož názorem se nedá nic jiného než souhlasit.

Pokud dítě navštěvuje jakoukoli zájmovou činnost, a ta činnost ho baví, má na něj v mnoha ohledech pozitivní vliv a to se nemusí týkat pouze dítěte.

Respondenti se shodují, že dětské hasičské sbory jsou pro děti velmi vhodnou volnočasovou aktivitou, která na ně má pozitivní vliv. Myslí si, že děti tam začínají docházet převážně kvůli požárnímu sportu.

Patrik si myslí, že by děti v hasičských sborech mělo být více. Myslí si, že hlavním důvodem, proč začínají děti chodit do sboru, je požární sport. Postupem času si mohou vybudovat určité pozitivní hodnoty, úctu k lidem, a učí se *„nějaký tý disciplíně, týmovému duchu a hlavně, že neběhají, netrajdají, bůh ví kde.“*

Jan je toho názoru, dětské sbory jsou výhradně jen o požárním sportu, protože *„určitě jim tam nikdo nebude do hlavy nic klavírovat“* a učí se tam základním věcem, jako je držení hadice, první pomoc apod. a myslí si, že *„hromada z nich tam pak zůstane.“* Tento optimistický názor má **Jan** jediný, zbytek si naopak to, že jich tam zůstává velmi málo a je to škoda. Pravidelně každý rok pořádá sbor, který navštěvuje **Jan**, pro děti soutěž v požárním sportu a líbí se mu, jak jde na těch dětech vidět, že mají z té činnosti radost, že je to baví. Je krásné je pozorovat, když neměří ani metr a už mají ušitou krásnou uniformu a stříkají hadicí a manipulují si s ní samy.

Jediné, co mu vadí v dnešní době, je přístup rodičů. Dříve zájmových kroužků nebylo mnoho a do hasičky děti chodilo více než dnes. V dnešní době, když dítě jde do hasičky a dojde *„zmáchané“*, tak rodiče přijdou a vynadají vedoucím, protože si nemohou dovolit být s dětmi doma, *„to je tvrdý kapitalismus, který tady toto všechno odbourává“* říká **Jan**.

Podle **Petra** dnes už to hasičství pro děti není pouze o požárním sportu, je v tom zahrnuté podle něj všechno *„nejdůležitější je vybudovat úctu k těm lidem“* říká a myslí si, že to

vedoucí už dnes „*s nima dělají*“. **Petr** zastává názor, že ty děti, které navštěvují tento sbor, by se v budoucnosti měli dostávat do dobrovolných a profesionálních jednotek. Podle jeho názoru ti dospělí, kteří byli ve sborech už od dětství, mají jiný a lepší přístup k práci, než ti, kteří tam jdou až v dospělosti. Tento názor má díky vlastní zkušenosti, kdy se setkal u profesionální jednotky s velmi netaktním přístupem mladých lidí k této práci a velmi ho to mrzí. Dnes, kdo má střední školu a splní podmínky přijetí, může k jednotce nastoupit a jestli má vztah k lidem nebo ne „*to nikoho nezajímá*“ **Petr** si myslí, že dětské sbory „*jsou zapotřebí, mělo by toho být víc, nejhorší je, že je málo kluků.*“ Děvčata se však také mohou dostat do těchto jednotek, avšak je to složité, protože ženy v dospělosti se stanou matkami a riskovat svůj život několikrát měsíčně asi není úplně vhodné, nicméně ve sboru, kde byl **Petr**, jedna žena byla. Podle jeho názoru to však byla spíše diskriminace od „*pánů z vrchu*“ Tuto ženu si však nemůže vynachválit, zastávala funkci jako kdokoli jiný, dnes už tam bohužel není.

Stejný názor jako **Petr** nezastává **Tomáš**, i přesto, že si myslí, že výcvik dětských hasičů je správná věc, že se tam děti mohou naučit základy první pomoci, práci s hadicí či mašinou apod. Vadí mu, když by tam dítě chodilo od malička a sbor i obec by to dotovala a ono mu odešlo pryč, kvůli škole a nezůstalo tam, přijde mu to zbytečné. Lepší pro něj je, jak sám říká: „*Pro mě je lepší, když sem dojde v těch sedmnácti, osmnácti s tím, že už ví, že tady chce zůstat, že bude tady bydlet a neřekne mi čau, já jdu na školu.*“ Co mu nejvíce vadí, je to, že sbory jsou „*odkladovny pro děcka*“, protože v kterémkoli zájmovém kroužku, rodiče musí platit za děti určitý poplatek, kdežto tady neplatí nic, vedoucí tuto činnost vykonávají dobrovolně a všechno vybavení musí platit obec. Každý týden musí objednávat autobus, pro děti, což není levná záležitost a vše musí hradit obec, a proto se mu nelíbí, že by do dětí investoval tolik financí a času a dítě by v jednotce nezůstalo.

Jak můžeme vidět, názory na mladé hasiče, se v některých ohledech různí. Všichni se však můžeme shodnout na tom, že tato činnost je pro děti velmi užitečná a mohou si zde osvojit určité dovednosti, které budou pro budoucí život velmi užitečné. Je velmi důležité vychovávat mladé hasiče pro to, aby sbory dobrovolných hasičů měly své pokračovatele, neboť téma dobrovolných hasičů začíná být velmi aktuální. Stát v příštích několika letech má v plánu omezit počet profesionálních jednotek pouze na velká města a tak, jak je tomu v dnešní době i v jiných zemích, (např. v Rakousku) a pomoc bude závislá na dobrovolných jednotkách a na dobré vůli „*obyčejných*“ lidí. Tento model byl u nás zakotven již dříve, kdy profesionální jednotky začaly vznikat dlouhou dobu po jednotkách dobrovol-

ných, takže se navrací. Z tohoto důvodu by se už v dětech měla tato výchova k hasičství budovat.

5 KVANTITATIVNÍ VÝZKUM

Jako nástroj mého kvantitativního výzkumu byl použit dotazník, který byl zaměřen na zmapování názorů veřejnosti, týkajících se dobrovolného hasičství.

Pomoc druhým lidem je považována za jednu z občanských ctností, čímž dobrovolné hasičství je. Myslí si to ale i veřejnost?

5.1 Cíl výzkumu a výzkumný problém

Za výzkumnou otázku považuji: *Jaký je názor veřejnosti na činnost dobrovolných hasičů?*

Cílem mého kvantitativního šetření je zjistit, jaké je povědomí veřejnosti o činnosti dobrovolných hasičských sborů. Dílčím cílem je zmapovat názory na tuto volnočasovou aktivitu a také zjistit, zdali veřejnost vnímá dobrovolné hasičství jako společensky hodnotné a potřebné. Na základě těchto cílů, jsem si stanovila dílčí výzkumné otázky:

- Jaké je povědomí veřejnosti o činnosti dobrovolných hasičů?
- Jaký je názor veřejnosti na hasičství jako společensky hodnotnou a potřebnou činnost?
- Jaký je názor veřejnosti na význam dobrovolného hasičství v dnešní době?

5.2 Výzkumný vzorek a sběr dat

Výzkumný vzorek dotazníkového šetření byl tvořen všemi věkovými kategoriemi obou pohlaví. Podmínkou bylo, aby respondenti nebyli členy dobrovolných hasičských sborů, což se vygenerovalo po první otázce vztahující se k členství v těchto sborech.

Dotazník byl vyvěšen na internetovém portále, aby se do výzkumu mohl zapojit kdokoli, po dobu jednoho měsíce únor - březen. Výzkumu se zúčastnilo 144 respondentů.

5.3 Metoda výzkumu a zpracování dat

Jako výzkumnou metodu jsem použila dotazník, který bude uveden v příloze této práce. Otázky byly sestaveny tím způsobem, aby odpovědi co nejvíce mapovaly názory veřejnosti na tuto dobrovolnou činnost. Odpovědi byly vytvářeny tak, aby si respondent mohl vybrat jednu, v některých případech i více odpovědí. Dala jsem však možnost, aby mohli respondenti v případě nevybrání si z žádné nabízené odpovědi, vyjádřit svůj vlastní názor, této možnosti bylo využito zřídka. Respondenti měli možnost odpovídat na devatenáct otázek.

Dotazník byl anonymní a vzhledem k tomu, že se výzkum konal na internetu, byla návratnost 78%, vypočítána z počtu zobrazení a vyplnění.

Zachycené odpovědi z dotazníků byly vyhodnoceny procentuálně. Průměrné vyplnění dotazníku bylo přibližně 5 minut.

Dotazník byl vložen na internetový portál www.vyplnto.cz. Díky kvalitnímu zabezpečení tohoto serveru, nebylo možné z jednoho počítače tento dotazník vyplnit vícekrát než jednou. Výsledky tohoto výzkumu se nachází na <http://www.vyplnto.cz/realizovane-pruzkumy/dobrovolni-hasici/>.

S použitím statistických metod budu analyzovat následující výzkumné otázky. Ke každé otázce bude pro větší přehlednost vytvořena shrnující tabulka a graf. Výsledky budou odvozovány od celkového počtu vyplněných dotazníků.

5.4 Interpretace dat

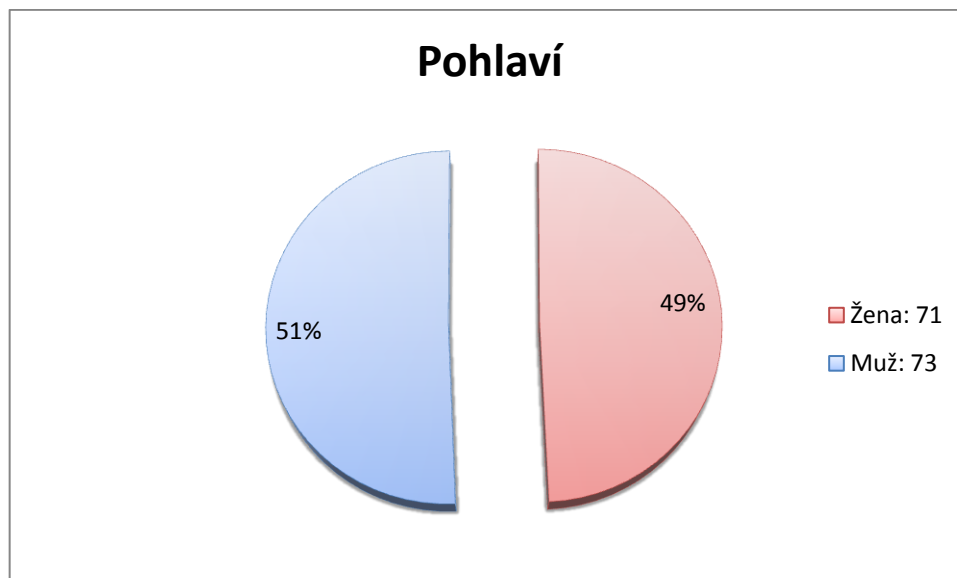
V této části kapitoly se už zaměřuji na samotné vyhodnocení a analýzu dotazníkového šetření.

1. Otázka se zaměřuje na zjištění pohlaví respondentů.

Výzkumný soubor tvořilo celkem 144 respondentů, z nichž bylo 73 mužů (51%) a 71 (49%) žen, jak můžeme vidět v Tab. 4 a Grafu 1.

Odpověď	Počet	Procenta
Muž	73	51%
Žena	71	49%

Tabulka 4- Pohlaví

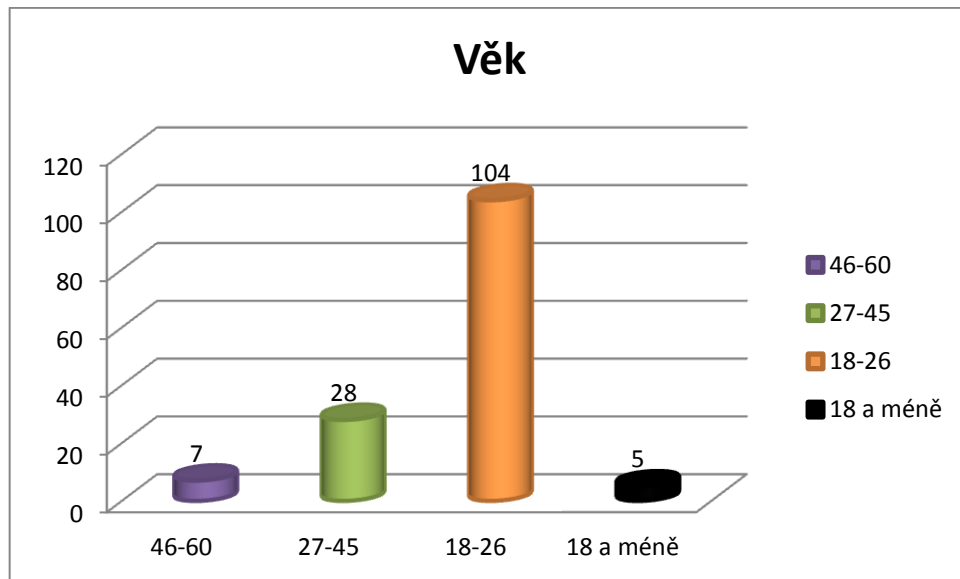
Graf 1- Pohlaví

2. Otázka se vztahuje k věku respondentů.

Respondenti byli rozděleni do čtyř věkových kategorií, jak je patrné z Tab. 5. a Grafu 2. Byly zastoupeny všechny věkové kategorie, z nichž nejpočetnější byla skupina respondentů ve věku 18-26 %, kterou tvořilo 104 osob (72%). Můžeme si tento počet také vysvětlit tím, že mladí lidé se daleko více pohybují na internetu, než je tomu u jiných věkových kategorií. Dále 27-45 let tvořilo 28 respondentů (19%), 46-60 let bylo v zastoupení 7 osob (5%) a nejméně zastoupenou věkovou kategorií bylo 18 a méně let, v počtu 5 osob (4%).

Odpověď	Počet	Procenta
46-60	7	5%
27-45	28	19%
18-26	104	72%
18 a méně	5	4%

Tabulka 5 - Věk

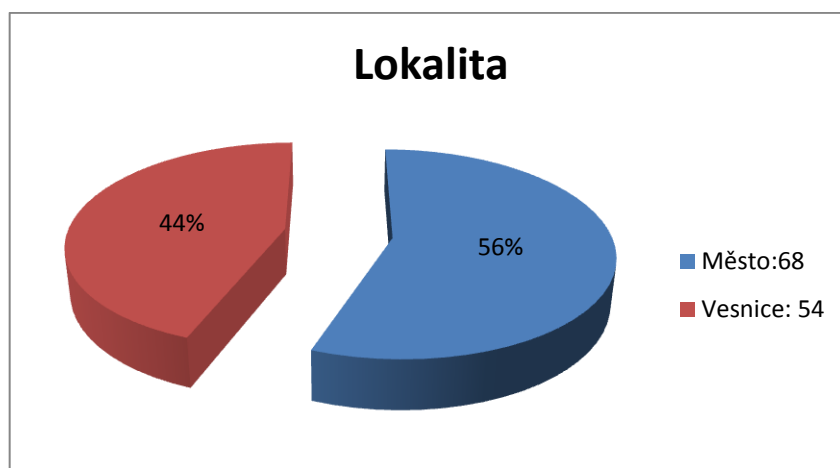
Graf 2 - Věk

3. Otázka se zabývá lokalitou respondentů.

56% respondentů, čili 68 osob bydlí ve městě a 44% (55 lidí) pochází z vesnice, jak je patrné z tabulky 6 a Grafu 3.

Odpověď	Počet	Procenta
Město	68	56%
Vesnice	54	44%

Tabulka 6- Lokalita

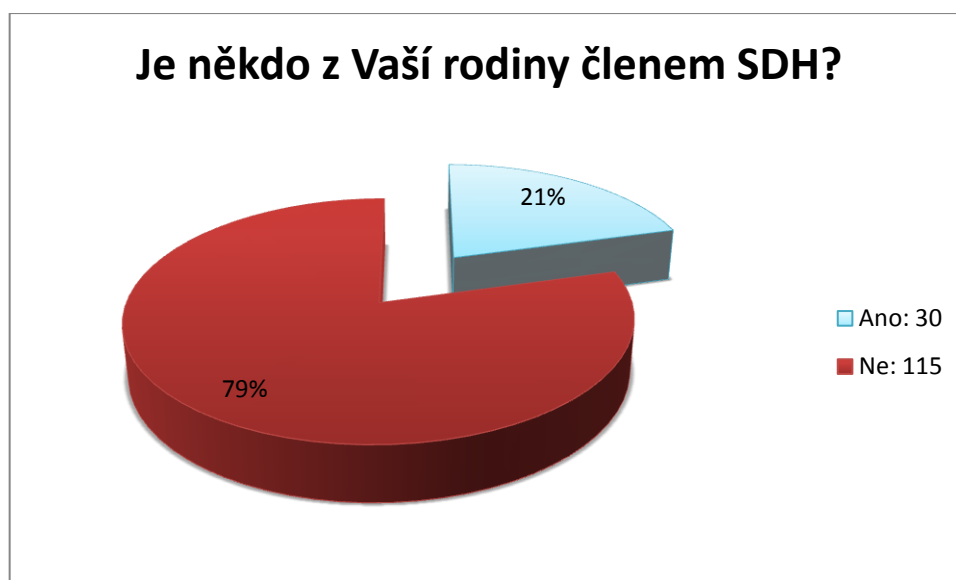
Graf 3 - Lokalita

4. Otázka se zabývá zjištěním, zdali mají respondenti v rodině dobrovolného hasiče.

Z Tab. 7. a Grafu 4. vyplývá, že 21% respondentů má v rodině osobu, která je členem sboru dobrovolných hasičů, 79% respondentů uvedlo, že v rodině nemají nikoho, kdo by byl členem tohoto sboru.

Odpoověď	Poččet	Procenta
Ano	30	21%
Ne	115	79%

Tabulka 7 - Člen SDH v rodině

Graf 4 Člen SDH v rodině

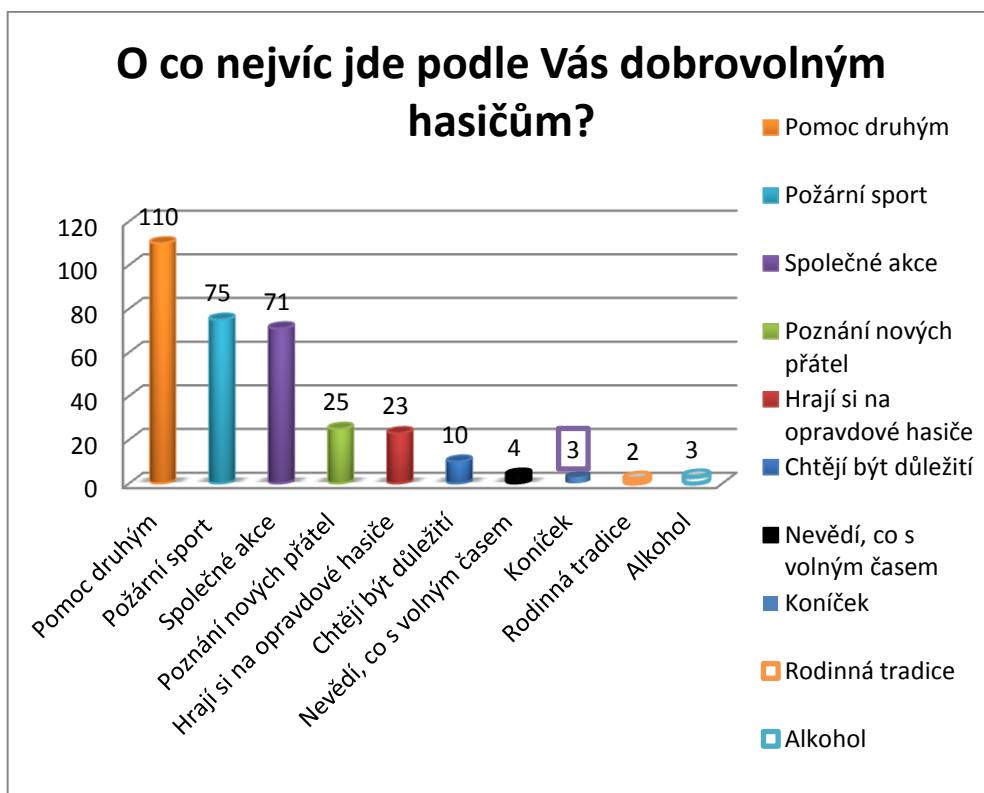
5. Otázka: O co nejvíc jde podle Vás dobrovolným hasičům?

Cílem této otázky bylo zjistit, jak veřejnost vnímá působení dobrovolných hasičů ve sborech, tedy, o co nejvíce jim podle nich jde. Respondenti měli možnost vybírat z více odpovědí (viz tab. 8. Graf 5.), popřípadě si doplnit odpověď svoji. Procenta jsou zaznamenány podle počtu z celku odpovídajících respondentů na jednotlivé odpovědi. Nejvíce frekventovanou odpovědí byl dojem, že dobrovolným hasičům jde nejvíce o pomáhání druhým lidem (77%). Naproti tomu rodinná tradice podle respondentů hraje nejmenší roli pro působení v těchto sborech (1%). Požární sport (52%) a společné akce (49%) jsou pro činnost

dobrovolných hasičů podle veřejnosti také velmi důležitou součástí. 17% ze všech zúčastněných si myslí, že volba této volnočasové aktivity může být také závislá na potřebě poznat nové přátele. 23 osob (16%) uvedlo, že si pouze hrají na opravdové hasiče a chtějí být důležití (7%). 4 osoby (3%) uvedli, že dobrovolní hasiči asi neví, co dělat s volným časem, a proto vykonávají tuto činnost, 3 respondenti (2%) si myslí, že je to jejich koníček a 3 osoby (2%) uvedli, že nejvíce dobrovolným hasičům jde o alkohol, což by se dalo zařadit pod položku společné akce, ovšem tito tři respondenti chtěli svoji odpověď zřejmě zdůraznit.

Odpověď	Počet	Procenta
Pomoc druhým	110	77%
Požární sport	75	52%
Společné akce (zábava a posezení s přáteli)	71	49%
Poznání nových přátel	25	17%
Hrají si na opravdové hasiče	23	16%
Chtějí být důležití	10	7%
Nevědí, co s volným časem	4	3%
Koníček	3	2%
Alkohol	3	2%
Rodinná tradice	2	1%

Tabulka 8 - O co nejvíc jde DH?

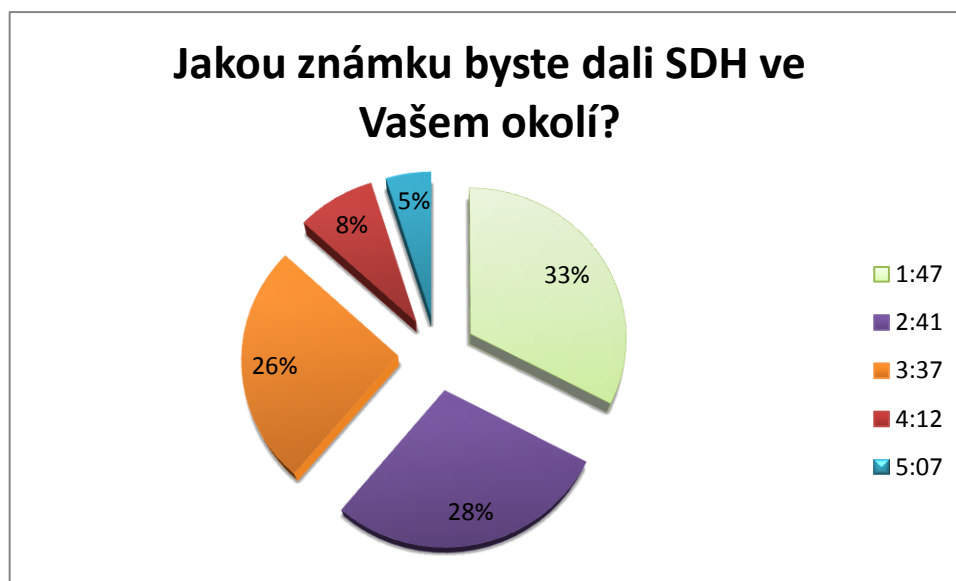
Graf 5 - O co nejvíc jde DH?

6. Jakou známku byste dali SDH ve Vašem okolí?

Snahou této otázky bylo zjistit, jak dotazované osoby hodnotí místní či okolní dobrovolné hasiče. Hodnocení bylo jako ve škole, tedy 1- nejlepší, 5- nejhorší. Spokojenost s činností dobrovolných hasičů, je zřejmá, dokládá to i Tab. 9., Graf 6. 33% respondentů je s prací dobrovolných hasičů velmi spokojená a ohodnotila je známkou 1. Chvalitebně hodnotí jejich práci 28% respondentů, což je 41 osob. Průměrný výkon dobrovolní hasiči podávají podle 26% dotazovaných, 8% vnímá jejich činnost jako podprůměrnou a 5% z nich vnímá jejich práci je hluboce podprůměrnou, tedy nedostatečnou.

Odpověď	Počet	Procenta
1	47	33%
2	41	28%
3	37	26%
4	12	8%
5	7	5%

Tabulka 9 - Hodnocení SDH v okolí

Graf 6 - Hodnocení SDH v okolí

7. Mají podle Vás Dobrovolní hasiči význam v dnešní době?

Větší polovina respondentů (84%) zastává názor, že dobrovolní hasiči mají v dnešní době stále velký význam. Jak můžeme vidět v tab. 10. a grafu 7. 10 osob (7%) si myslí, že dobrovolní hasiči jsou pro dnešní společnost nepotřební a 9 % z nich si není jistá, zdali jsou významní v dnešní době či ne.

Odpověď	Počet	Procenta
Ano	121	84%
Ne	10	7%
Nevím	13	9%

Tabulka 10 - Význam DH v dnešní době

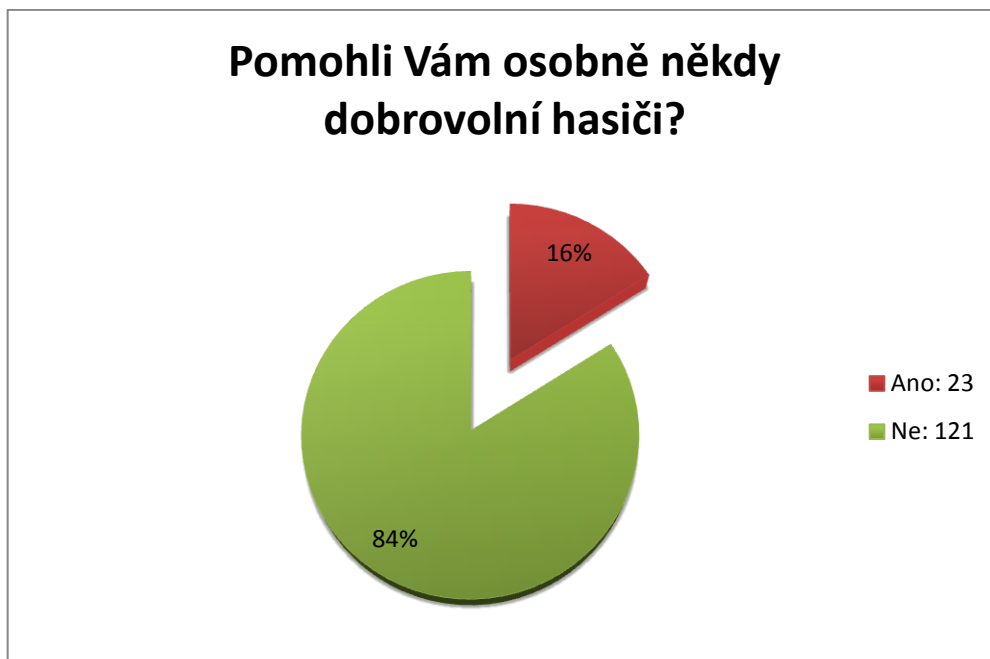
Graf 7 - Význam DH v dnešní době

8. Pomohli Vám osobně někdy dobrovolní hasiči?

Dobrovolní hasiči pomohli 23 (16%) dotazovaných respondentů, 84% (121) respondentů jejich pomoc nikdy nepoznala (viz tab. 11, graf 8). Pro ty, kteří odpověděli kladně, následovaly otázky 9, 10. Pro ty, kteří odpověděli záporně, následovala otázka 11.

Odpověď	Počet	Procenta
Ano	23	16%
Ne	121	84%

Tabulka 11 - Pomoc od DH

Graf 8 - Pomoc od DH

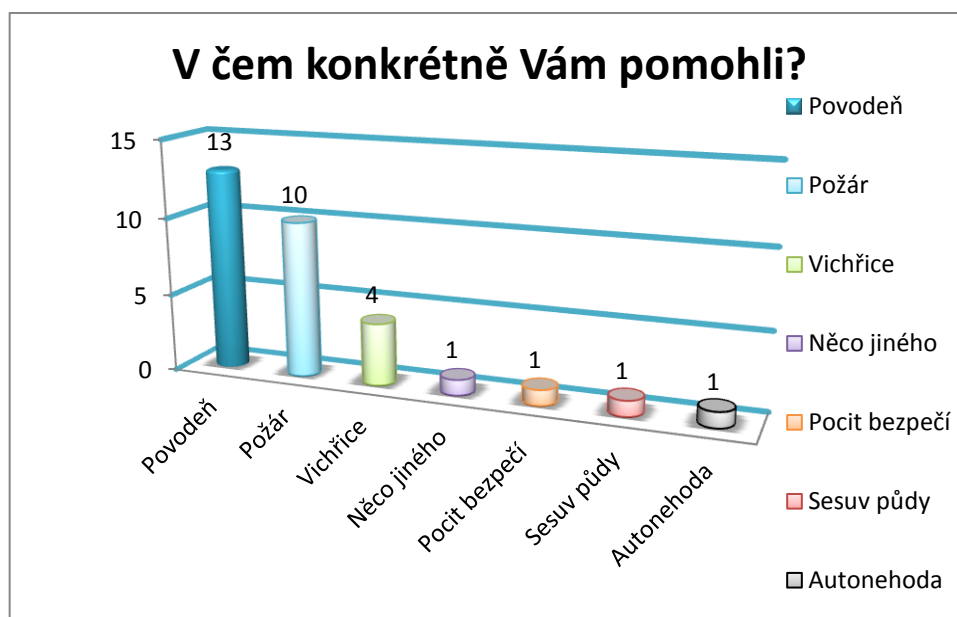
9. V čem konkrétně Vám pomohli?

Respondentům, kteří odpověděli, že jim už někdy dobrovolní hasiči pomohli, následovala otázka, v čem konkrétně jim byla pomoc poskytnuta. Těchto 23 respondentů mohlo vybírat z více odpovědí, uvedených v tab. 12 a v případě nevybrání si z žádné odpovědi, napsat odpověď vlastní. Procenta u každé odpovědi jsou počítána zvlášť z celkového počtu.

13 osob (57%) uvedlo, že jim dobrovolní hasiči pomohli v době, kdy se vyskytly na jejich území povodně. 10 lidí (43%) zažilo pomoc DH při požáru, 17% využilo jejich pomoci, když byla na jejich území vichřice, 4 osoby uvedli, že jejich pomoc spočívala v něčem jiném, kdy 3 z nich uvedli odpověď vlastní. První osoba uvedla, že jim DH pomohli při autonehodě, druhému respondentovi pomohli při sesuvu půdy a jedna osoba uvedla, že už díky samotné existenci sboru dobrovolných hasičů, se cítí ve svém okolí bezpečně.

Odpověď	Počet	Procenta
Povodeň	13	57%
Požár	10	43%
Vichřice	4	17%
Něco jiného	4	17%
Pocit bezpečí	1	4%
Sesuv půdy	1	4%
Autonehoda	1	4%

Tabulka 12 - Konkrétní pomoc DH

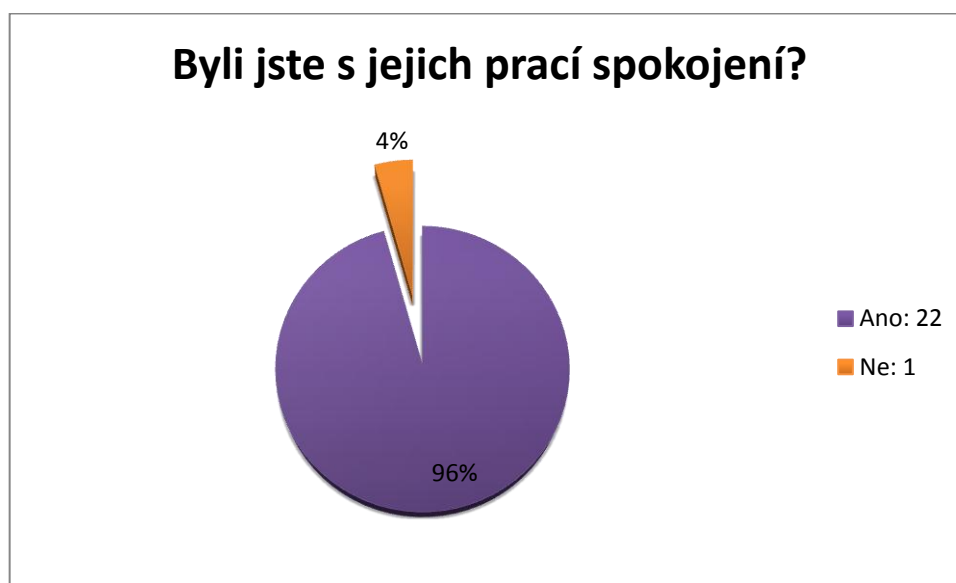
Graf 9 - Konkrétní pomoc DH

10. Byli jste s jejich prací spokojeni?

Většina respondentů byla s prací dobrovolných hasičů spokojená, dokazuje to i Tab. 13, Graf 10. 22 respondentů, což činilo 96%, uvedla kladnou odpověď, nespokojenost s jejich prací zažil pouze jeden respondent. Tento výsledek nám může dokazovat i to, že dobrovolní hasiči svoji práci vykonávají dobře a svědomitě.

Odpověď	Počet	Procenta
Ano	22	95%
Ne	1	5%

Tabulka 13 - Spokojenost s prací DH

Graf 10 - Spokojenost s prací DH

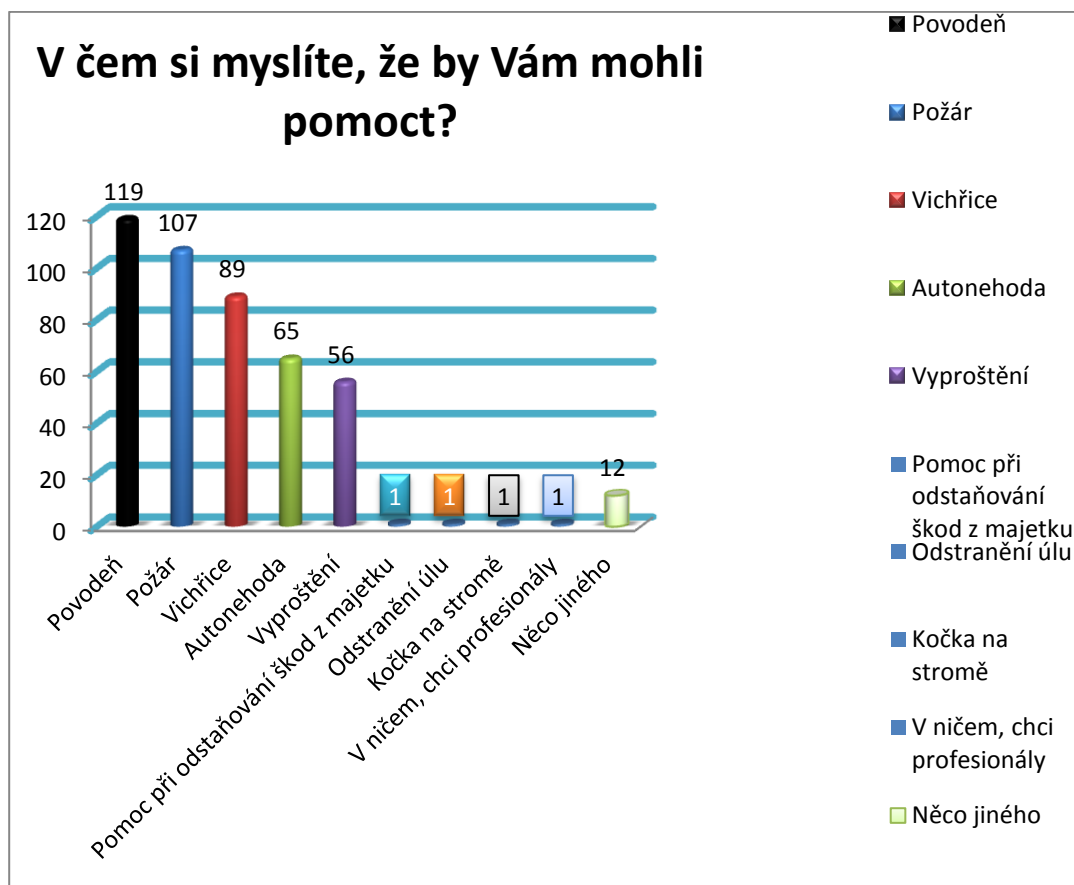
11. V čem si myslíte, že by Vám mohli DH pomoci?

Respondenti, kteří v otázce č. 9 uvedli, že jim dobrovolní hasiči nikdy v ničem nepomohli, odpovídali až na otázku č. 11 a to, v čem si myslí, že by jim mohla být pomoc dobrovolných hasičů poskytnuta. Respondenti měli na výběr z odpovědí (viz tab. 14, graf 11) a v případě, kdyby si žádnou z nich nevybrali, mohli napsat odpověď vlastní. V případě nevybrání si z žádné odpovědi, respondenti mohli napsat odpověď vlastní. Procenta u každé odpovědi jsou počítána zvlášť z celkového počtu. Respondenti se nejvíce shodují v domněnce, že dobrovolní hasiči by jim mohli pomoci převážně při povodních (83%) a při požárech (75%). Více než polovina (62%) všech dotázaných se shodla, že jim hasiči pomohou i při vichřici a 45% se shoduje, že i při autonehodě mohou tuto pomoc očekávat. 39% respondentů, by do pomoci dobrovolných hasičů zařadilo i vyproštění, např. z jeskyně, zasypaní nebo výšky a 12 osob (8%) si myslí, že by jim mohla pomoci i v něčem jiném,

z nichž 4 napsali vlastní názor. Jeden respondent si myslí, že dobrovolní hasiči mohou pomáhat i při odstraňování úlů, pomoci dostat kočku ze stromu a jedna osoba by žádnou pomoc od dobrovolných hasičů nechtěla, protože by raději zavolala profesionální jednotku. Tento respondent zřejmě není nakloněn k tomu, aby dobrovolní hasiči vykonávali činnost podobnou, jakou dělají už profesionální hasiči.

Odpověď	Počet (121)	Procenta
Povodeň	119	83%
Požár	107	75%
Vichřice- popadané stromy	89	62%
Autonehoda	65	45%
Vyproštění- (zasypání, jeskyně, výšky)	56	39%
Pomoc při odstraňování škod z majetku	1	1%
Odstranění úlu	1	1%
Kočka na stromě	1	1%
V ničem, chci profesionály	1	1%
Něco jiného	12	8%

Tabulka 14 - V čem by DH mohli pomáhat

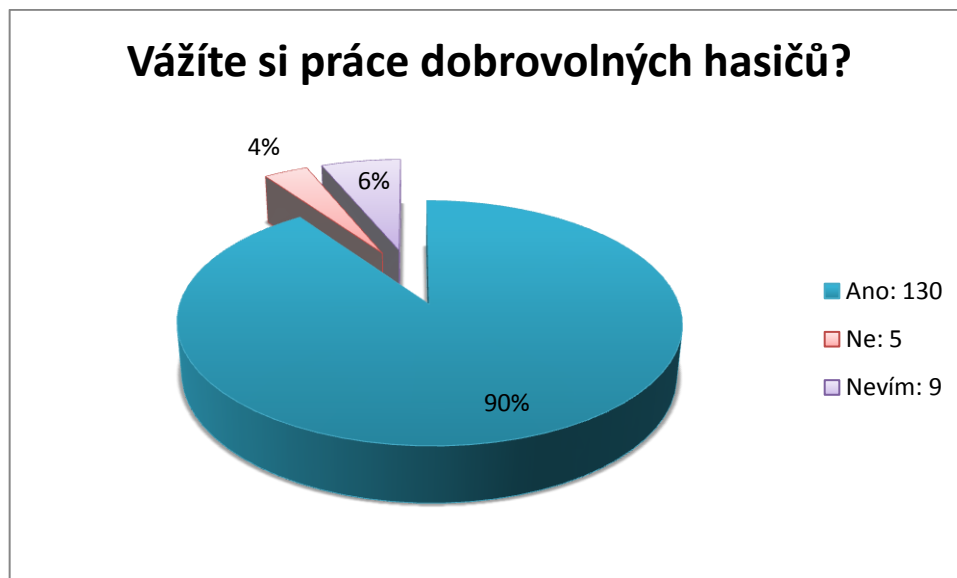
Graf 11 - V čem by Vám mohli DH pomáhat

12. Vážíte si práce dobrovolných hasičů?

Na otázku, zdali si veřejnost váží práce dobrovolných hasičů, se 130 osob (90%) shodla na tom, že si jejich práce váží (viz Tab. 15, graf 12). Jejich práce si neváží 5 osob (4%) a 9 respondentů si nebylo jisto svojí odpovědi.

Odpověď	Počet	Procenta
Ano	130	90%
Ne	5	4%
Nevím	9	6%

Tabulka 15 - Vážíte si práce DH?

Graf 12 - Vážíte si práce DH?

13. Považujete dobrovolné hasičství za společensky hodnotnou činnost?

Za společensky hodnotnou činnost považuje DH 119 respondentů (84%). Zvláštní je, že jejich práce si váží o 11 osob více, čili 130 osob, ale za společensky hodnotnou činnost je těchto 11 respondentů nepovažuje. Navýšil se zde i počet těch osob, které dobrovolné hasičství za hodnotnou činnost nepovažují a to o 3%, přitom si ale jejich práce váží. 9% respondentů (12) si nebyla jistá, zdali na tuto otázku mají odpovědět kladně, či záporně (viz Tab. 16, graf 13).

Odpověď	Počet	Procenta
Ano	119	84%
Ne	13	7%
Nevím	12	9%

Tabulka 16 - Je činnost DH hodnotná?

Graf 13 Je činnost DH hodnotná?

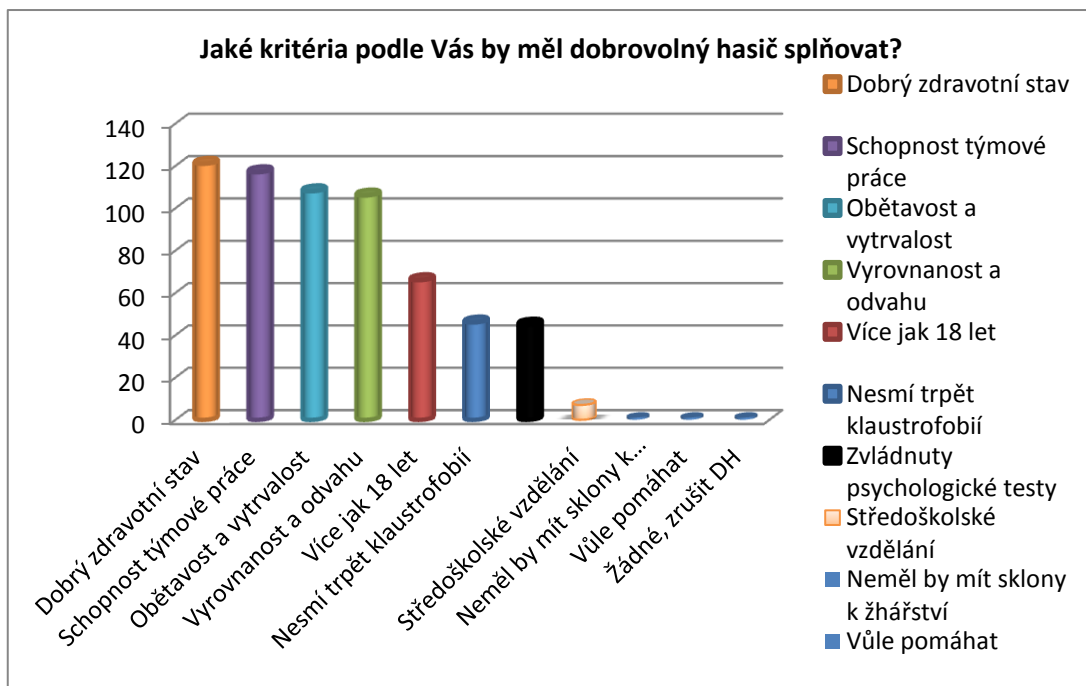
14. Jaké kritéria by měl podle Vás dobrovolný hasič splňovat?

Na otázku, jaká kritéria by měl dobrovolný hasič splňovat, respondenti měli na výběr z odpovědí (viz tab. 17, graf 14.) a v případě nevybrání si z žádné odpovědi, respondenti mohli napsat odpověď vlastní. Procenta u každé odpovědi jsou počítána zvlášť z celkového počtu. Respondenti se nejvíce shodli, že nejdůležitější po výkon dobrovolného hasičství je, aby tito členové měli dobrý zdravotní stav (85%), což je samozřejmě velmi důležité pro tuto činnost. Skoro stejný počet respondentů (82%) odpovědělo, že je každý dobrovolný hasič by měl být schopný týmové práce, dále, že by měl být obětavý a vytrvalý (76%), měl by být vyrovnaný a mít odvalu (74%). Tyto kritéria jsou dle veřejnosti i mého názoru nejdůležitější. Méně než polovina (46%) si myslí, že by DH měli mít více než 18 let. Tohle kritérium je uváděno i v předpisech pro výjezdové jednotky, pod tento věk by neměl nikdo vyjet k zásahu, ovšem, členem u DH být může. 32% osob si myslím, že dobrovolný hasič by neměl trpět klaustrofobií. Je na každém veliteli, koho si do svého týmu vezme a pokud by mu to nevadilo, nebude v tom problém, tento člověk může vykonávat při zásahu ty práce, které mu v jeho omezení nebudou vadit. 31% považuje rovněž za důležité, aby DH měli zvládnuty psychologické testy. Tato práce je psychicky velmi náročná, ale nedělá se to, pouze u profesionálních hasičů, což je škoda. Na vzdělání u DH nezáleží, avšak 5% dotazovaných je toho názoru, že by měli mít členové středoškolské vzdělání. Jeden respondent uvedl, že by DH neměl mít sklony ke žhářství, což je samozřejmě pravda a právě psychologickými testy by se tomu mohlo vyvarovat. Jedna osoba uvedla, že záleží pouze na vůli pomáhat a ostatní není až tak podstatné a jedna uvedla, že by neměli splňovat kritéria žád-

né, protože on by DH zrušil, tento respondent je proti DH zřejmě zaujatý, ovšem každý má právo na svůj osobní názor (viz Tab. 16 a graf 14).

Odpověď	Počet	Procenta
Dobrá zdravotní stav	121	85%
Schopnost týmové práce	117	82%
Obětavost a vytrvalost	108	76%
Vyrovnanost a odvahu	106	74%
Více jak 18 let	66	46%
Nesmí trpět klaustrofobií	46	32%
Zvládnuty psychologické testy	45	31%
Středoškolské vzdělání	7	5%
Neměl by mít sklony k žhářství	1	1%
Vůle pomáhat	1	1%

Tabulka 17 Kritéria DH

Graf 14 Kritéria DH

15. Myslíte si, že je jejich pomoc nezbytná pro naši společnost?

I přesto, že většina respondentů si velmi váží pomoci dobrovolných hasičů a považuje je za společensky hodnotnou činnost, jednoznačný názor nepřetrvává ve společné myšlence o nezbytnosti pro naši společnost. 85 respondentů (59%) je však toho názoru, že pro společnost nezbytní jsou, 17% osob (24) si myslí, že bychom se bez nich zcela obešli a překvapivě 24% respondentů neví, k čemu se mají přiklonit (viz Tab. 18, Graf 15).

Odpověď	Počet	Procenta
Ano	85	59%
Ne	24	17%
Nevím	35	24%

Tabulka 18 - Nezbytnost DH

Graf 15 - Nezbytnost DH

16. Uvažoval/a jste někdy o tom, že byste se stal/a dobrovolným hasičem?

Cílem další otázky bylo zjistit, zdali některý z dotazovaných respondentů uvažoval o tom, že by ses stal dobrovolným hasičem. Překvapivě 21% uvedlo, že o tom někdy uvažovalo a 79% se dobrovolným hasičem nikdy stát nechtělo (viz Tab. 19, graf 17). Ti, kteří odpověděli „Ne“ končí touto otázkou dotazník, ti, kteří odpověděli ano, následují poslední tři otázky.

Odpověď	Počet	Procenta
Ano	30	21%
Ne	114	79%

Tabulka 19 - Úvaha o DH

Graf 16- Úvaha o DH

17. Udělal jste někdy něco pro to, abyste se jím stal?

I přesto, že 30 lidí uvedlo, že někdy uvažovali o tom, že se stanou dobrovolnými hasiči, tak 14 z nich uvedlo, že zůstalo pouze u úvah a neudělali nic pro to, aby se členy stali. 8 osob uvedlo, že se pokusili členy stát, ale sešlo z toho. Čtyři respondenti už členy sboru dobrovolných hasičů bylo, ale z nějakých neznámých důvodů už členy nejsou. Dvě osoby by se rády dobrovolnými hasiči staly, ale bohužel k tomu nejsou zdravotně způsobilé. 1 osoba zatím pro to, aby byla dobrovolným hasičem neudělala nic, ale možná již brzy odváží a udělá první krok a jeden respondent uvedl, že se jím již brzy stane (viz Tab. 20 a graf 17).

Odpověď	Počet 30	Procenta
Ne, neudělal jsem nic	14	47%
Sešlo z toho	8	27%
Zatím ne	1	3%
Brzy se jím stanu	1	3%
Byla/a jsem DH	4	13%
Nejsem zdravotně způsobilý	2	7%

Tabulka 20 – Snaha stát se DH?

Graf 17 – Snaha stát se DH

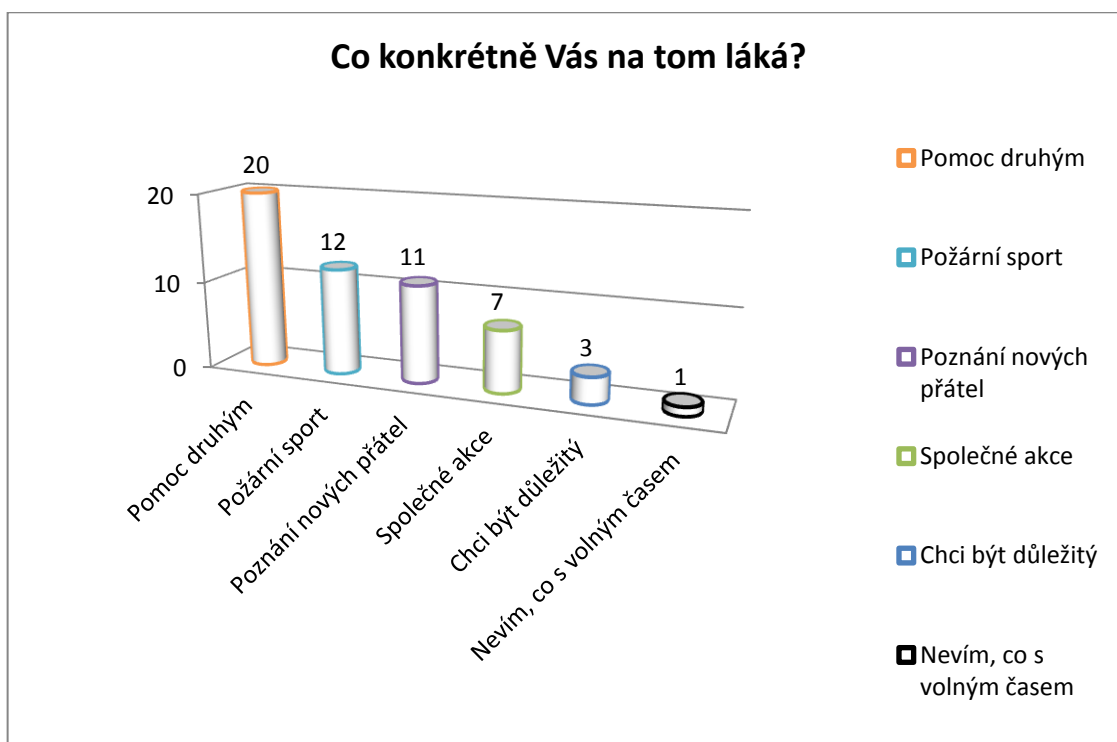
18. Co konkrétně Vás na tom láká?

Cílem této otázky bylo zjistit, co konkrétně láká 30 osob, které již někdy uvažovali o členství ve sboru dobrovolných hasičů na této činnosti. Respondenti měli možnost jedny a více odpovědí, v případě, kdyby si ani jednu nevybrali, mohli napsat odpověď vlastní. Procenta

u každé odpovědi jsou počítána zvlášť z celkového počtu. Nejvíce na tom tyto lidi láká myšlenka pomáhat druhým (67%), což by mělo být základem každé dobrovolné činnosti. 40% by chtělo tuto činnost vykonávat i kvůli oblíbenému požárnímu sportu, dalším důvodem jejich úvah bylo poznání nových přátel (37%), s nimi pořádat společné akce, kam řadíme i posezení s přáteli. 3 z nich by se chtěli cítit důležití a jeden respondent neví, co má dělat s volným časem a tak uvažuje, že by se dobrovolným hasičem mohl stát, což nevím, do jaké míry je tato motivace pro tuto činnost přínosná (viz Tab. 21, Graf 18).

Odpověď	Počet	Procenta
Pomoc druhým	20	67%
Požární sport	12	40%
Poznání nových přátel	11	37%
Společné akce (posezení s přáteli)	7	23%
Chci být důležitý	3	10%
Nevím, co s volným časem	1	3%

Tabulka 21 - Co je na činnosti DH lákavé?

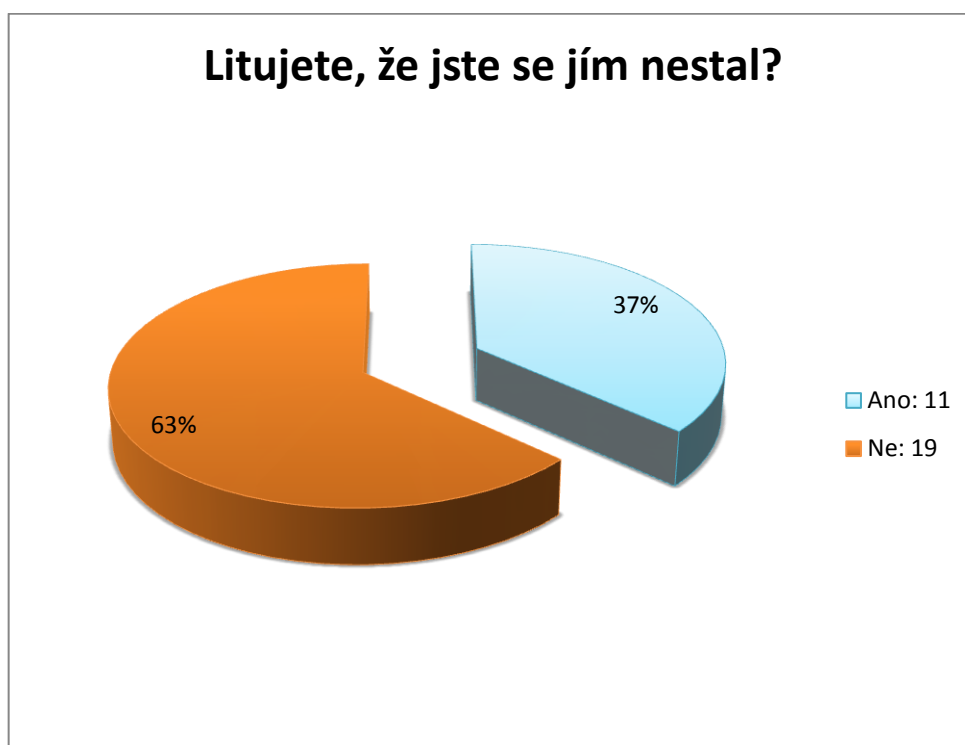
Graf 18 - Co je na činnosti DH lákavé?

19. Litujete, že jste se jím nestal?

Poslední otázka k těmto třiceti respondentům směřovala k tomu, zdali někdy litovali, že se dobrovolnými hasiči nestali. 37% respondentů lituje, že se nemohli dobrovolnými hasiči stát a 63% osob, i přesto, že o tom někdy uvažovali, tak jim nevádí, že dobrovolnými hasiči nejsou (viz Tab. 22, Graf 19).

Odpoověď	Poččet	Procenta
Ano	11	37%
Ne	19	63%

Tabulka 22 - Litujete, že jste se DH nestal?

Graf 19 - Litujete, že jste se DH nestal?

6 SHRNUÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMU

Kvalitativní výzkum byl zaměřen na mladé i dospělé hasiče, trávící svůj volný čas ve sborech na Mikulovsku. Cílem bylo zjistit, jakým způsobem ovlivňuje děti i dospělé dlouhodobé členství v hasičských sborech, jaké byly motivy členů k zapojení a dlouhodobému setrvání ve sboru, podmínky členství a satisfakci za výkon této činnosti.

Výběr hasičského sboru, jako volnočasové aktivity, byl u mých respondentů nejčastěji ovlivněn již v dětství a to rodinnou tradicí. Dospělí respondenti se shodují, že jako děti chtěli závodit v požárním sportu se svými kamarády. Myšlenka pomáhat svému okolí, se objevila mnohem později, avšak pod vlivem členství. Pro mladé respondenty je požární sport také velmi důležitou a oblíbenou činností, avšak o své budoucnosti mají již jasno, chtějí pomáhat ostatním. Představa zachránit někomu život nebo udělat dobrý skutek pro druhé, je pro ně lákavá již v tomhle věku. Jedním z důvodů rozlišných názorů na svoji budoucnost, může být generační rozdíl. Dříve hasičství bylo převážně o požárním sportu, k výjezdům se jezdilo minimálně, a proto být členem v minulosti, znamenalo především jezdit na závody. V dnešní době dobrovolné jednotky zastávají obdobnou funkci jako profesionální složka, což může být důvodem, proč děti na tuto činnost pohlížejí zcela jinak.

Členem dětského hasičského sboru se může stát kdokoli, avšak členství v zásahových jednotkách obsahuje určitá kritéria, která daný jedinec musí splňovat. Tyto kritéria se liší podle druhu výjezdové jednotky. Nejzávažnějším kritériem je zdravotní stav, který musí mít každý jedinec zcela v pořádku. I když jsou státem stanoveny přesné podmínky přijetí, záleží však na každém veliteli zvlášť, koho do své jednotky přijme. Čtyři respondenti však za nejdůležitější považují chuť pomáhat a myslí si, že by se nikdo odmítat neměl, činnost mu mohou vymyslet podle jeho možností. Jeden respondent si však myslí, že pokud jedinec daná kritéria nesplňuje, do sboru by se neměl hlásit.

Činnosti, které jedinci ve sboru vykonávají a čas, který zde tráví, se liší podle výjezdové jednotky. Náplní členství jsou především výjezdové akce k požárům, nehodám, udržování chodu zbrojnice, pořádku obce nebo také pořádání společenských akcí pro své spoluobčany. Děti se také starají o zbrojnici a musí zde udržovat pořádek.

Čtyři dospělí respondenti jezdí ročně k mnoha zásahům, které se týkají požárů, dopravních nehod, ale i mnohých lidských tragédií, které v nich zanechávají velmi smutné vzpomínky. Jeden respondent se k výjezdům dostane velmi zřídka, protože mají působnost pouze ve vlastní obci. Dva respondenti se velmi těžko vypořádávají se smrtí. V myšlenkách se ne-

mohou zbavit těchto zážitků, které jim utkvěly v hlavě po dobu několika měsíců, kdy se jim tyto vzpomínky vrací i ve snech. Dva respondenti obdobné zážitky nesou velmi dobře. Jsou smířeni s tím, že je to součástí hasičství, ta situace je zamrzí, ale děsivé sny ani myšlenky nemívají. Pro jednoho respondenta je to spíše poučení a stačí mu, když si jdou po zásahu s přáteli o tom někde popovídat. Ani jeden z respondentů nechtěl sbor opustit kvůli špatné zkušenosti, spíše je to motivovalo a povzbudilo k dalším akcím.

Všichni respondenti se shodují, že si po těchto zkušenostech více vážou života. Nebojí se kdykoli, v jakékoli situaci pomoci někomu druhému. Stejně pociťují i děti. Myslí si, že kdyby se dostali do situace, kdy by museli někomu druhému pomoci, neváhaly by a pomohly mu nebo přivolali jinou pomoc. Všichni se shodují v tom, že už tam každý hasič v sobě dané, že o tom ani nepřemýšlí a jedná.

Důvody, které vedou dospělé hasiče k dlouhodobému setrvání ve sboru je převážně dobrý pocit z dobře odvedené práce, jsou rádi, že mohou někomu pomoci a spokojenost lidí je pro ně tou největší odměnou. Důležitým faktorem dlouhodobé motivace je také dobrý kolektiv, který je velmi podstatný pro dospělé i mladé hasiče. Děti pro dlouhodobé členství motivují i soutěže v požárním sportu a také budoucnost, kterou si s tímto koníčkem spojují.

Dospělí respondenti se shodují, že okolí jejich činnosti vnímá dvojnásobně. Jejich práci podle nich nejčastěji ocení ti, kterým už se něco stalo. Vnímají ze svého okolí také spoustu negativních názorů, že nejsou potřební, že si na opravdové hasiče jen hrají apod. Respondenti jejich názory moc nevnímají, nechtějí slyšet ani slova chvály, ani je neurazí, pokud o nich někdo nemluví v dobrém. Z výpovědí vyplynulo, že chtějí, aby byli druzí šťastní, na ničem jiném jim nezáleží.

Poslední oblastí byly názory na dětské hasičské sbory. Všichni respondenti jsou toho názoru, že tato činnost je pro děti velmi užitečná a má na ně pozitivní vliv. Přáli by si, aby do sborů chodilo dětí více. Čtyři respondenti se shodují, že úsilí investované do dětí, se jim vrátí v podobě setrvání u sboru až do dospělosti a na vývoj dítěte bude mít pozitivní vliv v mnoha ohledech. Jeden si myslí, že je to velmi nákladná záležitost a to z důvodu, že vše platí obec, rodiče neplatí téměř nic. Je pro něj mnohem smysluplnější, investovat tyto peníze do těch, kteří se rozhodnou v dospělosti být dlouhodobým členem. Podle něj to mohou dělat jen ty obce, které mají vysoký rozpočet.

Kvantitativní výzkum byl zaměřen na veřejnost, s cílem zjistit, jaký zaujmají postoj k dobrovolnému hasičství. Z výzkumu vyplynulo, že si většina lidí činnosti dobrovolných hasičů považuje. Myslí si, že tuto činnost vykonávají především z důvodu pomoci druhým a požárnímu sportu. Najde se však i malé procento lidí, kteří si myslí, že jen neví, co s volným časem a vykonávají činnost kvůli posezení s přáteli nebo z důvodu, že si chtějí hrát na opravdové hasiče.

Většina lidí zastává názor, že jsou v dnešní době hasiči stále potřební a jejich práce si váží. Překvapivé pak je, že 25% lidí se není jista, zda jsou pro naši společnost nezbytně důležití a 17% si dokonce myslí, že bychom se bez jejich pomoci dokázali obejít.

Jedna pětina respondentů dokonce někdy zvažovala, že by se dobrovolným hasičem stala. Ačkoli dobrovolní hasiči mysleli, že je okolí vnímá spíše negativně, jako někoho, kdo stojí obec spoustu peněz a vedle profesionálních hasičů již nejsou tak důležití, opak je pravdou.

Většina lidí k této činnosti zastává kladný postoj a jsou rádi, že dobrovolní hasiči tuto činnost vykonávají a považují ji za společensky hodnotnou.

Těmito výsledky mohou být dobrovolní hasiči potěšeni, mohou je také brát jako určitou formu satisfakce, vyjádření obdivu a poděkování za jejich solidaritu a pomoc druhým.

ZÁVĚR

Diplomová práce byla zaměřena na členství v hasičských sborech. K úvodu do této problematiky sloužila teoretická část práce, která se zabývala volným časem, dobrovolnictvím a samotným hasičstvím. Zde byly popsány důležité pojmy a charakteristiky vztahující se k těmto oblastem.

Výzkumné šetření bylo rozděleno na dvě části- kvalitativní a kvantitativní. Kvalitativní část byla zaměřena na vztah člena sboru k této činnosti. Výzkumným souborem byly děti a dospělí. Pozornost byla především věnována motivaci stát se členem sboru, náplni jejich činnosti, prožitkům při konkrétních výjezdech, důvodům k dlouhodobému setrvání ve sborech a reakcím okolního světa na tuto činnost pohledem dobrovolných hasičů.

Z výzkumu vyplynulo, že velký vliv na členství má rodinná tradice. Můžeme se tedy domnívat, že rodiče, kteří vyrůstali v těchto sborech, budou děti k činnosti více motivovat než ti, kteří si sborem neprošli. I přesto, že do sboru členové přichází především za zábavou, po určité době se tato činnost stane jejich zájmem a začnou si prohlubovat znalosti a dovednosti v této činnosti.

Důležitou hodnotou nabytou v těchto sborech je také přátelství. Děti i dospělý si musí navzájem důvěřovat a také se musí naučit spolupráce v týmu. Zde se mohou utvořit přátelské vztahy, které mohou trvat po celý život.

Prostřednictvím hasičského sboru si člověk osvojí mnohé dovednosti. Naučí se vážit si života, být solidární k druhým lidem a dokázat nabídnout pomocnou ruku vždy, když bude potřeba.

V kvantitativní části jsem se zaměřila na veřejnost s cílem zjistit jejich postoj k této činnosti. Z výzkumu vyplynulo, že dobrovolné hasičství je pro okolí velmi důležitou součástí, že si těchto lidí vážíme a uvědomuje se jejich potřebnost.

Přála bych si, aby tato práce byla inspirací pro lidskou solidaritu a nezištnou pomoc.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BAKALÁŘ, Eduard, 1987 cit. podle NĚMEC, Jiří et al., 2002. *Kapitoly ze sociální pedagogiky a pedagogiky volného času pro doplňující pedagogické studium*. Brno: Paido. ISBN 8073150123.
- [2] ČÁP, Jan, 1993. *Psychologie výchovy a vyučování*. Praha: Karolinum. ISBN 8070665343.
- [3] ČÍŽKOVÁ, Jitka, 1997. *Poznávání duševního života člověka*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého. ISBN 80-7067-779-1.
- [4] FILIPCOVÁ, Blanka, 1996. *Člověk, práce, volný čas*. Praha: Svoboda NPL.
- [5] FOJTÍKOVÁ, Věra, 2006. *Vinařská obec Novosedly*. Tisk: CPI Moravia Books s. r. o.
- [6] FRÍČ, Pavol a Tereza POSPÍŠILOVÁ, 2010. *Závěrečné shrnutí a diskuze*. In: *Vzorce a hodnoty dobrovolnictví v české společnosti na začátku 21. Století*. Praha: Agnes. ISBN 978-80-903696-8-9.
- [7] HARTL, Pavel a Helena HARTLOVÁ, 2010. *Velký psychologický slovník*. Praha: portál. ISBN 978-80-7367-686-5.
- [8] HÁJEK, Bedřich, Břetislav HOFBAUER a Jiřina PÁVKOVÁ, 2008. *Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-473-1.
- [9] HOFBAUER, Břetislav, 2004. *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-927-5.
- [10] HRADEČNÁ, Marie, 1995 cit. podle ŠERÁK, Michal, 2009. *Zájemové vzdělávání dospělých*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-551-6.
- [11] JANEČEK, Jiří, 2005. *130 let dobrovolného hasičského sboru v Drnholci*. Drnholec: OÚ Drnholec.
- [12] JANIŠ, Kamil, 2009. *Úvod do problematiky volného času*. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik, Ústav pedagogických a psychologických věd. ISBN 978-80-7248-530-7.
- [13] KOLEKTIV AUTORŮ, 2009. *Učební texty pro vedoucí a instruktory kolektivů mladých hasičů*. Nové město nad Metují: Hasiči, s.r.o.
- [14] KRAUS, Blahoslav a Věra POLÁČKOVÁ, 2001. *Člověk - prostředí - výchova: k otázkám sociální pedagogiky*. Brno: Paido. ISBN 80-7315-004-2.

- [15] KRAUS, Blahoslav, 2008. *Základy sociální pedagogiky*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-383-3.
- [16] KRYSŤOŇ, Miroslav, 2006 cit. podle ŠERÁK, Michal, 2009. *Zájmové vzdělávání dospělých*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-551-6.
- [17] MUSIL, Jiří V. *Pedagogická psychologie*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 2005. ISBN 80-7318-291-2.
- [18] MUSIL, Jiří V. *Sociální psychologie*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 2005. ISBN 80-731-8292-0.
- [19] NAKONEČNÝ, Milan, 1999. *Motivace lidského chování*. Praha: Academia. ISBN 80-200-0592-7.
- [20] NĚMEC, Jiří et al., 2002. *Kapitoly ze sociální pedagogiky a pedagogiky volného času pro doplňující pedagogické studium*. Brno: Paido. ISBN 8073150123.
- [21] OCHMAN, Malgorzata a Pawel JORDAN, 1997. *Dobrovolníci: cenný zdroj*. Baltimore: The Johns Hopkins University Institut for Policy Studies. ISBN: 1-886333-29-7.
- [22] OPASCHOWSKI, W. Horst, 1977 cit. podle VÁŽANSKÝ, Mojmír, 2001. *Základy pedagogiky volného času*. Brno: Print-Typia, spol. s.r.o. ISBN 80-86384-00-4.
- [23] PÁVKOVÁ, Jiřina et al., 2002. *Pedagogika volného času: (teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času)*. Praha: Portál. ISBN 8071787116.
- [24] PRŮCHA, Jan., Jiří MAREŠ a Eliška WALTEROVÁ, 1998. *Pedagogický slovník*. Praha: Portál. ISBN 8071782521.
- [25] ŘÍČAN, Pavel, 1989 cit. podle VÁGNEROVÁ, Marie, 2000. *Vývojová psychologie: dětství, dospělost, stáří*. Praha: Portál. ISBN 8071783080.
- [26] SAK, Petr a Karolína SAKOVÁ, 2004. *Mládež na křižovatce: sociologická analýza postavení mládeže ve společnosti a její úlohy v procesech evropeizace a informatizace*. Praha: Svoboda Servis. ISBN 80-86320-33-2.
- [27] SUE, Roger, 1993 cit. podle HOFBAUER, Břetislav, 2004. *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-927-5.
- [28] ŠERÁK, Michal, 2009. *Zájmové vzdělávání dospělých*. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-551-6.
- [29] TOŠNER, Jiří a Olga SOZANSKÁ, 2006. *Dobrovolníci a metodika práce s nimi v organizacích*. Praha: Portál. ISBN 80-7367-178-6.

- [30] TRPIŠOVSKÁ, Dobromila a Marie VACÍNOVÁ, 2007. *Sociální psychologie: vybraná témata*. Praha: Univerzita Jana Ámose Komenského Praha. ISBN 978-80-86723-30-3.
- [31] VÁGNEROVÁ, Marie, 2000. *Vývojová psychologie: dětství, dospělost, stáří*. Praha: Portál. ISBN 8071783080.
- [32] VÁGNEROVÁ, Marie, 2005. *Vývojová psychologie I: dětství a dospívání*. Praha: Karolinum. ISBN 80-246-0956-8.
- [33] VÁŽANSKÝ, Mojmír, 1994. *Volný čas a pedagogika zážitku*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 80-210-0428-2.
- [34] VÁŽANSKÝ, Mojmír, 2001. *Základy pedagogiky volného času*. Brno: Print-Typia, spol. s.r.o. ISBN 80-86384-00-4.
- [35] VRBKA, Svatopluk, 2007. *Povídání o Mikulovu aneb o čem městské kroniky nehovoří a o čem mlčí*. Mikulov: Muzejní spolek v Mikulově. ISBN 978-80-254-6108-2.

Internetové zdroje:

- [36] DOBROVOLNÍ HASIČI, 2010. *Právní předpisy* In DOBROVOLNÍ HASIČI. [online]. [cit. 2012-02-27]. Dostupné z:
http://www.dh.cz/index.php?option=com_content&view=category&id=68&Itemid=88
- [37] DOLEŽALOVÁ, Kateřina a Leoš KUBOVÝ, 2010. Dobrovolnictví v kultuře In DOBROVOLNÍK. [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z:
<http://www.dobrovolnik.cz/oblasti-dobrovolnictvi/dobrovolnictvi-v-kulture/>
- [38] FENYX, 2009. *Všeobecné informace* In FENYX. [online]. [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <http://www.fenyx.cz/sdh-nove-veseli/sdh/vseobecne-informace/>
- [39] HASIČI BŘEZÍ, 2009. Aktuality In HASIČI BŘEZÍ. [online]. [cit. 2012-03-02]. Dostupné z: http://www.hasicibrezi.cz/HASICI_BREZI/Aktuality.html
- [40] HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR, 2010. *Požární sport* In HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR. [online]. [cit. 2012-03-01]. Dostupné z:
<http://www.hzscr.cz/clanek/pozarni-sport-439064.aspx>
- [41] KOLÁČEK, Josef, 2010. Dobrovolnictví v krizových situacích In DOBROVOLNÍK. [online]. [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: <http://www.dobrovolnik.cz/oblasti-dobrovolnictvi/dobrovolnictvi-v-krizovych-situacich/>

[42] MINISTERSTVO VNITRA ČR, 2010. Dobrovolnická služba In MVČR. [online].[cit. 2012-03-05]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/dobrovolnicka-sluzba-500539.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>

[43] PECL, Jan, 2009. Jednotky požární ochrany In HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR. [online].[cit. 2012-03-01]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx>

[44] SDH NOVOSEDLY, 2009. *Svatý Florian* In SDH NOVOSEDLY. [online].[cit. 2012-03-02]. Dostupné z: <http://www.sdhnovosedly.cz/page.php?l=florian>

[45] SDH NOVOSEDLY, 2009. *Rozdíl mezi SDH a JSDH* In SDH NOVOSEDLY. [online].[cit. 2012-03-02].

Dostupné z: http://www.sdhnovosedly.cz/page.php?l=rozdil_jsdh_sdh

[46] SDH NOVOSEDLY, 2009. *Historie* In SDH NOVOSEDLY. [online].[cit. 2012-03-02]. Dostupné z: <http://www.sdhnovosedly.cz/page.php?l=1945>

[47] SDH VELVARY, 2009. Karel Krohn.In SDH VELVARY. [online].[cit. 2012-02-25]. Dostupné z <http://www.sdhvelvary.cz/inpage/karel-krohn/>

[48] TOŠNER, Jiří, 2010. Druhy dobrovolnictví. Dobrovolnictví v české společnosti. In DOBROVOLNIK. [online].[cit. 2012-03-05].

Dostupné z: <http://www.dobrovolnik.cz/oblasti-dobrovolnictvi/druhy-dobrovolnictvi//>

[49] VYPLŇ TO, 2012. *Realizované průzkumy- dobrovolní hasiči* In VYPLŇ TO. [online].[cit. 2012-03-20]. Dostupné z: <http://www.vyplnto.cz/realizovane-pruzkumy/co-si-myslite-o-dobrovolnych-hasicich-sdh/#oo>

Jiné zdroje:

[50] Kronika SDH Drnholec

[51] Kronika obce Novosedly

[52] Archív SDH Mikulov

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

aj. A jiné

atd. A tak dále

např. Například

tzv. Tak zvané

DH Dobrovolní hasiči

SDH Sdružení dobrovolných hasičů

JPO Jednotky požární ochrany

JSDH Jednotky sdružení dobrovolných hasičů

s. Strana

Sb. Sbírký

SEZNAM OBRÁZKŮ

Graf č. 1 Pohlaví.....	78
Graf č. 2 Věk.....	79
Graf č. 3 Lokalita.....	80
Graf č. 4 Člen SDH v rodině.....	81
Graf č. 5 O co nejvíce jde DH.....	82
Graf č. 6 Hodnocení SDH v okolí.....	84
Graf č. 7 Význam DH v dnešní době.....	84
Graf č. 8 Pomoc od DH.....	85
Graf č. 9 Konkrétní pomoc od DH.....	86
Graf č. 10 Spokojenost s prací DH.....	87
Graf č. 11 V čem by mohli DH pomáhat.....	89
Graf č. 12 Vážíte si práce DH?.....	90
Graf č. 13 Je DH činnost hodnotná.....	91
Graf č. 14 Kritéria DH.....	92
Graf č. 15 Nezbytnost DH.....	93
Graf č. 16 Úvaha o DH.....	94
Graf č. 17 Snaha stát se DH	95
Graf č. 18 Co je na činnosti lákavé	97
Graf č. 19 Litujete, že jste se nestal DH?.....	98

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 Jednotky požární ochrany.....	43
Tabulka č. 2 Historie SDH Drnholec.....	51
Tabulka č. 3 Historie SDH Novosedly.....	52
Tabulka č. 4 Pohlaví.....	78
Tabulka č. 5 Věk.....	79
Tabulka č. 6 Lokalita.....	80
Tabulka č. 7 Člen SDH v rodině.....	81
Tabulka č. 8 O co nejvíce jde DH.....	82
Tabulka č. 9 Hodnocení SDH v okolí.....	84
Tabulka č. 10 Význam DH v dnešní době.....	84
Tabulka č. 11 Pomoc od DH.....	85
Tabulka č. 12 Konkrétní pomoc od DH.....	86
Tabulka č. 13 Spokojenost s prací DH.....	87
Tabulka č. 14 V čem by mohli DH pomáhat.....	89
Tabulka č. 15 Vážíte si práce DH?.....	90
Tabulka č. 16 Je DH činnost hodnotná.....	91
Tabulka č. 17 Kritéria DH.....	92
Tabulka č. 18 Nezbytnost DH.....	93
Tabulka č. 19 Úvaha o DH.....	94
Tabulka č. 20 Snaha stát se DH.....	95
Tabulka č. 21 Co je na činnosti lákavé.....	97
Tabulka č. 22 Litujete, že jste se nestal DH?.....	98

SEZNAM PŘÍLOH

PI: Otázky k rozhovoru

PII: Dotazník

PIII: Rozhovor Patrik

PIV: Rozhovor Tomáš

PV: Rozhovor Jan

PVI: Rozhovor Petr

PVII: Rozhovor Adam

PVIII: Rozhovor Filip

PIX: Rozhovor Jana

PX: Rozhovor Honza

PXI: Rozhovor Martina

PXII: Rozhovor Kristýna

PŘÍLOHA P I: OTÁZKY K ROZHOVORU

1. Demografické údaje

-věk, vzdělání, doba členství, stav

2. Motivace

Jaký byl prvotní impuls stát se členem?

Chodil jste už jako dítě do sboru?

3. Náplň dobrovolné činnosti

Co je zapotřebí aby se člověk stal dobrovolným hasičem?

Co konkrétně členství obnáší?

Jezdíte na závody? Jak často trénujete?

Jezdíte na výjezdy často? Je vaše jednotka rychlá, spolehlivá?

4. Emoce

Co cítíte, když jedete ke konkrétnímu zásahu?

Co cítíte po zásahu?

Vaše pozitivní zkušenost?

Vaše negativní zkušenost?

Je výkon této činnosti pro Vás obtížný?

5. Vliv na život

Musíte si něco odpírat?

Změnil se nějakým způsobem Váš náhled na svět po tom, co jste se stal členem?

Posunuly se někam vaše hodnoty po nástupu k hasičskému sboru?

Proč zde setrváváte?

Jaké je vaše zaměstnání? Je možné to skloubit?

Co konkrétně Vám členství dává?

Je něco, co Vám členství bere?

Dokážete si představit, že tento sbor nenavštěvujete?

Vidíte v této vaší aktivitě i nějaká negativa?

Máte i jiné koníčky?

Máte zde přátele?

Jaká je pro Vás satisfakce za výkon této činnosti?

6. Okolí

Jaké jsou reakce na tuto činnost z Vašeho okolí?

Berete si tyto reakce osobně?

7. Mladí hasiči

Jaký je Váš názor na mladé dobrovolné hasiče?

K čemu je podle Vás vychovávají?

PŘÍLOHA PII: DOTAZNÍK

Dobrý den,

jsem studentka 5. ročníku Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně oboru Sociální pedagogika. Chtěla bych Vás požádat o vyplnění tohoto dotazníku, který slouží, jako doplnění mé praktické části diplomové práce, která se zabývá volným časem se zaměřením na dobrovolné hasiče. Tímto dotazníkem chci zjistit, jak vnímáte tuto dobrovolnou činnost, jako způsob trávení volného času.

Vyberte vždy jednu odpověď, pokud není uvedeno jinak.

Dotazník je anonymní a předem děkuji za jeho vyplnění.

Martina Esterková

1. Jste členem SDH? (Sdružení dobrovolných hasičů)

Ano

Ne

V tomto místě se dotazník větví, další otázky se zobrazí až po zodpovězení předchozí otázky.

(Když odpoví ne, zobrazí se mu tyto následující otázky...)

2. Je někdo z Vaší rodiny členem SDH?

Ano

Ne

3. O co nejvíc jde podle Vás dobrovolným hasičům? (více odpovědí)

Pomoc druhým

Požární sport

Společné akce (zábavy a alkohol)

Poznání nových přátel

Hrají si na opravdové hasiče

Chtějí být důležití

Nevědí, co s volným časem

Vlastní odpověď

4. Jakou známku byste dali SDH ve Vašem okolí? (1- nejlepší, 5- nejhorší)

1 2 3 4 5

5. Mají podle Vás dobrovolní hasiči význam v dnešní době?

Ano

Ne

Nevím

6. Pomohli Vám osobně někdy dobrovolní hasiči?

Ano

Ne

V tomto místě se dotazník větví, další otázky se zobrazí až po zodpovězení předchozí otázky.

(Když odpoví ano, zobrazí se tyto následující otázky)

7. V čem konkrétně Vám pomohli? (více odpovědí)

Povodeň - voda ve sklepě/studni

Vichřice - popadané stromy

Požár

Autonehoda

Vyproštění - zasypaní, jeskyně, výšky apod.

Něco jiného

Vlastní odpověď

8. Byli jste s jejich prací spokojeni?

Ano

Ne

9. Pomohli Vám osobně někdy dobrovolní hasiči?

Když odpoví **ne**, zobrazí se tyto následující otázky)

10. V čem si myslíte, že by Vám mohli pomoci? (více odpovědí)

Povodeň - voda ve sklepě/studni

Vichřice - popadané stromy

Požár

Autonehoda

Vyproštění - zasypaní, jeskyně, výšky apod.

Něco jiného

Jiná možnost

11. Vážíte si práce dobrovolných hasičů?

Ano

Ne

Nevím

12. Myslíte si, že je jejich pomoc nezbytná pro naši společnost?

Ano

Ne

13. Uvažujete někdy, že byste se stal dobrovolným hasičem? Při odpovědi ne, přeskočte na ot. Č.

Ano

Ne

14. Jestli ano, udělal jste něco pro to, abyste se jím stal?

Ano, zajímal jsem se o to, ale sešlo z toho

Ne, neudělal jsem nic

15. Co konkrétně Vás na tom láká? (více odpovědí)

Pomoc druhým

Požární sport

Společné akce (zábavy a alkohol)

Poznání nových přátel

Hrát si na opravdového hasiče

Chci být důležití

Nevím, co s volným časem

Jiná možnost

16. Litujete, že jste se jím nestal?

Ano Ne

PŘÍLOHA PIII: ROZHOVOR PATRIK

Patrik, 24 let

Jak dlouho jsi dobrovolným hasičem?

Od roku 2003, což je 7 a 2, nějakých 9 let.

9 let, hm.. a kdy ses rozhodl, že se staneš dobrovolným hasičem, jaký byl takový ten prvotní impuls?

Tak prvotní impuls byl asi ten, že já jsem dělal dlouho fotbal, jsem hrával prostě, to byl takovej můj hlavní koníček, od nějakých deseti let, nebo od devíti a měl jsem problémy se zádama, jsem si dvakrát vyhodil plotýnku při fotbale, tak mě to po tom už nějak naštvalo, že jsem ty kopačky pověsil v patnácti na hřebík a hodně prostě mých spolužáků, kamarádů, nebo ně hodně, ale tak pět, šest lidí z mého okolí bylo u hasičů. Je to bavilo, furt o tom mluvili, já jsem k tomu měl vztah vlastně od malička, mě se to líbilo, prostě takový ty červený blikající auta, no a tak jsem teda na popud mých kamarádů, šel jako k hasičům...no..

Takže oni Tě teda tak nějak k tomu nalákali...

No.. kamarádi mi poskytli informace a dali mi tak příležitost k tomu, abych šel k dobrovolným hasičům

Takže.. jaká byla tvoje nějaká hlavní motivace, nebo si cítil, že máš nějak potřebu..

Motivace, no.. V prvním momentě tak to bylo to, že jsem chtěl něco dělat, prostě já jsem se nudil, ten fotbal mi chyběl, chyběla mi nějaká aktivita. K tomu teda, fakt se mi to líbilo, já jsem k tomu měl vztah od malička, ale až pak mě to nějak rozvinulo, takovej ten dobrejpoit, já když už jsem tam vstupoval, nebyl jsem úplně mládežnický, bylo mi prostě 15, takže už jsem tam byl tak trošku starší, mezi téma mladýma.. tam byly děcka, těm bylo 7-8 let a byly tam třeba už dva roky a já jsem tam přišel až v nějakých těch 14ti, 15ti, bylo to někdy v zimě a jakože ta úplně prvotní, ten prvotní impuls byl, že jsem jako , potřeboval jsem se zabavit, potřeboval jsem nějakou aktivitu a samozřejmě, tahle ta se mi líbila.

No a byl pro Tebe někdo nějakým vzorem, jakože si někoho obdivoval a protosi tam ještě víc chtěl jít? Nebo to byl jen tvojí kamarádi?

No.. u mě.. vzor no jakože proč jsem šel, tak kvůli kamarádům, jo, to byla jako jedna věc, ale že by byl někdo vzorem, to zas ne, jako u hasičů moc těch vzorů není, jo.. Když jde člověk dělat fotbal, tak má vzor já nevím..brankáře Petra Čecha nebo z hráčů RONALDA, nebo někoho, u těch hasičů jsou prostě takový neznámý hrdinové, jako mi tak přijde, takže jako tam prostě víš jak.. hasiči někde zasahují a někdo „zařve“, tak v novinách nejsou nikdy titulky, jak se jmenoval, jo..Ale jako samozřejmě znal jsem spoustu, spoustu kluků, , můj tatka byl kdysi, kdysi dávno přede mnou u hasičů, znal jsem skrz něho pár chlapů, co dělali u profiků, takže možná odtamtud.

Taky ses někdy zajímal o tu profi kariéru těch hasičů? Taky se Ti to líbilo? Nebo Tě fakt jen lákalo jít k těm dobrovolným?

Tak ta profesionální dráha hasičů mě začala zajímat až později, na začátku jsem vysloveně šel k těm dobrovolným hasičům, protože tam byla dobrá parta, tehdy fajn lidi, stejně staří jak já, prostě kamarádi..a co se týče té profi dráhy, tak jsem o ní pak hodně začal uvažovat, tak jsem pak skrz to studoval školu, ale to se rozvinulo až potom, to nebylo na začátku.

A co konkrétně ta činnost obnáší? Nebo co se dělo, když si tam poprvé vstoupil? Jak ses tam začlenil?

Myslíš jako úplně ty začátky? (úsměv)Tak.. piglování se smetákem, pak tréninky a závody azávody, u těch mladých, samozřejmě, protože zasahovat se může oficiálně až od 18ti, ale vyjžděl jsem už v nějakých 17ti při nějakým zásahu čištění silnice jsem byl snad už v 16ti, ale to byly vysloveně takový drbky, někde bokem, kde nás nikdo neviděl, to jsme tam prostě jeli, abychom si jako mohli zasříkat hadicou, po silnici, takže asi tak..Ale jinak jako ta práce obnáší, prostě chodit tam, pak už se to vlastně, když máš, no.. v průběhu toho, co já jsem vlastně nastoupil, tak jsme byli ještě vlastně JPO3, , až v průběhu vlastně toho mého fungování ve sboru, kdy já jsem tam měl hodně, takovou vlastně roční pauzu skrz školu, skrz maturitu, chvíli jsem nato prostě neměl čas, bylo to asi takové roční období, kolem těch 19ti, a těsně před tím jsme postoupili na JPO2, hodně nás začala podporovat obec, měli jsem dobrýho starostu, kterému se opravdu podařilo sehnat hodně, hodně peněz, takže prostě v tomhleto, když ta jednotka chce a má možnosti nějakým způsobem to dělat na nějaký vysoký úrovni, což si myslím, že zrovna u nás se dalo říct, v té době rozhodně, tak je na to prostě po-

třeba neskutečný prostředky, jo.. dostali jsme prostě nový auto, dostali jsme nový vybavení, když jsem začínal, tak jsem měli prostě 4 kabáty, bez kalhot, bez bot, ty byli někdy z první republiky, a to už jsme byli jako těžcí frajeři, v době, kdy, to bylo u mě v největším rozkvětu, asi před těmi dvěmi, třemi lety, tak jsem měli každý svůj komplet, každý své vybavení a každý jsme na sobě měli vybavení za 50000 třeba..takže když máš v jednotce třeba 20 lidí X 50000, jako přestřeluju to, ale..

A to jste dostali od sponzorů?

Ne, to nám kupovala obec, něco platil kraja potom.. plnili.. měli jsme hodně výjezdů, měli jsme specifický výjezdy, hodně k dopravním nehodám a tak dále, takže dostávali jsme granty, ale drtivou většinu platila obec...Sponzoři samozřejmě taky něco, ale sponzoři se zrovna moc k hasičině nehrnou. To musí být vysloveně člověk, který o to má zájem, který tam nějak pracuje a je schopný.. nebo nějaký hodně výdělečný podnikatel. Slyšel jsem o sborech, kterým třeba podnikatel koupil auto,ale jen skrz to, že jeho známý byl velitelem té jednotky, třeba, jo, ono to není vidět, tyhle ty věci

Jo. A jak to potom postupovalo? Museli jste jako hodně trénovat Co se pak stalo, že jste postoupili ze trojky do dvojky nebo jakse to tak jako přihodí?

Jako to dělení je vlastně následovné, pokud se prostě založí sbor a nemáš tam nějaké velké vybavení, lidi, tak si založíš JPO5, ta má prostě jenom výjezd po obci, to už jsem teda nezažil, já jsem nastoupil do JPO3. A hned na to se vlastně předělalo na tu dvojku. Tam to vlastně určuje jednak kraj a jednak obec, protože ne každá obec je prostě ochotná je podporovat. Takže my už jsme byli defacto poloprofil. My už jsme měli nějaký, i když malý, ale nějaká korunka byla, měli jsme vlastně už jako dva lidi, to byl jeden velitel, jeden strojník, kteří byli placeni normálně na plný úvazek pod obcí, samozřejmě dělali ne jenom hasičinu, ale měli tam i správu.. měli i práce i mimo hasičinu dost, ale byli prostě placeni kompletně ze sto procent jako v obci.A přispíval na to zase nějakým způsobem kraj, atd., atd. ale jako vlastně tu JPO 2, to vysloveně je prostě tam je to šílená byrokracie, do který já jsem neviděl... kolem toho jsem se motal, ale jako.. prostě musí být chuť ze strany obce, musí být chuť ze strany těch, co to dělají, jako té samotné jednotky a musí být chuť ze strany kraje.

A jak jste potom .. nebo jak jste trénovali k těm zásahům? Jak jste se to učili?

No, tak učíš se jako od mala, samozřejmě jsou školení, musíš projít školením, samozřejmě nějakým stupněm, každým speciálním, třeba máš na dýchací přístroj, to jsem byl třeba dva dny na školení, prostě celý víkend,od rána do večera nás školili,no prostě kdesi cosí všechno, prostě na každou věc, od motorových pil, přes elektronické centrály, tak prostě musíš projít tunou školení, to jsou hodiny a hodiny, které ty prosedíš nad knížkami a učíš se..pak musí probíhat nějaká fyzická příprava,ale že by jsem měli vysloveně nějak tabulkově daný, za kolik máme zaběhnout stovku, nebo 15000, to zas chválabohu, u těch dobrovolných nebylo, protože by to asi 99% nesplňovalo těch chlapů, ale jako nějaká prostě ta fyzická příprava byla, to jsme prstě řešili formou těch soutěží a tak různě. To jsem se prostě sešli jednou za týden a chodili jsem hrávat vždycky o víkendů fotbal, florbale a tak různě, jako co bylo, ale jako základem jsou prostě ty školení, tam jehafo těch teoretických i praktických, běžně jsme mívali, nevím, řešilo se třeba.. což bylo hodně vtipné.. třeba nasedání a vysezení z auta, to je teda ...je to jako u dobrovolných jedno z nutných školení, jo.. to jsme se strašně smáli a den na to jsem vyjžděl, že a jeden kluk se tak ztrískal nechutně o schody, až to nebylo hezký.. tak jsem z toho měli vyloženě srandu,ale jako těch školení jsou mraky, na praktiku, na to co a jak se dělá, jednou za rok jsou testy, které musíš zvládnout na nějaký určitý percentil.

A musíš mít aj nějaké fyzické testy?

To sem říkal, to prostě u nás nebylo.

A zdravotní?

Zdravotní, ty prostě musí být, to jsou extra zdravotní, které musí mít i hasič, který nemá nic, a ty extra prohlídky byli na dýchací přístroje, tam byl rentgen srdce plic, kompletní zdravotní prohlídka, každý dva roky, prostě taková rozšířenější preventivka u doktora.

Jo, takže ani by jako nezáleželo na té fyzické zdatnosti, že třeba nikdo není schopný doběhnout třeba nějakou rychlostí k něčemu? To se neřeší takové věci?

Řeší, ale řeší to přímo velitel, velitel jednotky to má prostě na starosti, jestli si tam takového člověka pustí nebo nepustí.

Ale jinak tam jako vezme každého?

Jakože takhle, ten člověk musí být zdravý, musí být prostě ve fyzické kondici, nemůže to být třeba 200 kilová bečka sádra, na druhou stranu prostě se nevyžaduje, aby to byl cvičenej atlet, většina normálních chlapů prostě pracujících, ale spoň s nějakou kondičkou. Kolikrát jako ty zásahy.. já nevím, prstě zasahoval jsem jednou ve věžáku, běžel jsem asi jednou v životě, do 20 patra a myslel, že mám plíce někde.. ještě v autě, ale jakože ne každý byl na tom fyzicky nějak líp, ale po tom to je o tom, že ten velitel, který tam s tím daným družstvem jede, tak prostě ty kluky zná a ví, co si může k těm klukům dovolit, jasně, že nepošle na běhání po schodech prostě někoho u koho ví, že má problém se ohnout a zavázat boty, ale dá ho prstě tam, kde využije jeho hmotu a jeho prostě sílu fyzickou..

No a jak často jezdíte na takové zásahy?

Tak když to vezmu, mívali jsme v průměru asi sto zásahů za rok. Takže jak kdy

A když bys to tak jako vzal, je vaše jednotka rychlá a spolehlivá? Tak docela dost si nás chválili, neměli jsme nikdy problém se zásahama, měli jsme povinnost vyjet do 5ti minut, v průměru jsme vyjžděli do dvou minut.

A jak se třeba cítíš při nějakém tom konkrétním zásahu? Jestli dokážeš popsat nějak pocity...projevuje se tam nějaký adrenalin nebo..jak to máte.. zahouká Vám siréna a vy se musíte sbalit...

No, křičeli nám mobily, dneska už to hodně centralizují... má to svý výhody a nevýhody... Byla jsi u havárky a někdo to nahlásil, tak operační rozeslal smsky, pak jsme najeli na AMDS, to je na plechovou hubu, že to porté volalo, a byl to automat. Zavolal, člověk to zvedl a zmáčkl jedničku nebo dvojku, člověk to zvedl a jednička znamenala, jedu k zásahu a případně ti pustilo zprávu s tím, co se děje. Do té doby sem nikdy nevěděl, co se děje, na to sem se ptal až v autě.

Jaký byl tvůj první zásah? V prosinci jsem udělal zkoušky a nastoupil sem vlastně legálně do jednotky, první výjezd byl 30. 12. 22. 32 v noci. Seděl jsem u počítače, psal jsem si někde na chatu, nebo jsem se díval na nějaký film, to už jedno, to už si teďka nevzpomenu, měl jsem nahlášenou službu a začal mně řvát mobil, a byl to požár vlastně ve vedlejší obci, takový rekreační chatky. Pamatuju si, že bylo asi tak minus 20 stupňů, tehdy, vím, že nám všechno zamrzalo, a vím, že jsme si tam ještě s jedním profíkem Davidem gratulovali ke jmeninám. Proto, že byl shodou okolností taky David, takže jsme se znali už z dřívějších dob, tak jsme si pogratalovali jak k jmeninám, tak do Novýho roku jsme si popřáli, byli jsme tam asi do tří do rána na Silvestra a pak jsme si šli ještě sednout do hospody, v ty tři ráno a protože jeden z našich členů měl hospodu vedle hasičárny, tak nám otevřel ve 3 ráno a dali jsme si ještě pivko no

No a jaký byl konkrétní ten zásah? Konkrétní zásah, no neskutečná nervozita, já jsem byl vyklepaný jak ratlík.

A cos dělal? No, byl jsem doma, skočil jsem do svýho auta, dojel jsem, převlíkl jsem se, naskočil jsem do tetry, jsem měli nová auto a jeli jsem no. nervózní celou cestu, protože ta cesta trvala celkem dlouho, protože v zimě, bylo sněhu dost, zrovna tou dobou, fakt byl mráz, takže ta cestatruvala dlouho, po cestě jsem se rozdělávali, co jak a kde a dělal jsem takovou... no, řekněme pomocníka strojníka, motal jsem hadice, klukům jsem prostě takovýho záložáka, velitel mě nechtěl na první zásah poslat hned někam do dýchače, takže, ale takový ty podpůrný práce u těch prvních výjezdů, ale tam je jedno kdo co dělá, hlavně, že prostě dělá a pomůže.

No a pak nějaký tvůj dobrý zážitek, jako když už ses účastní?

Jednou jsem se neskutečně přesvědčil, jak adrenalin funguje.. to bylo teda shodou okolností navečer v létě, měli jsme nahlášený požár rekreační chaty, ke který se jede docela daleko, ale my to máme bezkonkurenčně nejbliž a byla to vzdálenost asi 7 km, ale víceméně sice po asfaltce, ale lesem a nejvíc jsme si to uvědomil cestou zpátky z toho výjezdu, to už jsem vyjžděl jako strojník, dělal jsem jakože řidiče, a svištěl jsem si 70 úzkou silnicou, kdy jsem jel po krajích asi dva cm a osobákem tam jezdím třicítkou, a když jsem jel zpátky, tak jsem jel tak tak, jakože jsem to projel..a při tok nahoru k tomu výjezdu jsem jel 70 a ani mi to nepřišlo..to sem nad tím nepřemýšlel, prostě jako, máš tolik adrenalinu a tak zbystřený smysly, že to absolutně nevnímáš, že jedeš po úzký cestě, je ti prostě fakt jedno, protože my jsme jeli, měli jsme hlášený, že hoří už celý ten objekt, nebo že už začíná chytat ten objekt, kde byli ubytovaní lidi a tak, nakonec se z toho vyklubalo jenom taková trošku větší hrouda sena, asi 50 m od té chaty, takže nic moc dramatickýho, jako nakonec to bylo...ale když tam jedeš s tím, že je tam fakt jako hrozně zle a víš, že nejbližší další jednotka tam bude půl hodiny po Tobě, tak ten adrenalin je hodně vysoko.

Takže jak kdyby při té akci prostě seš plný adrenalinu, rychle něco udělat, ani nepřemýšlíš nad nějakýma jinýma věcmá?

Na to sou právě ty školení, aby sis prostě všila nějaký ty postupy, když řekněme někdo něco pozapomene, tak je tam velitel, ten ti vysloveně řekne, tady to dělej.

Jo, takže on Vám jako kdyby rozdělí úkoly?

Přesně, velitel jednotky je člověk, který je zodpovědný úplně za všechny své lidi, když já jsem tam jel, jako hasič a někde bych něco zvrzal a nedejbože by se něco stalo, tak za to nejsem drbanej až tak já, ale velitel, protože on si má ohlídat toho, kdo tam jde, co tam bude dělat.

A teď... vzpomeneš si na nějakou nejhorší zkušenost, na nejhorší zážitek?

Nejhorší zážitek.. asi takový nejhnusnější, to byla jedna bouračka, to jsme měli na obchvatu na takový rychlostní silnici, byla to normálně 90ka a jel prostě chlap s ženskou a malý děcko a dostali smyk, asi ve stovce, hodilo je to do proti směru a tam jelo auto plné chlapů, kteří jeli na šichtu a ta bouračka byla hodně škaredá, ta rodina s tím děckem z toho vyvázla úplně v pohodě, ale teda ti Slováci... to jsme z toho auta nevytáhli nikoho...vlastně ještě jednoho jsme nakopávali, spolu se sanitákama, elektrošoky a tak, tak ten ještě jako naskočil, ale při převozu už ho nenahodili znovu, tak to byla taková.. tak tam byli vlastně tři smrtáky najednou, tak to bylo takový...no.. to bylo asi takový nejvíc nejhnusnější..

A byl jsi z toho nějak.. co potom, když jste se vraceli domů nebo jak ses po tom třeba cítil, jak se vůbec cítíš po konkrétním zásahu nějakém?

Jak jakým... třeba po tomhleto konkrétním.. to nikdo neřešil, šli jsme prostě na pivo, dali jsme si pár piv a šli jsme domů..

A neměl jsi z toho třeba nějaké špatné spaní, nebo že by si nad tím nějak přemýšlel, že by sis to bral nějak osobně?

Ne. To si tak začal jeden a vyplynulo to vlastně na povrch, jeden můj kolega, skončil z toho na psychině, chlap se nám vůbec nějak nepřiznal., že má kapku problémy s tím vidět krev nebo vidět mrtvého člověka.. ale toto prostě jestli chceš dělat tuhleto práci a je to jedno, jestli u profíků nebo u nějaké vyšší dobrovolné jednotky, která má prostě předurčenost k těm dopravním nehodám, tak to si prostě nesmíš připouštět, to musíš být splachovací...to nesmíš přemýšlet tak, že ten člověk byl třeba táta od rodiny, já nevím kdesi cosi, prstě jo, člověk umřel, bohužel,nemohli jsme s tím už nic dělat, ty musíš být sama se sebou smířená, že si udělala prostě všechno, co se nějakým způsobem udělat dalo a prostě jet domů... nebo prostě jít do hospody, dát si pár panáků..

A měl si tak vždycky, od začátku nebo ses tomu musel nějakým způsobem učit nebo se k tomu nějak dopracovat?

Já jsem s tím neměl problémy, ani prostě s krví, ani prostě fakt s mrtvolou. Nebo když prostě od májho, ne kamaráda, ale od známýho, mamka skočila pod vlak, v neděli jsem ráno ju sbíral.. a věděl jsem , že je to mamka od toho májho známýho, ale takhle jsem si to nemohl připouštět, jako tam co... nejlepšího kamaráda od májho taťky přešel vlak, a byli jsme ho z toho samozřejmě vytahovat a taky prostě, no.. mrzelo mě to, švalo mě to, to asi bylo nejhorší teda, to byl hodně nehezky zážitek, já jsem tam nebyl přímo na tom prvotním výjezdu,já jsem tam dojel až po tom, to bylo kousek od májho baráku, to bylo nepřijemný skrz májho taťku, já jsem toho člověka taky moc dobře znal, ale to jsou věci, který k tomu bohužel patří, no...

A je to pro tebe jako obtížné nebo jak to vnímáš?

Tak obtížné, tak jako ten známý od taťky, tam to obtížné bylo,samozřejmě, to byl člověk i mně blízký, ale jako jinak..

Myslíš, že to snášíš vcelku dobře?

Jo, jako mně to nedělá problémy, neměl jsem kvůli tomu škaredý sny, neměl jsem nikdy, že bych se na to chtěl vykašlat, kvůli tomu, že mám za sebou nějakou škaredou zážitek, ale prostě s tím jako člověk musí počítat, když už tam do toho jde.

A myslíš, že by s tím dobrovolným hasičem mohl stát každý? Ne.

I když si třeba někdo říká, teď je to pro mě těžké, ale určitě si nějak zvyknu, nebo s tím už tak takhle člověk nemůže jít do toho?

Tak je jasné, že se člověk jako otrká, to jako rozhodně, ale zase záleží, u jaké je jednotky... jsou jednotky, které se k dopravní nehodě nedostanou 30 let, ono to je jako nejhorší u těch dopravních nehod. U těch požárů, neříkám, že se nemůže stát, ale tam to není tak hrozné, jakože, co se týče k tomu ježdění požáru, tam to každý, normálně zdravý psychologický člověk, by to měl zvládnout. Ale u těch dopravních nehod, tam to bývá takový hodně škaredý, můj spolužák ze základky se vyboural, toho jsem vytahoval z auta, kor u těch dobrovolných, v té dědině, je ta dobrovolná jednotka, i když má působnost mimo, tak většina těch výjezdů je ve vlastní obci, takže častokrát, když jedeš na požár, tak je to známej tvýho známýho nebo přímo tvůj soused, nebo prostě něco, nebo je to taťka tvýho spolužáka... Jako v tomhle tom to lehký není, prostě kdyby kamarádovi shořela střecha nad hlavou, to se mi teda nikdy nestalo, ale je to složitě skrz ty dopravní nehody

dy, znám spoustu lidí, kteří absolutně ani nezvládají pohled na tu krev, natož, aby měli někoho vystříhávat z rozbitýho auta..

A kde ses tedy to všechno naučil, jak vystříhávat z auta, jak jednat?

To je zas prostě, to nás hodně školili, měli jsme třeba část o dopravních nehodách.

Tak jo, ale teorie, je teorie, že...

Hodně nás učili třeba profíci, jezdili jsme hodně do nejbližší nebo o kousek dál na profí stanice, kde nám půjčovali at' už ty nástroje, protože jsme jich měli nedostatek, at' už jsme prošli jakýmkoli školením, jak vystříhávat, jak se o člověka postarat, teď už se jezdí po závoděch, jo.. To se prostě dělájí normálně závody, v tom vystříhávání, vyprošťování...

A ty ses účastnil takových závodů? *Na těch závodech jsme ti nikdy nebyl, protože když jsem vyměnil jednotku, tak to naši kluci zrovna dostali, takže to svoje náradí. Nám to třeba půjčili na to školení, ale jako nikdo si jako nelajzl to půjčit někomu, když to jako není jeho, ona ta vystříhávací sada stojí asi půl milionu, takže to jako není zrovna sranda.*

A je něco, co si třeba musíš, jako dobrovolný hasič odpírat?

Ehm... spoustu volného času..

No a kolikrát týdně tam chodíš?

Chodíval jsem tam.. no, záleželo prostě na výjezdech, byl týden, kdy bylo hodně výjezdů a byl týden, kdy jsem byl doma a neměl jsem třeba práci, nebo nebyl jsem zrovna ve škole, tak jsem to absolvoval třeba v průběhu týdne, no týden od týdne, měli jsme měsíc, kdy bylo třeba 10 výjezdů, byl měsíc, kdy nebylo třeba nic... jo, ale co jsme se takhle scházeli, tak každopádně, jednou za týden, vždycky byla nějaká ta příprava, já jsem třeba trénoval děcka jednou dobou, takže s něma jsem taky jednou za týden, měli jsme jako staří chlapi taky jednou za týden trénink, jako bývaly doby, kdy jsem tam byl denmodenně, kde jsem tam trávil veškerý svůj volnej čas, byl zas týden, kdy jsem prostě neměl náladu, nechodil jsem k výjezdům, jo... je to různý, taky záleželo na tom, co bylo potřeba dělat, když jsem měli mít prostě třeba výročí sboru 90 let, tuším tehdy a předělávala se zbrojnice, tak ten rok jsem třeba odpracoval ve zbrojnici nějakých 1500 hodin, to jsem prostě dělali 100-200 hodin měsíčně, když si vezmeš, že normální pracovní dobu máš třeba 170 hodin a my jsme , jako spousta chlapů dělala taky 170 hodin v práci a dalších 100 až 200 oddělali prostě ve zbrojnici, jakože navíc a oni došli z šichty a šli tam na dalších 8 hodin...

A změnil se třeba nějak tvůj pohled na svět, od té doby, co jsi se stal dobrovolným hasičem? *Pohled na svět.. zaji-mává otázka, co se týče pohledu na svět...no..*

Nebo nějak tvoje hodnoty? Nebo jste měli se změnit nějak tvoje priority.. nebo co se v Tobě změnilo od té doby?

V době, kdy jsem tam trávil fakt hodně času, tak to byla prostě pro mě prioritní číslo 1. Mě to bavilo. Bavilo mě pomáhat lidem, bavilo mě... no, řekněme třeba i technický záležitosti, typu prostě někde padlej strom babička přes plot. To jsme přijeli, celý jsme jí to rozřezali, sklídili na hromádku, ještě jsme jí to uklidili, no a babička byla šťastná, nám to nevadilo, že jsme to dělali tou dobou, protože jsem to dělal vysloveně ve svém volnu, byl jsem svobodnej, nezadanej, neměl jsem žádnou jinou aktivitu, který bych věnoval tolik času, tak mě to bavilo. A co se týče jako takhle životních priorit, hodně mě to změnilo.. Po jednom krásným školením, no tak jednak samozřejmě pár těch zásahů jsem zažil, u těch bouraček, není to nic příjemnýho a ještě pak jsem byl na strojnickým školení, kde jsme měli taky jako školení na dopravní nehody, přišel nás tam učit vlastně chlap, který nevím kolik let vyjžděl.. to byl jakože specialista na dopravní nehody, na vyprošťování a tak... u jedněch, jakože u profíků, ukazoval nám vlastně jako svoji sbírku fotek a jak nás tam sedělo asi 30 v tý učebně, tak půlka chlapů a těm bylo asi 30- 40, tak se zvedalo a šli se vyvětrat, protože málem zvraceli. No a já bych to prošel v každé autoškole, teda. Tuhle tu foto galerii, jako, někdy je to hodně brutální.

A co se týče dalších hodnot, tak prostě.. tak člověk se neustále vyvíjí a mění a já jsem v tý době, kdy mi bylo těch, 18, 19, 20, víc mě to asi mění ted'kom, nebo spíš ted' jsem si toho asi všiml, ale jako, že bych si řekl, ty brďo, já jsem ted'ka u hasičů, já budu všechno dělat jinak, tak to zas ne.

A začal sis třeba víc vážit života?

Jo, tak jak říkám, třeba na té silnici jsem si toho začal vážit, hlavně toho, že... jako, ono nejde až tak o mě, jako já když se někde rozstřelím o strom, tak jako říkám prd se mnou, ale jako když někdo sundá druhý auto, kde je třeba rodina s děckama, tak už to nic příjemnýho není a zrovna při tomhle tom si to člověk uvědomí. Já když vidím některý lidi, jak

jezdí, jak se chovají, co dělají.. někteří si absolutně neuvědomují, když upustím od nehod, tak byli jsme u požáru komína, třeba, na poměrně novém baráku, ten tam stál asi tři roky a pak jsme zjistili, že chlápek měl prostě vedl mu nosný přes komín, měl to tam připláclý, na dvěřích od komína, samozřejmě, my jsme šli jen tak zkontrolovat komín, jestli někde nepopraskal a ono jako na půdě černo, že to už začlo chytat, jakože ten komín, takže jakože někteří lidi prostě jako nedávají pozor, na některý věci. No a začal jsme v autě vozit hasičák, kapku větší teda, tak naučí tě to pár věci, no... jo a když jsem třeba na Silvestra... když srazilo, jednoho takovýho kluka, jako známýho auto, tak má člověk už taky naučený ty postupy, co mít, jak má dělat a jedná už prostě automaticky, takže to si teda myslím, že mi to jako hodně teda dalo.

A je možné, jak třeba to všechno jako děláš tím srdcem a tak, že bys komukoli, kdekoli a kdykoli pomohl?

Jo, dostane se to do toho člověka, určitě jo, že člověk se nebojí.

I Třeba v jiných oblastech?

Jo, zase, tu práci nemůže dělat někdo, kdo je egoista, kdo jenom jako já, já, já... ono to je fakt jako o pomáhání lidem, z dřívější většiny těch případů, je tam prostě pár kluků, kteří se k hasičům hlásili a s tou podstatou, i když si myslím, že je to dneska hodně posunutý, tak s tou podstatou, kterou já jsem třeba jako uznával, tak neměli s tím třeba absolutně nic společného a byli tam jen, aby se mohli projet rychlými tatrami, ale to je zase na rozebírání úplně někde jinde. Jako jasně, dostane se to do Tebe, nemůžu říct, že by to v Tobě nic nenechalo..

A... tvoje zaměstnání.. dá se skloubit tvoje zaměstnání, jako dobře s...

Dobře ne, chápu tvoji otázku, dobře se to moc skloubit nedá, protože do práce vyjždím v šest ráno a vracím se v 7 večer, takže je to teďkom problémový, rozhodně... můžu se tomu teď věnovat fakt jenom o víkendech.

Hm.. a ještě mi řekni, co konkrétně ti to členství dává? Seš i rád, že seš třeba součástí něčeho? Samozřejmě, to jako jo. Já jsem byl chvilku, když jsem se stěhoval, vyměňoval ty jednotky, tak mi to hrozně chybělo, ale prostě, když to člověk dělá už dlouho a jezdí k těm zásahům a jako fakt ho to baví, ne pro to, aby se před někým vytáhl, ale fakt baví a žije tím, tak mu to prostě pak chybí. I když na to třeba nemám tolik času jak kdysi, ale jako prostě aspoň jednou za čas někde něco dělat, jako určitě, nemluvě teda o tom, že u těch hasičů, ten kolektiv bývá dobrý, pokud ta jednotka funguje, a chce aby fungovala, tak ten kolektiv je dobrý.

A máš tam třeba jako dobré kamarády?

Určitě, i když musím teda říct jeden postřeh... ne se všema jsem se měl a mám rád, některý lidi jsem vysloveně nemusel a v soukromém životě jsme se třeba hádali a nesnesli jsme se, ale v momentě, kdy byl třeba výjezd, tak jsme byli tým, na tohle tam prostě není prostor, na osobní rozepře, v ten moment jo, pak zase skončil výjezd a zase jsme byli v sobě, ale po dobu toho výjezdu, toho zásahu, tak jeden na druhýho jsme se stejně museli spolíhat chtít nechtět, takže nám ...

Takže na tom místě to absolutně nefunguje, nějaké ty neshody?

Tam to nesmí fungovat... jako jo jasně, vožrali jsme se, pohádali jsme se do krve, porvali jsme se a nevím, co všechno, ale v momentě, kdy byl výjezd, tak ... jo, to sem zažil přímo, dva kluci si dali do tlamy a 5 minut na to byl výjezd, a byli nejlepší kamarádi. Skončil výjezd a porvali se podruhé, ale přímo jako u toho výjezdu tam na to není prostor, tam kdyby se tohleto stalo, tak je velitel asi zavraždí oba dva.

A je něco, co Ti členství bere?

Čas. Spoustu času na jiný koníčky..

A když už má nějaký ten volný čas, máš čas i na něco jiného?

Ale jo, už si to dělím, už to není úplně.. skrz to, že už na to nemám tolik času a nemůžu se tomu tolik věnovat, jak když jsem byl nezadaný, teď se musím věnovat i své přítelkyni a práci a něco kolem, ale jiný zájmy, tak jako rád jezdím na motorce, rád čtu...

A dokážeš si představit, že bys tento sbor nenavštěvoval?

Představit si to dokážu, protože jsem tohle to zažil nějakou dobu, ale jako chybělo mi to hodně. Chybí mi to i teď, že na to nemám tolik času.

A vidíš v této činnosti i nějaké negativa, kromě volného času, když ses tomu věnoval tak naplno, je něco, co ti vadilo? Řekl sis někdy, už se na to vykašlu? Nebo nestojí mi to za to

To si asi jednou za čas člověk řekne u všeho, samozřejmě ty momenty přišly, byly, hlavně teda v té době, kdy jsem tomu věnoval 200 hodin měsíčně, tam jsem byl fakt od rána do večera, kolikrát i přes noc a jasně, když zrovna ten kolektiv mimo zásahy nefunguje, jak by měl... pak to člověka napadá čím dál tím častěji, jako, ty zásahy jsou jedna věc, je to fajn, je to adrenalin, je to pomoc lidem, ale stejně úplně v tom základu si tam člověk chodí pokecat s těma lidma, který mají stejný zájmy, nebo prostě podobný, kteří jsou plus minus stejně staří, kteří se zajímají a jednu a tutěž věc, jsou v nějaký partě lidí, v nějakým tom týmu, měli by spolu vycházet-. A jakmile to začne skřípat a jeden nemluví s druhým a druhý s třetím a třetí se čtvrtým, tak už to potom člověka přestává bavit a nechce tam ani chodit.

A stalo se Ti to i Tobě konkrétně?

Jo, byl to jeden z důvodů, proč sem odešel z bývalý jednotky.

A jaké jsou důvody, proč teď zůstáváš, nebo seš členem opět? Protože mi to chybělo, jako přestěhoval jsem se, nemám možnost navštěvovat tu původní jednotku nebo pracovat v ní nějakým způsobem a chybělo mi to a byla prostě ta možnost, tak...

Jak vás vnímá tvoje okolí? Jako nějaké reakce?

Tak reakce jsou na všechno, samozřejmě, je to věc, která většině lidem nevadí, kromě teda... já pocházím z malé obce, tam je to ještě horší. Všichni se mezi sebou znají, všichni vidí auto za XY statisíc korun, vybavení, já nevím, za nevím.. rozpočet ročně za 2 miliony, náš rozpočet byla desetina celý obce, tak to všichni vidí, a tak museli i oni vidět nás, že pro tu obec něco děláme, samozřejmě i přesto byli škarohlídové, kteří jenom seděli a nadávali, jo, to je asi ve všem, někdo nadává na fotbal, někdo na hasiče, někdo na hokejisty...

A cítil si někdy od lidí, že by za Váma došli a někdo Vám poděkoval, že děláte dobrou práci? Dočkali jsme se několikrát, ať už to bylo vysloveně, , že jsme šli jako čistě třeba té babičce, nebo jen tak někomu pomoci, aniž by jsme museli, nebo to bylo hned po zásahu, to bylo vlastně na Valentýna, to byl výjezd v noci, neskutečně mraky sněhu, a byli jsme tam teda jedni z prvních, lidem tam hořela stavba, taková stodola nalepená na baráku, stodola lehla a barák se nám teda podařilo zachránit, to byl krásně zrekonstruovaný barák, tak tam jsme se dokonce dočkali poděkovánív novinách.

A co ještě tak cítíš nějakou satisfakci za tu vykonanou práci? Nebo potřebuješ někdy slyšet, jako fakt seš dobrý, že si tě někdo váží?

Kvůli tomu tam taky člověk není. Neříkám, že to člověku nedělá dobře, když se toho dočká, ale člověk s tím nesmí tak nějak počítat, se tak pochválíme mezi sebou , jo dneska to bylo super, dneska jsme měli dobrej výjezd, tototo.. jako dobře jsme to dneska udělali a tak, když někdo přijde a poděkuje a je tam i ze strany druhýho člověka, což jako dost často bývalo, pokud ten člověk to tak cítil, jo... nadruhou stranu, jsem zažil zásahy, kdy nás pomalu ještě chtěli žalovat

Jako proč?

No, tak třeba jeden pan nám vjel pod auto se svým bavorákem, kluci jeli- ona byla kolona aut na silnici, v předu hořelo auto, v pravém pruhu stály auta, v jednosměrce jakoby, no a kluci jeli hlavním pruhem, asi 200 m od toho a jeden pán, ze svým černým BMW, že se jako otočí, samozřejmě pro ti nim kluci, s 20 tunovým autem, na majákách, troubili a on jim jel přímo pod kola, tak ještě pak velitele, který tehdy řídil, ho chtěl zažalovat jako za ublížení na zdraví a chválabohu to policajti smetli ze stolu s tím, že ještě málem zavřeli jeho, protože ten vyl rád, že byl rád, jako vyvázal z toho jenom se zlomenou klíční kostí a dodneška teda nechápu jak ...

Hm, to je teda síla...A jak se díváš na malé dobrovolné hasiče? Je to super a je jich málo.

Málo a k čemu si myslíš, že je dobré ty děti cvičit, vycvičovat, myslíš, že to berou jen jako takovou činnost zájmovou nebo už v sobě mají to, že vlastně budou jednou pomáhat, že už to dítě cítí?

No, je to něco mezi. Jako to děcko ne zrovna v pěti letech, ale když už mu je třeba 8,9,10, tak už k tomu musí mít nějaký vztah, jako samozřejmě, tam se Ti to protřídí potom, časem, já nevím...uděláš nábor ve druhé, třetí třídě, přijde ti třeba 20 děcek, po měsíci jich je 5 a po do jednotky se pak dostane 1. V osmnácti, který tam vydrží. Ono se ti to musí nějakým způsobem protřídít, když se o ty děcka nestaráš, tak je nemáš. Dneska bohužel prostě děcka mají jiný zájmy, než dneska chodit do hasičky a něco tam dělat...

A myslíš, že by se k tomu ty děti měly věst, že by se o tom třeba mělo víc vědět? Myslíš, že je dobré, když to dítě tam chodí od dětství nebo stačí, když se rozhodne až když ví, proč to chce dělat.

Já si myslím, že jakákoli aktivita děcka, která není u počítače a není někde v paloučku s cigárem v hubě a flaškou, tak je určitě dobrá, ať už to jsou hasiči, fotbal, ať je to florbal, já nevím, cokoliv.

Myslíš, že to může mít vliv i na vytváření nějakých jejich hodnot? Jako učit se, že by se lidem mělo pomáhat, učí se to i ty děti tam:?

Myslím, že určitě částečně to děcka do sebe dostanou, jako postupem času, když to vidí na těch starších, kteří: „jo, dneska se nám to povedlo, tam a tam jsme zachránili, tam a tam jsme nějakou babičku vytáhli, tam prostě někoho z havárky“ a tak.. určité hodnoty v nich jsou a vytvářej se, samozřejmě ne v každém, každý člověk je jiný, ale myslím si, že to vzniká v těch děckách, ne v každém se to rozvine úplně, ale ty děcka se naučí alespoň nějaký ty disciplíně, aspoň prostě nějakýmu týmovému duchu a hlavně, že někde neběhají, netrajdají bůh ví kde.

Ty máš nějakou smlouvu s tím sborem? Musíš něco uzavřít, kdyby se ti něco stalo?

Když přijdeš do sboru, platí se nějaký členský příspěvky, dostaneš kartičku Jihomoravského svazu hasičů a seš členem, jako člen si pojištěn u hasičské pojišťovny. Jsou pojištěny děti od malých děcek až po velký chlapy, jakýkoli zlomeniny, úrazy a tohleto...

Ok. Tak já Ti mnohokrát děkuji za rozhovor.

PŘÍLOHA PIV: ROZHOVOR TOMÁŠ

Tomáš, 34

Jak dlouho jste dobrovolným hasičem?

Já jsem od devíti let, díky tomu vlastně, že u nás je to taková rodinná tradice, můj otec byl u dobrovolných hasičů celý život, můj stýc byl u DH.

Takže u vás to už bylo takové víceméně jasné, nebo to jste chtěl sám?

Tak asi mě to zajímalo, že jo, žil jsem v tom. Když jsem byl malé děčko, tak jsem byl furt tady a můj děda to tady zakládal. Psal kroniku a takové, takže to bylo asi takové automatické. Takže se s tím už počítalo, nepočítalo, nikdo asi nepočítal s tím, že budu u Sokolu a budu kopat do míče. Jako, závodit jsem začal až v těch devíti, ale sem se začal chodit už dřív, byl jsem tady už od narození, kdo ví, jestli jsem se tady i nenarodil ☺

Takže, když jste začínal jako dítě, tak jste jezdili po těch závodech?

2x do týdne jsme měli trénink a pak ještě před závody si pamatuju, jsme měli pana vedoucího, úplně perfektního, že den před závody jsme byli u něho doma ještě a tam jsme si nakonec říkali, kdo co bude přesně dělat, malovali jsem si to, takže to bylo dobré, moc mě to bavilo.

A když si vzpomenete, už se Vám v dětství formovaly i hodnoty, že byste chtěl pomáhat lidem nebo jste to bral jako sport?

Tak já jsem to bral jako sport, ono se to dřív ani tak nebralo, dřív byli DH o požárním sportě, to se nejezdilo k zásahům, to se jelo tak 2X za rok co jezdil tařka a strejda. Ono spíš až tak nějak po té revoluci tak vznikly nějak ty dobrovolné jednotky, které byly schopné a ukázaly, že jsou schopné výjezdu, mají na to vybavení, lidi, techniku, oblečené kluky, hlavně školení- to je hrozně důležité, jako když to řeknu blbě, tak na každý klíč, který chci použít musím být vyškolený, jinak je mi k ničemu, protože ho nesmím použít. O školení to je, strojníci musí jezdit na školení, do té doby to byl sport, sranda, jako děcka, dorost...

A když jste se potom rozhodl znova svolat ty kluky, tak jste to chtěl kvůli sportu nebo kvůli tomu, že byste chtěl pomáhat?

Byla tam touha toho jezdit k požárům, jako pomáhat, bylo to i o tom sportě a potom už jsme i přemýšleli, že jsme naspali žádost do Břeclavi o zařazení jednotky k těm požárům a takové, ale v tom 95. roce nebylo to vybavení, neměli jsme boty, ani přilby. Tak si pamatuju i ten první výjezd a fungovalo to tak, že v BV byli nahlášení tři chlapi, a dřív bylo operační středisko v BV, pak se předělalo do Brna a když byl vyhlášený požár, tak ten operační zavolal na pevnou linku domů jednomu z těch tří, ten chlap sedl na kolo, dojel na obec, tam pustil sirénu, sedl zas na kolo a jel do hasičky, takže ty výjezdy byly třeba 15-20 min, než dojel.

A první zásah?

Tak ten si pamatuju, poslal nás dom, protože jsme tam dojeli v gumákách a neměli jsme výbavu a tam jsem dojeli a zjistili jsme, když jsem tam dojeli, že to oblečení už je dva roky zakázané, že je hořlavé, tak jsem se otočili a jeli dom.

A už nějaký ten první opravdový zásah?

To je těžké, ono je toho tolik... Co si pamatuju, tak to jsou velké ohně, ten první taková hodně veliký byl v Mikulově, jak je G-centrum, tam byly dřív kasárna tak tam byla suška na kukuřicu a ta chytla celá, to strašně moc hořelo, jak tam byla ta hliníková střecha, tak ten hliník normálně celý tekl, to bylo fakt veliké. A pak jsem měl třeba i opáleniny na ramenách. Jak byl ten veliký zár a bylo horko, v tom dýchacím přístroji a takové, tak mě chytly ramena, udělali se mi veliké puchýře na ramenách, ale dobrý jako. To byl jako největší požár, ale to jsme měli i výbavu.

A vzpomenete si na ten, co Vás nejvíc zasáhl? Nejsilnější zážitek?

Jo, tak to si pamatuju, to bylo dvakrát. Poprvé, když jsme byli u Pohořelic, u dopravní nehody a to si pamatuju, že, my jsme tam dojeli a byly tam nabourané dvě auta, v sobě a já jsem dostal takový úkol, že jsem pomáhal Mikulovu, tu paní

jsme vystříhávali a on jak byl ten čelní náraz, těch dvou aut, ona měla obě dvě ty nohy zlomené a ona měla obě ty nohy pod sedačkou. Takže jsme museli střecho oklopit, sedačku ustříhnout a tu paní sundat i s tou sedačkou a ty nohy dostat ven, to byla otevřená zlomenina a já jsem vlastně chytl fleka, že jsem ty nohy držel, aby ty kosti neporežali žíly a svaly, tak to byl mazec, moje první nehoda.

A co se ve Vás v tu chvíli odehrávalo?

V té chvíli nic, to je blok a vím, že musím dělat, to si člověk v tu chvíli neuvědomí, ale pak, jak jsme ji naložili do sanitky, nestydím se za to, pozvracel jsem se. A hodně dlouho se mi o tom zdálo

A nechtěl jste toho nechat?

Ne, ba naopak. No a pak další takový zážitek, to jsme byli s těma vodákama, jak spolupracujeme, tak tam byl utonulý, toho jsme hledali na člunech. A ještě Ti vodáci nám říkali, chlapi, jak ho najdete, počítejte s tím, že se Vám ta mrtvola poblíže, hlavně se mu nedívejte do očí a to jak kdyby nám řekl všem, podívejte se na něj. Když sem se podíval, tak o tom se mi zdálo hodně dlouho, tak tři čtyři týdny...takové jako, když se člověk podívá někomu do očí, tak tam něco vidí vzadu, ale tam prostě nebylo nic, ten kluk měl modré oči, ale prostě to nebylo nic, jak kdyby modré kolečko namalované. Takové hluboké, nebyla tam duše, to bylo nepřijemné.

Jako, to si člověk nikdy jako tak úplně nezvykne na mrtvolu. Já vždycky klukům říkám, že se to prostě jendou stane, že budou u toho, kdy člověk umře, prostě je to boží vůle nebo je to prostě, aj kdyby se ten kluk rozkrájel, tak je to prostě tak, nemůže pomoci, aby zachránil ten život, a podle sebe vím, že si na to nikdy nezvyknu. Na smrt si člověk nezvykne. Jako, já co jezdím, jsem byl u čtyř zásahů, kdy umřel člověk, 2 x dopravní nehoda, 2 x utonulý a jednou, takže pětkrát, zával, to jsme kopalí 45 minut. Ale patří to k tomu, asi.

A stalo se Vám, že člověk po této zkušenosti chtěl odejít?

Stalo se nám to hodně, že došli k prvnímu zásahu a zjistili, že mají strach a že se bojí. Já to nikomu nezazlívám, vesměs ti kluci mají rodiny, já mám taky dvě děti, stát se může cokoli, už na mě dvakrát spadl strop, ale zatím jako dobrý.

A co musí splňovat za kritéria ten, co se chce stát DH? Jaké máte požadavky?

Tak jako my ani ne, ale spíš stát, spíš ten systém, musí splňovat 18 let, zdravotní zkoušky, plicní, EKG, ušní, oční, měl by být fyzicky zdatný, aby zvládl tu fyzickou zátěž. My jezdíme každé tři měsíce do Mikulova, vezmeme dýchací přístroje, tam dojedeme, oblíkneme se k zásahu, a jakoby všechno a oni tam mají takové schodiště, tak tam běháme a vlastně si stopujeme čas, že jakoby si uděláme takovou svoji střední zátěž a tím si stopujeme, jak dlouho nám vydrží vzduch s tou středně těžkou zátěží. Jako u zásahu se ten vzduch vydýchá rychleji, protože adrenalin, to valí, je to větší potřeba. Takže musí vědět při zásahu, ví, třeba, že tam může být 5 minut a na zpáteční cestu si musí nechat jednu tolik, jo, protože tam se počítá s tím, že když odchází ze zásahu, tak je maximálně vyčerpaný. Takže je to dobrý, že se trénuje. A ještě s rukama trénujeme tu fyzickou, když jezdíme na kasárna, je dobrý, že tam děláme třeba slaňování a u těch vodáků a s profíkama z Miku se třeba domluvíme a uděláme si nějaký zásah, taky to dělá hodně, takže ta komunikace s těma PH je na jedničku.

A ještě s nějakýma hasičema z okolí se stýkáte?

Ano, teď nás jedni pozvali, že tam budou mít takový ... že tam bude snad 12 km voda, přes mašiny a hadice, tak, jestli bysme jim nepomohli, jako jo, proč ne, to je dobrý. A jednou za rok se účastníme závodů, tomu se říká vánoční kapr, to vzniklo asi, že to začaly dělat jednotky, které se potkávaly u zásahů a aby se nepotkávaly jen u nich, tak to jsou v zimě takové závody, kde jde jenom o srandu a aby se potkali i mimo zásah.

A jak to tady máte se školením? Musí každý nějakým projít?

To záleží, jak kdo chce, jestli je třeba strojník, nebo chtějí jít kluci třeba na motorové pily.

A záleží to na nich?

Jo, na dobrovolném rozhodnutí. Strojníci prostě musí mít C (řidičák), pak je tam 6 kluků, kteří jsou vyškoleni zdravotně, pak motorové pily a takové ty základní.

A jak probíhá zásah? Kdo Vám to ohlásí a tak?

Tak probíhá to tak, že operační důstojník, po ohlášení události, tak Vás přepojí třeba na Mikulovsko a on už píše na počítači požár toho a toho a ten počítač už to tam sám zadává, které jednotky a on klikne a tady se spustí siréna a nám přijdou smsky zároveň. My doběhneme sem a spojujeme se s operačním Důstojníkem, který tam je, tam se zahlásíme a řekne nám, kde co je a tak, my se oblečeme a jedeme

A kolik se Vás tady schází?

Tak v autě je 6 míst a musíme jezdit dvouma autama. Tak se nás sleze těch 9-11..

A když to někde nestihne třeba do těch 4 min?

Tak se čeká na to druhé auto.

První základ je to, že do 4 min vyjíždí první auto, to je tatra, ta vyjíždí první, s velitelem a aby byla voda. Druhé auto čeká min, dvě, než dojdou ti loudalové.

A vy musíte být u každého zásahu, jako velitel?

Ne, je to o té dobrovolnosti, jsme tady jako dva velitelé.

A co kdyby se tady ani jeden nesešel?

*Tak ke tady ještě velitel družstva, takže když tam dojedeme, velitel jednotky má obrovskou zodpovědnost, musí vylézt ven, udělat průzkum, informovat operačního, všechno nahlásit, jako když jsme tam sami bez profesionální jednotky, tak musíme zajistit to nosení, kolik vody, z kama se bude stříkat, jo.. Samozřejmě, když se něco po*ere, nebo se někomu něco stane, všechno jde na toho velitele, jo. Je to zodpovědnost toho chlapa. Kolikrát na kluky křičím, jo, protože já jsem ve stresu a uvědomuju si tu zátěž, jaká je na mě, kdyby se někomu něco stalo, já jdu sedět, to si kluci neuvědomují kolikrát.*

A vy nemáte třeba smlouvu, kdyby se někomu něco stalo?

*Tam jde o to, jako já to řeknu sprostě, tam je zákon padajícího Ho*na, já jsem vydal rozkaz, aby ten kluk tam šel, ten kluk tam šel a já jsem rozhodl špatně a on tam umřel, dám příklad, kdo je zodpovědný? Ten, kdo ten rozkaz vydal... „tys ho prostě poslal na smrt a čau“*

A s jakýma pocitama teda vyjíždíte, třeba stres, aby se něco nepokazilo?

To ne, kdybych na to měl pořád myslet, tak nevytáhnou paty z baráku

Tak vaše pocity?

Tak ten adrenalin, to valí, ale to už funguje, jo, tam je ten operační a ten když vysílá tu jednotku nebo takové, tak on je na telefonu s tím, kdo ho zavolal pořád, jo a on nám furt dodává informace, měla by tam být jedna osoba, udělejte průzkum, po cestě nám dává co nejvíc informací a my už se v tom autě vlastně domlouváme, ty uděláš to, ty to, bacha na tam to, ty si vezmeš dýchačák a jsou to kluci, co mají zkušenosti, taky byli u zásahu, těch 40 výjezdů dělají ročně, takže taky to dělají 5-7 let.

Máte v nich oporu?

100%, nešel bych s chlapem do požáru, kterému nevěřím, prostě musím vidět, že mám za sebou chlapa, který mě tam nenechá a to samé on musí vidět u mě. Je to o té důvěře, to by asi nefungovalo a to samé je i s téma profíkama, když s nima spolupracujeme, tak je známe všechny, perfektně a prostě pohoda, není v tom problém a taky je tam ta důvěra, jo.

A u všeho, co se děje, musí být ti profíci? Nebo máte zásahy i sami?

Máme i ty, co jsme sami, ty jsou většinou v katastru obce, protože vlastně obec je zřizovatel té jednotky a starosta má právo povolát jednotku a vyhlásit poplach, jo. Když tady třeba hořela suchá tráva nebo takové, to nevolali ani profesionální jednotku, zavolal akorát na operační středisko, že povolává svou jednotku tam a tam a operační nám to vyhlásil a udělali sem sami zásah. A stalo se nám, že jsme měli dopravní nehodu v Mikulově a dojeli jsme tam jako první, Mikulov byl u požáru, tak dojel později, stane se někdy, že tam dojedeme první, když jsou u zásahu, uděláme tam tu práci, většinou to bývá tak, že když tam dojede ten velitel od PJ, automaticky přebírá velení on. Je výjimka, když ten velitel řekne, že to

nechává na tom druhém veliteli, to se mi stalo 2x, že to nepřebíral, že dojel a řekl „máš to dobrý, tak si to dodělej a vypiš si zprávu“ a psal jsem zprávu i za Mikulov. A to už je o té důvěře, že vidí, že tu práci děláš dobře, co by přebíral, zbytečné papirovaní.

A když jste na tom tak dobře i ta spolupráce s Mikulovem, tak proč jste ve trojce? Co se musí stát, abyste postoupili do té JPO2?

Jako do té poloprofesionální složky? Tak peníze, to je všude, kdo by platil kluky, kteří tady budou sedět a budou mít službu. Takže pokud na to nebudou peníze, tak poloprofesionální nikdy nebudeme. Pokud nebude mít obec peníze. Ty náklady jsou veliké. A to by bylo málo peněz a všichni mají rodiny a nikdo to asi ani by dělat nešel a pak už by to asi ani nebylo o té dobrovolnosti, ztratilo by to ten význam, já jsem rád, že to tak je. Možná by mě to ani nebavilo, abych se tady houpal na židli a čekal, až zahouká. Takže mě baví, že jdu normálně do práce, zahouká siréna a já dojdu sem a víc mě to baví.

A co ještě tak nejčastěji děláte?

Požáry, čerpání vody, když jsou třeba záplavy nebo takové, byli jsme jako jednotka i na Libereckém kraji, tam jsme vyslali auto a kluky, kteří tam byli 14 dní. Asi 4x nebo 5x jsme byli na záplavách a pak děláme ty dopravní nehody, takže asi tak.

A máte pocit, že vám to členství něco bere? Negativa nějaké?

Ne, myslím ani jedno, já si ani nedokážu představit, že bych tady nebyl, jako u DH, já to dělám celý život a u nás je to taková tradice, já jsme si bral ženu a řekl jsem jí, že jsem prostě u hasičů a už je naučená i děti. A negativa nejsou.

A co byste vypíchl z těch pozitiv? Co vám to tak jako dává, proč tady tak dlouho jste?

Kolikrát jsem přemýšlel, jestli bych tady byl, kdyby to nebyla ta rodinná tradice, ale zase to nechci říct, že to dělám kvůli té rodinné tradici, to bych řekl špatně, jako jestli bych byl hasič, kdyby mě ten děda v těch 9 letech sem nedovedl a neukázal mi to, těžko říct.. myslím, že bych sem došel, nezávazně na tom, ale teď už to asi neuhádnu. A co mi to dává, nevím, asi ten pocit někomu pomoci. Patřit někam a vědět, že můžete někomu pomoci. Takový to, nesedět doma jak švestka a nečučet na zprávy, kde se co dělo a prostě jít, obléct se a někomu pomoci.

A co třeba reakce z okolí?

Těžko říct, tak každý to vidí jinak.

To je všechno dobrovolné a bez placení?

Ano, dobrovolně, slezeme se s klukama třeba si řekneme v sobotu v jednu hodinu a třeba do šesti nebo do 7 do večera, čistíme kanály, jo. Takže když přijde velká voda, tak je to nevytopí, ty lidi, to děláme dobrovolně, protože jsme hasiči.,

A to si spousta lidí asi ani neuvědomuje.

Přesně tak, oni to neumí ocenit. Jsou lidi, kteří to ocení, nám fandí, ale pak sou lidi, kteří ne.

Taky jsme párkrát slyšeli, že si hrajem na hasiče, proč máme drahé auto, na co? Vždyť je tady Mikulov, ale nikdo si neuvědomuje, že ten Mikulov tady vyjíždí ve dvou lidech, ti profici když vyjedou, tak vyjíždí 1+1 nebo 1+2, takže oni nás potřebují, protože co tam udělají ve dvou lidech, nic. Jeden doveze auto, stojí u mašiny a druhý dělá velitele, to si neuvědomují ti lidi, ale je to tak, že i kdybychom udělali cokoli, tak některým se nezavděčíme.

To je tak všude.

A neuvědomují si, že když ty kanály čistíme, že to děláme kvůli nim, ale dělá se to, abychom jim pomohli, že. Já potom ani nepátrám, jakože.

Jako, nemáte jakoby tu potřebu, abyste chtěl, aby vás někdo pochválil, že byste to potřeboval slyšet? Stačí Vám ten dobrý pocit?

Já to udělám, aby se někdo cítil dobře, já se taky cítím dobře a to mi stačí. Jako nedělám to pro to, aby mě někdo plácal po rameni, to určitě ne. Dělán to, proto, že mě to baví a nedokážu si představit, že bych to nedělal. Asi.

A někdy jste o tom přemýšlel, že byste to nedělal?

No, napadlo mě to, ale asi bych to nevydržel, člověk je na to zvyklý tu práci dělat. Nevím, co bych dělal, fotbal mě nebaví, dělal jsme závodně hokejball, to mě bavilo asi 3-4 roky.

Jak často míváte schůzky?

Jednou za měsíc.

A co tady řešíte?

Řeší se věci, co se má koupit, co se bude dělat, plánujeme celý měsíc dopředu, jaké lidi poslat na školení a musí na to být peníze, to platí obec, ta to zaplatí ty aktivity a pak se to sepiše, dá se to dohromady a dá se to na kraj a ten kraj pak posílá zpětně obci nějaké peníze. Čím víc lidí vyškoleno, tím víc dostane obec peníze. Ale samozřejmě, např. na týden školení stojí 3000 a stát dá obci třeba 1000 Kč na toho chlapa a když máme ty výjezdy, kolem těch 35, tak stát platí, pokud je to mimo katastr obce, tak stát platí cestu tam, zpátky už platí obec, tak dostaneme dotace na tu naftu, kolem 22 000 Kč ročně, což není úplně nic, když prodáme pře 80 000 Kč.

Ani se to neodvíjí od toho, že máte třeba těch 37 výjezdů, že si řeknou, jsou dobří, že bysme je nějak podpořili?

Ne, takhle to nefunguje.

Musíte si shánět sponzory a tak?

No, dřív to bylo hodně o sponzorách, ale dneska to už takhle nefunguje, nikdo to nechce. Je čím dál větší problém najít peněz. Dřív třeba borec došel a řekl, kluci, nedám Vám peníze, ale řekněte mi, co mám koupit, já Vám to koupím. Jo, potřebuju kukly, tak jel a objednal nám kukly, jich objednal snad 15, za 2500 Kč... druhý došel a objednali jsme si elektrocentrálu, ta stála 40 000 Kč, tak nám ji zaplatil, jo... dřív to tak bylo, ale jak je ta krize, vidíme to všichni, ty peníze nejsou. Vidíme i na těch lidech, že by chtěli dat, že by chtěli pomoci, ale prostě nejde to.

A vyděláte si i něco na těch akcích?

Jo, ty zábavy co děláme, tak se snažíme, to jsme udělali ty vrata na to dálkově ovládání a hodně z toho děláme pro děti akce, ať je to dětský den nebo drakiáda, ten červencový den vždycky když tu akci děláme, tak je to pro děti, tak tam je ta čokoláda, nějaký ten bonbón, nějaká odměna pro děcka a takové. Když děláme třeba tu drakiádu, tak nás ta akce vyjde třeba na 7000 Kč a všechno platíme my jako spolek a po děckách nemůžeme nic chtít, že. Takže, co se vydělá, tak se to vždycky někam vrazí. Ted' jsme třeba koupili i pilu, to jsme si koupili sami, anebo se to prostě vrazí pro ty děti. S nima děláme asi 4 nebo 5 akcí

A co vaše zaměstnání, dá se to dobře skloubit?

Mám obrovskou výhodu, že pracuji tady, naproti OÚ, takže to tady mám kousek v místě, takže jsem tak domluvený s mojí šéfem, že když vyjedu, když zakouká siréna, tak si normálně píšu hodiny, jak kdybych byl v práci. To je dobrý, nemusím si naddělat.

Tak to je perfektní.

Nemají to všichni, někteří si to musí naddělat. Ona existuje i jako refundace, že obec vypíše papír tomu zaměstnavateli, že byl u toho zásahu a takové, ten zaměstnavatel by mu to měl normálně proplatit, jako kdyby byl normálně v práci, zpětně to potom „vymáhat“ od státu, ale to my moc nepoužíváme.

Jako já to beru i tak, že buďto chci dělat a v tom je ten význam dobrovolnictví, tak si na to volno vezmu, nechci to dělat za peníze a jdu to udělat dobrovolně, ve svém vlastním čase a né, protože tam jdu, že mi to někdo napíše, že sem tam byl. Top by ztratilo ten smysl dobrovolnictví.

Takže nemají chlapi tu podporu?

Ne, někteří si třeba berou volno nebo si to jdou v sobotu nadělat ty hodiny.

To je zas, jak kdo to vnímá, je tady to nepochopení, protože to někdo nevnímá jako tu potřebu..

Jojo, tam je to o tom chápání, o tom cítění té pomoci, jakože někdo to vidí tak, super, fandí těm DH, ví, že je to potřeba. Že je to dobrá věc a někomu je to jednu a uvidí jen to, „tys nebyl v práci, tak teď půjdeš v sobotu, jako je jim to jedno. To dřív jsme byli u firmě 4 a 4 jsme byli u DH, takže nám houkla siréna a všichni jsme mu utekli, všem to platil, všechno, takže super. Já mám fakt dobrého zaměstnavatele, který to chápe a vidí to, že se dělá dobrá věc.

Myslíte si, že by tady měli být dětské sbory?

No, určitě, ono to není špatné dělat ten sport ,to je v rámci i výcviku jednotky, ale je to..já jsem třeba v kontaktu s klukama z Drnholce a oni mají 52 dětí, takže když jedou na závody, tak objednávají autobus a jsou to obrovské náklady, šílené. A teď si vezme, že oni třeba udělají 22 závodů za rok, obrovské náklady, hadice, oblečení pro ty děcka, startovné, teď něco tam musí jest, všechno to platí sbor, ty rodiče to děcko tam jenom odložíjou, nedávají nic, na jináčí kroužek se platí, platíte za to, že to děcko tam je, kupujete mu ty věci na to, aby to dítě tam mohlo být v tom kroužku, jedině u hasičů se neplatí nic. Všechno zajišťuje sbor. Nedokážu si představit, kdybych došel na obec a řekl bych, že máme jednotku dětí, jako myslím, že by to obec uvítala, jo, ale potřebuju dalších 150 000 Kč, abych ty děcka mohl vůbec utáhnout, abych zrealizoval, co je potřeba. Nakoupil hadice a tak, protože děcka mají jiné hadice. Všechno se musí kupovat, to je šílené. A pak ani jedno z těch dětí nezůstane u výjezdové jednotky, přijde škola, internát a tam, tam a tam. Málodky se stane.

A myslíte si, že ty děti vychovávají i k té pomoci?

Asi, jo, tak tam jde o ten požární sport, i tu první pomoc, takže ty děti jsou jako vedeni k tomu, že to není už jenom o té mašině, o stříkání té vody, ale je to i o tom, že to děcko musí umět ovládat i značky, co se týče chemických průplachů a takové, označení, chemické látky, to musí znát to děcko, umí udělat suky, které jsou potřeba a je tam i zdravotvěda. Asi jo, že se to vede k tomu, že to děcko je 10 let u hasičů a závodí jako dítě, žák, tak asi nevyjde úplně blbě, že mu to něco dá.

Akorát je smutné, že ti lidi zas spoléhají na to, že tam mají DH a že do toho nemusí nic dávat, že si neuvědomují, že tam někdo s nima ten volný čas tráví..

My tomu říkáme, že jsme odkladovny pro děcka, když rodiče potřebují někam zajet, tak děcka hodijou do hasičky, zas je to o té dobrovolnosti, že. Vždycky jsme dělali kroužek s těma dětma, oni ty děti, to už není, jak bylo dřív. My jsme neměli počítače a takové. Jako, dneska ty děcka rozlepíjou oči a už sedí u počítače. My jsme nebyli takový. Oni ne, nemají o to zájem.

Jako, když dojde kluk a je mu 17-18, tak chce jít k DH, tak je to pro mě lepší, když chce tady zůstat, než si tady piplat to děcko 20 roků a řeklo mi čau, já jdu na školu.

A berete každého, kdo chce? To máte na starosti vy jako velitel?

Ne, tady se slezem jako kluci, dojde, tak dojde, ještě se nestalo, že bysme někoho odmítli. Proč bysme odmítli někoho, kdo chce pomáhat, to by byla hloupost, ne?

Tak ale třeba nebude tak fyzicky zdatný..

To pozná sám, když na to nebude mít, tak odejde sám. Ale nemůžu odhadnout člověka a říct mu, sem nechod', on to musí poznat.

Dáváte šanci každému, jo?

Určitě, ať si to zkusí každý. Každý mám mít šanci si to zkusit. Když chce pomáhat. Je to i tom, že chci jezdit k zásahům, ale jsou tady i chlapi, kteří nevyjedou k zásahům, pomáhají jinak.

A oni chtějí?

Tak mají roky svoje. To čeká i mě, kdo by sem jel tak rychle na kole, že.. taky to přijde, jen jde o to, aby tady byli druzí mladí. Myslím, že laťka je daná slušně vysoko, že se o nás ví, jak v Mikulově, tak i v Brně, byli tady i z krajského ředitelství se na nás podívat, jo a vychvalovali si to, jak to funguje, supr jako.

Vy můžete dělat všechno? Ke všem zásahům?

No, každá jednotka, oni se v Brně snaží, by každá jednotka měla nějaké předurčení, my máme požáry, když jsme stavěly to auto, voda nebo víc úložného prostoru, ale na úkor vody, tak jsme chtěli raději tu vodu, protože máme nejvíc požárů, to má 5 kubiků. Máme tam 4 čerpadla a osvětlovací techniku, zásahy, stříhání auta, a to nám stačí.

A je na tom ještě v okolí někdo líp jak vy?

Drnholec, tam je obrovská základna. Oni vyhráli mistry světa v Rakousku a od té doby to tam šlape, mají vysoký rozpočet. Město má peníze na to, tak to mají perfektní. Sem tam jezdí i k nám na výpomoc, jsou tam zkušení chlapi a nějak se nepovyšují.

A máte i čas na jiné koníčky?

Asi jediná, ono to zabere dost času, ono se to jako nezdá, ale když jsme počítali loňský rok, tak jsme zjistili, že na takových brigádnických hodinách, plus údržba budovy nebo kanály, tak každý udělá nějaký 250 hodin za rok, což je pro člověka, co má rodinu, práci už tak dost, no a ještě abych dělal fotbal, tak to už nevím, jak bych zvládl.

Škoda jen, že to nevidí ti lidi..

Já to vidím tak, že až je průser, zavoláme hasiče, oni s tím počítají a neuvědomují si, že my to děláme v tom volném, čase a dobrovolně, ale nám je to jedno. I klukům, takhle, každý to děláme kvůli něčemu jinému. Mně třeba stačí to, že sem byl někde, kde to je potřeba, nevím, jak to mají ostatní, mě to naplňuje. Jako asi to nikdo nedělá pro to, že se veze v drahém autě a modrým majákem a on by mohl někomu mávat, to asi ne. To by člověk i poznal.

Máte spoleh na ně i v osobním životě?

Ano, je to zajímavé, ale je to skoro jak rodina. Slavíme všech narozeniny, kdo má, všichni se slezeme, že když sem aj přijdou moje holky, tak prostě všichni strejdové, i manželky se sejdou, je to taková rodina, tak to vnímáme, není to o tom, že se tady jako tak nějak bavíme a kdyby sme se potkali na ulici, tak se nepozdravíme, jo, jako jo, pomáháme si vzájemně, když potřebuju já pomoci s něčím, tak přijdou, když potřebuje někdo zas druhý, tak jdeme k němu, jo, ta parta funguje i mimo prostě hasičku, chodíme spolu na pivo. Kdybych nechodil s nima, tak ani nemám s kým jít, takže tak, je to i bokem.

A ještě mě třeba tak zajímá, jestli se posunuly nějak Vaše hodnoty jako, když děláte tady ty věci nebo náhled na život? Jestli se to v něčem změnilo, jste v něčem opatrnější?

Jako, zjistil jsem, že člověk, dojde a třeba když u té dopravní nehody nebo u toho závalu, když tam umře člověk, tak si člověk uvědomí, jak je to křehké ten život, jak stačí chvilka neopatrnosti nebo tak. Určitě jako. Jako aj když člověk vidí, že jsou dva kamarádi a jdou blázni plavat do řeky, tak je člověk takový asi jako opatrnější. Stačí málo a člověk může být mrtvý a už mu nepomůžu nijak a kvůli blbosti a stačilo by trošku víc přemýšlet.

Jak jsme byli u závalu, tak to zavalilo celou rodinu, jo, kluk měl jenom zlomenou ruku, ten stačil odskočit, pána jsme teda vykopali, ale paní tam zůstala a až jsme ji vykopali ven, tak jsme prostě konstatovali smrt a ten manžel s těma dětma se na to dívali, jak kopeme. Jsme ji našli, zamotali jsme ji hlavu, že ji vytáhneme a znova se to zavalilo, jo dál jsme kopali, všichni věděli, že je mrtvá, ale pracovalo se, jako by byla živá. A ti tam sedí a dívají se na vás, pro ně to musí být hnus, z toho pohledu těch lidí, ale i u těch policajtů, když s nimi spolupracujeme, to bych ani neměl říkat, ale doktor konstatoval smrt, záchranka odjela, policajti tam kouřili a pán tam čekal na havrany (pohřebáky), jako seděl u těch hasičů a čekal na ně, to bylo takové nevím, mě to připadlo špatné, že se to mohlo jinak postavit, třeba, že toho pána odvézt domů, jako proč musel se dívat na paní? Já myslím, že toho zažil hodně. Já osobně bych se asi zbláznil, jako kdyby se to týkalo mě. Já asi moc cítím s těma lidma, až možná moc, to je špatně, třeba.

A potřebujete vždycky nějaký čas, abyste se s tím mohl vyrovnat?

Určitě, když je smrt tak určitě, člověka to vždycky zasáhne, tak si představte, že by se Vám to stalo doma, já nevím, jak bych to zvládl, kdybych vyhořel.

A jste na to i vyškoleni, jak se zachovat v této situaci? Máte i takové školení?

Ono vlastně školení na to asi není, každý se zachová jinak, každý má jiné chápání, vnímání reakci na tu situaci. Já vím, že v BV funguje jako psycholog hasičský, kdyby to člověk nezvládal a měl depky, tak tam je k dispozici ten psycholog, ale zatím není potřeba a myslím, že sem viděl dost, ale záleží, jak to který kluk pobere. Buď na to mám, že to utáhnu, jako

každý má ty špatný sny, nebo ke k dispozici ten psycholog nebo na to nemám a nemá smysl, abych se trápil, kdybych to nezvládal psychicky, tak bych nedělal.

Několikrát sem přemýšlel, jak bych zareagoval, to fakt nevím, kdybych viděl známého, kámoše nebo rodinu, to fakt nevím, jak bych zareagoval, jestli bych byl schopný racionálně přemýšlet nad tím, co dělat, nevím, jestli bych to zvládl, to asi zjistí člověka až... nechtěl bych to.. stačilo, když mi umřel otec, já jsme myslel, že pro mě skončil svět a kluci tady došli ke mně dom a pomohli mi psychicky, že sem tam nebyl sám, fajn jo, byla tam manželka, ale ta na tom byla stejně jak já. Kluci tam došli, jestli nepotřebuju s něčím pomoci, že psychická podpora je důležitá, tam je to i u těch požárů... aby tam prostě někdo došel a tu naději tam donesl nějakou naději, že protože to jsou případy. Třeba jak ta jedna babička tam uhořela, syn byl v Praze na montážích a babička si chtěla zatopit a uhořela... a to bylo týden před Vánoce, já si teda nedokážu představit, že zjistím, že nemám babičku a ani kam se vrátit, jo, to musí být docela masakr.

A když jezdím a vidím to, jak je ten život křehký...a ten kdo to nevidí, tak si to neuvědomuje, to je v pohodě, to se nemůže nic stát, jako já můžu vyjít ven, smete mě auto, špatně se podívám a čau, že.. to prostě až člověk, jak jezdím k těm dopravním nehodám, tak když sem viděl těch 6 mrtvých, tak si ten člověk uvědomí, to, že je to křehounké, že stačí vteřina a nejde to vrátit, měl by si to uvědomit každý, lidi jezdí jak prasata..

Každý někam spěchá, no..

Tak já Vám děkuji za rozhovor.

Nemáte zač.

PŘÍLOHA PV: ROZHOVOR JAN

Jan, 55 let

Jak dlouho jste členem?

U hasičů?

Ehm

No, od mala, vlastně, asi od deseti roků

Ehm

Tady v Novosedlech?

Ne, já jsem bydlel v Březí a hasičku jsem měl naproti přes silnici, bylo to blízko a furt se tam něco dělo..

A kdo Vás k tomu přivedl? Jak jste se k tomu dostal?

Šak sem bydlel naproti hasičce přes silnici (smích), to byl ten důvod, to bylo fakt nejbliž, na hřiště jsem to měl půl kilometru

A proč jste tam pak jako zůstával? Že jste i teď v dospělosti dobrovolný hasič, co se Vám na tom tak líbilo?

Víte, že nevím? No, v Novosedlech jsem vedl děcka, jsem s nima byl aj dva roky potom na táboře, na hasičském, tam se vyblbli, tady taková ta banda, nevím, kdo tam všechno byl, oni by na normální tábor nejeli, tak jsme měli hasičský tábor tenkrát, tak tam se fakt vyblbli

A nějaká motivace proč jste členem..

U hasičů?

U dobrovolných hasičů, no..

Nebo tak.. začněme od jinud, máte nějaké schůzky tady?

Jo, pravidelně každý měsíc takovou údržbu techniky a dvakrát do měsíce jsou schůze.

A co tam řešíte,

No, tak co je potřeba nachystat... budeme mět ples, je potřeba to nachystat, v sobotu mám odpolední, takže se to musí nachystat.

Vzpomene si na váš první zásah?

No ani moc ne...

Nebo k čemu ta vaše jednotka jezdí?

Tak my jsem v pětce, my jezdíme zásahům jenom tady v Novosedlech, takže když někde něco chytne nebo se zvedne voda, tady někde něco...

A jak často třeba zasahujete, kolikrát vám to tak vychází do roka?

Tak asi takových 5 větších akcí za rok, víc ne. No, nebo jako když někdo potřebuje pomoci vyčerpat vodu nebo něco takového, jinak tady se nic neděje.. my jsem v pětce, my nikam nejezdíme, ani nikam k bouračkám, takže..

A chtěli jste a šlo by to, abyste postoupili?

Šlo by to, techniku na to máme, i lidi by jsem měli, ale jenomže ... dřív já pamatuju, tak to bylo úplně něco jinýho, to člověk musel z práce utéct nebo tak... teď každý dělá někde jinde a copak já si můžu dovolit z práce odběhnout jednou nebo dvakrát a pak by mě řekli, tak to už se běž žít něčím jiným a to má hromada lidí ještě takový problém, jako třeba z cihelny kluky pouštijou, ale ti co dělají někde u soukromníků, tak to mají taky tak... takže nám to vyhovuje tak, jak to tady máme.

Neplánujete postoupit?

Neplánujeme, neplánujeme, zatím ještě.

No a tak nějaký výjezd nebo co jste zažil, co bylo pro vás takového nejhoršího třeba...co vám tak utkvělo v paměti...

Nejhorší... tak pokaždé, když se něco stane, tak je to nejhorší. Já pamatuju, jak jednomu pánovi shořela střecha na baráku, no tak.. jsme tam zůstali a všechno jsme to uklidili, on měl potom střechu do týdne hotovou, tak jsme mu pomáhali, takže.. nebo u dalšího tady, no... srazil se s vlakem na přejezdu, ve škodovce vzal karbidový děla z vinohradu a škodovka mu tam zůstala... jemu se kupodivu nic nestalo, jen byl potlučený, ale jemu se fakt nic nestalo

Tak to měl štěstí...

Jo, to měl, my se nedostaneme k nějakým extrémním případům, Drnholec třeba jezdí ke každé havárce...

Ale tak jednou za čas se dostanete, třeba jak se cítíte při zásahu? Nějaké vaše pocity? Adrenalin?

Tak adrenalin... každý už ví, co má dělat, takže si dělá to svoje, my to proberem až potom, když k něčemu dojde, tak jedem.

A vy už máte každý svoji funkci nebo vám to velitel rozdělí až pak?

To už každý má rozplánované, co má dělat, tak nějak přibližně... ono se třeba někdy stane... no, je to naplánované, co máme dělat, máme tady řidiče, strojníky, lidi, co dělají toto, když vyjede... když vyjedem, tak se teprve zjistí, kolik nás jede, to není jak u profíků, že je tam stálá služba, tam naskáčou 4 lidi do auta a každý pak ví, co má dělat... když tady hořelo na Lukách, tak jsme se tam sešli tři, já protože jsem marodil, sem byl doma, Jožka, jako důchodce a Luboš, ten měl odpolední, byl doma a je nás tam 12, jo.. takže to jsem se domlouvali až v autě, co kdo bude dělat

A je tady pro Vás něco obtížné? Nebo co to obnáší být členem dobrovolných hasičů?

Tak za prvé, každý rok musíme mít zdravotní prohlídku, musíme mít školení řidičů každý rok a nevím co ještě..

A co nějaká fyzická zdatnost?

To by mělo být při té prohlídce u doktora. A to jako funguje, protože my jako spíš (než tady nějaké ty zásahy), jsme se dali dohromady tady před tou dobou, spíš kvůli soutěžím a tak, nikdo z nás nepočítal s tím, že budeme zachraňovat lidi a tak... ale byli jsme takovou partíou, že jsem jezdili na soutěže a kluci, co jsem vedl, tak taky v podstatě, kluci další, co byli starší, co v životě u hasičů nebyli, tak jako ti, co chodili jako mládežníci, tak jsem je jako dotáhl na hasičskou soutěž a v podstatě, jsou tam doteď. Ale jako oni u hasičů od mala nebyli, ti měli nějakých 16, 17 roků, když jsem je tam dotáhl, do toho sboru.

A vy taky ještě tak nějak trénujete?

Už ne. Ne, jednou za rok se musíme samozřejmě zúčastnit okrskového kola, aby bylo vidět, že to dokážem uběhnout nějakým způsobem. Tak naposledy to bylo dva roky zpátky, to bylo v Drnholcu, to jsme tam měli docela dobrý čas, loni to bylo v Ivani.

A trénovali jste i nějak před tím?

Jo, máme tady takový hřiště u čističky, no, tak tam jsme si to vyzkoušeli.. jako každý to umí, ale vyzkoušeli jsem si třeba jak hadica stříká a docela to klaplo.

A nemáte chuť se třeba takhle sejít a nějak si zatrénovat a pocvičit si?

No chuť ne, ale kolikrát to musíme udělat. Tak spíš než nějaké to trénování, je lepší, když vlezem do hasičky a uděláme údržbu techniky, vytáhnem stříkačky, zajistíme co motor, jak který klepe, na autě podotahujem šroubky.

Musíte si něco odpírat?

Ne, nemusíme.

Máte třeba v sobě i to, že jste u dobrovolných hasičů, že byste chtěl pomáhat těm lidem, nebo jste tam kvůli té partě lidí, nebo proč tam pořád jste?

Tak to pomáhat lidem to a priori nebylo jako první, jako první bylo, že tam byla dobrá parta, že mě to bavilo, takže nad tím asi neuvažoval nikdo, že půjde k hasičům a bude pomáhat lidem, protože ze začátku to byla fakt parta lidí, kteří se slezli jednou nebo dvakrát za týden, když jsme jeli někam na soutěže... to si pamatuju, když ti kluci jezdili, to jsem s nima strávil třeba já nevím 10 sobot na soutěžích. A bavilo je to tenkrát, no, takže... dneska to je jiný... no.. já už stárnu, ty soutěže tak nemusím.

Vy už s nimi vůbec nejezdíte?

Ale jo, jezdím, ale nemusím už utíkat, jako, to... to ještě před dvěma rokama jsem utíkal s rozdělovačem, ale teď vloni to bylo v Ivani a tam už jsem se tomu vyhnul, tam už jsou jiný kluci.

A proč to teda děláte? Nebo vy už přemýšlíte, že to nebudete dělat? Dokážete si představit, že už nejste tím členem DH?

No, já si to dovedu živě představit, že nebudu u dobrovolných hasičů.. jako členem sboru budu, zaplatím známky, dojdu na schůzku, dám si tam ten párek nebo něco a sem tam s klukama a posedím, ale nemíním do šedesáti let s hadicama někde... jako říkám, začne někde hořet, tak dojdu do hasičky a otevřu jim tak maximálně dveře a jedte, jo, protože tak, člověk roky nezastaví a je tam hromada mladých kluků kolem té třicítky..

No a na co byste je tak nalákal, chtěl by jste aby tam třeba více chodili?

Dneska... to je všechno nějak jinak.. když sem začínal já, tak v televizi bylo prd, za mých mladých časů, deviza začínala myslím od šesti večír a v 10 to končilo, byl jeden program a když sem s těma klukama byl na tom táboře, to bylo někdy v 85, 86, 87 nebo tak, dva tři roky po sobě, to taky nebyl žádný zážrak, je to bavilo, protože nic jiného nebylo. Dneska děcka mají hromadu počítačů, každý má počítač a každý má jiný zájmy, dneska je to jiný. Dřív, když děcka došly zmáčení, třeba z tréninku, tak to nikomu nevadilo, dneska když děcka dojdou zmáčení, tak rodiče doletijou, protože nikdo se nemůže dovolit s něma marodit, že no... to je tvrdý kapitalismus, který tady toto všechno odbourává

A jako když jste byl třeba u těch povodní nebo když někomu čerpáte tu vodu nebo něco, když něco děláte, tak jaký z toho máte pocit? Jak to berete? Jakože třeba otrava, že tam musím, zase jet?

Néé...

Nebo máte dobrý pocit, že jste něco udělal?

Pochválíme se mezi sebou, to jako samozřejmě, to jako jo, ale jako u povodních nebyl čas na nějaké to... to my jsme byli utahani permanentně, ale když někomu pomůžem, tak pomůžem, že , povykládáme o tým a dáme si pak pivo, že.

A nevyvolává to ve vás nějaké pocity?

Jako myslíte, jako, že bych se cítil jako král nebo něco takového?

No ☺...

No, to ne... jsem rád, že někomu pomůžu.

A chtěl byste víc pomáhat víc, kdyby to šlo?

Ješiši, tak to bych musel mít jako zaměstnání, protože není na to čas, teď už... jak jste se mě ptala, jak dlouho tam chci být u hasičů.. Tak já na starý kolena dělám na směny, mám ranní , odpolední, někdy noc a to už není tak jak to bylo dřív.

Už se ta jako nedá nějak skloubit?

Ne.

A věnujete si i jiným zájmům?

Já už asi ani na jiný zájmy už moc času nemám, chodím do práce, nějaký vinohrad, nějaká víno sem tam musím okoštovat..

A co Váš kolektiv, vaše parta ve sboru?

Všechno dobrý kluci, zatím.

Máte spolu dobrý vztah, jo?

Jo.

A fungujete jako kolektiv při nějaké akci? ... nehádáte se nebo táhnete opravdu všichni za jeden provaz?

Jako, když je to akce, že máš něco uklidit nebo něco takového, třeba teď půjdem nachystat sál, to se budem hádat, samozřejmě, že... no ale to vždycky ... uděláme to tak, aby se to udělalo brzo, že, zatím každý chce něco dělat, pokud dělají všichni, tak to de, ale tady je u hasičů asi 50 lidí dohromady, co platí známky a z toho ze aktivně zúčastňuje tak 10-12, furt ti samí, no, takže, ti co se zúčastňují, tak to dělat chtějí, v tom problém není, ale tak nějak je to...

A jak vnímáte reakce z okolí na hasiče?

No, jak kdy, když se nám něco podaří, tak nám poklepe někdo po ramenách, ale když se nám něco nepodaří, tak to dem zapít, to potom jsou zas ty reakce trochu jinačí... a tak.. tady je takových zájmových skupin víc, fotbalisti, ti mají svoje, hasiči, ti mají svoje, rybáři a to.. no

A čekáte od lidí, že by Vás měli víc chválit?

Ne, to já nepotřebuju slyšet, vůbec teda...

A co si myslíte o dětských sborech hasičů? Myslíte, že je to potřebné, že se to v těch dětech jako buduje nějaké hodnoty?

Nevím, jak bych Vám to řekl, no, my tady už několik roků pořádáme soutěž pro děcka vyloženě, to vidíte ty špunty, to neměří ani metr a už to má ušitou uniformu a už jako pěknou, bývá to pravidelně někdy v květnu, dojdete se podívat, tady v cistře.. a ty děcka to baví, mají radost, když můžou roztáhnout hadicu a přidat tlak, na stříkačce plyn , samy, jo...

Ale myslíte, jestli v nich i budují jako že se vytváří pocit i toho, že vykonávat dobro pro druhé, nebo je to jenom o tom požárním sportu?

Tak, ze začátku, když jsou tak malý, je to určitě jenom ten požární sport, protože tam jim do hlavy určitě nebude někdo něco klavírovat, ale aspoň se tam naučí tu hadicu, jak se roztáhne, jak vypadá.. a hromada z nich u těch hasičů zůstane, že...

A jezdíte i vy na nějaké školení, nějaké zdravotní? Věděl byste přesně, jak zachránit člověka? Absolvujete nějaké školení?

To vždycky jednou za rok školení řidičů a oni nám vždycky ještě říkají aj nějaký ty... teď jsem měli ty zdravotnické, jsem to měli vloni, tady na sále no a tam nám řeknou základní věci, ale dneska.. dřív to bylo jinačí, dřív člověk musel umět všechno, aby člověka zachránil, dneska má každý v kapse mobil, a první vždycky.. to nám říkali vždycky.. se ho snažte

položít, když bude zraněný a okamžitě mu volejte sanitku, protože ta sanitka nebo doktor nebo vrtulník tam bude za chvíli, no, protože, když vidím někoho rozbitého, tak vím prd, že... tenkrát doktor od pohledu nepoznal, co tam udělat, takže.. takový ty základní věci jako zavázat ránu, když krvácí nebo něco takového, nějaké ty..to bysme snad ještě zmastili, ale do nějakých specializovaných oprav člověka bych se nepouštěl.

Máte pocit, že by působení v hasičství mělo nějakým způsobem vliv na Váš život? Že by se Vám nějak víc změnili hodnoty nebo si víc vážil života?

No tak, ono to.. ne, že bych si jako víc vážil života, ale když vidíte jak někomu shoří půlka baráku nebo něco, tak.. nebo někde je nějaká škoda, tak je si to trochu srovnáte v té palici, ale že by mě to nějak převrátilo život, to asi ne.

Nejste třeba v různých věcech opatrnější?

Asi ne. Tak jako, vím, co dokáže oheň, tak v tom smyslu možná jo, ale jinak ne.

A máte nějaké pojištění, kdyby se vám při nějakém zásahu něco stalo?

Já su jako .. já mám smlouvu s obecním úřadem a sem tam pojištění, ale jako, dneska kdyby se mi něco stalo, at' se jedná, jestli my nebo Drnholec nebo někdo, když se jede k akcím nebo někam, tak musím mít vybaven, tak jak má být, to znamená, že.. musí mít zásahový oděv, musí mít boty, helmu, rukavice a když leze na střechu, musí být zajištěný. To jsme třeba viděl na posledním zásahu, jak kluci z druhé vesnice tam lezli bez zajištění a byl z toho průser, to zas jako si pamatuju... kdysi tady hořelo u sklepů, za vodárnou a já jsem šel z práce, dal jsem si jenom hasičkou blůzu a helmu a řídil sem auto a když jsem tam dojel, tak sem seděl v autě, já jsem nevyhlízel, došel vyšetřovatel a chtěl, abych mu naspal, kdo tam všechno byl a já vylezl... já sem měl jenom kratase a papučě nebo pantofle..

A byl z toho průser?

Byl, to bylo naposledy, co jsem si to dovolil, ale já jsem jako říkal, že z toho auta nevylezu, no a od té doby sem to neudělal.

A jak jste na tom s vybavením?

Máme nový vybavení aj oblečení aj všechno, takže aj helmy a boty.

A to máte od obce nebo máte i nějaké sponzory?

Máme tady to oblečení, máme od obce, to pravidelně každý rok kupujeme nové ty obleky nebo takhle, teď už máme nakoupených těch 10,11, každá má svoje a na nějaké divočení nikdo moc není, protože aj kdyby chtěl ze sebe dělat někdo gerója, že někam poleze, tak my ho usměřňujem, protože to není dneska sranda někde spadnout nebo si něco udělat

Takže to raději necháváte na profíkách?

Ne, že necháváme, ale to kdybychom to šli dělat, tak radši když lezu, tak radši si k tomu opasku zapřáhnou ještě kousek lana, nebo něco, takže to už tokový ten úraz, to si pamatuju z mládeži, když jsem tam doletěl v těch papučách, že jo, ale to už je 40 roků zpátky...

Postupem času k tomu asi taky člověk přistupuje trochu jinak, že...

Jo, no tak, člověk postupem času zjistí, že každá rána kladívkem bolí a je to někde jinde

A Vám se někdy něco stalo?

U hasičů ne.

A někomu ano? Měl někdo nějaký úraz?

Tady u hasičů ... já nepamatuju, pamatuju třeba v DD, když tam hledali naftu a buchlo jim to, tak tam ty organizační zmatky, zrovna a velice každý chtěl všechno organizovat a jednoho kolegu to tam.. oni zapřáhli maringotku, že ho odtáhnou dál, a aby neshořela, protože to tam pěkně hořelo a oni ho tam zmáčkli a měl rozmačkaný rameno, nemohl potom strílet, jako myslivec, že.. já už se radši nikam nehrnu..

Ale dřív jste se určitě hrnul, ne?

No, to sem jako udělal to všechno, ale to, tak jak ... my si to tady oduklízíme každý měsíc v té hasičce, tak si tam řeknem svoje a hotovo.

A máte tam i nějaké mladé členy?

Jo, mladí kluci, tak 18 roků jsou tam... další 24.

A sem může asi přijít každý, ne? Nebo máte nějaké kritéria, že byste nikoho nevzali?

Tak jako přijít každý může, to jo, ale to jsme se domluvili, že bude rok chodit a až ukáže, jestli má doopravdy zájem, k té zásahové jednotce, ta zásahová jednotka, to jsou jako u hasičů dvě věci, jo, to je zase jako zásahová jednotka patří pod obec a svaz dobrovolných hasičů, to je zájmová organizace, tak jako třeba rybáři, jo, to jsou spíš jako ty soutěže.. proč by ne, ale tam jako musí něco umět

A to asi i kvůli nakoupení toho obleku, ne? Nebo to jste vlastně říkal, že to bude stačit..

No, to už se jako postupem času posunuje, Honza půjde do důchodu, tak to předá , já už taky, říkám, já dojždím do hasičky s vypšletěnýma očima, takto už...

A jaké máte pocity, když tady zahouká ta siréna?

Jak kdy... kdysi, když tady byl třeba syn s přítelkyní, tak sem je někam vezl a akorát jsem vyjžděl od baráku, tak houkala siréna, tak místo, abych je vezl na košť, tak sem je vezl k hasičce a řekl sem jim, ať si tam jedou sami, otevřel jsem jim vrata a tak jako... brali to sportovně.

A kolik se vás tak vždycky sejde?

Tak jako jak kdy, když je to v noci, tak sou všeci doma, tak asi všeci, ale když je to přes den, tak to se nám stalo, že sme tam byli tři, takže to jako žádný... no, být u dobrovolných hasičů je sice pěkný, ale dneska každý dělá ve světě, dělá někde a pracovní doma není od šesti do dvou, nebo do půl třetí jak bejvávalo, to už dneska nehrozí...

A stalo se vám, že jste musel odběhnout i z práce?

Jo..

A co na to v práci?

V práci to překouslí, protože za těch pět let, co jsem tam to bylo jednou, jo. Ale když jsem byl před tím v jiné práci, tak tam mi to tolerovali, protože pan X ví, jak to tam chodí, koneckonců, vždyť mu shořela celá stodola, že, taky jsme tam jeli ve dvě hodiny v noci a do práce jsem nemusel, než jsme to uklidili a tak..

Taky asi na to mají jiný názor ti lidi, kterým těm dobrovolní hasiči nějak pomohli, že...

Jo.

Dokážete si představit, že by někde nebyla ta jednotka dobrovolná v obci?

No, já si to představit dovedu, ale zas... musel by si to odskákat někdo druhej, museli by být profesionálních hasičů daleko víc, nemohli by vyjždět ze dvouma autama a v každém autě dva lidi, to jako ... dobrovolní hasiči jsou v podstatě..třeba, hořelo uhlí na škole, dojeli tam profici a ti to zahasovali a dobrovolní hasiči to kýblama vytahali ven, že ...nebo tak něco takového.

Ted' jak to bude, když se zruší některé profi jednotky to bude muset být postavené, na jiném systému.. pak když budou chtít dobrovolní hasiči odejít z práce, tak by ti zaměstnavatelé neměli ani kváknout, to ještě furt tak není, ne všude...

Docela se divím, že to netolerují, když to děláte pro obec, si mají vážit těchto lidí...

Tak jsou firmy, kde si toho vážijou, jenže když budou dělat někde u soukromníka, třeba jen dva co dělají dřevo, tak naštěstí to bere.. ale zaměstnavatel, který bude mít 5 lidí a ještě k tomu jednoho, který bude jezdit autem po světě, tak místo toho aby měl někde dělat nějaký takový kšeft, tak mu zavolá někdo, že je někde na ohňu a do práce nedorazí, tak kolikrát to může udělat za rok, že... to si nebudem nic nalhávat, to, že by to měli podporovat víme, ale kolik je takových zaměstnavatelů, stačí hromada zaměstnavatelů, řekne, když někdo omarodí, tak už chodit nemusíš, to se stalo mladýmu, vletěla mu spona do oka, začal marodit a šéf mu řekl, ale jestli jdeš marodit, tak už nechod'... no, to je fakt..., pamatuju lepší časy v tomto směru no... teď každý vidí jenom eura, každý má spočítané ty eura, kolik má vydělat za den a když mu něco nevyjde, tak je z toho nervózní, narovinu, dneska problémy někoho druhého nikoho nezajímají, pokud se to nezačne týkat jich samotných, tak na to každý jako prdí...

A děláte vy tady hasiči nějakou jinou akci pro obec?

To záleží na starostovi, to je náš šéf, jakože starosta to probere, naposled jsme myslím pumpovali vodu na sokolovně, nebo v tom sklepě...

On vás požádá nebo Vám to dá příkazem?

Tak on řekne, že tam potřebuje vyměnit vodu a my jedem ... jakýpak příkaz, tak to vypumpujeme, člověk se u toho zas něco naučí, vyzkouší techniku, nemusí to dělat nasucho.. a je to... ☺

Tak jo, já Vám děkuji.

PŘÍLOHA PVI: ROZHOVOR PETR

Jan, 55 let

Jak dlouho jste členem?

U hasičů?

Ehm

No, od mala, vlastně, asi od deseti roků

Ehm

Tady v Novosedlech?

Ne, já jsem bydlel v Březí a hasičku jsem měl naproti přes silnici, bylo to blízko a furt se tam něco dělo..

A kdo Vás k tomu přivedl? Jak jste se k tomu dostal?

Šak sem bydlel naproti hasičce přes silnici (smích), to byl ten důvod, to bylo fakt nejbliž, na hřiště jsem to měl půl kilometru

A proč jste tam pak jako zůstal? Že jste i teď v dospělosti dobrovolný hasič, co se Vám na tom tak líbilo?

Víte, že nevím? No, v Novosedlech jsem vedl děcka, jsem s nima byl aj dva roky potom na táboře, na hasičském, tam se vyblbli, tady taková ta banda, nevím, kdo tam všechno byl, oni by na normální tábor nejeli, tak jsme měli hasičský tábor tenkrát, tak tam se fakt vyblbli

A nějaká motivace proč jste členem..

U hasičů?

U dobrovolných hasičů, no..

Nebo tak.. začněme od jinud, máte nějaké schůzky tady?

Jo, pravidelně každý měsíc takovou údržbu techniky a dvakrát do měsíce jsou schůze.

A co tam řešíte,

No, tak co je potřeba nachystat... budeme mět ples, je potřeba to nachystat, v sobotu mám odpolední, takže se to musí nachystat.

Vzpomene si na váš první zásah?

No ani moc ne...

Nebo k čemu ta vaše jednotka jezdí?

Tak my jsem v pětce, my jezdíme zásahům jenom tady v Novosedlech, takže když někde něco chytne nebo se zvedne voda, tady někde něco...

A jak často třeba zasahujete, kolikrát vám to tak vychází do roka?

Tak asi takových 5 větších akcí za rok, víc ne. No, nebo jako když někdo potřebuje pomoci vyčerpat vodu nebo něco takového, jinak tady se nic neděje.. my jsem v pětce, my nikam nejezdíme, ani nikam k bouračkám, takže..

A chtěli jste a šlo by to, abyste postoupili?

Šlo by to, techniku na to máme, i lidi by jsem měli, ale jenomže ... dřív já pamatuju, tak to bylo úplně něco jinýho, to člověk musel z práce utéct nebo tak... teď každý dělá někde jinde a copak já si můžu dovolit z práce odběhnout jednou nebo dvakrát a pak by mě řekli, tak to už se běž žít něčím jiným a to má hromada lidí ještě takový problém, jako třeba z cihelny kluky pouštijou, ale ti co dělají někde u soukromníků, tak to mají taky tak... takže nám to vyhovuje tak, jak to tady máme.

Neplánujete postoupit?

Neplánujeme, neplánujeme, zatím ještě.

No a tak nějaký výjezd nebo co jste zažil, co bylo pro vás takového nejhoršího třeba...co vám tak utkvělo v paměti...

Nejhorší... tak pokaždé, když se něco stane, tak je to nejhorší. Já pamatuju, jak jednomu pánovi shořela střecha na baráku, no tak.. jsme tam zůstali a všechno jsme to uklidili, on měl potom střechu do týdne hotovou, tak jsme mu pomáhali, takže.. nebo u dalšího tady, no... srazil se s vlakem na přejezdu, ve škodovce vzal karbidový děla z vinohradu a škodovka mu tam zůstala... jemu se kupodivu nic nestalo, jen byl potlučený, ale jemu se fakt nic nestalo

Tak to měl štěstí...

Jo, to měl, my se nedostaneme k nějakým extrémním případům, Drnholec třeba jezdí ke každé havárce...

Ale tak jednou za čas se dostanete, třeba jak se cítíte při zásahu? Nějaké vaše pocity? Adrenalin?

Tak adrenalin... každý už ví, co má dělat, takže si dělá to svoje, my to proberem až potom, když k něčemu dojde, tak jedem.

A vy už máte každý svoji funkci nebo vám to velitel rozdělí až pak?

To už každý má rozplánované, co má dělat, tak nějak přibližně... ono se třeba někdy stane... no, je to naplánované, co máme dělat, máme tady řidiče, strojníky, lidi, co dělají toto, když vyjede... když vyjedem, tak se teprve zjistí, kolik nás jede, to není jak u profíků, že je tam stálá služba, tam naskáčou 4 lidi do auta a každý pak ví, co má dělat... když tady hořelo na Lukách, tak jsme se tam sešli tři, já protože jsem marodil, sem byl doma, Jožka, jako důchodce a Luboš, ten měl odpolední, byl doma a je nás tam 12, jo.. takže to jsem se domlouvali až v autě, co kdo bude dělat

A je tady pro Vás něco obtížné? Nebo co to obnáší být členem dobrovolných hasičů?

Tak za prvé, každý rok musíme mít zdravotní prohlídku, musíme mít školení řidičů každý rok a nevím co ještě..

A co nějaká fyzická zdatnost?

To by mělo být při té prohlídce u doktora. A to jako funguje, protože my jako spíš (než tady nějaké ty zásahy), jsme se dali dohromady tady před tou dobou, spíš kvůli soutěží a tak, nikdo z nás nepočítal s tím, že budeme zachraňovat lidi a tak... ale byli jsme takovou partíou, že jsem jezdili na soutěže a kluci, co jsem vedl, tak taky v podstatě, kluci další, co byli starší, co v životě u hasičů nebyli, tak jako ti, co chodili jako mládežníci, tak jsem je jako dotáhl na hasičskou soutěž a v podstatě, jsou tam doteď. Ale jako oni u hasičů od mala nebyli, ti měli nějakých 16, 17 roků, když jsem je tam dotáhl, do toho sboru.

A vy taky ještě tak nějak trénujete?

Už ne. Ne, jednou za rok se musíme samozřejmě zúčastnit okrskového kola, aby bylo vidět, že to dokážem uběhnout nějakým způsobem. Tak naposledy to bylo dva roky zpátky, to bylo v Drnholcu, to jsme tam měli docela dobrý čas, loni to bylo v Ivani.

A trénovali jste i nějak před tím?

Jo, máme tady takový hřiště u čističky, no, tak tam jsme si to vyzkoušeli.. jako každý to umí, ale vyzkoušeli jsem si třeba jak hadica stříká a docela to klaplo.

A nemáte chuť se třeba takhle sejít a nějak si zatrénovat a pocvičit si?

No chuť ne, ale kolikrát to musíme udělat. Tak spíš než nějaké to trénování, je lepší, když vlezem do hasičky a uděláme údržbu techniky, vytáhnem stříkačky, zajistíme co motor, jak který klepe, na autě podotahujem šroubky.

Musíte si něco odpírat?

Ne, nemusíme.

Máte třeba v sobě i to, že jste u dobrovolných hasičů, že byste chtěl pomáhat těm lidem, nebo jste tam kvůli té partě lidí, nebo proč tam pořád jste?

Tak to pomáhat lidem to a priori nebylo jako první, jako první bylo, že tam byla dobrá parta, že mě to bavilo, takže nad tím asi neuvažoval nikdo, že půjde k hasičům a bude pomáhat lidem, protože ze začátku to byla fakt parta lidí, kteří se slezli jednou nebo dvakrát za týden, když jsme jeli někam na soutěže... to si pamatuju, když ti kluci jezdili, to jsem s nima strávil třeba já nevim 10 sobot na soutěžích. A bavilo je to tenkrát, no, takže... dneska to je jiný... no.. já už stárnu, ty soutěže tak nemusím.

Vy už s nimi vůbec nejezdíte?

Ale jo, jezdím, ale nemusím už utíkat, jako, to... to ještě před dvěma rokama jsem utíkal s rozdělovačem, ale teď vloni to bylo v Ivani a tam už jsem se tomu vyhnul, tam už jsou jiný kluci.

A proč to teda děláte? Nebo vy už přemýšlíte, že to nebudete dělat? Dokážete si představit, že už nejste tím členem DH?

No, já si to dovedu živě představit, že nebudu u dobrovolných hasičů.. jako členem sboru budu, zaplatím známky, dojdu na schůzku, dám si tam ten párek nebo něco a sem tam s klukama a posedím, ale nemíním do šedesáti let s hadicama někde... jako říkám, začne někde hořet, tak dojdu do hasičky a otevřu jim tak maximálně dveře a jedte, jo, protože tak, člověk roky nezastaví a je tam hromada mladých kluků kolem té třicítky..

No a na co byste je tak nalákal, chtěl by jste aby tam třeba více chodili?

Dneska... to je všechno nějak jinak.. když sem začínal já, tak v televizi bylo prd, za mých mladých časů, deviza začínala myslím od šesti večír a v 10 to končilo, byl jeden program a když sem s těma klukama byl na tom táboře, to bylo někdy v 85, 86, 87 nebo tak, dva tři roky po sobě, to taky nebyl žádný zážrak, je to bavilo, protože nic jiného nebylo. Dneska děcka mají hromadu počítačů, každý má počítač a každý má jiný zájmy, dneska je to jiný. Dřív, když děcka došly zmáčení, třeba z tréninku, tak to nikomu nevadilo, dneska když děcka dojdou zmáčení, tak rodiče doletijou, protože nikdo se nemůže dovolit s něma marodit, že no... to je tvrdý kapitalismus, který tady toto všechno odbourává

A jako když jste byl třeba u těch povodní nebo když někomu čerpáte tu vodu nebo něco, když něco děláte, tak jaký z toho máte pocit? Jak to berete? Jakože třeba otrava, že tam musím, zase jet?

Néé...

Nebo máte dobrý pocit, že jste něco udělal?

Pochválíme se mezi sebou, to jako samozřejmě, to jako jo, ale jako u povodních nebyl čas na nějaké to... to my jsme byli utahani permanentně, ale když někomu pomůžem, tak pomůžem, že , povykládáme o tým a dáme si pak pivo, že.

A nevyvolává to ve vás nějaké pocity?

Jako myslíte, jako, že bych se cítil jako král nebo něco takového?

No ☺...

No, to ne... jsem rád, že někomu pomůžu.

A chtěl byste víc pomáhat víc, kdyby to šlo?

Ješiši, tak to bych musel mít jako zaměstnání, protože není na to čas, teď už... jak jste se mě ptala, jak dlouho tam chci být u hasičů.. Tak já na starý kolena dělám na směny, mám ranní , odpolední, někdy noc a to už není tak jak to bylo dřív.

Už se ta jako nedá nějak skloubit?

Ne.

A věnujete si i jiným zájmům?

Já už asi ani na jiný zájmy už moc času nemám, chodím do práce, nějaký vinohrad, nějaká víno sem tam musím okoštovat..

A co Váš kolektiv, vaše parta ve sboru?

Všechno dobrý kluci, zatím.

Máte spolu dobrý vztah, jo?

Jo.

A fungujete jako kolektiv při nějaké akci? ... nehádáte se nebo táhnete opravdu všichni za jeden provaz?

Jako, když je to akce, že máš něco uklidit nebo něco takového, třeba teď půjdem nachystat sál, to se budem hádat, samozřejmě, že... no ale to vždycky ... uděláme to tak, aby se to udělalo brzo, že, zatím každý chce něco dělat, pokud dělají všichni, tak to de, ale tady je u hasičů asi 50 lidí dohromady, co platí známky a z toho ze aktivně zúčastňuje tak 10-12, furt ti samí, no, takže, ti co se zúčastňují, tak to dělat chtějí, v tom problém není, ale tak nějak je to...

A jak vnímáte reakce z okolí na hasiče?

No, jak kdy, když se nám něco podaří, tak nám poklepe někdo po ramenách, ale když se nám něco nepodaří, tak to dem zapít, to potom jsou zas ty reakce trochu jinačí... a tak.. tady je takových zájmových skupin víc, fotbalisti, ti mají svoje, hasiči, ti mají svoje, rybáři a to.. no

A čekáte od lidí, že by Vás měli víc chválit?

Ne, to já nepotřebuju slyšet, vůbec teda...

A co si myslíte o dětských sborech hasičů? Myslíte, že je to potřebné, že se to v těch dětech jako buduje nějaké hodnoty?

Nevím, jak bych Vám to řekl, no, my tady už několik roků pořádáme soutěž pro děčka vyloženě, to vidíte ty špunty, to neměří ani metr a už to má ušitou uniformu a už jako pěknou, bývá to pravidelně někdy v květnu, dojdete se podívat, tady v cistře.. a ty děčka to baví, mají radost, když můžou roztáhnout hadicu a přidat tlak, na stříkačce plyn , samy, jo...

Ale myslíte, jestli v nich i budují jako že se vytváří pocit i toho, že vykonávat dobro pro druhé, nebo je to jenom o tom požárním sportu?

Tak, ze začátku, když jsou tak malý, je to určitě jenom ten požární sport, protože tam jim do hlavy určitě nebude někdo něco klavírovat, ale aspoň se tam naučí tu hadicu, jak se roztáhne, jak vypadá.. a hromada z nich u těch hasičů zůstane, že...

A jezdíte i vy na nějaké školení, nějaké zdravotní? Věděl byste přesně, jak zachránit člověka? Absolvujete nějaké školení?

To vždycky jednou za rok školení řidičů a oni nám vždycky ještě říkají aj nějaký ty... teď jsem měli ty zdravotnické, jsem to měli vloni, tady na sále no a tam nám řeknou základní věci, ale dneska.. dřív to bylo jinačí, dřív člověk musel umět všechno, aby člověka zachránil, dneska má každý v kapse mobil, a první vždycky.. to nám říkali vždycky.. se ho snažte

položít, když bude zraněný a okamžitě mu volejte sanitku, protože ta sanitka nebo doktor nebo vrtulník tam bude za chvíli, no, protože, když vidím někoho rozbitého, tak vím prd, že... tenkrát doktor od pohledu nepoznal, co tam udělat, takže.. takový ty základní věci jako zavázat ránu, když krvácí nebo něco takového, nějaké ty..to bysme snad ještě zmastili, ale do nějakých specializovaných oprav člověka bych se nepouštěl.

Máte pocit, že by působení v hasičství mělo nějakým způsobem vliv na Váš život? Že by se Vám nějak víc změnili hodnoty nebo si víc vážil života?

No tak, ono to.. ne, že bych si jako víc vážil života, ale když vidíte jak někomu shoří půlka baráku nebo něco, tak.. nebo někde je nějaká škoda, tak je si to trochu srovnáte v té palici, ale že by mě to nějak převrátilo život, to asi ne.

Nejste třeba v různých věcech opatrnější?

Asi ne. Tak jako, vím, co dokáže oheň, tak v tom smyslu možná jo, ale jinak ne.

A máte nějaké pojištění, kdyby se vám při nějakém zásahu něco stalo?

Já su jako .. já mám smlouvu s obecním úřadem a sem tam pojištění, ale jako, dneska kdyby se mi něco stalo, ať se jedná, jestli my nebo Drnholec nebo někdo, když se jede k akcím nebo někam, tak musím mít vybaven, tak jak má být, to znamená, že.. musí mít zásahový oděv, musí mít boty, helmu, rukavice a když leze na střechu, musí být zajištěný. To jsme třeba viděl na posledním zásahu, jak kluci z druhé vesnice tam lezli bez zajištění a byl z toho průser, to zas jako si pamatuju... kdysi tady hořelo u sklepů, za vodárnou a já jsem šel z práce, dal jsem si jenom hasičkou blůzu a helmu a řídil sem auto a když jsem tam dojel, tak sem seděl v autě, já jsem nevyklízal, došel vyšetřovatel a chtěl, abych mu naspal, kdo tam všechno byl a já vylezl... já sem měl jenom kratase a papuče nebo pantofle..

A byl z toho průser?

Byl, to bylo naposledy, co jsem si to dovolil, ale já jsem jako říkal, že z toho auta nevylezu, no a od té doby sem to neudělal.

A jak jste na tom s vybavením?

Máme nový vybavení aj oblečení aj všechno, takže aj helmy a boty.

A to máte od obce nebo máte i nějaké sponzory?

Máme tady to oblečení, máme od obce, to pravidelně každý rok kupujeme nové ty obleky nebo takhle, teď už máme nakoupených těch 10,11, každá má svoje a na nějaké divočení nikdo moc není, protože aj kdyby chtěl ze sebe dělat někdo geroja, že někam poleze, tak my ho usměřňujem, protože to není dneska sranda někde spadnout nebo si něco udělat

Takže to raději necháváte na profíkách?

Ne, že necháváme, ale to kdybychom to šli dělat, tak radši když lezu, tak radši si k tomu opasku zapřáhnú ještě kousek lana, nebo něco, takže to už tokový ten úraz, to si pamatuju z mláďi, když jsem tam doletěl v těch papučách, že jo, ale to už je 40 roků zpátky...

Postupem času k tomu asi taky člověk přistupuje trochu jinak, že...

Jo, no tak, člověk postupem času zjistí, že každá rána kladívkem bolí a je to někde jinde

A Vám se někdy něco stalo?

U hasičů ne.

A někomu ano? Měl někdo nějaký úraz?

Tady u hasičů ... já nepamatuju, pamatuju třeba v DD, když tam hledali naftu a buchlo jim to, tak tam ty organizační zmatky, zrovna a velice každý chtěl všechno organizovat a jednoho kolegu to tam.. oni zapřáhli maringotku, že ho odtáhnou dál, a aby neshořela, protože to tam pěkně hořelo a oni ho tam zmáčkli a měl rozmačkaný rameno, nemohl potom strílet, jako myslivec, že.. já už se radši nikam nehrnu..

Ale dřív jste se určitě hrnul, ne?

No, to sem jako udělal to všechno, ale to, tak jak ... my si to tady oduklízíme každý měsíc v té hasičce, tak si tam řeknem svoje a hotovo.

A máte tam i nějaké mladé členy?

Jo, mladí kluci, tak 18 roků jsou tam... další 24.

A sem může asi přijít každý, ne? Nebo máte nějaké kritéria, že byste nikoho nevzali?

Tak jako přijít každý může, to jo, ale to jsme se domluvili, že bude rok chodit a až ukáže, jestli má doopravdy zájem, k té zásahové jednotce, ta zásahová jednotka, to jsou jako u hasičů dvě věci, jo, to je zase jako zásahová jednotka patří pod obec a svaz dobrovolných hasičů, to je zájmová organizace, tak jako třeba rybáři, jo, to jsou spíš jako ty soutěže.. proč by ne, ale tam jako musí něco umět

A to asi i kvůli nakoupení toho obleku, ne? Nebo to jste vlastně říkal, že to bude stačit..

No, to už se jako postupem času posunuje, Honza půjde do důchodu, tak to předá , já už taky, říkám, já dojždím do hasičky s vypšletěnýma očima, takto už...

A jaké máte pocity, když tady zahouká ta siréna?

Jak kdy... kdysi, když tady byl třeba syn s přítelkyní, tak sem je někam vezl a akorát jsem vyjížděl od baráku, tak houkala siréna, tak místo, abych je vezl na košť, tak sem je vezl k hasičce a řekl sem jim, ať si tam jedou sami, otevřel jsem jim vrata a tak jako... brali to sportovně.

A kolik se vás tak vždycky sejde?

Tak jako jak kdy, když je to v noci, tak sou všeci doma, tak asi všeci, ale když je to přes den, tak to se nám stalo, že sme tam byli tři, takže to jako žádný... no, být u dobrovolných hasičů je sice pěkný, ale dneska každý dělá ve světě, dělá někde a pracovní doma není od šesti do dvou, nebo do půl třetí jak bejvávalo, to už dneska nehrozí...

A stalo se vám, že jste musel odběhnout i z práce?

Jo..

A co na to v práci?

V práci to překousli, protože za těch pět let, co jsem tam to bylo jednou, jo. Ale když jsem byl před tím v jiné práci, tak tam mi to tolerovali, protože pan X ví, jak to tam chodí, koneckonců, vždyť mu shořela celá stodola, že, taky jsme tam jeli ve dvě hodiny v noci a do práce jsem nemusel, než jsme to uklidili a tak..

Taky asi na to mají jiný názor ti lidi, kterým těm dobrovolní hasiči nějak pomohli, že...

Jo.

Dokážete si představit, že by někde nebyla ta jednotka dobrovolná v obci?

No, já si to představit dovedu, ale zas... musel by si to odskákat někdo druhej, museli by být profesionálních hasičů daleko víc, nemohli by vyjíždět ze dvouma autama a v každém autě dva lidi, to jako ... dobrovolní hasiči jsou v podstatě..třeba, hořelo uhlí na škole, dojeli tam profici a ti to zahasovali a dobrovolní hasiči to kýblama vytahali ven, že ...nebo tak něco takového.

Teď jak to bude, když se zruší některé profi jednotky to bude muset být postavené, na jiném systému.. pak když budou chtít dobrovolní hasiči odejít z práce, tak by ti zaměstnavatelé neměli ani kváknout, to ještě furt tak není, ne všude...

Docela se divím, že to netolerují, když to děláte pro obec, si mají vážit těchto lidí...

Tak jsou firmy, kde si toho vážijou, jenže když budou dělat někde u soukromníka, třeba jen dva co dělají dřevo, tak naštěstí to bere.. ale zaměstnavatel, který bude mít 5 lidí a ještě k tomu jednoho, který bude jezdit autem po světě, tak místo toho aby měl někde dělat nějaký takový kšeft, tak mu zavolá někdo, že je někde na ohňu a do práce nedorazí, tak kolikrát to může udělat za rok, že... to si nebudem nic nalhávat, to, že by to měli podporovat víme, ale kolik je takových zaměstnavatelů, stačí hromada zaměstnavatelů, řekne, když někdo omarodí, tak už chodit nemusíš, to se stalo mladýmu, vletěla mu spona do oka, začal marodit a šéf mu řekl, ale jestli jdeš marodit, tak už nechod'... no, to je fakt..., pamatuju lepší časy v tomto směru no... teď každý vidí jenom eura, každý má spočítané ty eura, kolik má vydělat za den a když mu něco nevyjde, tak je z toho nervózní, narovinu, dneska problémy někoho druhýho nikoho nezajímají, pokud se to nezačne týkat jich samotných, tak na to každý jako prdí...

A děláte vy tady hasiči nějakou jinou akci pro obec?

To záleží na starostovi, to je náš šéf, jakože starosta to probere, naposled jsme myslím pumpovali vodu na sokolovně, nebo v tom sklepě...

On vás požádá nebo Vám to dá příkazem?

Tak on řekne, že tam potřebuje vyměnit vodu a my jedem ... jakýpak příkaz, tak to vypumpujeme, člověk se u toho zas něco naučí, vyzkouší techniku, nemusí to dělat nasucho.. a je to ... ☺

Tak jo, já Vám děkuji.

PŘÍLOHA PVII: ROZHOVOR ADAM

Adam, 33 let

První otázka.. jak dlouho jsi dobrovolným hasičem?

No, jestli jsem to teda dobře počítal, tak asi 25 let..

25 let? Hm.

To teda asi znamená, že si začínal už jako dítě?

No, ano.

No a můžeš mi teda říct, co se stalo... nebo kdy ses teda poprvé rozhodl, že se staneš dobrovolným hasičem? Nějaký ten prvotní impuls nebo co se odehrálo v Tobě

A.. tak ono to .. oni v tom fungovali hodně rodiče. Takže přes rodiče.

A oni Tě teda k tomu nějak dovedli? Hm.

V kolikati si tam šel?

Myslím, že jsem začínal v sedmi nebo v osmi letech.

Aha.. a co jste tam dělali, jako děti?

Jako děti, no.. převážně jsem se učil jako ty základy všechny, potom tréninky na soutěže, ježdění po soutěžích, besídky a takové, programy pro děcka a takové..

A kam jste jezdili na ty soutěže?

Tady po celém okrese..

A měly jste nějaké úspěchy jako děti?

No, relativně jo.. kam jsme dojeli, tam se nás báli.

A ty si tam byl vlastně nepřetržitě od toho dětského sboru?

No, jako činnost jsem nikdy nepřerušil..

Nikdy? No a proč ses teda rozhodl tam zůstat a věnovat se tomu teda trošku na vyšší úrovni..od těch 18 ti let už asi probíhali nějaké ty zásahy..

No, ono když už je v tom člověk vychovaný, to už prostě pokračuje dál, bych řekl.. Tak nějak asi..

A jaké byly důvody, proč si tam pořád chtěl jako zůstat?

No, tak baví mě to, že jo.. a pokud to člověka nebaví, tak to ani nemá cenu dělat.

A vzpomeneš si na svůj nějaký první zásah, první výjezd?

Ješišmaria.. tak to bych asi lhal, už asi ani nevím... to už je fakt hodně dlouho

Nebo nějaký silný zážitek, co pro tebe nějak mělo, na co vzpomínáš, z nějakého výjezdu..

Tý brd'o, že by mě zrovna něco teďka napadlo... Co sem, zažil pěknýho.. no..

Nebo ty nemáš nic, co si zažil pěknýho..co ste udělalli, z čeho si třeba měl takový dobrý pocit?

Tak jako, pocit máš dobrej, když pomůžješ, nebo něco zachráníš, ale brat to jako přímo nějaký příklad, tak to je jako relativně těžký.

No a tak řekni, jako, co tak běžně děláte, jak k těm zásahům vyjíždíte, jak zhruba často a tak..

A tak, my povětšinou vyjíždíme k nějakým požárům, tráva, baráky, a podobné věci nebo jako celkem potěší, když třeba byly jako záplavy a pomáhali jsme lidem, byl to dobrej pocit, že jsme pomáhali evakuovat ty lidi a tak.. Potom jim z baráku jako dostat vodu pryč..

A máš jako nějaký takový děsivý zážitek? Že by ses dostal do situace nebo že by si viděl jako něco fakt hodně zlého?

No, tak u dopravní nehody jednou jako, to nebyl pěkněj pohled..

A co se dělo?

No to bylo u dopravní nehody u Pohořelic.. to byla dopravní nehoda, ženská přišla o nohy.. Ješiš.. Takže to nebylo ani trošku pěkné..

A vy jste tam nějak pomáhali?

No, my jsme nejdřív fungovali na jednom autě, který to zavínil, ten byl lehčí, daleko lehčí, toho se vytáhli ven a zajistili jsme auto proti požáru, ano a pak jsme jakoby řídili dopravu, uklízeli jsme, a pak jsme se nachomýtlí k tomu, jak Mikulov, vystříhával tu ženskou z toho auta ven Jako, přímo, že by jsme se zúčastnili, jako to ne, ale jenom prakticky jsme to viděli. Spíš to druhý auto a to teda nebylo ani trošku pěkné.

No a měl si třeba po tady této zkušenosti, po tady tomto zážitku třeba, že jsi měl blbý sny? Špatné spaní?

Ne, vůbec.

Ne, neměl si nikdy takový pocit, že by to bylo hrozné, že by sis řekl, že už by ses na to chtěl vykašlat, přišla taková chvíle někdy?

Ne, to ne.

Nikdy sis to neřekl? Tadle mě teda určitě nikdy nepřepadlo, takovej stav.

A tak mě třeba ještě nějak popiš, co konkrétně obnáší být dobrovolným hasičem, vy jste v jaké jednotce, vy jste ve dvojce?

My jsme ve trojce, až.

Ve trojce, aha.. No a co konkrétně teda obnáší, že seš dobrovolným hasičem? Co musíš dělat a tak..

To je poměrně dost široký, to záleží na tom, jakou máš funkci, jo..ono se to odvíjí.. povinnosti se odvíjí podle tvýho zařazení, což je třeba jako, já jako strojník mám na starost svoje vozidlo, aby bylo udržované, doplněné pohonné hmoty, aby bylo schopné k výjezdu, no a zároveň každěj máme nějaký povinnosti, udržovat pořádek, a prostě chod zbrojnice a tak dále..

Hm. Protože jako, někdo to dělat musí, že.

A jak často se třeba scházíte nebo jak ty schůzky probíhají?

Většinou, pokud není nějaká brigáda nebo neděláme nějakou akci, tak se scházíme jednou za měsíc, hm..pokud teda není zrovna opravdu nějaká akce.

Jako byla teď před Vánoce a to jsme se scházeli každý týden, protože jsme každý týden něco dělali, jo tak to bylo..jednou týdně.

A co jste třeba dělali? Dělali jsme.. bylo to zpívání, diskotéka, Silvestr. Takže to, každý týden jsme prostě řešili a plánovali.

Takže jakože když máte ty schůzky, tak plánujete jako většinou tady nějaké ty akce.

Jasně.

A procházeli jste třeba i nějakým školením? Co musíš udělat pro to, aby ses stal tím dobrovolným hasičem?

No, přímo takhle jako na začátku jako takové žádné školení jako není, jako když se přihlíšíš, tak po tom je povinně velitel jednotky proškolit každého člena z těch základů, aby věděl, co kde jak a proč, no prstě je to já nevím... asi 8 hodinové školení.. musí každý získat od velitele.

No a potom musíte chodit třeba i na nějaké zdravotní prohlídky nebo něco takového

Jako pokud třeba chceš být jako nositel dýchací techniky, tak .. i když v současnosti je j to skoro jako povinnost, tak musíš mít kompletní zdravotní prohlídku, jinak to nejde.. Což je každý rok, plicní a tak dále.

A jsou ještě nějaké kritéria, jaké by musel daný účastník, nebo ten, kdo se chce stát dobrovolným hasičem splňovat?

Já myslím, že ani ne... jediný předpoklad je jako, když to vezmu výjezdovou jednotku, tak vyjíždět můžeš až od 18ti let. Ale jako takový dobrovolný hasič můžeš být prakticky od narození, ale vyjíždět až od 18ti..

Jo.. a co kdyby se Ti náhodou stalo..konkrétně u nějakého zásahu, máte nějakous smlouvu podepsanou, nebo pojištění?

No, máme pojištění, každý člen, který je ve výjezdu je automaticky pojištěný.

Hm.

I když teď se dokonce budeme ještě navíc připojišťovat, prý, protože nás to pojištění moc nekryje, to základní..

Co cítíš, když jedeš jako ke konkrétnímu zásahu nebo jako co se děje, když třeba začne někde hořet nebo ej někde nějaká akce, ke které máte vyjet, co se vlastně stane, spustí se siréna nebo Vám začnou nějak zvonit telefony nebo jak to probíhá přesně?

Dojde smska, zároveň začne houkat siréna, to je jak kdy to pořadí , někdy dřív houká, někdy dřív dojde smska, seběhem se do zbrojnice, máme deset minut na to, abychom se převlíkli a vyjeli, většinou, my teda osobně vyjíždíme do 4 minut od té doby, co nám to vyhlásí.. a pak prostě doběhneš, převečeš se, přes vysílačku zjistíš, co kde kam máš vyrazit, no a podle toho kolik nás je si rozhodneme, jakýma vozidlama pojedeme, zároveň, jaká je to událost, protože máme rozdělený auta, na různý události, no a vyrazíme na ty události..

A kolik těch aut máte?

3 a každý má v sobě něco jiného, jiné vybavení..

Jako například...

No tak třeba jako teďkom ta tatra už je komplexní, můžem vyjíždět prakticky k čemukoli. Dřív jsme to měli, když byla ta stará tatra, tak tam nebylo prakticky skoro žádné nářadí, Avia byla speciální, dá se říct na tahání vody, ta Frontatra, ta byla jako pomocné vozidlo, že měla elektrorvybavení..a teď se to hodně přestěhovalo do té tatra.převážně teďkom, Tatra vyjíždí vždycky a potom už některé druhé vozidlo. Záleží na tom, kolik z nás se seběhne.

Jo a máte to třeba i nějak rozdělené, že, aby zrovna v té chvíli někdo neseděl na pivě? Nebo něco tak, máte rozdělené služby?

Nenenene, to vůbec..tohle je vysloveně dobrovolné, takže..

A kolik se vás teda jako vždycky sejde?

Nonono... záleží co je za den, jaká je denní hodina, ale jako většinou nás je tam.. já nevím, když to bude odpoledne nebo třeba jako víkend, tak je to 6-10 a když budeš mít třeba jako pracovní dobu, tak vyběhnou třeba jenom tři.

A jak často zhruba na ty výjezdy jezdíte?

No, paušálně se to nedá říct, ale v loňském roku jsme měli, jestli se nepletu myslím, 37 výjezdů. Takže je to jako skoro 3x do měsíce, když to vezmeš průměrem.

A řekl bys, že Vaše jednotka je rychlá a spolehlivá?

Já myslím, že jo, myslím, že hodně

A dokážeš mi nějak jako popsat svoje pocity? Už třeba když k tomu konkrétnímu zásahu vyjíždíš? Jako, jestli máš v sobě adrenalin nebo co cítíš?

No určitě, jako nastoupaný adrenalin, a relativně toho moc kolem sebe nevnímáš, takže jako...

Takže třeba buď hasíš nebo děláš to, co máš a zapomínáš jako tak nějak vnímat realitu?

Určitě, určitě, ono jako postupem času se jako člověk zklidňuje, jo, zas na místě nemůže fungovat jenom ten adrenalin, protože to by byl chaos, že jo.. takže postupem času se jako člověk uklidní, jo, ale ten první moment, když Ti zahouká siréna, tak je ten adrenalin maximální a utíkáš jenom..

A stalo se i někdy třeba to, že by si viděl něco a řekl by sis, ne tak do toho nejdu?

Zatím sem nic takového neviděl, asi..

Vám vždy někdo rozhodne nebo rozdělí úkoly?

Jo, od toho je tam vždycky velitel zásahu na místě, ten řídí jednotky a předává to dál, přes našeho velitele a ten když tak dojde a řekne, ty si vem to a ty si vem to a rozdělí si svoje lidi.

A jako třeba fungujete jako kolektiv? Máš v těch lidech oporu? Máš v nich důvěru?

Já si myslím, že jo, protože, jako zas.. nevěřit těm lidem, tak s nima nemůžeš jako nikam, že jo..musíš se spolíhat na druhého.

Takže jste jako dobrá parta, bys řekl?

Já myslím, že jo.

A máš mezi těma lidma i nějakého dobrého přítele?

Já myslím, že je to tak nastejno, asi.. Jo.. Jako dělat rozdíly mezi jednotlivýma lidma nemá cenu.

A jak vnímáš, jestli je to pro tebe nějak náročné, nebo už to ani nevnímáš? Nebo jako už to bereš jako součást života?

Pro mě náročný to není, jako a součást života je to zároveň taky, že jo, protože už to dělám hodně dlouho.

A dokážeš si představit třeba, že bys to nedělal?

No, tak o tom jsem ani nikdy nepřemýšlel.

Nikdy tě to fakt nenapadlo, že by tě něco tak naštvalo, že by sis řekl, že už toho máš dost?

Ani ne, zatím.

Tak to je dobré.. a musíš si něco odpírat, třeba například?

.... No, já myslím, že ne..

Seš takový ideální, spokojený, dobrovolný hasič..

Tak jako, né, že by si třeba člověk neodpíral, ale děláme něco ve zbrojnici a chceš mít volno, nemůžeš, jako jo.. máme brigádu, ale bohužel, to je součást toho..to zas není jakoby odpírání, ale jako je to součástí..

A třeba když si byl u spousty zásahů a hodně si toho viděl, změnil se třeba nějak tvůj náhled na svět nebo, že by se někam posunuly tvoje hodnoty, vnímání okolí a světa jinak?

... tak to bych řekl, že asi ne...

Nemáš pocit, že bys byl jako třeba opatrnější nebo, že by sis víc vážil života nebo tak? Po jako fungování v tomto sboru..

To bych řekl, že asi ne, fakt, že ne..

A můžeš třeba uvést nějaké důvody jako třeba proč zůstáváš ve sboru, co tě na tom tak hodně baví?

Uf... to je celkem těžký popsat.. ale tak jako první věc je.. za prvé, že to opravdu dělám už dlouho.. jo, to je první věc, druhá věc je, že mě to baví, baví, ale já jako nevím proč baví.. je to ... je to složitý celkem to vysvětlit...

Tak to zkus..

Ono se Ti to lehko řekne.. já nevím tak.. jako opravdu, když už je třeba ten výjezd a naběhne adrenalin, je to věc, která se každému člověku líbí.. když ho to nabudí jak kdyby, to je jedna věc...

A jak se třeba cítíš po tom zásahu? Máš třeba dobrý pocit z odvedené práce nebo máš chuť se jít opít nebo jako...

To záleží na tom zásahu, třeba když budeš někde já nevím, skoro celý den na nějakým stohu, tak budeš ráda, že dojeděš zpátky a prostě je ti úplně všechno jedno a deš dom.. jo.. ale když už zase pro změnu dejme tomu, vidíš barák v plamenech a podaří se Ti tam něco zachránit, tak to jako fakt potěší. Ono, je to postě zásah od zásahu..

A jako třeba, setkal ses v okolí s nějakýma reakcemi na dobrovolné hasiče?

To určitě..

A jaké máš zkušenosti pozitivní nebo negativní zkušenosti?

To je relativní, někdo tě bude plácát po rameni a někdo Tě zase pro změnu pomlouvá, jako, jo.. to je od člověka.

To je dobrovolná činnost a vy za to nedostáváte vůbec nic..

Ne, vůbec nic, ne..

A třeba když jste teďka koupili nové auto nebo máte něco nového, tak to Vás sponzoruje kdo? Nebo je to všechno přes obec?

Máme sponzory, potom my jsme jako ... prostě spadáme pod obec.. ona je náš zřizovatel, takže.. ona nás jako finančně dotuje.

Takže ty sponzory jako shání obec?

No, sponzory si sháníme my sami.. Ale jako ze zákona, by správně každá obec měla mít zajištěnou požární ochranu a buďto tím, že má sbor dobrovolných hasičů nebo má s nějakým jiným sborem sjednanou požární ochranu..tady třeba my jsme, že obec má jako svoje hasiče.. tím pádem, ona je musí jakoby živit. Normálně jako klasický rozpočet a hotovo..

Ale nikdo jako konkrétně z vás z toho nemá nic, je to všechno dobrovolné..

Ale jako v současné době, když odejdeš z práce, tak si můžeš vyžádat náhradu mzdy.. že ti dají papír a ty ji dáš svému zaměstnavateli a Břeclav nebo kraj to proplatí.

Jo?

Ale jinak jako jakékoli žádné jiné náhrady neexistují na nás.

Ty máš svoje zaměstnání a dá se to tedy s tímhle jako dobře skloubit?

To já naštěstí to mám v práci takové, že když už su v okolí přímo někde, kde to není problém dojet, tak můžu. U nás.. my s tím problém nemáme. Ale to musím být v okolí Březí, když už su třeba někde s traktorem v Perné, nebo v Mikulově, v Dunajovicích, tak to nemá smysl, že.. to než bych dojel, tak.. je po válce.

A máš třeba i jiné zájmy nebo se jako výhradně věnuješ jenom tomu hasičství ve volném čase?

Ne, mám i jiné koníčky.. Plastikový modelářství dělám, druhou světovou válku..převážně..

Jo.. a jaké vidíš jako hlavní pozitiva být dobrovolným hasičem? Jako co bys doporučil ostatním lidem, abys je nalákal, aby to taky dělali?

Na to, že není špatný zkusit si jednou vyzkoušet někomu pomoci, zažít prostě to, když máš dobrou pocit, že si někomu pomohla.

Zůstáváš v tomto sboru hlavně, že chceš pomáhat druhým lidem, to tě prostě naplňuje, je to hlavní důvod?

No já si myslím, že jo.. je to hlavní důvod,že pomáháš druhým

A co cítíš jako takou nějakou satisfakci, nebo zadostiučinění toho, že to děláš.. třeba jako potěší tě, že tě někdo pochválí nebo to jako ani nepotřebuješ slyšet? Co je pro tebe jako tou odměnou?

Jako, koho by nepotěšilo, když tě někdo pochválí, že, ale bohužel, když už někde je někde nějaký ten zásah tak tam nebývá čas na to, aby Ti někdo chválil nebo Ti děkoval..

Ani zpětně?

Tak stalo se to, že došlo poděkování, nebo aj za ty povodně jsme byli na poděkování v Břeclavi, že jsme dostali ocenění, ale to je celkem výjimečně, ale většinou to jako člověk cítí sám, že je rád, že pomohl.

.. že máš jako takový ten dobrý pocit, že dneska se nám to jako povedlo..

Jo.. je to asi o tom pocitu jenom jako..

A pak Tě to třeba jako nabudí pro další akce?

Tak jako určitě jako jo, kdo není rád, když se něco podaří.

No jasně, a tak zkus mi popsat nějaké ty vaše zásahy nebo co ta jednotka dělá.. vždyť vy máte nějaké úspěchy, vaše jednotka je rychlá..tak zkus mi něco, k čemu vyjždíte, co tam děláte a tak.. zkus mi něco rozebrat..

Ješiiš, tak to by chtělo nějaký přímo ten zásah..

No, tak si vzpomeň..

Ješíšmarjá, tak..

Třeba nějaký ten požár, třeba..

Požár, dejme tomu, na podzim, myslím, že to bylo takový celkem dost velký, když hořel penzion v Novosedlách, tak to taky bylo pěkné celkem, klasika, dojeli jsem na místo události, náš velitel se nahlásil velitelovi zásahu, ten rozhodl, že máme začít doplňovat auta profesionálních jednotek, že si máme sehnat dýchačky a že pojdeme dovnitř jako hasit.. tak nasedli jsem si.. byli jsme čtyři.. nasadili jsem si dýchačky, čekali jsem, než vyšli ven lidi, co byli bez vzduchu, relativně, no.. a potom ve dvojicích, jsem šli dovnitř, postupně a dohasovali jsme to, co ještě někde hořelo.. to je asi tak cca všechno..

No a stalo se ti třeba někdy něco při zásahu?

Mně ještě zatím ne.

A ani nikomu z tvých kolegů?

Od nás zatím pokud vím, tak nikomu se nic nestalo..naštěstí..

No a jako ještě mi třeba popiš, to jste se všechno učili na závodech a trénincích... nebo jako, jak je možné, že na jednou víš, např., jak máš tu hadici držet, jak stříkat, jak víš, co máš udělat? Jak vystříhat někoho z auta nebo to se všechno učíte? Procházíte nějak těma školeníma..

No tak jako... to úplně základní školení si musí proškolit každý velitel, té jednotky, prostě těm lidem vysvětlit, co jak chytit, ukázat jim to, jak se to spojuje, jak se to odmotává, zamotává...

Takže to má všechno na starosti ten velitel?

No, to je věc velitele jednotky..opak třeba zeberem auto a jedem anryvník, atm si třeba zkouší kludic s těma hadicemi, jak dto držet,, když jsou nějaký nový a ty dopravní nehody.. my se k tomu až tak nějak výrazně nedostaneme, to ej vždycky profesionální ejndotka jako první, my tam jako spíše děláme pomocn= práce, takže jakožebysme třeba přímo stříhali auto,to ne.. akle my na to jako zaprvé nemáme nbai vybavení a za druhé nidky tam vjeme tak brzo, zase, oproti profesionální jednotce

Jasně. Máte třeba i ted' nějaké závody?

Závody jsou, ale my na závody nejezdíme.

Pročpak ne?

My jezdíme akorát na jedny závod yv roce a to sou jako by takové poslední závody v roce, takové srandovní, jako ukončení roku, jo.. je to takové jako víc o srandě. Protože tady jako relativně na okrese, když chceš jezdit na závody a uspět trošku, tak to stojí hodně peněz.

Takže vše je hlavně i o penězích, že..

Jojo, to vybavení je strašně drahý..

Hm. A vy jste na tom jak s tím vybavením?

Tak pro našu potřebu si myslím, jsme na tom jako relativně dobře, jako vždycky je potřeba koupit něco novýho, ale jako pro tu naši potřebu, základní funkci, já si myslím, že jsme vybavení velmi dobře..

Jo a co třeba hasiči v okolí? Stýkáte se s nima nějak? Domlouváte se na něčem spolu?

No, on je tady na mikulovsku jakože okrsek, povětšinou tam jezdí velitelé jednotek a co oni tam řeší, já nevím.

To už vám pak jako nikdo neřekne?

No, ono spíš nás to jako moc netrápí, protože jako ten okrsek je k ničemu, každej sbor si jede jako na sebe, za sebe. Takže ono to todlenco je jako o těch zásazích, ne jako nějaký to „bratříčkování“ když to vezmu jako v uvozovkách..

A co třeba, když vaše jednotka bude mít hodně zásahů a bude úspěšná, má to nějaký vliv na to, že byste třeba mohli postoupit třeba o tu ligu trošku výš, třeba do té dvojky?

Ne, to není tak jednoduché.

A co potřebuješ teda, aby si mohl postoupit?

Ta JPO2 to už je teda jako poloprofesionál, to už slouží dva lidi, kteří jsou placení a to je relativně dosti velká finanční zátěž a v současné době, co jsme tak slyšeli, do toho kraj, okres a nikdo nechce jít, aby počet těchto jednotek zvyšovali.

A stalo se vám někdy, že jste byli u toho, že by tam třeba profici nedojeli včas a něco se kvůli tomu zanedbalo?

Ne, to jsem ještě nezažil, protože oni to mají vyhlášené o něco dřív jak my, takže.. ne, jediné, třeba kvůli tomu, že to mají dál jak my, jo..že by třeba dojeli o minutu pozdějc třeba. Protože když to tak vezmu.. jedeme třeba do Jevišovky, my to máme o nějakých 5-6 km blíž, stalo se, že jsem tam byli o minutu dřív jak oni, ale to není o tom, že by někdo něco zanedbal nebo něco jinýho, to je jenom vzdálenost.

A koho potom posloucháte, když je tam hodně těch dobrovolných jednotek plus ti profi, tak je pak nějaký hlavní velitel? Vy ho znáte? Vás řídí nebo..

Tam je vždycky velitel zásahu, vždycky je to někdo z profesionálních hasičů.

A ten jako zadává úkoly tomu vašemu veliteli ?

Ano, ten vždycky postupuje vedení jakoby dál..

Jasně..

Takže vždycky je to jeden člověk.. jako, když je to menší událost, když je vyhlášený vyšší stupeň, dejme tomu 3. stupeň, což už je hodně vysoko, to už ti hoří půlka dědiny, to už se staví i krizový štáb a tam už máš velitelů hodně, ale vždycky je jeden jediný velitelem zásahu, který si řídí všechny ostatní velitele pod sebou.

A zažil si něco takového, nějakou takovou větší akci?

Jako hasič ne, jenom jako voják..když byly v 97. záplavy

A tady když byly záplavy, tak vy jste se jich neúčastnili?

Účastnili taky, jako krizovej štáb se tady jako taky stavěl, ale my se s ním nedostanem do kontaktu, my zas vysloveně fungujeme na tom, že tam je velitel zásahu nějaký a to je prakticky jediná osoba, která nás zajímá. Jako krizový štáb si může vykládat co chce, ale ten to zase postupně šíří dál.. Jako že by jako nějakej hejtman došel za tebou a říkal, třeba udělej to a to, ne.. nebo někdo takovej z toho štábu..

Takže, vy teda máte jakože jenom ty požáry, povodně, co tak jako jezdíte, nebo spadlý strom.. nebo co tak ještě?

Jasně, padlý stromy, nebo míváme vyprošťování osob, když třeba na Pálavě se někdo hledá.. z auta, ale to spíš míváme jako cvičení.

Jo..

Ale jinak klasicky, většina naší náplně jsou požáry, povodně, já nevím, technická pomoc, a tak dále

Jo. A ty teda opravdu nenajdeš nic, že by sis vzpomněl, že ti to někdy nějak něco vzalo, bralo nebo něco negativního? Ty vůbec nevnímáš nic negativního na tady této činnosti?

Vnímám občas i něco negativního , moc pozitivní člověk není, když Ti takhle dojde smska v jednu hodinu v noci, žejo, to se nikdo netváří pozitivně..

To asi jako ne, ale jak vnímáš třeba v noci, to si řekneš, ješíši zase? Nebo už se hned v tobě probudí ten adrenalin?

Ne, to prostě, já osobně už to mám taovej automat , že se podívám na tu smsku a už vyskočím z postele a mažu, už nepřemýšlím.

Jasně..

Ale myslím, že všichni ostatní to tak mají taky.. když jako zaslechnou sirému nebo uvidí smsku, tak bez jakéhokoli zaváhání utíkají.

Tak to jo..To asi bude vše, děkuju za rozhovor.

PŘÍLOHA PVIII: ROZHOVOR FILIP

Filípek, 10

Jak dlouho sem chodíš?

Od školky, nějaký 4 roky.

A jak ses sem dostal?

Protože, já jsem vždycky chtěl být hasičem, když jsem byl malý.

Jo?

Uhm.

A u tebe v rodině byl někdo hasič?

Jenom teta a strejda, oni se teď vzali a jsou teď moji teta a strejda a oni jsou oba dva hasiči v Brně.

Takže tobě se to líbilo u nich a proto si sem šel?

Ano.

A ty chceš být hasičem, jo?

Hasič a milionář 😊

Milionář, jo?

A co se ti tady nejvíc líbí, co tě tady baví?

Požární sport.

A co to obnáší?

Musíme se trefit do takového terču, to musíme motat, tam jsou hadice a pak za tím utíkat.

A to Tě nejvíc baví?

Jo, to je nejlepší.

A ještě něco Tě baví?

Třeba, ještě mě baví, když děláme uzle, ty mě začaly bavit a štafeta dvojic, to je taky dobré.

Seš dobrý v běhu?

Jo, de to.

A chodíš sem rád?

Jo.

Máš tady kamarády?

Jo. Skoro všechny.

A co kdyby Ti kamarádi tady nechodili, chodil bys sem i tak?

Já bych si našel nějaké.

A jste tady dobrá parta?

Jo, ale někdy se hádají.

A jezdíte na závody?

Jo.

A jak často?

Každý rok od dubna nebo nějak tak.

A jak jste úspěšní?

Moc ne, máme teprve jednu medailu.

Tak to je dobrý, ne?

A co si myslíš, měli byste víc trénovat?

Jo.

A jak to probíhá na závodech?

My si vezmeme batohy a čekáme, až dojdeme na řadu.

A vadí ti, když některé děti nejsou tak rychlé?

Jenom někdy.

A máš ještě nějaké jiné aktivity?

Jo. Taneční kroužek, fotbal, šachy..

Ty toho máš tolik, ty seš šikovný?

Chtěl bys, aby sem chodilo víc dětí? Myslíš, že je to tady dobrý?

Jo, já jsem teď říkal kámošovi a říkal, že možná chodit bude.

A ještě mi řekni, co se ti líbí na tom, že bys chtěl být hasičem?

Protože vydělávají hodně peněz a nebojí se ohně, hasijou oheň.

A chtěl bys pomáhat lidem?

Jo.

A kde si to tak viděl?

Ve zprávách.

A tobě si líbí, jak ti hasiči pomáhají těm lidem?

Jo.

Takže taky tak jednou budeš pomáhat?

Jo, měl bych.

Tak to je pěkné.

A co když tam nebudou mít hodně peněz?

Tak to nevadí. Tak si najdu ještě jednu práci, budu mít dvě.

Tak já budu doufat, že ti to vyjde, havaně se musíš snažit, protože hasiči jsou důležití.

Kdyby tady nebyly, tak tady všude hoří.

Tak Ti děkuju.

PŘÍLOHA PIX: ROZHOVOR JANA

Jana, 15 let

A jak dlouho už sem chodíš?

Asi 5 nebo 6 let.

A proč ses rozhodla sem chodit?

No tak, jako naši nebo v rodině už to máme dlouho, tak já jsem chtěla jakoby pokračovat.

A co se ti na tom tak líbilo? Oni tě sem přivedli nebo si to u nich viděla?

No, tak my jsme se šly s kamarádkou se sem podívat a oni neměli nikoho na branný závod, tak jsem šla s nima a vlastně od té doby jsem tady.

Jo, a tvoji rodiče jsou u sboru?

No, tatka.

A je tady u dobrovolných nebo u profíků?

Ne, jako on dělal za hasiče a teď má jakože jiná práci.

A co se Ti tady nejvíc líbí?

Tak to nevím, baví mě to.

A co tě na tom baví? Co tady ještě děláte?

Tak já nevím, útoky třeba, běhání štafety a prostě tady ty věci.

A máš tady kamarády?

Jo.

Je to i jeden z důvodu, proč sem chodíš?

Jo, tak, my se jako zasmějeme, popovídáme si o všem, dá se s nima pokecat.

A chodila by si sem, i kdyby si třeba tady ty holky neměla?

Jo.

A tak vím, že jste úspěšní v závodech, tak mi to tom něco povykládej, začni třeba, jak trénujete, vaše příprava..

Tak to je podle toho, jaký závod nás čeká, tak nachystáme štafety, rozdělíme se do skupin a běháme dokola, dokud se ten čas nezlepší, pak na těch závodech je to buď a nebo, snažíme se, dáme do toho všechno.

A jaké máte úspěchy?

Dobré.

Vyhráli jste někdy něco?

Jo, vyhráli jsme dvakrát nebo třikrát okres a pak jsme postoupili na Kraj, tam jsme byli jednou třetí.

Perfektní.

Pak býváme většinou druzí, a když se nám zadaří, tak někdy i první.

A jak ještě trénujete? Jaké máte ještě závody?

Tak útoky ctiv, to je na okres, pak požární útok, štafetu 4x 60, štafetu ctiv, to je asi všechno.

A chtěla bys pokračovat, být i hasičů starší nebo pořád?

Jo, určitě.

A uvažovala si někdy, že by si třeba přímo jezdila k zásahům?

Jo, uvažovala.

Chtěla bys to dělat?

Uhm.

A co Tě na tom tak láká?

Pomáhat prostě druhým a tady ty věci.

Láká tě je zachraňovat?

No, tak abych jim pomohla, aby tady byli mezi náma dál...

A to Tě k tomu vedou rodiče, že máš takové citění s druhými, pomáhat lidem nebo se to učíte i tady?

No, tak samozřejmě, je to cílem to pomáhání lidem.

A máš i jiné koníčky nebo chodíš jenom sem?

No, tak hrávala jsem fotbal, volejbal, někdy jsme s děčkama chodili hrávat i basket.

A už nechodíš?

Nee. Už mám jenom hasičák.

Dokážeš si představit, že bys to nedělala?

To nedokážu.

Je to pro tebe hodně důležité?

Jo, je.

A stalo se ti někdy něco? Přihodilo se ti někdy něco?

No, tak jednou jsme byli na branném závodu a běhali jsme štafetu dvojic, já jsme špatně došlápla, posunula se mi kost v zádech a skřípla sem si nerv..

A jak dlouho si s tím byla doma?

Dva týdny.

A jak ti bylo, když si nemohla trénovat?

Tak blbě no, nebavilo mě to se jen tak na ně dívat, nešlo to.

A přála by sis, aby tady chodilo i víc dětí?

Jo, bylo by to lepší...

A snažíte se je i nějak nalákat nebo jak se o tom ty děcka dozví?

Tak my třeba za nima dojdeme a ptáme se, jestli by sem nechtěli chodit, at' se sem dojdou aspoň podívat, a oni pak řeknou, jestli jo nebo ne.

A máte tady hodně dětí, že?

Jo.

Jaká je spolupráce se všema?

Super.

Jste fakt kolektiv? Nelezete si na nervy?

Tak někdy jo, no, ale jinak fakt si pomáháme a dáváme si rady.

Takže na těch závodech to fakt funguje?

Jo.

Máš v nich oporu?

Jo.

Takže sem asi chodíš velmi ráda, že..

Jo.

Myslíš, že díky hasičům se díváš na život jinak? Že máš jiné hodnoty?

Ne, tak to se nějak jako nedívám.

Tak jo, děkuju moc.

PŘÍLOHA PX: ROZHOVOR HONZA

Honza, 15 let

Jak dlouho sem chodíš?

Jakože sem do Drnholce?

No, k hasičům. Nebo ty chodíš i někde jinde?

No. Běhám ještě za jedno družstvo, tam běhám 5 roků, tady běhám už druhý rok a pak jsem ještě běhal za Novosedly.

Jo, ty seš šikovnej. A jak ses k tomu dostal?

Tak tatka je velitel.

A co se ti na tom líbilo?

Všechno.

A něco konkrétního?

Ty závody.

A jak často jezdíte na závody?

Tak tady od května do června.

A to máte každý týden?

Jo, každý týden.

No a jak se připravujete?

Běhali jsme štafety.

A je to dobrá příprava?

Jo, je.

A jak to všechno stíháš, když běháš i někde jinde?

Tak nevím.

A chtěl bys být někdy profesionálním nebo dobrovolným hasičem?

Tak určitě, já chci jít i na Báňskou školu.

A co tě na tom láká? Chceš pomáhat lidem?

No, pomáhání lidem, všechno možný, jsou tam dobří lidi.

A tady máte dobrou partu?

Jo, určitě, jo.

Tak kdyby tady nebyli, tak se sbalím batoh a du.

Hodně by Ti to vadilo, jo, nedokázal bys to překousnout?

Ne.

A je všude dobrá parta lidí, kde seš?

Jo, mám. Tak tam jak dělám to druhé, tak tam sem nejmladší, tam jsou všichni starší.

Ale berou tě mezi sebe, ne?

Jo, určitě.

A věnuješ se i něčemu jinému ve volném čase?

Jo, bojové umění.

A to děláš kde?

V Mikulově. A kdysi sem dělal něco jako paintball. To jsou takové malé barevné kuličky.

A to do Brna. Ty seš na gymplu v Brně?

Ne, v Mikulově.

Zajímá mě, když chodíš k hasičům, díváš se i jinak na svět, že chceš pomáhat těm lidem? Když někoho potkáš, tak bys mu hned pomohl kvůli tomu, že sem chodíš?

Určitě to nějaký vliv má.

Jaký?

To nevím.

Seš opatrnější?

Ne, nejsou, ale kdybych viděl někoho na ulici, kdo je zraněný nebo tak, tak mu pomůžu.

A dostal ses někdy do takové situace?

No, jednou při zásahu.

Ty jezdíš i na zásahy?

No, s klukama jsem jednou byl.

A k čemu si jel?

To byl požár, tam hořela nějaká chata.

A co si tam dělal?

Já jsem se díval, jak to tam chodí, úklid, hadice a takové.

A jaké si měl při tom pocity?

Byl to takový nezvyk.

A motivovalo tě to k tomu, že to chceš dělat?

Jo, určitě.

Takže čekáš, až ti bude 18 a budeš moct vyjíždět?

No, tak asi v 18ti ne, to potom ještě budu studovat, tak potom určitě.

Takže ty kvůli tomu chceš jít i na školu, jo?

Jo.

Ta snad Ti to vyjde.

Tak uvidíme.

Tak já Ti moc děkuju.

PŘÍLOHA PXI: ROZHOVOR MARTINA

Martinka, 8 let

Jak dlouho už sem chodíš?

Jé, já nevím.

Asi rok, říkal Kryštof, že jo.

Uhm.

A proč si sem začala chodit? Rodiče tě dovedli nebo kamarádi?

Já jsem se zeptala tady Dominika druhého, že jestli můžu chodit na hasičák, tak on mě to semka domluvil.

Jo, takže tě to sem lákalo chodit?

Jo, lákalo.

No a co se Ti tady líbí?

No, když jsme na Starátku.

A co tam děláte?

Tak my tam běháme, čtyři kolečka

Tak jste šikovní? No, a co ještě?

Pak tam ještě cvičíme s hadicemi.

A už tu hadici umíš držet, jak stříká?

Já jsem ještě nestříkala.

Ne?

Já jsem jí dávala do kádě.

A těšíš se na to?

Jo, těším.

A co se ti tady ještě líbí?

Ještě tady děláme nějaké hry

Takže tě to baví?

Uhm.

A máš tady kamarády?

Moc ne.

Jakto?

No, já je ještě moc neznám.

Ani jednu kamarádku?

No, tady Anetka a Kristýna.

Neboj, to se za chvíli budeš se všema znát. A ty seš tady nejmladší nebo je tady ještě někdo mladší?

Je tady někdo mladší.

Jo a tvoji rodiče taky sem chodili?

Můj děda byl dobrovolný.

Jo, takže se Ti to líbilo u dědy?

Uhm.

Chtěla bys taky být jednou dobrovolnou hasičkou?

Já bych moc nechodila do toho ohně, můj brácha chce být, ale já se toho bojím, že by tam shořel

To se nemusíš bát, oni se chrání před ohněm. Takže ty sem teď chodíš, že Tě to baví, ale později bys už sem chodit nechtěla?

Nee, nechodila

A máš i jiné zájmy? Co ráda děláš?

Ráda tančím a chtěla bych chodit na aerobic.

A už ses zúčastnila nějakých závodů?

Jo, už jsme měli hodně.

Měli jste závody? A jak se Vám dařilo?

Dobře.

A co ste tam dělali?

No, tak běhali jsme na braňáku, tak 20 kilometrů ☺ a při tom jsme museli plnit úkoly.

Jaké jste plnily úkoly?

Museli jsme lézt po provaze, pak skákat z kopečku.

A zvládla si to dobře?

Jo.

Šikulka.

A chtěla bys, aby tady chodilo i víc dětí?

Jo, tak jo.

A zkoušela si nalákat nějaké kamarádky?

Ne.

Mamka říká, že už bysme sem neměli žádné lákat, že už je nás tady hodně.

Ale moje kamarádka sem taky chce chodit do hasičáku.

A proč nechodí?

A tak já jsem jí říkala, že mamka nechce, abych o tom mluvila, že je nás tady hodně.

A tvoje mamka je tady vedoucí?

Ne, není.

A líbí se ti, jak hasiči pomáhají lidem?

Jo, líbí.

A taky bys jednou chtěla pomáhat lidem?

Jo.

Děda určitě hodně pomáhal, žejo.

Jo.

Tak jo, Martinko, půjdeme zpátky, jo?

Jo.

PŘÍLOHA PXII: ROZHOVOR KRISTÝNA

Kristýna, 14 let

Jak dlouho chodíš do sboru?

4 roky.

Jak ses sem dostala, proč sem chodíš?

Kamarádi mě k tomu jakože vlastně přemluvili, že jednou jsem tam s něma šla a zkoušela jsem pár věcí a vlastně tak jsem se k tomu dostala.

A jak Tě přemlouvali nebo co se těm kamarádům líbilo, jak Tě na to přemluvili?

Oni jako říkali, abych do toho šla, že to jako vlastně nic není, že se nemám čeho bát, že je to zábava, že jezdí na různé soutěže, takže jako takový koníček to byl.

Takže ty si tam jednou šla a tak tě to chytla a od té doby tam teda chodíš.

Uhm.

A je někdo i z tvojí rodiny ve sboru, že by tě to ovlivnilo? Bylo to i kvůli tomu nebo jenom ti kamarádi?

No, byli to ti kamarádi a potom začala aj sestra chodit, tak to bylo, že jsme si pomáhaly navzájem a pak jsem se dozvěděla, že vlastně celá rodina chodí do hasičáku, takže to bylo jako takové smíšené a byla jsem ráda, že všichni tam chodí a můžou pomáhat mně, se jako učit nové věci a tak.

A co to teda vůbec obnáší, že seš členka? Co tam děláte nebo co se tam děje?

Tak my jsme měli každý pátek zkoušky, takový trénink, na to jsme se všichni museli připravit, hlavně psychicky teda, a to jsme došli, tam jsme se všichni seřadili do řad a teďka se zkoušel útok, prvně na sucho a potom s vodou, aby to jako šlo. To jsme dělali tak od března do asi tak do září nebo do října, pak byla pauza a potom jsme vlastně zkoušeli nebo cvičili uzlování, to bylo každé rok a my jsme museli hlavně na to psychicky připravovat, protože to jako, jsme se hádali, jakože třeba.. tam byl kluk dělal strojníka, on jakože uměl s mašinou a teď on chtěl dělat něco jinýho, ale my mu říkáme, to nemůžeš, musíš dělat strojníka, on byl jediný, kdo to uměl a on jakože to dělat nechce, to toho my dohromady všichni říkali a hádky a takhle vznikly, takže jako, bylo to drsné.

A vy jste nebyli moc dobrý kolektiv?

Byli, ke konci jsme se dali všichni dohromady, to jsme se začali všichni navzájem bavit, protože nás to začalo bavit víc, začaly tam chodit i malé děcka, tak to bylo úplně perfektní, protože jsme je zaučovali, takže jsme z toho měli něco aj my a vlastně ti vedoucí si trochu odpočinuli, protože jsme vlastně je učili my a oni se mohli věnovat nám, jakože novým dressům, novým závodům, co bysme mohli zlepšit a tak.

A jak jste byli úspěšní na závodech? Jezdili jste často?

Uhm. Každou sobotu, většinou jsme dostávali medaile, ale my jsme byli tak na druhém na třetím místě, my jsme vlastně trénovali a chtěli jsme být nejlepší, ale vlastně byli tam Drnholec a Tvrdonice a to jsme neměli šanci.

A co to tak obnášelo, co ti dávalo, tady ten koníček?

Já ani nevím, prostě jako, nedovedu si představit pátek bez hasičáku, to jako my už jsme naučení, třeba když aj prší, je hnušně počasí, tak my tam prostě jdeme do té zbrojnice všichni, povídáme si mezi sebou nebo prostě zkoušíme nové věci, zdokonalujeme se v tom, takže nedovedu si představit pátek prostě bez hasičáku, to je takové, jakoby, něco opustilo.

A co Tě tam na tom nejvíc baví? Jako hlavní důvod, proč tam chodíš.

To, že se můžu vyválet v kádi, jako když je nějaký závod, tak potom všichni skočíme do kádě, tam se všichni vymácháme a jsme šťastní, že se tam můžeme vymáchat v kádi, sice je to ve špinavé vodě, ale je z toho úplně krásný pocit, že jsme vyhráli místo nějaké, první nebo druhé a prostě, my jsme ti šampioni, my můžeme vyhrát závod a že se můžeme vykoupat v té kádi, tak to je perfektní pro nás.

A máš tam i třeba nejlepší kamarádku nebo takhle někoho, koho máš hodně ráda?

Měla jsem tam kamarádku, akorát, že ona tam pak přestala chodit, protože jí to trošku vadilo už do školy a tak, ale vrátila se k tomu, to jsme byly nejlepší kámošky, ale potom to začalo trošku odeznívat, měla školu, tak trošku vynechávala, ale jako furt jsme se navštěvovaly.

A máš i jako i jiné koníčky?

Ani ne, já spíš jenom ten hasičák, furt je to takový jako.. součást života.

A chtěla by si být v tom hasičáku, v tom sboru třeba i celý život, i když budeš dospělá?

Jo, jakoby už nebudu sice dělat to, co tam dělám dneska, ty závody, ale furt to jako bude koníček, furt bude to, abych si to pamatovala, že byly ty medaile, že to bude jako super.

A myslíš, že tě to jako mohlo ovlivnit i v tom, že, když třeba jako hasiči pomáhají lidem, tak v té pomoci pro druhé? Taký Tě to jako ovlivňuje nějak?

Jo, protože, když tady byly záplavy, tak my jsme, jako nikdo nic neřikal, my jsme se s děčkama sebraly a šly jsme jim vlastně na hráz plnit pytle a dostaly jsme za to čestné uznání, že jsme jim jako pomáhaly, takže jako, pro nás to je, i jako pro mě, že jako pomáháme lidem, ne jenom pro tu zábavu, ale jakože pomáháme i těm lidem, protože v papírech bylo aj vlastně napsané, jako v desateru hasičském, že hlavní ej pomáhat lidem a ne pro zábavu, prostě. Takže jako víme, co máme dělat, když jako začne hořet někde, to už jsme prostě naučení.

Takže tady tohle všechno... to máte i třeba nějaké školení?

Uhm. My jsme měli vždycky jednou za rok kurz a to jsme dostali každý 16, 15 papírů a museli jsme se to naučit nazpaměť a pak nás z toho zkoušeli a každý dostal nějaký papír, že je třeba vyučený instruktor, velitel nebo prostě strojník, nebo takhle, takže to jsme měli něco jako zkoušky, takové, ale aj jednou vím, že nás vzali hasiči na požár, jako, když něco hořelo, tak jela Liaska a my jsme se pak vezli Aviou, dostali jsme oblečení a oni nás nabrali a my jsme vlastně jeli jakože se podívat, vyfotit si to a určovat vlastně jako, co je.

A jaké to bylo?

Jako takové zajímavé, jakože nevíš, do čeho deš, jako takové povzbuzující.

A jaké si měla pocity, měla si třeba strach? Nebo co se v tobě odehrávalo?

Já jsem se bála, že, jako bylo zrovna léto a hodně foukalo a vedle byl rodinný barák, takže jako že chytne ten rodinný barák a nevíme, co budeme dělat, ale jako hasiči říkali, že je to všechno v pořádku, že to mají pod kontrolou, že je všechno v pohodě.

A myslíš, že by do toho hasičáku mělo chodit třeba víc děcek, že by se to mělo třeba jako víc podporovat?

Jako, ono je to aj za zábavou, ale je to aj vlastně ponaučení pro ty děti, že třeba školácci neví, co prostě dělat a tak, jakože tahle ta generace je, že sedí doma a pustí si počítač nebo televizi a dívají se na tu televizi a oni jsou furt zavření doma a když začneš, pojd' s náma ven, tak oni nepůjdou, takže oni jsou pořád zavření doma, takže tohle by je aj mohlo z toho vytáhnout ven a je to, já myslím, že teďka to bude dobré, protože máme teď nabírat děcka ze školky, hodně jich budem nabírat, aby se naučily hlavně ty základy, aby neseděly doma. A když aj oni začnou, tak oni to budou pak doporučovat, furt tam budou chodit, prostě, furt to budou říkat každým děčkám, jako pojd'te do hasičáku, je tam zábava, takže takhle se to bude rozvíjet.

Takže vy budete jako chodit po těch školkách a takhle jim to nabízet?

No, aj ve škole jsme byli, jestli tam nechce někdo chodit, nalákat je na to, že to bude zábavu, pojd'te, fakt je to prima, budete se bavit, vyhraje nějaké ceny, budete mít jako životní památku a zabralo to na ně a budou chodit.

Tak to je fajn. A myslíš, že to může mít vliv i na tvůj budoucí život, že Tě to jako ovlivní?... Třeba výběr školy nebo něco takového? Nebo to pomáhání lidem?

Uhm. Protože, aj co nás učili jako na instruktora, tak prostě tam bylo, jak se máš správně zachovat, jak se starat o děti nebo když se třeba něco stane, tak jak se máme vlastně, jak udělat první pomoc, takové rady do života.

A ty by chtěla být instruktorkou?

Jako, já už jsme jako na poloviční to, jako instruktor, protože jako pomáhám těm děckám a musím pro ně vymýšlet různé hry, aby se oni vlastně zabavili, ale musí být v tom prostě to téma hasičský koncert prostě, takže, je to dost aj na mozek, že se to musí přemýšlet, co jim dat, aby je to bavilo. Vlastně jednou v zimě jsme šli ven, ono bylo zasněžené a hledali jsme značky a strašně moc je to bavilo, takže jako vlastně hledali a přiřazovali různé kartičky, co to vlastně znamená, takže perfektní to pro ně bylo.

A myslíš, že bys dokázala pomoci takhle i lidem, kdybys viděla někoho nebo, že se něco děje, dokázala bys okamžitě zasáhnout?

To už má člověk v sobě dané.

A stalo se ti, že bys musela pomoci?

Ani ne. Jako jo, třeba kmošku, když jsme jednou rychle šly a pomohli jsme jí, ale jako požár to ještě ne. Jako vím, co mám dělat, jako zachovat klid a vlastně, buď zavolat hasiče nebo když vím, co mám dělat, tak udělat to a ne jenom stát a dívat se na to, protože to bude ještě horší, jako psychicky.

Takže teď vám zase začíná sezóna, jo?

Jo, teď jednou za rok je vždy takový branný závod, tam je všechno, štafeta, uzle, všechno tam je, zdravotní, prostě všechno dohromady a těch pět nejlepších, co se vlastně umístilo na těch prvních pěti místech, tak jdou ještě do Brna na závod a tam se vlastně ještě dostávají dál a dál, takže vím, že jednou se nám to stalo, že jsme jeli až do Brna a tam se nám to nepovedlo už. Tam bylo tak strašně moc dobrých družstev, že jsme měli úplně nervy z toho, jako dali jsme něco, měli jsme pár těch bodů, takže to bylo v pohodě.

A jak si říkala o tom kolektivu, na těch závodech jste se nehádali, ale jinak jste se dohadovali?

Aj na závodech jsme se hádali, protože každý rok, teda já jsem se střídala u toho útoku, jeden rok jsme dělaly proud a druhý rok jsme dělaly u savic a to je tak trošku těžší, protože, u mladších je, že už jsou namontované do sebe, ale u starších jsou rozšroubované a musíš to vlastně zapojit k mašině, je to uprostřed a ještě je k tomu koš a musíš to dát do vody, na rychlíku a mě se to vlastně jednou nepovedlo a všechny děcka byly jako hnusné na mě, že sem to pokazila, ale to jako není v tom, to sou nervy, ale dost mě to zamrzelo od těch děcek, že byly na mě hnusné, a když oni něco provedou, tak oni za tou nemůžou. Takže i na těch závodech, ale není to tak strašně, jak na těch zkouškách. To jsme se pak vlastně dávaly dohromady, ale je to trošku i vina těch vedoucích, protože oni nás třeba neuměli okřiknout, že my jsme si jako nadávaly sprostě, ale pak už nás trošku začali usměrňovat, že už tam pak byly i lepší děcka, bylo tam můj kluků, víc holek a bylo to perfektní.

A řekla sis někdy po tom, když tě tak naštvaly, že už tam jako chodit nebudeš?

Tři týdny jsme tam nechodila, to už sem jako, byl pátek, 4 hodiny a jako automaticky jdu do hasičáku a prostě sem si říkala, jako nepůjdu tam. On mi tam nadává, nepůjdu tam, zvonili tady, ale prostě nešla jsem, dělala jsme, že nejsem doma, potřebovala jsme si od nich odpočinout a když jsme tam potom došla, tak, říkali „my se ti omlouváme, my už to nikdy neuděláme“, ale stejně to udělali zas, ale já už jsme to jako brala normálně, že vy už se jako nezměníte, jako každý je takový, vy máte chyby, já mám chyby, prostě, to je jedno. Jsme prostě takový, jaký jsme a hádat se nebudeme a je nám to jako jedno, co bude a nebude. Takže jako, tři týdny jsme tam vlastně nechodila.

A štvalo Tě to hodně? Chybělo ti to?

Štvalo mě to, hodně mě to štvalo, aj o prázdninách, my jsme se třeba s kámoškou sebraly a dojelely jsme vlastně na hasičské hřiště a tam bylo jako vlastně takové různé trsy trávy a tak jsme se pokusily sehnat, co nejvíc lidí, abychom pomohli

vlastně aspoň hřišti, něco opravit, aspoň o těch prázdninách, protože to bylo úplně zdevastované, budka byla počmáraná, to jsme museli všechno vyčistit, ale teďka nám na zimu vlastně vymysleli zábavu, že hrajeme divadlo na valné hromadě, to mělo jako velký úspěch, to divadlo, že jako děcka se v zimě nenuďnou, mají kam chodit, v létě jsou všichni na prázdninách, takže je to ani jako neláká.

A co jste hrály?

Tak prvně jsme hrály jako domácnost, že děcka se honily kolem stolu a začalo hořet, pak jsme hrály jakože školu, že se nepodařil chemický pokus a všechno to mělo jako tu hasičskou tematiku a hasiče to pobavilo, tleskali, byli z toho nadšení, že se nám to povedlo, že nás to jako napadlo, měly jsme z toho zážitky.

To by bylo dobré jezdit i po školách, aby věděly, jak se mají zachovat, co udělat.

Vlastně, jak chodím do školy, tak půlka děcek tam chodí taky, buď do Novosedel nebo do Drnholece, ale jako vyměňujeme si třeba jako názory, co dělat, takže je to i v té škole, ale myslím, že tam byli hasiči, jako co máme dělat jako prevenci, ale ty děcka to jako moc nezaujalo, oni to prostě musí jako prožít, co znamená být jako hasičem, prostě vžít se do té role, nebezpečí, oheň, co máme dělat, povodně, všechno dohromady, ale oni si to jako prostě neuvědomují.

A víš, že bys mohla i jako dospělá, jezdit k výjezdům?

Jo, já jsme o tom taky už přemýšlela, že bych šla třeba jako kvůli tomu studovat školu, kde se jako v tom zdokonalují, ale pak sem si uvědomila, že je to jako koníček a ně jako povolání. To si nedovedu představit, že bych měla každý den jezdit k výjezdům a nechat prostě rodinu nebo kamarády a jet tam. Pro mě je to jako koníček, bude to moje záliba, navždycky.

Tak jo, děkuju moc.

Nemáš zač.